

HARP
CERİDELERİNE
GÖRE
ÇANAKKALE
MUHAREBELERİNDE

47. ALAY

ÇANAKKALE
SAVASLARI
GELİBOLU TARİHİ
ALAN BAŞKANLIĞI

**HARP
CERİDELERİNE
GÖRE**

**ÇANAKKALE
MUHAREBELERİNDE**

47. ALAY

YAYINA HAZIRLAYANLAR

**Cengiz PARLAK
Mert GÜRKAN**

EDİTÖR

**Barış BORLAT
Emre ÖZMEN**

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Marziye EKŞİ

DİZGİ VE KAPAK

Gülcan KUŞ

KATKIDA BULUNANLAR

Gül GÜNTER ÇAKMAK

**ÇANAKKALE SAVAŞLARI GELİBOLU
TARİHİ ALAN BAŞKANLIĞI**

©T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ÇANAKKALE SAVAŞLARI GELİBOLU TARİHİ ALAN BAŞKANLIĞI

Çanakkale Savaşları Kitapları Dizisi

ISBN: 978-975-17-6368-6

Yayına Hazırlayanlar

Cengiz PARLAK

Mert GÜRKAN

Editörler

Bariş BORLAT

Emre ÖZMEN

Yayın Koordinatörü

Marziye EKŞİ

Dizgi ve Kapak

Gülcan KUŞ

Katkıda Bulunanlar

Gül GÜNTER ÇAKMAK

5846 sayılı Kanundan doğan tüm hakları (çoğaltma, yayma, umuma iletim, temsil ve işleme) süresiz ve sınırsız olarak Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığına aittir. Her hakkı saklıdır. Kaynak gösterilerek yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

HARP CERİDELERİNE GÖRE ÇANAKKALE MUHAREBELERİNDE 47. ALAY

Parlak, Cengiz; Gürkan, Mert

Harp Ceridelerine Göre Çanakkale Muharebelerinde 47. Alay / Parlak, Cengiz; Gürkan, Mert.-1. Bsk.- Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2025. 329 s.: res., hrt; 21 cm- (Kültür ve Turizm Bakanlığı; Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Yayınları Çanakkale Savaşları Kitapları Dizisi)

ISBN: 978-975-17-6368-6

Kapak Görseli: "Arıburnu'nda, Kanlısırt'ta düşman siperine dikilen alay sancağı" (Genelkurmay ATASE Arşivi)

ÇANAKKALE
SAVAŞLARI
GELİBOLU TARİHİ
ALAN BAŞKANLIĞI

HARP CERİDELERİNE GÖRE ÇANAKKALE MUHAREBELERİNDE 47. ALAY

Cengiz PARLAK - Mert GÜRKAN

**ÇANAKKALE SAVAŞLARI GELİBOLU
TARİHİ ALAN BAŞKANLIĞI**

İçindekiler

	vi	TAKDİM
	vii	ÖN SÖZ
	viii	ÇEVİRİ YAZI YÖNTEMİ
	ix-xiii	47. PİYADE ALAYI TARİHÇESİ
I. BÖLÜM:	1-99	25 NİSAN 1915-31 MAYIS 1915 Tarihleri Arası Harp Ceridesi
II. BÖLÜM:	101-202	1 HAZİRAN 1915-5 AĞUSTOS 1915 Tarihleri Arası Harp Ceridesi
III. BÖLÜM:	203-321	6 AĞUSTOS 1915-31 OCAK 1916 Tarihleri Arası Harp Ceridesi
	322-329	SÖZLÜK

takdim

Harp cerideleri, askerî birliklerin cephede günü gününe tuttuğu resmî kayıtlar olup, yaşanan olayların doğrudan ve sıcağı sıcağına aktarılması bakımından eşsiz tarihî belgelerdir. Bu belgeler sayesinde savaşın seyrini, birliklerin karşılaştığı zorlukları, verdiği kayıpları, elde ettiği başarıları kronolojik bir düzen içinde takip etmek mümkündür. Özellikle Çanakkale Cephesi gibi hem Türk hem de dünya tarihi açısından büyük öneme sahip bir mücadelenin daha iyi anlaşılabilmesi için, harp ceridelerinin birinci elden sunduğu bilgiler son derece kıymetlidir. Elinizdeki bu eser de Çanakkale muharebelerinin en çetin günlerinde Arıburnu bölgesinde üstlendiği zorlu görevleri büyük fedakârlıklarla yerine getiren birliklerden biri olan 47'nci Piyade Alayının muharebeler sırasında tutulan harp ceridelerinden oluşmaktadır.

47'nci Alay, 2 Mayıs 1915 tarihinde Çanakkale Cephesi'ne gelmiş; ilk olarak 19 Mayıs 1915'te Arıburnu'nda yapılan genel taarruza katılmış ve ağır kayıplara uğrayan birlikler arasında yer almıştı. Alay, 19 Mayıs'taki taarruzdan sonraki süreçte Kanlısirt mevkinin savunmasını üstlenmiş; 6 Ağustos 1915'te İtilaf kuvvetlerinin Arıburnu ve Anafartalar'da başlattığı büyük harekâtın bir parçası olarak Kanlısirt'a düzenlediği taarruzlar karşısında mevcudunun önemli bir kısmını kaybetmek pahasına kahramanca mücadele etmişti. Alay, ağustos ayındaki muharebelerden sonra da Kanlısirt siperlerinde düşmanla yerin üstünde olduğu kadar yerin altında da burun buruna savaşmaya devam etmiş ve İtilaf birlikleri tamamen çekilinceye kadar Kanlısirt'ı büyük fedakârlıklarla savunmuştu. 47'nci Alay, görevini layıkıyla yerine getirmiş olarak 1916 yılının ocak ayında Çanakkale Cephesi'nden ayrılmıştı.

Çanakkale muharebelerinin en hararetli zamanlarında Kanlısirt gibi Arıburnu bölgesinin en mühim noktalarından birinde görev alan 47'nci Alayın harp cerideleri, Türk milletinin bağımsızlık uğruna verdiği mücadelenin somut bir belgesi niteliğinde olmakla beraber; bugün üzerinde özgürce yaşadığımız toprakların ne büyük fedakârlıklarla savunulduğunu bizlere bir kez daha hatırlatmaktadır. Tarihi Alan Başkanlığı olarak, Çanakkale muharebelerinin 110. yıl dönümünde böyle kıymetli bir kaynağı okurların istifadesine sunmaktan büyük mutluluk ve onur duyuyoruz. Alayın harp ceridesinde "Düşman siperleri üzerinde şehîd düşen şu muhterem şühedânın hamâset ve kahramânlıkları alayın tarîh-i şân-ı 'askerisinde bir sahîfe-i zerîn (parlak bir sayfa) teşkil edecektir" şeklinde vurgulandığı gibi, Çanakkale'de destan yazarak tarihe parlak bir sayfa kazandıran kahramanların hatıralarını yaşatmak ve gelecek nesillere aktarmak için bugün bizler de Tarihi Alan'da var gücümüzle çalışıyoruz.

47'nci Alayın harp ceridelerinin yayına hazırlanmasında emeği geçenlere, belge temini konusundaki hassasiyetleri için Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığına teşekkür ediyor, bu vesileyle başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve 47'nci Alayın kahraman askerleri olmak üzere; Çanakkale Destanı'nı yazan bütün şehitlerimizi ve gazilerimizi saygı, minnet ve rahmetle anıyorum.

İsmail KAŞDEMİR
Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanı

Ceride kelimesinin anlamı sözlüklerde “defter”, “zabıtnâme”, “tutanak”, “gazete” olarak geçmektedir. Askerî tarih açısından harp cerideleri, tabur, alay, tümen, kolordu gibi birliklerin muharebelerdeki mühim askerî taktikleri, faaliyetleri ve harple ilgili çeşitli konuları günlük olarak kaydettikleri defterlerdir. Harp ceridelerinin kayda geçirilmesindeki amaçlarından biri, geçmişte gerçekleşen muharebelerden bilgi ve tecrübe elde etmektir. Öte yandan harp ceridelerinin tutulmasındaki bir diğer amaç, harp tarihi yazımında objektif anlatımların ortaya çıkması için tarihçilere güvenilir ve doğru kaynak eser grubu sunmaktır. Osmanlı Devleti’nde harp ceridelerinin ilk örnekleri 1911-1912 Osmanlı-İtalyan Savaşı, 1912-1913 Balkan Savaşı ve 1914-1918 yılları arasındaki Birinci Dünya Savaşı’nda tutulmuştur. Çanakkale Cephesi de Birinci Dünya Savaşı içerisinde Osmanlı Devleti’nin geleceği açısından hayati bir öneme sahiptir.

Çanakkale Boğazı tarihsel süreci boyunca stratejik bir öneme sahip olmuştur. Bu önemi nedeniyle antik dönemden 20. yüzyıla kadar medeniyetler ve devletler arasında bir mücadele ve savaş alanı olagelmıştır. Bu savaşların en çetini Boğaz’da ve ona paralel uzanan Gelibolu Yarımadası’nda cereyan eden Çanakkale muharebeleri olmuştur. Çanakkale Cephesi’nde savaşın günlük seyrini günü gününe tutulmuş olan harp ceridelerinde ayrıntılı bir şekilde izlemek mümkündür.

Ceridelerde askeri birliğin görev yeri, yerleşmesi, ikmalî, komuta kademesi, tayinleri, istihkâmları hakkındaki bilgilerin yansırı meydana gelen olaylar detaylı bir şekilde kaydedilmiştir. Elimizdeki harp cerideleri, Çanakkale muharebelerinde görev alan 47. Piyade Alayına aittir.

16. Tümene bağlı 47. Piyade Alayının 25 Nisan 1915- 31 Ocak 1916 tarihleri arasında Çanakkale Cephesi’ndeki faaliyetlerini kapsayan harp ceridelerine göre alay, üç tabur ve bir makineli tüfek bölüğünden oluşmaktadır. Alayın, İstanbul Makriköy’den (Bakırköy) cepheye intikali sırasında gerçekleştirdiği yürüyüşünde konaklama yerleri Uzunköprü, Maltepe köyü, Keşan, Mahmûdköy ve Gelibolu’dur. Çanakkale Cephesi’nde alayın ikâmet mahalli genel olarak Kanlısirt’tir. Ayrıca, Arıburnu, Kocaçimen Dağı, Kocadere, Adana Bayırı, Bigalı Deresi ve Kanlıkuyu bölgeleri de ikâmet mahalleri arasındadır.

Çanakkale Cephesi’ne varışın ardından, özellikle Kanlısirt bölgesinde uzun süre devam eden siper muharebeleri ceridelerin ana konusunu oluşturur. Siperlerin kazılması ve tahkim edilmesi, düşman faaliyetleri ve bunlara karşı alınan tedbirler ceridelere kaydedilmiştir. Alayın bağlı birlikleri, er-erbaş ve subay olarak alayda bulunan asker sayısı ile kullanılan silahların ve hayvanların miktarı ceridelerde yer alan “Kuvve-i Umûmiyye” tablolarında düzenli ve ayrıntılı bir şekilde gösterilmiştir.

Cerideler, askerî hayatın diğer yönlerini de aydınlatır. Tümen ve alay emirleri, zayıat cetvelleri, keşif kolu raporları, iâşe, mühimmat ikmalî, hastalıklar, sıhhi durum, takviye kuvvetler ve alayın talim-terbiye ile meşgul olması gibi konular da ceridelerde yer bulmuştur. Buradan hareketle bu çalışmada 47. Alayın savaştaki yeri ve önemi, dönemin belgeleri olan harp cerideleri ışığında aktarılacaktır.

Çeviri Yazı Yöntemi

Metinde basit bir transkripsiyon yöntemi tercih edilmiştir. Buna göre Arapça ve Farsça kelimelerde uzun heceler â, î, û şeklinde gösterilmiştir. (şimâl, teslîm, cenûb). Ayın harfi ses versin veya vermesin kelimeye geçiyorsa (‘) işareti ile gösterilmiştir (ta‘lîm, ma‘lûmât, ‘asker, ictimâ‘). Ayrıca kaf ve gayın harflerinden sonra kullanılan uzatma elif ve vav sesleri () işaretiyle (ā, ū) olarak verilmiştir (kāim-makām, işgāl, vukū‘ât, meşgūl).

Arapça tamlamaların yazımında MEB İslâm Ansiklopedisi’nde kabul edilen yazım kurları esas alınmıştır (nısfü’l-leyl, kable’z-zevâl, fevka’l-‘âde, bi’l-hâssa).

İzâfet Kesresi ve İzâfet Hemzesi ile yapılan Farsça tamlamalarda terkip tiresi (-i) (-ı) kullanılmıştır (nazar-ı dikkat, vakt-i mu‘ayyene, râh-ı mestur, vazîfe-i harbiyye, kuvve-i ‘umûmiyye). İzâfet ye’si ile yapılan tamlamalarda (-y) terkip eki kullanılmıştır (esnâ-yı muhârebe, icrâ-yı tesîrât, müheyyâ-yı ta‘arruz).

Şahıs ve yer belirten özel isimlerde okuma akıcılığını bozmamak için, kelime içinde ayın harfi geçse bile gösterilmemiş ancak uzatma harfleri (â, î, û) belirtilmiştir (İsmâ‘il→İsmâîl, Sabri→Sabrî, Kemal→Kemâl, Hulusi→Hulûsî). Ayrıca Arapça tamlama şeklinde olan şahıs ve yer adları, akıcılık açısından, tamlama kuralına göre değil birleşik yazılmıştır (‘Abdü’r-rezzâk→Abdürrezzâk, ‘Abdu’l-İlâh→Abdullah, ‘İzze’d-dîn→İzzeddîn, Seddü’l-bahr→Seddülbahr).

Türkçe fiiller günümüz kullanımına uygun olarak yazılmıştır (bulnacaktır→bulunacaktır, idilmiştir→edilmiştir, idüb→edip, itsün→etsin, itdi→etti, virilmiştir→verilmiştir).

47. PİYADE ALAYI TARİHÇESİ

Birinci Dünya Savaşı'nın başladığı 1914 yılı itibarıyla Mersin'de konuşlu bulunan 47. Piyade Alayı, Mersin, Silifke, Tarsus, Mut ve Anamur askerlik şubelerinden gelen askerlerden oluşmaktaydı. Alay, 2. Ordu bünyesindeki 6. Kolordunun tümenlerinden biri olan ve Adana'da konuşlu olan 16. Tümen'e bağlıydı. Dönemin asker alma sistemine göre 16. Tümenin asker kaynağını Adana ve çevre bölgeler teşkil ediyordu. Bu tümenin askerlik şubeleri; Adana, Karaisalı, Mersin, Tarsus, Silifke, Anamur, Misis, Sis (Kozan), Feke ve Cebelibereket (Osmaniye) olarak belirlenmişti.

2 Ağustos 1914'te ilan edilen seferberliğin ardından 2. Ordu hazırlıklarını tamamlayarak 1914 yılı kasım ayında İstanbul bölgesine intikal etmiştir. Bu süreçte 6. Kolordu, Bakırköy ve Çekmece civarına yerleşmiş ve 1. Ordu bünyesine dâhil edilmiş; personel ihtiyacını Adana asker alma bölgesinden karşılamaya devam etmiştir. 16. Tümen ise 3 Kasım 1914'ten itibaren Bakırköy ve civarındaki, 47. Piyade Alayı da Baruthane ve civarındaki konaklara yerleştirilmiştir. 25 Nisan 1915 tarihine kadar eğitim, tatbikat, manevra ve ikmal işleriyle meşgul olan tümen, aynı tarihte Çanakkale kara muharebelerinin başlamasıyla birlikte Çanakkale'yi savunmakla görevli 5. Ordunun Alman komutanı Mareşal Liman von Sanders'in acil takviye birlik talepleri üzerine Çanakkale Cephesi'ne hareket emri almıştır.

Albay Mehmet Rüştü (Sakarya) Bey komutasındaki 16. Tümenin büyük kısmı (47. ve 48. Piyade Alayları ile 16. Sahra Topçu Alayına bağlı iki sahra topçu taburu), 26 Nisan 1915 tarihinden itibaren demiryoluyla Uzunköprü'ye harekete başlamıştır. 47. Alay da 26 Nisan 1915 günü saat 03.00 itibarıyla Bakırköy İstasyonu'ndan trenle hareket etmiş ve saat 23.35'te Uzunköprü'ye ulaşmıştır. Bu tarihte alayın mevcudu 55 subay, 3.327 muharip er, 299 gayrimuharip er, 3.153 tüfek, 587 sandık cephane ve 373 hayvandır. Alay Komutanı, Binbaşı Ahmet Tefvik Bey'dir. Üç taburdan oluşan alayın 1. Tabur Komutanı Yüzbaşı Mehmet Memduh Efendi, 2. Tabur Komutanı Yüzbaşı Kemal Efendi ve 3. Tabur Komutanı Yüzbaşı Edip Efendi'dir.

Karayolunu kullanarak 27 Nisan 1915'te tekrar Uzunköprü'den harekete geçen 47. Alay, Maltepe, Keşan, Mahmutköy ve Ortaköy güzergâhını takip ederek Gelibolu'ya intikale başlamıştır. Alay karargâhı ve 1. Tabur da Uzunköprü'den ayrılarak 27-28 Nisan 1915'te Keşan'a ulaşmıştır. Aynı gün 2. Tabur da yola çıkmış, 3. Tabur ise yürüyüşün ikinci gününün sabahında Keşan'a varmış ve alay burada toplanmıştır. Ardından 29 Nisan 1915 günü Keşan'dan hareketle, iki gün süren yürüyüşün ardından, Gelibolu'ya ulaşılmıştır. Buradan da Büyükanafarta kuzeyindeki Kumköy'e doğru hareket edilmiş ve 2 Mayıs 1915 tarihinde burada ordugâha geçilmiştir. Alay, 5 Mayıs 1915'te, 2. ve 3. Taburları ile Kocaçimen Dağı'nın doğu sırtlarına gelmiş ve muharebe alanına yanaşmıştır. 1. Tabur ise 7 Mayıs 1915'te Ağıldere-Küçükkemikli bölgesine gönderilmiş ve 17 Mayıs 1915 tarihine kadar burada kalmıştır.

Kara muharebelerinin başladığı 25 Nisan 1915 tarihinden itibaren 3 Mayıs gününe kadar sürekli taarruzlarla düşman denize dökülmeye çalışılmış ancak sonuç alınamamıştı. 11 Mayıs 1915 günü cepheyi ziyaret eden Harbiye Nazırı ve Başkomutan Vekili Enver Paşa, Arıburnu'nda son ve kesin bir taarruz yapılması emrini vermiş; taarruzun 18 Mayıs'ı 19 Mayıs'a bağlayan gece yapılması kararlaştırılmıştır. Bu tarih itibarıyla Arıburnu bölgesindeki kuvvetler "Kuzey Grubu" adıyla 3. Kolordu Komutanı Esat (Bülkat) Paşa'nın emri altında birleştirilmişti. İlk günden itibaren 19. Tümen Komutanı Yarbay Mustafa Kemal (Atatürk) Bey'in emrinde muharebelere katılan alaylar, grup teşkilatı

sonrasında tümen yapısı içinde yeniden tertiplenmiş; cephe hattında kuzeyden güneye doğru 19., 5. ve 16. Tümenler konuşlanmıştı. 19 Mayıs'taki taarruz için İstanbul'dan gönderilen 2. Tümen de 16. ve 5. Tümenler arasındaki bölgeye yerleşmişti.

19 Mayıs 1915'te yapılacak taarruzda Kuzey Grubu (2., 5., 16. ve 19. Tümenler), ani bir gece baskınıyla bütün cephe hattı boyunca saldırarak düşmanı yerleştiği mevkilere atacak ve denize dökülecekti. Bu baskın tam bir sessizlik içerisinde gerçekleştirilecek ve sadece süngü kullanılacaktı. Kanlısirt'tan Kabatepe'ye kadar uzanan arazi, 16. Tümenin taarruz hattını teşkil ediyordu. Tümen komutanı Albay Rüştü Bey, 18 Mayıs günü yayımladığı tümen emrinde, gerçekleştirecek taarruzun "cephe için belirleyici olduğu kadar Osmanlı ve İslam dünyası için çok önemli olduğunu" belirtmiş, kendi tümeninin "diğer tümenlerden önce düşman siperlerine girdiği haberini almak istediğini" ifade etmiştir.

19 Mayıs sabaha karşı saat tam 03.30'da ilk taarruz kademesi ileri atılmış, ardından ikinci hücum dalgası da siperlerden çıkıp ilerlediği sırada, sağ taraftaki 2. Tümen cephesinden hücum boruları ve trampet sesleri yükselmiştir. Taarruz hareketini fark eden düşman, yoğun bir piyade ve makineli tüfek ateşi açmış; taarruzun daha başında, elleri tetikte ve iyi tahkim edilmiş mevzilerde bulunan bir düşmana hücum etmenin sonuçları görülmeye başlanmıştır. Hücum sırasında 47. Alayın sağında hareket eden 2. Tümenin 1. Alayı, 47. Alayın siperlerine girerek karmaşaya sebep olmuş ve ilerleme bir hayli zorlaşmıştır. Bu sırada 47. Alayın emrinde bulunan 72. Alay Makineli Tüfek Bölük Komutanı Teğmen Necmettin Efendi ve 47. Alay subaylarından Teğmen Nurettin Efendi, büyük cesaret ve çabayla askerlerin çoğunu yeniden ileriye sevk etmiştir. Alayın özellikle 2. Bölüğü, düşman hatlarına 100 metreye kadar yaklaşmayı başarmasına ve bazı noktalarda düşman siperlerine dahi girilmesine rağmen, baskın özelliğini kaybeden taarruz bütün cephede başarısızlıkla sonuçlanmış ve sabah saat 9 itibarıyla tamamen durmuştur. 19 Mayıs sabahı 09.35'te tümen tarafından alayların eski mevzilerine dönmelerinin emredilmesi üzerine harekete geçen 47. Alay, 20 Mayıs 1915 sabahı saat 07.00 itibarıyla son önceki siperlerine dönmüştür. Bu geri çekilme sırasında üç asker daha şehit olmuştur. 47. Alayın bu taarruz esnasındaki zayıyatı, yedisi subay 222 şehit ve beşi subay 314 yaralı olmak üzere toplam 536'dır. Alay, toplam 177 sandık cephaneye sarf etmiştir. 47. Alay Komutanı Binbaşı Tefvik Bey başından hafif şekilde yaralanmasına rağmen birliğinin başından ayrılmamıştır.

Kuzey Grubunun 19 Mayıs'taki başarısız taarruzda verdiği genel zayıyat 10.000'e yaklaşmıştır. İki taraf arasındaki araziye dolduran yaklaşık 3.000 şehidin defni ve yaralıların toplanması için 24 Mayıs günü dokuz saatlik bir ateşkes yapılmıştır. Sabah saat 07.00'de iki taraf da ölü ve yaralıların toplanmasına başlamış, 16.30'da ateşkes sona ermiş ve ardından çatışmalar yeniden başlamıştır. Bu süreçten sonra 47. Alay, Tümen komutanlığından aldığı emirle, 2. Tümen birliklerinin bulunduğu Kanlısirt mevzilerini devralmış ve 24-25 Mayıs 1915 gecesinden itibaren Kanlısirt'ın savunmasını üstlenmiştir. Aynı gece, düşmanın attığı bombalar sonucu alay komutanı Binbaşı Tefvik Bey kolundan yaralanmıştır.

28 Mayıs 1915 gecesi saat 22.00'den sonra düşman tarafından gerçekleştirilen ateş baskınlarına karşılık verilmiş ve 29 Mayıs 1915'te 03.30'da 14. Alay cephesi karşısında bulunan düşman siperlerinin altına yerleştirilen lağımlar patlatılmıştı. Patlama sonrasında tahrip edilen siperler, 14. Alay tarafından ele geçirilecekti. Bu sırada eş zamanlı olarak diğer tümenler de kendi cephelerinde bir gösteri hareketi gerçekleştireceklerdi. Ancak bu gösterinin, 5. Tümenin esas taarruzu başladıktan sonra devam etmesi gerek-

tiği özellikle belirtilmişti. Bu sayede asıl baskının başarısı artırılabilirdi. Nihayetinde 5. Tümenin taarruzuna ateş desteği sağlanmış ve 29 Mayıs 1915 sabahına kadar 47. Alay 1. Taburdan yaklaşık 50 şehit ve yaralı verilmiştir.

Haziran ayına gelindiğinde 5. Tümenin grup ihtiyat kuvveti olarak geri çekilmesiyle cephe hattı 19. ve 16. Tümenler tarafından tutulmaya devam edilmiştir. Haziran ayı boyunca Arıburnu bölgesinde ufak çaplı taarruzlar dışında dikkat çeken büyük bir harekât yaşanmamış, her iki taraf da tüm gücüyle siperlerin tahkimi ve savunma düzenlerinin güçlendirilmesine yönelmiştir. 8 Haziran 1915'te, düşmanın 47. Alay siperlerine attığı yaklaşık 40 el bombasıyla 3. Taburdan 10 asker şehit olurken, 11 asker ise yaralanmıştır. Bugünden sonra da alay cephesinde lağım muharebeleri ve keşif kolu hareketleri ay sonuna kadar aynı şekilde devam etmiştir.

1915 yılının temmuz ayında Arıburnu hattında süregelen mevzi muharebeleri ve yoğun siper faaliyetleri, taraflar arasında sürekli bir temas ve karşılıklı çatışmalara sahne ol-maktaydı. Düşman, Seddülbahir bölgesinde 12-13 Temmuz 1915 tarihinde başlattığı taarruzlarla eşzamanlı olarak Arıburnu'nda da 47. ve 48. Alay cephelerine sık sık kara torpili atmıştır. Alay cephesinde temmuz ayı da büyük ölçüde vukuatsız geçmiş ve çarpışmalar siper muharebeleri şeklinde devam etmiştir. Düşman, 31 Temmuz-1 Ağustos 1915 günlerinde 47. Alayın sol kanadındaki 48. Alaya yönelik bir taarruz düzenlemiş ve aynı zamanda 47. Alayın 3. Taburunu 1 Ağustos 1915'te saat 10.10'da topçu ateşine tutmuştur.

İtilaf kuvvetleri, ağustos ayı itibarıyla ilk günkü hedeflerine hâlâ ulaşamamış ve mayıs, haziran ve temmuz ayları boyunca özellikle Seddülbahir bölgesindeki taarruzlarından da bir sonuç alamamıştı. Yaşanan çıkmaza son vermek için 6 Ağustos 1915 akşamı Anafartalar'da yapacakları çıkarmayla eşzamanlı olarak Arıburnu'nun kuzeyinde de Conkbayırı-Kocaçimentepe silsilesini ele geçirmek üzere büyük bir harekâta girişmeyi planlamışlardı. Bu tarihte Kanlısirt'ı savunan 47. Alayın 1. ve 2. Taburları ileri hatta bulunuyor, 3. Tabur ise alay ihtiyatını teşkil ediyordu. 6 Ağustos 1915'te düşman, akşamü-zeri Kanlısirt bölgesinde başlattığı şiddetli bombardımanın ardından 47. Alay mevzilerine taarruza geçmiştir. Anzak kuvvetlerinin Kanlısirt'ta giriştiği bu taarruz, Türk komuta kademesinin dikkatini asıl taarruz mıntikasıdan buraya çekmek amacını taşı-yordu. 1. Avustralya Tümeninin saat 17.30'da başlayan taarruzunda, 47. Alayın bom-bardımanında büyük ölçüde harap olan ön hat siperleri ilk anda tamamen Avustralyalı-ların eline geçmiştir. 47. Alayı takviye için 13. ve 15. Alaylar ve 57. Alayın 1. Taburu da Kanlısirt'a gönderilmiştir. Dört gün boyunca Kanlısirt üzerinde süren kanlı ve amansız çarpışmalar sonucunda, kaybedilen siperler tüm çabalara rağmen geri alınamamıştır. 47. Alayla birlikte, alayı takviyeye gönderilen birlikler, bu çarpışmalarda büyük kayıplar vermiştir. 1520 asker şehit olmuş, 4750 asker yaralanmış, 760 asker ise kaybolmuş-tur. Böylece Türk kuvvetlerinin Kanlısirt'taki toplam zayıyat 7164 kişiye ulaşmıştır. Kan-lısirt'ta yaşanan bu çetin çarpışmalarda 47. Alay Komutanı Binbaşı Ahmet Tevfik Bey de 7 Ağustos 1915 günü ileri hatlarda bulunduğu sırada düşman tarafından atılan bir el bombasının patlaması neticesinde yaralanmış, ardından kaldırıldığı sargı yerinde kurtarılamayarak şehit olmuştur. Binbaşı Tevfik'in son sözü "Alayımın ducâr olduğu şu halin borcunu kanımla ödediğimden dolayı müsterihim" olmuştur.

6-10 Ağustos 1915 tarihleri arasında meydana gelen Kanlısirt Muharebesi 16. Tümenin dört gece ve üç gün boyunca durmaksızın sürdürdüğü hücumlarla devam etmiş ancak bu süreçte tümen hem çok yorgun düşmüş hem de ağır kayıplar vermiştir. Bunun üze-rine yeni taarruz girişimlerinden vazgeçilerek mevcut hat güçlendirilmiş, birlikler yeni-

den düzenlenmeye çalışılmıştır. Buna rağmen cephedeki el bombası atışları ve karşılıklı çatışmalar devam etmiştir. Kanlısirt Muharebesi'nin devam ettiği süreçte 47. Alayın taburları farklı alayların emrine girmiş, 1. Tabur 13. Alaya ve 2. ve 3. Taburlar da 12. Alaya bağlanmıştır. 19 Ağustos 1915 günü 1. ve 2. Taburlar yerlerini 12. ve 13. Alayın taburlarına devrederek, Mersindere'ye ihtiyat olarak çekilmiştir. Son olarak 22 Ağustos günü 3. Tabur da mevzilerini 12. Alay kıtalarına devrederek geriye ihtiyata alınmıştır. Bu tarihte 1. ve 2. Taburlar, Kocadere civarındaki ordugâh bölgesinde eğitimle meşgul olmuştur. 26 Ağustos 1915 tarihinde ise 18. Alay 2. Tabur Komutanı Binbaşı Mustafa Bey, 47. Alay Komutanı olarak atanmıştır.

1915 yılının eylül ayı itibarıyla Arıburnu'nda Kuzey Grubu kendi içerisinde yeni bir düzenlemeye gitmiş, cephe hattı ikiye ayrılarak Sağ ve Sol Kanat Komutanlıkları teşkil edilmiştir. Sağ Kanat Komutanlığına Albay Yakup Şevki (Subaşı) Bey, Sol Kanat Komutanlığına ise Albay Refet (Küçük) Bey getirilmiştir. 47. Alayın mensup olduğu 16. Tümen, 11. Tümenle birlikte sol kanat bölgesinde yer almıştır. 47. Alay, 22 Eylül 1915 tarihine kadar ihtiyatta kaldıktan sonra Kanlısirt'taki mevzilerini devralmaya başlamıştır. 24 Eylül 1915 akşamı 47. Alay 3. Tabur, Kanlısirt'ta bulunan 12. Alayın sol kanat siperlerine yerleşmiştir. 2. Tabur da aynı gün saat 19.00'da ordugâhtan hareket ederek, 12. Alayın sağ kanadında bulunan iki bölüğün yerini bir bölükle teslim almıştır. 47. Alay karargâhı 25 Eylül 1915 günü saat 18.00'de Kanlısirt'a taşınmış, 1. Tabur da saat 19.00'da ihtiyat mevzisine geçmiştir. Böylece 12. Alayın sorumluluğundaki cephe hattı tamamen 47. Alay tarafından devralınmıştır. 28 Eylül 1915'te, Kanlısirt'tan çekilmesinden bu yana ilk kez 47. Alayın bulunduğu bölgeye obüs bombardımanı yapılmıştır. Ayrıca sabaha kadar özellikle 2. Taburun cephesine 300'ü aşkın el bombası atılmıştır. Düşman ayrıca üç-dört obüs mermisiyle istinat ve ihtiyat hatlarını hedef almış, ardından bir saat boyunca gerideki ihtiyat siperlerini ve alay karargâhı çevresini yoğun şekilde bombardımana tutmuştur. 29 Eylül 1915 günü ise 16. Tümen Komutanı Albay Rüştü Bey, yayımladığı emirde Kanlısirt Muharebesi'nden bahisle askerlerine mevzilerini terk etmemeleri, bulundukları toprağa ya sarılarak ya da uğruna can vererek "sebat ve inatla" sahip çıkmaları talimatını vermişti.

4 Ekim 1915 tarihinde kolordu tarafından Türk birliklerine ani bir baskın ateşi ateş baskını yapılması emredilmiştir. Saat 09.00'da tüm toplar aynı anda ateşe başlamış ve 10 dakika boyunca aralıksız bombardıman yapılmıştır. Düşman bu ilk ateşe karşılık vermemiştir. 10 dakikalık bir sessizliğin ardından Türk topçusu yeniden ve daha şiddetli bir bombardıman başlatmıştır. Şarapnel mermileri düşman siperlerine yağarken, düşman sahra topları ve obüsleriyle karşılık vermeye başlamıştır. Türk mevzileri özellikle obüs ateşiyle ağır şekilde bombardıman edilmiştir. Siperlerin güvenli noktaları yıkılmış, bazı askerler göçük altında kalarak ya da parçalanarak şehit düşmüştür. Türk topları düşman siperlerinde önemli bir yıkım yaratmış olsa da düşmanın ateşi daha ağır basınca, 47. Alay cephesinde planlanan hücum girişimi iptal edilmiştir. 47. Alay, bu sırada 32 şehit ve 29 yaralı vermiştir. Yaralılar arasında 7. Bölük Komutanı Yüzbaşı Hüseyin Efendi, 11. Bölük Komutanı Yüzbaşı Halit Efendi, 5. Bölük Komutanı Üsteğmen Alaattin Efendi ve 6. Bölük Komutanı Üsteğmen Mehmet Ali Efendi bulunmaktadır. Aynı gün 47. Alay 2. Tabur, bulunduğu mevzileri 1. Tabura devrederek ihtiyat mevzisine çekilmiştir. Yine 4 Ekim 1915 tarihinde, 15. Alaydan Yüzbaşı Niyazi Efendi 47. Alay 2. Tabur Komutanlığına, Yüzbaşı Sabri Efendi ise 47. Alay 3. Tabur Komutanlığına atanmıştır. 4 Ekim 1915 itibarıyla alayın mevcudu 26 subay ve 2736 er-erbaş ve astsubaydı. Son 20 gün içinde 898 er hastalık ve yaralanma nedeniyle birlikten ayrılmıştı. 334 er hastaneden dönmüş,

alay 996 ikmal eri almıştır. Askerlerin genel sağlık durumu iyi olmakla birlikte, yaklaşık %3'ünde ishal ve kabakulak vakaları görülmüştür.

7 Ekim 1915 gecesinden itibaren ise 47. Alayın sol kanadına 15. Alay yerleşmiştir. 11 Ekim 1915 öğle saatlerinde 47. Alay 3. Tabur mevzilerini 2. Tabura devrederek ihtiyata çekilmiştir. 21 Ekim 1915'te cephe düzeninde değişiklik yapılarak, 48. Alay cephesinin sorumluluğu 47. Alay 3. Tabura devredilmiştir. 47. Alay 2. Tabur ise korunaklı bir mevzi olan Kapalıçarşı mevkisine kadar olan hatta yerleşmiştir. 2. Tabur dört gün boyunca burada kaldıktan sonra 25 Ekim 1915'te sol kanattaki mevzilerini 1. Tabura devrederek ihtiyat kuvveti olarak geri çekilmiştir.

47. Alay cephesinde kasım ayı boyunca siper muharebeleri, bomba atışları ve lağım patlatma faaliyetleri devam etmiştir. Kasım ayının en önemli olaylarından biri, 26 Kasım 1915 günü saat 16.00'da başlayan şiddetli lodos fırtınasının ardından meydana gelen yağmur, sel ve don afetidir. Akşama doğru başlayan sağanak yağmur, gece karanlığının çökmesiyle birlikte daha da şiddetlenmiştir. Yoğun yağıştan doğan seller, aniden siperleri, sığınakları ve ulaşım hendeklerini suyla doldurdu ve özellikle Anafartalar bölgesinde her iki tarafta da ciddi kayıplara yol açmıştır. 27 Kasım 1915 sabahı sert bir poyraz başlamıştır. 27-28 Kasım 1915 gecesi, fırtına daha da şiddetlenmiş ve kar fırtınası da başlamıştır. Kar fırtınası, 28 Kasım 1915 akşamına kadar amansızca devam etmiştir. Sıcaklık, sıfırın altında 10 dereceye kadar düşmüştür. Üç gün boyunca yağmurla ıslanıp ardından soğuğa maruz kalan binlerce Türk askeri hastalanmış, pek çoğu geri hatlara sevk edilirken, bazıları donarak hayatını kaybetmiştir.

Arıburnu bölgesinde yaklaşık sekiz aydır devam eden muharebeler, 20 Aralık 1915 tarihine gelindiğinde düşmanın Arıburnu ve Anafartalar cephelerini tahliye ederek geri çekilmesiyle sona ermiştir. Arıburnu'nun tahliyesinden sonra 16. Tümenin ilk olarak Seddülbahir bölgesine gönderilmesi düşünüldüyse de daha sonra bundan vazgeçilmiş, 9 Ocak 1916 günü Seddülbahir bölgesi de İtilaf kuvvetleri tarafından tahliye edilmiştir. 16. Tümen, 14 Ocak 1916 tarihinde Alman general Back komutasındaki 17. Kolordu emrine verilmiştir. Bu tarihte 47. Alayın mevcudu 37 subay, 2325 er-erbaş ve astsubay, 2051 tüfek ve 324 hayvandır. Alay, 17 Ocak 1916 tarihinde Arıburnu bölgesinden ayrılarak Gelibolu-Uzunköprü üzerinden Babaeski'deki kışlaya ulaşmıştır. 29 Ocak 1916'da Babaeski'den Soma ve Ayvalık'a, Mayıs 1916'da Kuşadası'na, Kasım 1916'da İstanbul-Bakırköy-Yedikule'ye yerleşmiştir. Sonrasında, bağlı bulunduğu 16. Tümenle birlikte Sina-Filistin cephesine gönderilmiş ve savaşın sonuna kadar o cephede görev yapmıştır.

I. BÖLÜM

25 NİSAN 1915-31 MAYIS 1915

TARİHLERİ ARASI HARP CERİDESİ

İkâmet Mahalleri: Makriköy

Tarihi: 12/02/331

187 numrolu ve 12 Nisan 331 tarihli fırka kumandanlığının mahrem işâretli emri ber-vech-i zîrdır.

1. Merbût cedvel mûcibince kıt'aât yarın kable'z-zevâl sâ'at 3'ten i'tibâren sırasıyla mu'ayyen istasyonlardan trene râkib olacaklardır. Mezkûr cedvelden taburlara kifâyet edecek mikdârda gönderilmiştir. Sâ'at hareketleri cedvelin bir nüshası üzerine işâret edilmiştir. Diğerleri de ol vechle alaylarca işâret edildikten sonra taburlara gönderilsin.
2. Her kıt'a vakt-i mu'ayyeninde istasyonlara irkâba müheyyâ bulunabilmek üzere sür'atle istihzârâtını ikmâl eylemeleri matlûbtur.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Makriköy

Tarihi: 12/02/331

Makriköy İstasyonu'nda irkâb olunacak kıt'aât:

47. Alay 1. Tabur ma'a alay karârgâhı.

İstihkâm bölüğü, ekmekçi takımı.

47. Alay 2. Tabur

Fırka karârgâhı, topçu alay erkânı, sıhhiyye bölüğü.

47. Alay 1. Tabur.

47. Alay 2. Tabur ma'a alay erkânı.

47. Alay 3. Tabur.

Ayastefanos İstasyonu'nda irkâb olunacak kıt'aât: Seyyâr hastahâne.

İkâmet Mahalleri: Makriköy

Tarihi: 12-13/02/331

Saat: 5.30

Alay Emri

1. Merbût cedvel mûcibince alay kıt'aâtını 12-13 Nisan 331'de kable'z-zevâl sâ'at 3'ten i'tibâren sırasıyla mu'ayyen istasyonlarda trene irkâb olunacaktır.
2. Alayımızın Birinci Taburuyla alay karârgâhı birinci olarak hareket edecektir. Trene irkâb sâ'ati kable'z-zevâl sâ'at 5'te gerek bu taburla ve gerek karârgâh eşyâ ve hayvânâtı tâm sâ'at 3'te Makriköy'de eşyâlarını rampa üzerinde hâzır bulunduracaktır.
3. Diğer taburlar cedvelde gösterilen irkâb sâ'atinde lâ-akall iki sâ'at akdem bütün eşyâ ve hayvânâtını Makriköy rampası üzerinde hâzır bulundurmalıdır ve trenin irkâbıyla hareketi teehhüre uğratılmamalıdır.
4. Birinci Tabur kendisinde misâfir kıt'aât ılm ü haberlerini (ekmekçi kolu, hammâl bölüğü) vermelidir.
5. Makineli tüfenk ve ekmekçi kolu da irkâb sâ'atinden iki sâ'at evvel istasyon rampasında hâzır bulunmalıdır.
6. Efrâdın ihtiyât erzâkları üçer günlük ekmeği ihzâr edilmiş olmalıdır. Diğer iki günlük ihtiyât erzâk ile taburların mevcûd erzâkları alınmalıdır.

47. Alay Kumandanı
Binbaşı Tefîk

Sûret-i tebîği: Taburlara, makineli tüfenk bölüğüne, ekmekçi koluna not ettirilmiştir.

İkâmet Mahalleri: Makriköy

Tarihi: 12-13/02/331

Saat: 9.30

47. Alay Kumandanlığına

Taburlarınızın irkâb sâ'atleri ber-vech-i âtî olacaktır.

Sâ'at 9 (K):¹ 47. Alay 1. Tabur ma'a alay kumandanı

Sâ'at 6 (B):² 47. Alay 2. Tabur

Sâ'at 2: 47. Alay 3. Tabur, ekmekçi takımı: nısfü'l-leylden sonra

Fırkanın ilk kıt'ası olmak i'tibârıyla Kuleliburgaz ve Uzunköprü istasyonları için 'aynı zamânda konakçılık da yapacaksınız. Kuleli'ye gidecek Birinci Süvârî Trenine de bu vazîfe ile bir münâsib zâbit sevk ediniz.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Makriköy

Tarihi: 12-13/04/331

Saat: 6.30

Alay Emri

Taburların irkâb sâ'atine nazaran iki sâ'at evvel ihzâratta ve istasyonda mevcûd bulunmaları için firkadan telakkî bulunan emir mûcibince hareket olunması.

47. Alay Kumandanı
Binbaşı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Makriköy

Tarihi: 13/02/331

Neferen		
	41	Muhârib zâbitân
	14	Gayr-i muhârib zâbitân
	156	Muhârib küçük zâbit
	6	Gayr-i muhârib küçük zâbit
	3162	Muhârib efrâd
Hayvânât re's	301	Gayr-i muhârib efrâd
374	3615 ³	Yekûn

1 Kable'z-zevâlin (öğleden önce) kısaltması.

2 Ba'de'z-zevâlin (öğleden sonra) kısaltması.

3 Katip tarafından hatalı olarak 3615 yazılmıştır. Toplam 3680'dir.

İkâmet Mahalleri: Makriköy

Tarihi: 13/02/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

			Efrâd			
Cebhâne sandık	Eslîha	Hayvânât	Gayr-i muhârib	Muhârib	Zâbitân	47.Alay
0	15	16	8	15	4	Karârgâh
199	1046	119	97	1102	16	1. Tabur
188	1046	119	97	1110	18	2. Tabur
200	1046	119	97	1100	17	3. Tabur
587	3153	373	299	3327	55	Yekûn

Alayımız irkâb cedveli mûcibince ve kuvve-i 'umûmiyyede gösterilen mevcûd üzere Makri köyünde şimendüfere bi'l-irkâb inzâl mevki'i olan Uzunköprü'ye kadar geldiler.

İrkâb cedvelinde gösterilen zamânlarda irkâb olunamadı: Esbâbı trenin geç gelmesi ve manevrası mâni' olmuştur.

Birinci Tabur cedvel mûcibince 13 Nisan 331 tarîhinde kable'z-zevâl sâ'at: 5.00'da irkâb olunacak idi. Bilâhire verilen emr mûcibince sâ'at 9'da irkâb vâkı' olacak iken rampaların 'adem-i kifâyesinden ve yukarıda söylenilen esbâbtan iki sâ'at geri kalmıştır.

Makri köyünden kable'z-zevâl sâ'at 11'de hareket edip ba'de'z-zevâl sâ'at 11.35'te inzâl mevki'ine muvâsalat etmiştir. Diğer taburlar da bindiklerini müte'âkib 'aynı vechle inzâl mevki'ine geldiler. Çerkesköy'de, Uzunköprü'de efrâda sıcak yemek verildi.

İkâmet Mahalleri: Uzunköprü

Tarihi: 14/02/331

14 Nisan 331 tarîhinde kable'z-zevâl sâ'at 9.30'da Uzunköprü'den Birinci Tabur hareket etmiştir. Taburlar mekârî ağırlıklarını Uzunköprü'ye kadar şimendüferle berâber götürdüler. Taburların erzâkı fazla bulunduğu ve vesâitin 'adem-i kifâyesi yüzünden bir kısmı Birinci Tabur i'âşe zâbiti Refet Efendi ve İkinci Tabur i'âşe zâbiti Ali Efendi'nin nezâreti tahtında Uzunköprü'de bırakılmıştır.

Birinci konak mahalli olan Maltepe köyüne ba'de'z-zevâl sâ'at 10.40'ta muvâsalat edilip orada gecelenmiş ve efrâda sıcak yemek verilmiştir.

İkâmet Mahalleri: Maltepe köyü
Tarihi: 14/02/331

Havâ sıcak olduğundan efrâda yollarda fazla istirahat verilerek gelinmiştir.

Tarihi: 15/02/331

Kable'z-zevâl sâ'at 7.30'da Maltepe'den hareketle ba'de'z-zevâl sâ'at 1'de ikinci konak mahalli olan Keşan'a muvâsalat olunmuştur. Diğer taburlar da Keşan'a iki konakta gelmişlerdir. Uzunköprü'den Keşan'a kadar 48 kilometre mesâfe kat' edilmiştir. Birinci Taburun muvâsalatından dört sâ'at sonra İkinci Tabur 16 Nisan 331 sabâhı 3. Tabur muvâsalat edip alayın her üç taburu Keşan'da yerleştiler ve çâdırlı ordugâh tesîs ettiler. Birinci, İkinci Taburlardan yollarda 20-25 kadar efrâd dökülmüş ise de Keşan'da iltihâk etmişlerdir.

İkâmet Mahalleri: Keşan
Tarihi: 16/02/331
Saat: 4.25

Fırka Emri

1. 47. Alay 1. Tabur ve 2. Tabur ile bugün Mahmûd köyüne hareket edeceksiniz. Bu geceyi Mahmûd köyünde geçirecek olan topçu taburları da sizin emrinize verilmiştir. Bu bâbda topçu alay kumandanlığına da ma'lûmât verildi.
2. Yarın müfrezeniz Mahmûdköy-Korudağ-Kilisalı-Kadıköy üzerinden Şarköy'ün şimâl-i garbisindeki Yeniköy'ye gidecektir.
3. İ'âşenin Yeniköy'deki veya Şarköy'deki anbardan temîni mümkündür.
4. Fırka karârgâhı yarın geceyi Yeniköy'de geçirecektir.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Keşan

Tarihi: 16/02/331

Saat: 4.25

Alay Emri

1. Alay Birinci, İkinci Taburuyla şimdi Mavroya üzerinden Mahmûd köyüne hareket edecektir.
2. Üçüncü Taburumuz iki günde Yeniköy'de alaya iltihâk edecek vechle 16-17 Nisan 331 nısfü'l-leylden sonra hareket edecektir.
3. Topçu taburu şimdilik alayımıza iltihâk etmiştir.
4. Alay, Mahmûd köyünden sonra Korudağ-Kilisalı-Kadıköy üzerinden Şarköy'ün şimâl-i garbîsindeki Yeniköy'e gidecektir.
5. Ben Birinci Taburun başında hareket ediyorum.

47. Alay Kumandanı
Binbaşı Tevfik

Hâtıra:

Elli dört sandık ihtiyât cebhâneden mâ-'adâ mütebâkî cebhâneler şimdi 3. Tabura bırakılacak. Tabur-ı mezkûrca da burada bulunan anbara teslim edilecektir.

Tarihi: 15/02/331

Mülâhazât:

Alayımızın Üçüncü Taburu Keşan'dan hareketimiz esnâsında muvâsalat ettiğinden o gün Birinci, İkinci Tabur berâber hareket etmiştir.

16 Nisan 331 tarihinde ba'de'z-zevâl sâ'at 6.30'da hareket edilerek üçüncü konak mahalli olan Mahmûd köyüne bilâ-vukû'ât ba'de'z-zevâl sâ'at 11.30'da muvâsalat edildi. Keşan'dan buraya kadar 16 kilometre mesâfe kat' edilmiştir. 'Askere burada sıcak yemek verilmiştir.

İkâmet Mahalleri: Mahmûd köyünden

Tarihi: 16-17/02/331

Saat: 1.30

Alay İctimâ Emri

1. Alay yarın hareket etmek üzere ber-vech-i zîr ictimâ' edecektir. Taburlar yürüyüş ve nizâmında yan yana sağda Birinci, solda İkinci Tabur bulunacak ve cebhe cenûb-ı şarkıyye müteveccih olacaktır. Kolbaşılar benim çâdırın hizâsına gelmelidir.
2. Büyük ağırlıklar alayı ta'kîb edecektir.

Hâtıra:

Sâ'at-ı ictimâ'a nazaran efrâda yemek yedirilmelidir. Büyük ağırlıklar da hasta ve perâ-kende efrâd bulunmayacak esnâ-yı harekette gürültü olmayacaktır.

47. Alay Kumandanı
Binbaşı Tevfik

Tarihi: 17/02/331

Mülâhazât:

Mahmûd köyünde kable'z-zevâl sâ'at 7.10'da hareket edildi. Kilisalı köyüne kadar or-man yolu ta'kîb edildi. Kilisalı köyüne ba'de'z-zevâl sâ'at 1.30'da muvâsalat edildi. Bu-rada fırka kumandanı bulunuyordu ve âtîdeki emri verdi. Mezkûr emri Üçüncü Tabura, topçu kumandanlığına, topçu alayı yâveri ile tahrîren gönderildi.

İkâmet Mahalleri: Kilisalı köyü

Tarihi: 17/02/331

Saat: 4.20

Fırka Emri

47. Alay Kumandanlığına

47. Alay 1. Tabur ve 2. Tabur ve Sahrâ Topçu 16. Alay 1. Tabur ve istihkâm bölüğü sür'atle Bolayır'ı işgâl etmek üzere ileri harekâtına devâm edecektir. Yeniköy'de 'as-kerin istirahatini temînden sonra nısfü'l-leyli müte'âkib hemân Bolayır'a hareket edi-niz. Topçu alay kumandanlığına ve istihkâm bölüğüne îcâb eden emirler verilmiştir. Fırka karârgâhı bu akşam Bolayır'da bulunacaktır. Üçüncü Tabur da alayı ta'kîb ede-cektir.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kilisalı köyü

Tarihi: 17/02/331

47. Alay 3. Tabur Kumandanlığına

1. Alaylar tevakkuf Yeniköy üzerinde Eksamil-Bolayır'a hareket emrini almıştır.
2. Birinci, İkinci Tabur Yeniköy'de bir buçuk sâ'at kadar mola ettikten sonra geceleyin karanlıktan bi'l-istifâde Eksamil'e kadar ilerleyecektir.
3. Üçüncü Tabur yollarda tevakkuf etmeyerek uzunca molalarla bu akşam Yeniköy'e kadar ilerleyecek alayı ta'kîben be-heme-hâl Eksamil-Sırtlar gerisinde Bolayır istikâmetinde hareket edecektir.
4. Topçu, Kilisalı'ya Üçüncü Taburla geldiği hâlde Üçüncü Tabur, topçu muhâfız ve alay nezdine kadar berâber götürülecektir.
5. Burada bırakılan Birinci Bölük Topçu, Üçüncü Taburla berâber Kilisalı'ya gelirse kendisi bilâ-tevakkuf taburuna iltihâk için Yeniköy-Eksamil-Bolayır istikâmetinde hareket edecektir (topçu tabî'î Üçüncü Taburun himâyesinde kalır).
6. Ben iki taburla Yeniköy üzerinden Eksamil-Bolayır'a gidiyorum.

47. Alay Kumandanı
Binbaşı Tevfik

Sûret-i teblîğ:

Birinci, İkinci Tabur kumandanlarına şifâhen Üçüncü Tabur ve topçu alayı kumandanlığına tahrîren bildirilmiştir.

Mülâhazât:

Kilisalı köyünden taburlar Yeniköy istikâmetine ba'de'z-zevâl sâ'at 3.30'da hareket etti. Bir sâ'at sonra telakkî edilen emr-i şifâhî üzerine Yeniköy'e gitmeyerek kestirme yolu ta'kîben Eksamil köyüne hareket için taburlara teblîğ edildi. Kılavuz alınarak o istikâmette gidildi. Ba'de'z-zevâl sâ'at 11.30'da Eksamil'e muvâsalat olundu. Gece orada açık ordugâh tesîs edildi. Büyük ağırlık evvelki emr mûcibince Yeniköy'e gönderilmiştir. Eksamil'e gelmesi için Haber gönderildi ve nisfû'l-leylden sonra muvâsalat etti. 'Askere orada idâreden ekmek alındı. Üçüncü Tabur da sabâha karşı kable'z-zevâl sâ'at 5'te Eksamil'e geldi. Buraya kadar 34 kilometrelik mesâfe kat' edildi. Havâ güzeldi.

Tarihi: 17-18/02/331

Eksamil'den kable'z-zevâl sâ'at 8.15'te Birinci ve İkinci Tabur hareket etti ve Bolayır istikâmetine gelmesi için Üçüncü Tabura da emr verildi. Dördüncü kilometreye muvâsalatta ber-vech-i âtî emr geldi:

İkâmet Mahalleri: Bolayır

Tarihi: 17-18/02/331

Saat: 2.45

Fırka Emri
47. Alay Kumandanlığına

Alayınız yarın topçu taburu ve istihkâm bölüğü ile birlikte Gelibolu'ya hareket edecek ve geceyi orada geçirecektir. Fırka karârgâhı yarın Gelibolu'dadır. Topçu taburu ve istihkâm bölüğüne tarafınızdan emr verilmek îcâb eder.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Eksamil'in şarkında dördüncü kilometrede

Tarihi: 18/02/331

Topçu 16. Alay ve 3. Tabur Kumandanlığına

1. 47. Alay ve istihkâm bölüğü ve topçu bu geceyi Gelibolu'da geçirecektir.
2. Topçu muhâfızı bulunan piyâde bölüğü ile bu gece Gelibolu'da bulunmak üzere bulunduğunuz mahalliden hareket ediniz.
3. Ben bu gece Gelibolu'dayım.

47. Alay Kumandanı Tevfik

Hâtıra:

Sırtlar gerisinde mahfûzen hareket ediniz.

Sûret-i teblîg:

1. Tabur, 2. Tabur kumandanlarıyla istihkâm bölüğüne şifâhen; topçu alayı kumandanlığıyla 3. Tabur Kumandanlığına tahrîren bildirilmiştir.

İkâmet Mahalleri: Gelibolu

Tarihi: 18/02/331

Saat: 11.30 Evvel

Fırka Emri
47. Alay Kumandanlığına

İstihkâm bölüğü ile berâber ve yalnız muhârebe ağırlıklarını alarak Gelibolu'da i'âşenizi temîn ettikten sonra Gelibolu iskelesinden vapurla alayınızla Maydos'a gideceksiniz. Ben de sizinle berâberim. Ba'de'l-ihrac iskelede tevakkuf ve alayın ictimâ'ına intizâr etmeyip her tabur vapurdan çıkar çıkmaz üç dört kilometre mesâfede bulunan Maltepe'ye hareket etmelerinin ehemmiyetle temîni ve Gelibolu'da da i'âşe ve irkâb işinin uzatılmayarak bilâ-ifâte-i vakt hâzır bulunan vapurlara binilmesi esbâbının temîni ehemmiyetle matlûbtur.

Gelibolu'da 'asker için sıcak yemek ihzâr ettirilmekte olduğundan yemek tabhı için taburların ayrıca meşgûl olmasına lüzûm yoktur. Yemeğini yiyen her kıt'a hemân doğruca vapura binecektir. Taburlar büyük câdde tarîkiyle doğruca iskeleye teveccüh etsinler. İ'âşe mahalli de o civârdadır.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Gelibolu

Tarihi: 18-19/02/331

Saat: 8.30 Evvel

1. Tabur ve 2. Tabur Kumandanlıklarına
Numro 14

1. Alay şimdi irkâba başlayacaktır. Birinci Taburdan Birinci ve İkinci Bölükler ve fırka, alay karârgâhları da birlikte bulunarak vapurla; Üçüncü ve Dördüncü Bölükler 39 numrolu şirket vapuruyla hareket edecek. İkinci Tabur çatana vapuruyla yalnız vapurun 'adem-i istî'âbı hâlinde bir bölüğü ma'ûneye [mavnaya] irkâb edilecektir.
2. Kıt'aât irkâbı muntazaman yapılmalı evvelâ: hayvânât ve ağırlıklar tahmîl olunmalı bi'l-âhire efrâd binmelidir.
3. İnzâl mevki'inde 'aynı sûretle hareket olunmalıdır.
4. İnzâl iskelesi Kilya veyâhûd Akbaş iskelesidir.
5. Taburlar bu iskelelere iner inmez başka emir beklemeksizin Maltepe'ye hareket edecek ve orada alaya intizâr edecektir.

47. Alay Kumandanı
Binbaşı Tefîk

İkâmet Mahalleri: Gelibolu
Tarihi: 18-19/02/331

47. Alay 3. Tabur Kumandanlığına

1. Alay vapurla Maydos'a oradan da Maltepe'ye hareket ediyor.
2. Siz de Gelibolu muvâsalatta doğruca iskeleye taburla gelip efrâdın yemek ve i'âşesi sevkîyâtça ihzâr ettirildiğinden efrâda yedirerek gösterilecek vapura efrâdı derhâl bindirerek derhâl hareket ediniz.
3. İhrâc iskelesine muvâsalatınızda bilâ-tevakkuf beş kilometre mesâfede Maltepe mevki'inde alaya mülâkî olunuz.

47. Alay Kumandanı
Binbaşı Tevfik

Mülâhazât:

Taburlar Gelibolu'ya muvâsalatla iskelede ictimâ' etti. Burada 'askere sıcak çorba ve ekmek verildi. İrkâba ba'de'z-zevâl 11'de başlandı. İrkâb dört sâ'at devâm etti. Gelibolu'dan vapur kable'z-zevâl sâ'at 4.30'da hareket etti. Vapurla torpidolarımızın taht-ı muhâfazasında hareket etti.

İkâmet Mahalleri: Akbaş İskelesi
Tarihi: 19/02/331

Akbaş İskelesi'ne kable'z-zevâl sâ'at 7'de muvâsalat olundu. Yalnız Birinci Taburun ihrâcâtı üç sâ'at devâm etti. Burada 'askere fırkadan ekmek verildi. Telakkî olunan emr-i şifâhî üzerine ber-vech-i âtî emr verildi.

Tarihi: 19/02/331
Saat: 1.30

Alay Emri

Alayımız ihrâcı müte'âkib Maltepe istikâmetine hareket etmeyip Kumköy'e hareket emrini almıştır.

Birinci Tabur, ağırlıkların ma'ûneden [mavnadan] ihrâcını müte'âkib yükletilerek Şimâl Grubu istikâmetinde Yalakâbâd Deresi'ni ta'kîben Kumköy civârına hareket edecektir. İkinci Tabur da 'aynı sûret ve istikâmete hareket edecektir. İstihkâm bölüğü, İkinci Taburu ta'kîb edecektir.

Üçüncü Tabur da ihrâcı müte'âkib alayımızın ta'kîb edeceği istikâmete doğru hareket

edecektir.

Taburların i'âşesi Akbaş idâresince temîn edilmiştir.

Büyük ağırlıklar taburlarını ta'kîb edecektir.

Ben Birinci Taburla Kumköy civârına hareket edeceğim.

Hâtıra:

1. Esnâ-yı râhda düşman tayyârelerinin ta'arruzuna karşı toplu bulunmak ve efrâdı hemân yere yatırmak ve mekârîleri çalılar arasına ve sâire gibi tedâbîr ittihâz olmasıdır.
2. Kum köyünün cenûb-i garbî civârı şimdilik ordugâhımız olacaktır.

47. Alay Kumandanı
Binbaşı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kumköy

Tarihi: 19/02/331

Mülâhazât:

Kum köyüne ba'de'z-zevâl sâ'at 4.30'da muvâsalat edildi. O köyün garb sırtlarında çalılar içerisine de ordugâh tesîs edildi ve çadırların üzeri çalılarla örtüldü. Buraya evvelâ Birinci Tabur sonra da İkinci Tabur nısfü'l-leyden bir sâ'at sonra muvâsalat etmiştir.

Üçüncü Tabur, Gelibolu'da edilen bombardımandan vapura bindirilmeyerek karadan hareket edip 20 Nisan 331 tarihinde ba'de'z-zevâl sâ'at yedide muvâsalat etmiştir. Gelibolu'da iken yapılan bombardımandan Üçüncü Taburdan iki nefer şehîd ve iki hayvân telef olmuştur. Başka bir vukû'ât zuhûr etmemiştir.

İkâmet Mahalleri: Kumköy

Tarihi: 20/02/331

16. Fırka Erkân-ı Harbiyyesi'nden Emr

1. İkâmet esnâsında düşman tayyârelerine karşı nazardan tahaffuz için çadırların çalı çırpı ile örtülmesi hayvânâtın çardakların veya ağaç diplerinde saklanması lâzımdır. Düz ve açık renkte arâzî ve tarlalar üzerinde ve yollarda hareket hâlinde tayyâre müşâhede olduk da derhâl tevakkuf eylemek ve yere yatmak muktezîdir. Bu cihetler düşünülerek vaktiyle yol ve arâzînin ve melhûz tehlikelerden ictinâb olunması tavsiye olunur.
2. İleri ta'arruz edileceği zamânlarda kazanılan her adım arâzîyi elde tutmak ikinci bir

atlamağa hâzırlanmak için efrâdın kendi kürekleriyle elleriyle sütrelere teşkil etmeleri ve aslâ ve kat'â dağılmayıp ilk fırsatta fırlamaları zâbitân ve efrâdın beynine bir kanâ'at ve îmânla yerleştirilmelidir. Düşman ateşine karşı zâviye-i meyyitede kalıp mahfûz bulunan yamaçların takarrübü içerisinde en münâsib olacağını der-hâtır etmelidir.

3. Maksud bir mevzi'î müdâfa'a etmekten 'ibâret bulunursa o zamân gâyet derin (1,40) ve dar ve yerle berâber siperler hafırla büsbütün tesettür etmek ve bu sûretle icrâ edilecek ateşlerle ezip sarsmak iktizâ eder.

Her manga arasında ara siperleri vücûda getirmeli, en müsâ'id arâzide bile siper tûlu bir takım mevcûdu geçmemelidir. Kazılan topraklar 400-500 metre geriye atılmalı yâhûd tercîhen vakt ü imkân var ise dört-beş yüz metre yan taraflara atılıp düşmana karşı bir semte siper teşkil edilmelidir. Hülâsa siperleri yeri belli edilmemelidir.

4. Muhârebeye girmek üzere emir alan her bölük kumandanını kendi bölüğüne 'âid cebhâneyi almadığından dolayı mesûl tanırım.
5. Topçuların piyâdelere yardımları esnâsında ya'nî önlerinde mevzi'î alıp ateş edecekleri zamânlarda vazîfe ve arâzînin müsâ'adesi nisbetinde düşman ve donanma ve topçusunun yan ateşine kalmamak husûsunda nazar-ı dikkate almaları için hâtırlatırım.
6. Bütün bu vesâyâmın fevkinde bir taleb ve hattâ bir temennî ile zâbitân ve efrâdın arslanlar gibi saldırıp dağlar gibi dayanmalarını ve boğazımıza çöküp canımızı çıkarmak isteyen ve her yerde bozulan bu şaşkın düşmana bizim de bir satır atmaklığımızı zâbitân ve efrâdımızın yiğit yüreklerinden beklerim. Bi'l-hâssa efrâdımıza şu anlatılsın ki burada gâib edilecek bir muhârebe ma'âz-Allah uğrılacak bir bozgun Adana ve Mersin ve bütün memleketin gâib edilmesi demektir. Ve min Allahü't-tevfîki.

16. Fırka Kumandan Emriyle Erkân-ı Harbî Nâzım

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark sırtları

Tarihi: 22/02/331

Alayın Mevcûdu

Cebhâne sandık	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	
	16	22	4	Karârgâh
54	119	1181	15	1. Tabur
54	119	1202	18	2. Tabur
54	117	1193	17	3. Tabur
162	371	3598	54	Yekûn

Birinci Taburdan bir zâbit istihkâm taburuna gitmiştir.

Fırka Emri Numro 1

1. Fırka muhârebe mıntıkasına yanaşmıştır. Binâen-‘aleyh ber-vech-i âtî mevâddın hemân icrâsını taleb ederim.
2. Buradan i’tibâren kıt’aâtın bu mıntıkada muhârebeye duhûl ve iştirâk için hareket etmeleri kâbildir. Binâen-‘aleyh buradan ileriye büyük ağırlık gidemez. Büyük ağırlıklar alayca burada terk olunur. Ona göre alay kumandanları şimdiden kendi ordugâhları mıntıkasında ve yola yakın ve her zamân bulunması kolay bir mahalli ‘inde’l-îcâb büyük ağırlıkların mecmû’u olmak üzere şimdiden yakın ve herkese irâe etmelidirler.
3. Diğer ordugâhta yapıldığı misillü buradan ileri veya yanlara giren arâzî ve yolların ahvâlini zâbitân bir ân evvel gezip öğrenmelidirler. Fakat takım zâbitine kadar herkes bu sûretle kıt’asından infikâkında kendi gaybûbetinde kendi kıt’asını kumanda edebilecek bir vekîl-i mesûl ta’yîni lüzûmunu nazar-ı dikkatte tutmalıdır.
4. Herhangi bir vazîfe-i harbiyye alan bir kıt’a top ateşi altında kemâl-i sebâtla ve beyhûde zâyî’âta dûçâr kalmaksızın ifâ-yı vazîfe edebilmek için memûr olduğu mıntıkaya muvâsalatla berâber gece veya gündüz demeyip hemân lâ-akall bir buçuk metre derinliğinde ve yirmi otuz metrede bir ara siperlerini hâvî olmak üzere setr-i hendeği kazmalıdır. Bu mecbûriyyet gerek birinci hatt ve gerek istinâd ihtiyât kıt’aâtına kâmilen ‘âid ve râci’dir. Son dereceye kadar bu lüzûm lâ-yıkıyla herkese öğretilsin. Herkes mâ-fevkinden emr beklemeksizin bu işi ‘ale’l-‘acele yaptırın.
5. Her tabur bir vazîfe-i harbiyye için hareket ederken artan muhârebe ağırlığını müctemi’ tutmayıp her bölüğün cebhâne, sakâ ve kazma kürek hayvânlarını kendisine ilhâk etmeli ve taburun emrinde yalnız mâlzeme-i sıhhiyye kalmalıdır. Bölüklerde muhârebeye başlamazdan evvel ağırlıktaki cebhâneyi kâmilen efrâda dağıtmalıdır. Alaylar veya müfrez bulunduğu vakt taburlar bu cebhâneye mekârîlerinin nerede toplanacağını vakt ü zamânla lâzım gelenlere ihbâr ederek ağırlık, kumandanları emriyle boş hayvânlar müctemi’an en yakın cebhâne kolundan ve onda bulunamazsa Akbaş’taki anbardan bilâ-ifâte-i vakt cebhâneyi ikmâl ile yine kıt’alarının (bölüklerinin) gerisine sevk edilmelidir. ‘Aynı mülâhazât topçuların cebhânesi hakkında sûret-i münâsebede taksîm edilmelidir.
6. Fırkanın piyâde ve sahrâ topçu cebhâne kolları Yahşiköy’ün cenûbunda ve yol kenârındadır. Bunu herkes şimdiden iyice bilsin. Topçu kıt’aâtı da bi’l-‘umûm kendi hafîf kollarını ve ‘âdî cebel taburu da kendisiyle birlikte gelen ‘âdî cebel cebhâne kolunu muhârebe zamânında taht-ı emrinde tutmalıdırlar.
7. Burada hâl-i ikâmette bulunduğu müddetçe kıt’aâtın muhârebe ağırlığını nakleden mekârîler hiçbir sebep ve sûretle bir yere gönderilmeyerek gece ve gündüz taburun yakınında bulunmalarından bi’l-hâssa tabur kumandanları mesûldür.
8. Kıt’aâtın muhârebeye sevkinde büyük ağırlıkta kalacak kâtib ve i’âşe zâbiti kıt’asının günü gününe ekmek ve yemeğini tedârik ve tabh ile mestûr mahallere gündüzden ve gayr-i mestûr mahallere de karanlıktan bi’l-istifâde sevk edecek ve bu sûretle muhârebe ‘askerin ‘ale’-devâm temîn ve i’âşesinden bunlar şiddetle mesûl tutulacaktır. Tabur kumandanları bu husûsta teferru’âtını şimdiden teemmül ve ihzâr etmelidirler.

9. Karşımızdaki düşman ancak sefâin-i harbiyyesinin himâyesine sığınmak ve süngü-müzden titremekte idüğünden efrâdımızın hîn-i ta'arruzunda veya 'inde'l-îcâb mü-dâfa'ada kahramân-âne hareket etmeleri için kendilerine vesâyâ-yı münâsebe îfâsı elzemdir.
10. Hîn-i ta'arruzda en son tutulan nokta hemân her nefer tarafından tahkîm ve takviye edilerek hiçbir sebeble bir neferin bulunduğu mahalden geriye kımıldanmaması elzemdir.
11. Mecnûhîn refâkatinde hiçbir zamân hiçbir sağ nefer geriye gitmemelidir. Bu bahâ-ne ile geriye giden efrâd muhârebe kaçacağı demek olduğundan ilk gören mâ-fevk hemân cezâ-yı sezâsını vermelidir. Yalnız zâbitânın kendi hizmet neferleri efendisine refâkat edebilir.
12. Esnâ-yı muhârebede geriye savuşmak 'alâimi izhâr eden her ferd hakkında bunu görecektir mâ-fevk hemân cezâ-yı i'dâmı bilâ-tereddüd tatbîke mezûn olduğunu bilmelidir. Bu keyfiyyet 'alâ-merâtibihim bütün zâbitân hakkında da 'aynen mer'î ve câîdir.
13. 125. Alayımız bütün muhârebâtta hüsn-i hidmetiyle büyük bir şeref kazanmıştır. 47, 48 ve topçu alaylarımızın 'aynı şerefi ihrâz etmelerine eltâf hakkında ve bi'l-'umûm zâbitân ve efrâdın şecâ'at-i fitriyye ve muhabbet-i vataniyye ve dîniyyelerinden intizâr eylerim.
14. Erzâk ve cebhâne arabaları her gece sıhhiyye bölüğü arabalarıyla birlikte mecnûh nakledeceklerdir. Ya'nî muhârebe esnâsında ileriye yanaşıp cebhânesini boşaltan veya fırka erzâk anbarına erzâk getirip "avdet eden boş arabalar her def'asında fırka sıhhiyye bölüğünün bulunduğu büyük sargı mahalline be-heme-hâl uğrayıp oradaki mecnûhîni etibbânın ta'rîf edeceği mahalle nakletmeye mecbûr olduklarını her kol kumandanı küçük zâbitânı ve arabacıları şimdiden iyice bilmelidirler.
15. Ber-vech-i bâlâ bütün mevâddın ve toplara ve sâireye 'âid teferru'âtı tamâmen icrâ ve ihzâr ve efrâda teblîgât-ı lâzîmede bulunularak 'inde'l-îcâb ya şân ve şerefle şehîd veya nâmûsla gâzî olmak esbâbını tamâmen ihzâr etmelerini alaydan i'tibâren mangaya kadar bütün cüz ve tâm kumandanlardan bi'l-hâssa ricâ ederim.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark eteklerinde

Tarihi: 22/02/331

Alay Emri

Fırka emri ber-vech-i bâlâdır.

1. Bütün mevâddının kemâl-i dikkat ve ehemmiyyetle herkes tarafından ve bi'l-'umûm efrâda mevâdd-ı lâzîme hakkında teblîgât îfâsı ve her mâddesinde talep edilen husûsâtın derhâl tatbîk ve icrâsı matlûbtur.

2. Alayımızın muhârebeye duhûl ve iştirâk ettiği takdîrde büyük ağırlıklar alayca müc-temi'an burada ve Birinci Tabur, alay kâtibi Nazîf Efendi'nin taht-ı emri ve mesûliyyetine terk olunacaktır. Bu mahalli şimdiden herkes büyük ağırlık mecma'ı olduğunu ve yan taraflara giden yolların nerelere gittiğini ve arâzîyi iyice tanımalı ve isimlerini güzelce öğrenmiş olmalıdır.
3. Hatt-ı harbe giden her kıt'a memûr olduğu mıntıkayı hemân tahkîm etmeli ve bir buçuk metre derinliğinde olmak şartıyla boy siperleri vücûda getirmeli ve yirmi otuz metrede bir kuvvetli ara siperlerini hâvî setr-i hendeği kazmalıdır. Bu tahkîmât gerek birinci hatta ve gerekse istinâd ve ihtiyât kıt'aâtı tarafından da yapılmalıdır. Bu lüzûmu herkes idrâk ederek mâ-fevkinden emr almaksızın 'ale'l-'acele yapmalıdır.
4. Tabur harb için hareket emrini alır almaz muhârebe ağırlığını bölüklere taksîm ve ilhâk etmeli. Taburun taht-ı emrinde yalnız mâlzeme-i sıhhiyye kalmalıdır. Cebhâne, sakâ, kazma, kürek, hayvânât ilhâk edilen bu muhârebe ağırlığından cebhâne, bölük muhârebeye başlamadan evvel kâmilten efrâda tevzî edilmelidir.
5. Taburlar müfrez bulundukları zamân boş kalan cebhâne hayvânâtının nerede toplanacağını îcâb edenlere ihbâr ederek boş hayvânlar hemân büyük ağırlık kumandanlarının emriyle en yakın cebhâne kolundan onda bulunamazsa Akbaş'taki anbardan bilâ- ifâte-i vakt cebhâne alarak sür'atle kıt'alarının bulunduğu mahall gerisine sevk edilmelidir.
6. Fırkanın piyâde cebhâne kolları Yahşi köyünün cenûbunda ve yol kenârındadır. Bu mahalli herkes ve bi'l-hâssa muhârebe ağırlık kumandanları iyice bilmeli ve en kısa yolunu öğrenmelidir.
7. Evvelce de bildirildiği vech üzere muhârebe ağırlığına 'âid mekârî hayvânâtı hiçbir sebeble bir tarafa gönderilmeyecek bu husûsta tabur kumandanları şiddetle tebliğâtta bulunmalıdırlar.
8. Taburların esnâ-yı harbte i'âşesini temîn ve vazîfesi büyük ağırlık da kalacak kâtib ve i'âşe zâbitânına 'âidtir. Bunun için vakt ü zamânıyla hatt-ı harbte bulunan efrâdın ekmek ve yemeğini tedârik ve tabh ile mestûr mahallere gündüzden, gayr-i mestûr mahallere de karanlıktan istifâde ederek gönderilmesi ve bu husûstaki teferru'ât şimdiden tabur kumandanları tarafından ihzâr edilmelidir.
9. Fırka emrinin 10, 11, 12. mâddeleri 'umûm zâbitân ve efrâda lâıykıyla tefhîm edilmelidir.
10. Arkadaşlarımdan pek büyük fedâkârlıklar ümîd eder ve in-şâ-Allah her zamân ihrâz-ı şân ve şeref ni'met-i sübhâniyyesine nâilini hüsn-i niyyet ve salâbet-i dîniyyemize istinâden eltâf-ı ilâhiyyeden dilerim.
11. Erzâk ve cebhâne arabaları sıhhiyye bölüğü arabalarıyla birlikte muhârebe esnâsında ileriye yanaşıp cebhânesini boşaltan veya erzâk doldurup boş "avdet eden arabalar fırka sıhhiyye bölüğünün bulunduğu büyük sargı mahalline be-heme-hâl uğrayarak etibbânın ta'rîf edeceği mahalle mecrûhîni nakle mecbûr olduğu ma'lûm olmalıdır.
12. Efrâd üzerinde üç günlük ihtiyât erzâk (peksimat, zeytin) noksân ise ikmâl edilmeli.

47. Alay Kumandanı
Binbaşı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark etekleri

Tarihi: 22/02/331

**(819 numro ve Fî 22 Nisan 331 tarihli Üçüncü Kolordu Kumandanlığı'nın emrinin
birinci mâddesi ber-vech-i zîrdır)**

1. Şimdiye kadar vukû'a gelen muhârebâttan istihrâc olunan netâyice nazaran düşmanın 'alâmât-ı fârikalarıyla zâbitânımızı tefrîk ederek hedef ittihâz eylediği cihetle esnâ-yı muhârebede ümerâ ve zâbitânın uzaktan görülebilecek 'alâmetlerinin kaldırılması ve bi'l-hâssa küçük rütbeli zâbitâna filinta ve çanta verilerek efrâddan farksız bulundurulması Başkumandanlık Vekâlet-i Celîlesi'nin emri iktizâsındandır.

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark eteği

Tarihi: 23/02/331

Alayın Yevmî Kuvve-i 'Umûmiyyesi

İhtiyât cebhâne sandık	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	47. Alay
	16	22	4	Karârgâh
54	119	1184	15	1. Tabur
54	119	1205	18	2. Tabur
54	117	1195	17	3. Tabur
162	371	3606	54	Yekûn

Her tabura üçer ki cem'an 9 ihtiyât zâbit nâmzedi vürûd etmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen

Tarihi: 23/02/331

İki Numrolu fırka emrinin 2, 3, 8. mâddeleri ber-vech-i zîrdır

1. Muhârebe hattından geriye firâr ettiklerinden isimleri der-dest-i ta'mîm olan birkaç neferin kurşuna dizilmiş oldukları kolordudan bildirilmiştir. Efrâda 'ibret ve intibâh olmak üzere iyice anlatınız.
2. Büyükanafarta, Kabatepe hattına karşı muhtelif cüz ve tâm zâbitânı, arâzî ve yolları tanımak maksadıyla muhârebe hattına kadar keşf yapacaklardır. Piyâde topçu kıt'aâtı gece gündüz mürûr etmeleri melhûz olan yollara kendilerince tanınması mümkün olacak işâretler vaz' etmelidirler. Arâzî sûret-i 'umûmiyyede 'arızalı ve birçok küçük vâdîlerle kat' edilmiş olduğundan, harekât pek müşkilâtla icrâ olunur. Bu maksadla zâbitân hattâ küçük zâbitânı dünkü emre bildirildiği üzere usûl-i münâ-

vebe ve tevkîle ri'âyet etmek şartıyla 'ale's-sabâh mestûriyete ri'âyet eylemek sûre-
tiyle istikşâfâtta bulunmaları iktizâ eder.

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark eteklerinden
Tarihi: 23/02/331

Bugün havâ gâyet müsâ'idtir. Hiçbir vukû'âtımız yoktur.

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark eteklerinden
Tarihi: 23/02/331

826 Numrolu Sûret:

1. Cenûb mıntıkasındaki kıt'aât birleştirilerek 15. Kolordu teşekkül ve kumandanlığına Mîrlivâ⁴ ... Paşa hazretlerinin ta'yîn kılındığı ordu kumandanı Müşîr Liman Paşa hazretleri şifâhen teblîg buyurmuşlardır.
2. Şimâlde bulunan kıt'aât doğruca Üçüncü Kolordunun emri altındadır.
3. 7, 9, 15. Fırka karârgâhları On Beşinci Kolordunun 5, 11, 16, 19. Fırka karârgâhları Üçüncü Kolordunun emri altında bulunmakla mezkûr fırkalara 'âid olan husûsât için ona göre mu'âmele ve muhâbere îfâsı lâzımdır.
4. Kıt'aâtın sûret-i i'âşesinin emri der-dest-i teblîgdir.

3. Kolordu Kumandanı Esad

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark etekleri
Tarihi: 24/02/331

Cebhâne sandık	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	47. Alay
	16	22	4	Karârgâh
54	119	1162	15	1. Tabur
54	119	1200	18	2. Tabur
54	117	1193	17	3. Tabur
162	371	3577	54	Yekûn

4 Ceridede üç noktayla boş bırakılan bu kısımda yazılmayan isim "Weber"dir (Alman subay Erich Weber).

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark etekleri

Tarihi: 24/02/331

Saat: 10.00 Evvel

Fırka Emri Numro 189

1. Arıburnu civârındaki düşman 19. Fırka tarafından kemâl-i muvaffakiyyetiyle sâhilde dar bir mıntıkaya sıkıştırılmıştır. Seddülbahir'e çıkan düşman ileri kıt'aâtı Eskihisarlık-Sığındere munsabbı hattındadır.
2. 5. Fırka ile takviye edilmiş olan 19. Fırka ve 15. Fırka ile 16. Fırkanın ba'zı aksâmından ve Gelibolu Seyyâr Jandarma Taburundan teşekkül eden Üçüncü Kolordunun vazîfesi de Kumtepe'den (dâhil) Despot Limanı dâhiline kadar olan mıntıkada düşman ihrâcâtını men' ve karaya çıkmış olanlarını tard etmektir.
3. 19. Fırka, Arıburnu civârındaki düşmanı def' ve tard etmek ve Kabatepe-Kumtepe hattını setr eylemekle muvazzaftır.
4. Sağ cenâh gerisinde iki alayıyla kolordu ihtiyâtı olarak bulunmakta olan 16. Fırka Ağıldere'den (dâhil) Küçükkemikli Burnu'na (hâric) kadar olan sevâhili tarassud edecektir.
5. Süvârî 27. Alay 1. Bölük tarassud edilecek olan işbu sâhil kısmını, tamâmıyla sâhili görececek sûrette ileriye sürülmüş tarassud postalarıyla, düşmanın bir ihrâc teşebbüsünü ânında görececek ve mümkün olan sür'atle fırkaya ve mücâvirinde bulunan en yakın fırka kıt'aâtına îsâl ile berâber mevcûd bütün tüfenklerinden istifâde ile düşman harekâtını ateşle ta'vîk ve tevkîf edecektir. Bölük kumandanının nazar-ı dikkatini bi'l-hâssa Ağıldere cihetine atfetmesi ve kuvvetinin çoğunu o tarafta istihdâm eylemesi ihzâr olunur.
6. 47. Alay bir taburunu Anafarta-Maydos yoluna kadar sürecek ve Topçu 16. Alay da serî' cebel taburunu mezkûr tarîki tecâvüz etmemek üzere Ağıldere munsabbı civârına ve piyâde taburu yakınına gönderecektir (Süvârî bölüğü, alacağı ma'lûmâtı bu piyâde taburuna gönderecektir. Mezkûr taburla irtibât tesîs edilmelidir).
7. Turşun'da bulunan Gelibolu Seyyâr Jandarma Taburu, Küçükkemikli (dâhil) Despot Limanı (dâhil) sâhil kısmını tarassud ve setr vazîfesine devâm edecek ihtiyâtını Küçükanafarta civârında topluca bulundurarak sol cenâhta 16. Fırka ile tesîs-i irtibât edecektir.
8. Fırka karârgâhı yine Bigalı'nın şimâl-i garbîsinde Kanlıkuyu civârında dere içindedir.

16. Fırka Kumandanı Mîralay emriyle:
Erkân-ı Harb Nâzim

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark etekleri

Tarihi: 24/02/331

Saat: 11.00 Evvel

Alay Emri

1. Arıburnu civârındaki düşman 19. Fırka tarafından kemâl-i muvaffakiyyetle sâhilde dar bir mıntıkaya sıkıştırılmıştır. Seddülbahir'e çıkan düşman ileri kıt'aâtı Eskihisarlık-Sığındere hattındadır.
2. 5. Fırka ile takviye edilmiş olan On Dokuzuncu Fırka, 15 ile 16. Fırkanın ba'zı aksâmından ve Gelibolu Seyyâr Jandarma Taburundan teşekkül eden Üçüncü Kolordunun vazîfesi de Kumtepe'den (dâhil) Despot Limanı'na (dâhil) kadar olan mıntıkada düşman ihrâcâtını def' ve karaya çıkmış olanlarını tard etmektir.
3. Fırkamız Ağıldere'den (dâhil) Küçükkemikli Burnu'na (hâric) kadar olan sâhili tarassud edecektir. Fırkamıza mensûb 27. Alay 1. Bölük Süvârî işbu sâhil kısmını tamâmıyla sâhili görececek sûrette ileriye sürülmüş ve tarassud postalarıyla düşmanın bir ihrâc teşebbüsü anında görecektir.
4. Alayımızın 1. Taburu Maydos-Anafarta yoluna kadar ileriye doğru giderek Ağıldere-Küçükkemikli mıntikasını tarassud ve düşmanın bir ihrâc vukû'unda bütün tüfenklerden istifâde edilecek vechle mukâbele edecek ve derhâl alaya ma'lûmât verecektir.
5. Alay işbu taburla irtibâtı tesîs edecektir. İşbu irtibât vazîfesi İkinci Tabura 'âidtir.
6. Birinci Taburun solunda ve Ağıldere munsabbı civârında 16. Serî' Cebel Taburu bulunacaktır. Merkezi Turşun'da bulunan Gelibolu Jandarma Taburu, Küçükkemikli (dâhil) Despot Limanı (dâhil) sâhil boyunu tarassud ve setr vazîfesine memûrdur ve ihtiyâtı Küçükanafarta civârındadır.
7. İkinci, Üçüncü Taburlar ve alay karârgâhı oldukları yerde kalacaktır.

47. Alay Kumandanı
Binbaşı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark eteği

Tarihi: 24/02/331

Mülâhazât:

Bâlâdaki emr üzerine alayımızın Birinci Taburu emr olunan mıntıkaya ba'de'z-zevâl sâ'at 5.30'da hareket etmiştir. Taburun hareketinden evvel yol yapmaktan "avdet eden efrâddan bir nefer düşmanın atmış olduğu şarapnelden hafif sûrette mecrûh olmuştur. Havâlar birkaç günden beri olduğu gibi bugün de gâyet müsâ'idtir. Başka vukû'ât zuhûr etmemiştir.

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark eteği
Tarihi: 24/02/331

Alay Emri

1. Taburlar harb etmek üzere ileri harekâta efrâd üzerinde bulunan çantaları kâmilten büyük ağırlık nezdinde bırakacaklar yalnız cebhâne, matara, kaputlar bulunanların portatif çadırlarla kaput içine gelmek üzere simit yapılacaktır.
2. Muhârebe ağırlığı bilâ-fâsıla mestûr mahallerden dâimâ kendi kıt'asını ta'kîb edecekler ve taleb vukû'unda derhâl cebhâne, su yetiştireceklerdir.
3. Bu iki mâddenin îcâb edenlere şimdiden teblîgi tavsiye olunur.

47. Alay Kumandanı
Binbaşı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Bigalı'nın şimâl-i garbî sırtlarından
Tarihi: 24/02/331

47. Alay Kumandanlığına Numro 190

Anafarta'nın garb-i şimâli sırtlarına fırkamız tarafından bu gece bir sahrâ bataryası yerleştirilecektir. İleri sürülmesini sabâhleyin emr olunan taburdan bir bölüğü bu bataryaya muhâfız olarak vereceksiniz. Ta'yîn edeceğiniz bölüğü şimdiden harekete âmâde bulundurunuz. Mezkûr bölük yalnız küçük ağırlıklarıyla hareket edecektir. Hareket için ayrıca emr vereceğim. Bölük kumandanı şimdi gelip beni görsün.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı şark eteği
Tarihi: 24/02/331
Saat: 6.00

Birinci Tabur Kumandanlığına

Ber-mûcib-i emr bir bölük Anafarta'nın şimâl sırtlarında bu gece gidecek olan bir topçu bataryasına muhâfız olarak ta'yîn kılınmıştır. O bölük Dördüncü Bölük olur ise muvâfıktır. Şimdi bölüğü küçük ağırlıklarıyla ihzâr ediniz ve yüzbaşısını fırka kumandanının yanına gönderiniz.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Bigalı Deresi'nden

Tarihi: 25/02/331

(Fırka emrinin bir ve dördüncü mâddeleri ber-vech-i zîrdir) Numro 185

1. Bi'l-cümle kıt'aât bulundukları mahallerde, ateşten ve nazardan mahfûz kalmak husûsunda mümkün olan tedâbîri icrâda müsâmaha gösteriyorlar.

Çâdırlar tamâmen örtülecek, dik ve derin kazılmış mahallere 'âdetâ gömülürcesine rekz ve tesîs edilecektir. Tarassud postaları da kezâlik derin mazgallı tarassud mahalleri tesîs etmelidir.

2. Kanlıkuyu-Büyükanafarta yolu üzerinde topçunun mürûruna mâni' birkaç bataklık vardır. Topçu alayı kumandanı, bir zâbit ta'yîn eylesin; mûmâ-ileyhin göstereceği t'arzda 47. Alaydan alınacak piyâde efrâdı mezkûr mahalleri tanzîm etsin. Mezkûr yol top arabalarının mürûruna müsâ'id bir hâle ifrâg edilsin.

**16. Fırka Kumandanı Mîralay emriyle
Erkân-ı Harb Nâzım**

İkâmet Mahalleri: Bigalı Deresi'nden

Tarihi: 25/02/331

(Bu husûs hakkında alayca da emr yazılmıştır.) (19. Fırka Kumandanlığının Fî 25 Nisan 331 tarihli emr-i yevmisi ber-vech-i zîrdir) Fırkadan Mersûl

1. Dün gece sağ cenâh kollarımızın icrâ eylediği ta'arruzda cebhelerindeki düşmanın tard ve mühimm siperlerinin işğâl ve 50 tüfenk 600 kazma küreğin igtinâm edildiğine ve bir esîr alındığına dâir.

2. Düşman kuvvâ-yı asliyyesiyle Arıburnu'na çıkmak tasavvurunda iken oradaki kuvvetlerin ta'arruz ve savletleri netîcesinde fazla kuvvetlerini Seddûlbahir'e gönderdiğine ve Arıburnu'nda siperlerinde durmakla kanâ'at eyledikleri hakkında.

3. Bu gece sağ cenâh sırtlarından 72. Alayın 3. Taburu öğleden sonra sâ'at 9'da karışlarında bulunan düşman siperlerine hücum edecek ve bu siperleri zabt ve işğâl edecektir. Bu taburun sol cenâhında bulunan On Dördüncü Alay aksâmı işbu hücumu teshîl ve temîn edecektir.

4. Hatt-ı harb üzerinde sûret-i 'umûmiyyede müteyakkız bulunulacak ve hutût-ı takarrübiyye ile düşmana yaklaşmak husûsu tesrî' edilecektir.

5. Düşmandan esîr almak husûsuna fevka'l-'âde ehemmiyet verilecektir.

**16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü**

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı şark eteği
Tarihi: 25-26/02/331
Saat: 12.15

47. Alay 3. Tabur Kumandanlığına

Görülen lüzûm ve alınan emr üzerine fırka kumandanı sebük-bâr olarak sol cenâha 47. Alayın bulunduğu mıntika ilerisine hareket etmiştir. Fırka karârgâhı yerinde ben bu cihetin kumandasına memûr edildim. Siz alay kumandanlığı vekâletini der-‘uhde edeceksiniz. Ben fırka karârgahında ikâmet edeceğim.

47. Alay Kumandanı Tevfîk

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı şark eteği
Tarihi: 25/02/331

Yevmî Kuvve-i ‘Umûmiyye

İhtiyât cebhâne sandık	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	47. Alay
	16	22	4	Karârgâh
54	119	1191	15	1. Tabur
54	119	1196	18	2. Tabur
54	117	1196	17	3. Tabur
162	371	3605	54	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı şark eteği
Tarihi: 26/02/331
Saat: 10.35

İkinci, Üçüncü Tabur Kumandanlıklarına

1. Düşmanın Abdaltepe civârına ‘asker ihrâc ettiği bildiriliyor.
2. Taburlarınızı her an harekete hâzır bir hâlde bulundurunuz.
3. İleri hareket emri verilir verilmez muhârebe ağırlıkları taburu ta’kîb edecek bir hâlde hâzırlanabilmek için ağırlık kumandanına teblîg-i keyfiyyet olması ve efrâd çantalarının da evvelce bildirildiği gibi büyük ağırlık nezdine bırakılarak sebük-bâr bir hâlde bulunması ve mataraların doldurulması.

47. Alay Kumandan
Vekîli Binbaşı Edîb

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı şark eteği

Tarihi: 26/02/331

Saat: 11.20

47. Alay Kumandanlığı Vekâletine Numro 1

Düşman vaz'iyetinden henüz bir haber yoktur. İki taraf süvârîsine adam gönderdim. Kocaçimen Tepesi'ne kadar irtibât tesîs ettim. İlk haberi alaya "arz edeceğim. Taburu harekete hâzır bir hâle getirdim. Süvârînin bu kadar gayrete karşı bir haber göndermesi şâyân-ı teessüftür. Yâveri Kocaçimen tarîkiyle Abdaltepe'ye gönderdim. Ben ordugâhın üzerindeki yardan dûr-bînle [dürbünle] istikşâfâtta bulunuyorum. Netîcesini bildireceğim. Emrederseniz taburu şimdi Abdaltepe'ye doğru çekeyim. Emre muntazırım.

1/47 Kumandanı Memdûh

İkâmet Mahalleri: Firkadan

Tarihi: 26/02/331

Saat: 12.00

47. Alay Kumandanlığı Vekâletine

1- Süvârînin ihrâc noktasını mübhem ve Abdal Bayırı sırtları göstermesinden Birinci Taburun (eğer ihrâc bu noktaya vâkı' olursa) derhâl hareketi bildirilmişti. Bu ihrâcâtın Arıburnu'na olduğu şimdi tashîh olduğundan tabî'î Birinci Taburun Abdal Bayırı'na hareketine lüzûm yoktur.

2- Birinci Tabur dâimâ teyakkuz üzere bulunsun ve süvârî ile dâimâ hâl-i temâssta bulunsun. Alacağı en ufak ma'lûmâtı size bildirsın. Derhâl muktezâsını da îfâ etsin

Binbaşı Tevfik

(Bu bâbda taburlara da emr verilmiştir.)

Tarihi: 26/02/331

Saat: 12.20

Alay Kumandanlığına

Abdaltepe ve Kocaçimentepe'ye ikişer manga sürüldü. Aralarındaki tepeye ikişer nefer ikâme edilerek silsile-i irtibât tesîs edildi. Süvârîlere gidenlerin bir kısmı geldi. Düşmanın bu tarafta ihrâc teşebbüsü olduğu anlaşıldı. Ma'a-mâ-fih hâlâ mangalar oradadırlar. Şimdi onları da geri alacağım çünkü onlar da ihrâca dâir bir şey görmediklerini bildiriyorlar.

1/47 Kumandanı Memdûh

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark eteği

Tarihi: 26/02/331

Saat: 8.20

Alay Emri

1. Fırkadan mevrûd ta'mîm sûretlerinin bir nüshası taburlara verilmiştir.
2. Evvelce de bildirildiği vech üzere kıt'aât her an harekete âmâde hemân silâha sarılacak bir hâlde olmalıdır. Bugün mübhem gelen bir rapor üzerine taburlara hâzırlık emri verildi. Taburlar ancak bir sâ'atte hâzırlık vaz'ıyyeti alabildiler. Böyle bir zamân-da silâh başına hareketin bu sûretle batî icrâsı ma'âz-Allah felâkettir.
3. Fi-mâ-ba'd efrâdın gündüzleri kaputları simit yapılmış mataraları doldurulmuş ve tabur için garba doğru ilerlenecek sûrette ictimâ' mahalli ta'yîn edilmiş bulunmalıdır. Binâen-'aleyh gerek angaryaya gerekse yol yapmaya gidecek efrâdın ber-vech-i bâlâ techîzâtı hâsıl olduğu ve nisfının da silâhlı bulunduğu hâlde gönderilmesi ve zâbitânın dâimâ bölükleri başında isbât-ı vücûd etmesi ve hiçbir ferdin kıt'ası başından ayrılmaması şâyed kazma ve kürekler alınmış olursa hemân bölük deposu on-başlarına (ya'nî bölük ağırlığı kumandanına) teslim edilerek kıt'asına iltihâk etmesi ve küçük ağırlığa 'âid eşyâ ve sâirenin ve mekârî hayvânâtının da taburların ictimâ' mahalline yakın bulundurulması kat'ıyyen matlûbtur.
4. Birinci Tabur bu akşam ba'de'z-zevâl sâ'at 6'da tabur kumandan vekâletine verilen emr mûcibince gösterilmiş mintıkada yol 'ameliyyâtına derhâl mübâşeret edecek ve yukarıda söylendiği gibi efrâdı mücehhez bir sûrette ihzâr ve ol sûretle 'ameliyyât yaptıracaktır. Müsellah olacak olan nisf kuvvetin esnâ-yı 'ameliyyâtta diğerlerini ve 'ameliyyâtı düşman nazarından tarassud vazîfesiyle muvazzaf bulunacaktır.

47. Alay Kumandan
Vekîli Binbaşı

Mülâhazât

25-26 Nisan 331 Sâ'at 9.30'da (B) sağ cenâh kıt'aâtımız tarafından piyâde ve topçu ateşleri şiddetle devâm ediyordu ve kable'z-zevâl ikiye kadar devâm etti. Gece sâ'at on ikide fırkadan bir süvârî gelerek alay kumandanının serî'an fırka karârgâhına gitmesini teblîğ etti. Fırka kumandanı sol cenâhtaki 47. Alay ilerisine hareket etmişti. Vekâleti alay kumandanı der-'uhde ederek alaya vekâlet edip bana tahrîren havâle edilmiştir. Fî 26 Nisan 331 sabâh kable'z-zevâl sâ'at 10'da fırkadan gelmiş emrde süvârînin verdiği rapora 'atfen düşmanın Abdaltepe civârına 'asker ihrâc ettiği bildiriliyordu. Bu bâbda tarassudda bulunan Birinci Tabura ma'lûmât verildi ve düşman hakkındaki müşâhedâtın da sür'atle alaya bildirilmesi husûsu tahrîren emr-i âtîsiyle kable'z-zevâl sâ'at 10.45'te gönderilmişti. Sâ'at 11.10 gece Birinci Taburdan gelen raporda düşmana dâir bir ma'lûmât olmadığı ma'a-mâ-fih istikşâfâta devâm edildiği ve netîcenin ayrıca bildirileceği ve taburun harekete müheyyâ bulunduğu cevâben bildirildi. İkinci, Üçüncü Taburlar da 'aynı sûretle müheyyâ-yı hareket bir hâlde hâzırdır.

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark eteği
Tarihi: 26/02/331

Alayın Yevmî Kuvve-i 'Umûmiyyesi

Cebhâne sandık	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	47. Alay
0	16	26	4	Karârgah
54	119	1191	15	1. Tabur
54	119	1193	18	2. Tabur
54	117	1202	17	3. Tabur
162	371	3612	54	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark eteği
Tarihi: 26/02/331

Alayın Yevmî Kuvve-i 'Umûmiyyesi

Cebhâne sandık	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	47. Alay
0	16	26	4	Karârgah
54	119	1191	15	1. Tabur
54	119	1193	18	2. Tabur
54	117	1199	17	3. Tabur
162	371	3609	54	Yekûn

Yevm-i vukû'ât :

26-27 Nisan 331 gece ba'de'z-zevâl sâ'at dokuz buçukta sağ cenâhta şiddetli piyâde ve mitralyöz ateşi devâm etti. Kable'z-zevâl bire kadar ateşin şiddeti kesilmedi. Ara sıra bomba ve top sadâları işitiliyordu.

Birden sonra ateşin şiddeti bir az tahaffûf etmiş ise de sabâha kadar ateş devâm etti.

27-28 Nisan 331 akşam sâ'at 8.30'da mevki'-i harbte yine ateşe başlandı.

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark eteği

Tarihi: 27-28/02/331

47. Alay Kumandanlığı Vekâletine Numro 45 Rapor

1. Düşmanın sağ cenâhımıza bir manga kuvvetinde 'asker çıkarmış olduğuna dâir vârid olan haber üzerine berây-ı keşf gönderdiğim iki zâbit şimdi geldi. Sâ'at 7. 45.
2. Düşman dokuz neferden 'ibâret olan bu müfrezesini evvelâ Küçükkemikli Burnu'na ihrâc etmiş müte'âkiben Ağıldere munsabbbına doğru ilerleyip ba'zı hafriyât icrâ ettirerek üzerine kırmızılı beyâzlı bir bayrak diktirmiştir.
3. Bunu haber alan sağ cenâh 125. Alaydan bir kısım 'asker göndererek ateş ettirmiş bu dokuz nefer dere içine firâr ederek tepeler arkasında gâib olmuştur.
4. Sağ cenâh topçu kumandanı meseleyi Sağ Cenâh Kumandanına söylemiş o da çâresine bakacağını bildirmiş ise de meselenin ehemmiyyetine ve ihrâcâtın mın-tıkamıza yakın bulunmasına binâen berây-ı ihtiyât bu gece Mülâzım Abdülvehâb Efendi kumandasında nısf takımlik bir kuvvet göndererek Abdaltepe civârının taht-ı tarassudda bulundurulmasını emrettim.

1/47 Kumandanı Memdûh

(Sâ'at 8.45'te bâlâdaki rapor sûreti fırka kumandanlığına yazılmıştır.)

İkâmet Mahalleri: Bigalı Deresi'nin şimâl sırtlarından

Tarihi: 27-28/02/331

Saat: 12.42 Evvel

47. Alay Kumandanlığına

1. Alayınızdan ileriye sürülen taburdan vürûd eden raporda görülen lüzûm üzerine Abdaltepe ve civârını tarassud etmek üzere nısf takım kuvvetinde bir müfrezenin gönderildiği bildiriliyor.
2. Düşmanın dokuz neferden 'ibâret müfrezesinin o havâlîde görünmesine ve hafriyât icrâ ederek bir bayrak dikmesine nazaran düşmanın ihrâcâta teşebbüs edeceği anlaşıyor.
3. Düşman ihrâcâtını men' etmek ve Abdaltepe sırtlarıyla Ağıldere munsabbbını tarassud etmek ve görünen müfrezesini taharrî edip imhâ etmek maksadıyla ileriye sürülen nısf takımın mensûb olduğu bölüğün kâffesini bölükçe mezkûr nısf takıma hemân ilhâk ettirilmesi
4. Düşman müfrezesi tarafından icrâ olunan hafriyât mahallini bularak rekz edilen bayrağın herhâlde elde edilmesine çalışılması elzemdir.
5. Bu bölük Abdaltepe sırtlarını ve bu tepenin cenûb-ı garbîsinde (bu sırtlar tabur kumandanına bi'z-zât gösterilmiş idi) bulunan sırt (ki bu sırt Ağıldere munsabbi, gündüz postaları buralara kadar ileri sürülsün) tahkîmât yapmalı ve düşmana kat'iyen

vücûdunu hissettirmemelidir.

6. Ağıldere munsabbına kadar keşf kolu gönderilmeli, arâzîyle düşmanın sol cenâh ve gerileri hakkında ma'lûmât istihsâline çalışılması ve hatt-ı harbîmizin sağ cenâhıyla ve süvârîmizle de irtibât tesîs etmelidir.

16. Fırka Kumandanı nâmına
Binbaşı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark eteği

Tarihi: 27-28/02/331

Saat: 1.30

1. Tabur Kumandanlığına

Gāyet müsta'celdir:

1. Düşman Ağıldere munsabbı civârında hafriyât icrâ ve bayrak dikmesine nazaran ihrâcâta teşebbüs edeceği anlaşıyor.
2. Düşmanın ihrâcâtını men' ve Ağıldere ile Abdaltepe sırtları arasındaki mıntıkayı tarassud ederek düşmanı mahvetmek maksadıyla ileriye sürülen nısf takımın mensûb olduğu bölüğü kâmilten göndermek lâzımdır.
3. Bu bölük Abdaltepe sırtlarını ve bu tepenin cenûb-ı garbîsinde sırta tahkîmât yapmalı ve düşmana kat'iyen vücûdunu hissettirmemelidir. (Bu sırtlar alay kumandanı Tevfik Bey tarafından bi'z-zât tabur kumandanına gösterilmiş idi.)
4. Ağıldere munsabbına kadar keşf kolu gönderilmeli ve düşmanın sol cenâh gerileri hakkında ma'lûmât istihsâline çalışılmalı ve hatt-ı harbîmizin sağ cenâhıyla ve süvârîlerimizle irtibât tesîs etmelidir.

47. Alay Kumandan Vekîli
Binbaşı Edîb

Sûret-i teblîğ:

Emr-i âtîsiyledir.

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark eteği
Tarihi: 27-28/02/331
Saat: 3.00

47. Alay Kumandanlığına Numro 46

1. Bölük sâ'at 3'te (kable'z-zevâl) Abdaltepe'ye hareket etti.
2. Siperlerini ikmâl etmiş olan topçunun da oraya i'zâmı lâzımdır. Emr buyurulması ma'rûzdur.

1/47 Kumandanı Memdûh

İkâmet Mahalleri: Alay karârgâhından
Tarihi: 27-28/02/331

1. Tabur Kumandanlığına

1. Bölük orada kendisine lâzım gelen siperi yapsın ve düşmana dâir alınacak ma'lûmâta nazaran topçunun mevzi'ine girip giremeyeceği ayrıca emrediliyor.
2. Bölük bi't-tab' dört avcı hendekleri ve ara siperleri yapmalı. Bir takım cebhesi kâfi-dir. Şâyed düşmana dâir bir haber zuhûr etmezse bir takımla tarassud îfâ eder. Diğer iki takım dere içinde mestûr hâlde bulundurulur.

47. Alay Kumandan Vekîli
Binbaşı Edîb

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark eteği
Tarihi: 28/02/331
Saat: 8.10 Evvel

Birinci Tabur Kumandanlığına

1. Yapılacak yolun akşama kadar ikmâli hakkında.
2. Gece gönderilen keşf kolunun netîce-i tarassudunun bildirilmesine dâir.
3. Hareket ettirilen bölüğün sâ'at kaçta mevzi'ine vâsıl olduğu ve ta'kîb ettiği yolu gösterir bir krokinin irsâli hakkında.

47. Alay Kumandan Vekîli
Binbaşı Edîb

İkâmet Mahalleri: Bigalı Deresi'nden

Tarihi: 28/02/331

47. Alay Kumandanlığı Vekâletine Numro 239

1. Tabur nezdindeki bataryanın Abdaltepe sırtlarındaki mevâzı'da bulunması emri verilmiştir. Gece Abdaltepe sırtlarına gönderilen bölüğe bataryayı muhâfaza etmesi emrini veriniz.
2. Dün akşamki dokuz neferin düşman keşf kolu hakkındaki tahkîkât ve taharriyyât neticesini de bildiriniz.
3. Dört gün evvel İsmâiltepe'ye giden batarya ile bölük "avdet" emri almıştır.

16. Fırka Kumandanı Nâmina
Binbaşı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı şark eteği

Tarihi: 27-28/02/331

1. Tabur Kumandanlığı

1. Tabur nezdindeki cebel bataryasının Abdaltepe sırtlarındaki mevâzı'da bulunması emr verilmiş olduğundan dün gece işbu sırtlara gönderilen bölüğe verilen vazîfeden mâ-'adâ bataryanın muhâfazasına memûrdur.
2. İsmâiltepe'ye gönderilen bölüğün tabura iltihâk etmesi lâzımdır. (İsmâiltepe'deki bataryaya 'avdet emri verilmiştir.)
3. Düşman keşf kolu hakkındaki tahkîkât ve keşfiyyât neticesinden alaya ma'lûmât verilmesi.

Hâtıra:

Yapılacak siper on hatve fâsıla ile değil siper ateş hattı üzerinde inşâ ve on hatve fâsıla ile ara siperi ile temdîd ve bölükle tabur arasında irtibât tesîsi unutulmasın.

47. Alay Kumandan Vekîli
Binbaşı Edîb

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı şark eteği
Tarihi: 28/02/331

47. Alay Kumandanlığına

Cevâben:

1. Takarrüb yolu ikmâl edilmek üzeredir. Hîn-i ikmâlinde bi't-tab' 'arz edilecektir.
2. Düşmanın solunu ve gerisini keşf için bir zâbit kumandasında keşf kolu göndermiştim. Henüz cevâb alamadığım için sâ'at sekizde yâveri gönderdim. O da henüz 'avdet etmedi. 'Avdet eder etmez keşf hakkında 'arz -ı ma'lûmât edilecektir.
3. Bölük yeni yapılan yoldan gitti. Dün akşam projektör gemisi sırtların arkasından gizli olduğu için o yolu ta'kîb etmiştir.
4. Ne kadar cebhe aldığına dâir ma'lûmât gelmedi. Fakat ben zîrdeki krokiyi bölük kumandanına göndermiş ve alay emri vechle onar hatve fâsıla ile siper kazmasını emretmiş idim.

1/47 Kumandanı Memdûh

Hâtıra:

Nokta nokta gösterilen yol adam boyunda kazılarak buradan topçunun ilerisine geçile-
rek siper kazmak içindir.

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark eteği
Tarihi: 28/02/331

Birinci Tabur Kumandanlığına

Cebel bataryasına muhâfız olmak üzere tefrîk edilen kuvvetin gayr-i kâfi ve bölüğün müteferrik ve dağınık bir hâlde kalması gayr-i câiz görülmüş olduğundan bataryanın sağı gerisinde olmak üzere münâsib bir mahalde işbu bölüğün topluca bulundurulması yalnız Abdaltepe'nin cenûb-ı garbîsindeki sırta bir tarassud postasının ikâmesiyle 125. Alay ile irtibâtın tesîsi kâfidir.

47. Alay Kumandan Vekîli
Binbaşı Edîb

Tarihi: 28/02/331

Saat: 2.10

(Birinci Tabur İkinci Bölük Kumandanlığından mu'tî ve kumandanlığından muhavvel rapor) 1/47 Kumandanlığına

1. Dün gece nisfû'l-leylden sonra sâ'at 2.40 gece alınan emr üzerine sâ'at 5'te Abdaltepe Bayırı'na muvâsalat edildi.
2. Düşman tayyâresi sabâh bir buçuk sâ'at tayerân ettiğinden dolayı bir harekette bulunamadık. Ancak râsıdlar ikâme edilmiştir.
3. Râsıdların müşâhedâtı ufak çatana biçimindeki vapurları Arıburnu İskelesi'ne gidip gelmektedir.
4. Rapor zahrında irâe edilen Koruköy'de bir takım cebel bataryası karşısında mevzi' almak üzere siper mahalli irâe edilmiş diğer iki takımı iki metre tûlunda ve krokide irâe olunan sırtlarda mevzi' almak üzere yeri gösterilip fırsat buldukça hafriyât 'ame-liyyâtına ibtidâr olunacağını mübeyyin rapordur

2. Bölük Vekîli Yüzbaşı Şekîb

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı şark eteği

Tarihi: 28/02/331

Saat: 4.30

47. Alay Kumandanlığına

1. Taburun ordugâhtan Abdaltepe'ye kadar inşâsı emr olunan takarrüb yolu ikmâl edildiği.
2. Gündüz olmak münâsebetiyle henüz tahkîmâta ibtidâr olunamayıp ancak râh-ı mestûr ile meşgûl olduğu 2. Bölük Kumandanlığından bildirildiği.
3. Taburumuzun tahkîmât mıntıkası iki kilometre olduğu.
4. İleriye gönderilen keşf kolu 125. Alay 3. Taburun kendi sağ cenâhını temdîd maksadıyla siper hafriyâla meşgûl olduğunu gördüğü. Şu hâlde süvârînin düşmanın sağ cenâhı ilerisinde siper kazdığı haberi bundan galat olması melhûz olduğu ma'rûzdur.

1/47 Kumandanı Memdûh

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı şark eteği
Tarihi: 28/02/331

Alayın Yevmî Kuvve-i 'Umûmiyyesi

Cebhâne sandık	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	47. Alay
0	16	26	4	Karârgah
54	119	1191	15	1. Tabur
54	119	1195	18	2. Tabur
54	117	1202	17	3. Tabur
162	371	3614	54	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Bigalı Deresi şimâl-i garbîsinden
Tarihi: 28/02/331

Numro 188 (Fırka Emr-i yevmîsinin 7, 8. mâddeleri ber-vech-i âtîdir.)

1. Şimâl-i garbî nizâm-ı harbindeki kî'taâtın ikmâl ihtiyâcını intizâma almak ve gelecek olan efrâdı ta'lîm ve terbiye etmek üzere 16. Fırkaya misâfir olmak ve Bigalı civârında olmak üzere bir depo kî'tası teşkîl olunacaktır.

Muvakkat bu depo kî'tası 29 Nisan 331 sabâhı be-heme-hâl başlamış olacaktır.

2. Bu depo kî'tasına 47. Alaydan bir yüzbaşı bir mülâzım iki küçük zâbit ve 48. Alaydan bir mülâzım iki küçük zâbit ta'yîn olmalıdır ve yarın 'ale's-sabâh işe mübâşeret olması ve keyfiyyetin inbâsı.

Mülâhazât

Mezkûr depo kî'tasına alayımızın Birinci Taburundan Yüzbaşı Şekîb ve Üçüncü Taburundan Mülâzım-ı Sâni Kâzım Efendiler ve 48. Alaydan vürûd edecek mülâzımın vürûduna değin muvakkaten İkinci Taburdan Zâbit Vekîli Fasîh Efendiler ta'yîn kılınmıştır ve her taburdan birer küçük zâbit i'zâmı da taburlara emrolmuştur ve sabâhleyin eşyâlarıyla birlikte i'zâmı lüzûmu da bildirilmiştir. Fî 28 Nisan 331

İkâmet Mahalleri: Bigalı Deresi'nden
Tarihi: 29/02/331

47. Alay Kumandanlığına Numro 244

Alayınızdan ileride bulunan tabur Kocaçimen Dağı'nda bulunacak sûrette ileri sürülerek Ağıldere istikâmetinde 19. Fırkanın sağ cenâh gerilerini temîn eylemesi kolordudan emredildikten hemân matlûb vaz'iyetin ahzıyla fırkaya ma'lûmât itâsı lâzımdır.

16. Fırka Kumandanı [namına]
Binbaşı Tefîk

Mevki'-i harbte:

27-28 gecesı ve bugün akşama kadar fâsılalı sûrette ateş devâm etmiştir ve ara sıra da şiddetleniyordu. 28-29 akşamdan beri de kemâ-fi's-sâbık icrâ-yı fa'âliyyet etmektedir. Fî 28 Nisan 331

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı şark eteği
Tarihi: 29/02/331
Saat: 10.00

1. Tabur Kumandanlığına

1. Taburunuz Kocaçimen Dağı'nda bulunmak ve Ağıldere istikâmetinde 19. Fırkanın sağ cenâh gerilerini temîn eylemeye memûrdur.
2. Serî' cebel bataryasının muhâfazası için kemâ-fi's-sâbık bir bölük terk edilecektir.
3. Tabur ta'biye edildiği mahallin krokisi ile vaz'iyetin alındığına dâir derhâl alaya ma'lûmât itâsı.

47. Alay Kumandan
Vekîli Edîb

Tarihi: 29/02/331

Fî 28 Nisan 331 tarihinde Başkumandan Vekîli Enver Paşa hazretleri Şimâl Grubu mın-tıkasına teşrîf buyurmuşlar ve bidâyet-i harbten beri fedâkâr-âne gayret ve hidmeti meşhûd olan 57. Alay Kumandanı Binbaşı Hüseyin Avnî Bey'i kâim-makâmığa ve 12. Bölük çavuşlarından Hacı Hasan oğlu Mehmed Çavuş'u da mülâzım-ı sânilige terfî ettirmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark eteği

Tarihi: 29/02/331

Saat: 2.10

Alay Emri

1. Birinci Tabur, Çimen Dağı'nın ve Ağıldere istikâmetinde olmak üzere 19. Fırkanın sağ cenâh gerisini temîne memûr olmuştur.
2. İki taburdan bir bölük İsmâil Tepesi'nde bulunan sahrâ bataryasının muhâfazasını der-'uhde edecektir.
3. Üçüncü Tabur; Anafarta, İsmâil'e giden câddenin açılmasına memûrdur.
4. İkinci, Üçüncü Taburlar şimdiki hâlde bulundukları ordugâhta kalacaklardır.

47. Alay Kumandan
Vekîli Edîb

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı

Tarihi: 29/02/331

İkinci Taburun İkinci Bölüğü ba'de'z-zevâl sâ'at 6'da İsmâil Tepesine sahrâ bataryası muhâfazasına memûr kılınarak hareket etmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı

Tarihi: 29/02/331

Saat: 6.00

Seddülbahr istikâmetinden donanmadan ve istihkâmattan şiddetli sûrette bombardıman ve ateş sesleri işitilmektedir.

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı

Tarihi: 29/02/331

Alayın Yevmî Kuvve-i 'Umûmiyyesi

Cebhâne sandık	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	47. Alay
0	16	26	4	Karârgah
54	119	1191	15	1. Tabur
54	119	1196	18	2. Tabur
54	116	1204	17	3. Tabur
162	370	3617	54	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı

Tarihi: 30/02/331

47. Alay Kumandanlığına

Düşman Kocaçimen, İsmâiltepe'deki topçularımızın 'aynı zamânda açtıkları ateşe karşı bu sabâh birdenbire şaşaladı, savurduğu elli kadar mermîden iki şarapnel Abdaltepe'deki topçularımızın üzerinde, ikisi taburumuzun sağ cenâhındaki Kumludere'de, dördü İsmâil Tepesi'ndeki topçu tarassud mevki'inde paralandı. Diğerleri Büyük ve Küçükanafarta, Küçükkemikli gerisindeki ovaya düştü. İcrâ kılınan tahkîkâtta taburumuzda gerek hayvânca ve gerek insânca telef ve mecrûh gibi lehü'l-hamd bir hâdisе zuhûr etmemiştir. Düşmanın bombardımanı tahmînen kırk dakîka devâm etti. Mermîlerin kısm-ı ekserisi asit pikrikli idi.

1/47 Kumandanı Memdûh

Mülâhazât

Fırkaya 'arz -ı ma'lûmât olunmuştur. Fi 30 Nisan sâ'at: 11 dakîka: 15 (K)

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı şark eteği
Tarihi: 30/02/331

Alayın Yevmî Kuvve-i ‘Umûmiyyesi

Cebhâne sandık	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	47. Alay
0	16	26	4	Karârgah
54	119	1192	15	1. Tabur
54	119	1197	18	2. Tabur
54	116	1202	17	3. Tabur
162	370	3617	54	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı şark eteği
Tarihi: 01/03/331

47. Alay Kumandanlığına Numro 74

30/2/331 tarihinde İsmâiltepe’den gönderilen raporda ber-vech-i zîr ma’lûmât verilmektedir.

1. Sabâhleyin yedi buçukta topçularımız tarafından düşmana elli bir mermî atılmış, iskele tahrîb edildiği gibi bir ‘aded nakliyye gemisinin iskele tarafına yan yattığı müşâhede olmuştur.
2. Şimdi düşmanın nakliyye sefâini kâmilten iskeleden çekilmiştir ve dört beş harb gemisinden başka bir şey yoktur.
3. Römorkörler buradan teşhîsi mümkün olmayan bir takım ecsâmı çekiyorlardı.
4. Topçu mevzi’i tebdîl edilmiştir.
5. Her takımın önünde iki mangalık diz siperi yapılabildi. İkmâl edilecektir.
6. Düşman tarafından bi’l-mukâbele kırk mermî endâht edilmiştir. Lehü’l-hamd bir vukû’ât olmamıştır.
7. Birinci Taburla irtibât tesîsi fevka’l-‘âde müşkildir. Bizimle Birinci Tabur arasındaki vâdîde süvârî devriyyesi ve bizim sağ cenâhımızda jandarma bölüğü devriyyeleri ve tarassud postaları vardır.
8. Düşman nakliyye sefâini kâmilten istim üzerindedir.

Hâtıra:

İsmâiltepe’deki bölükle tesîs-i irtibât tabur için gayr-i mümkündür. Dün arâzinin mütâla‘asından bu cihet kat’iyyen tahakkuk etmiştir. Mezkûr bölük kurbunda jandarmanın ikâmet eylediği köydeki telefon fırkaya merbût olduğu fırka erkân-ı harbiyyenin verdiği ma’lûmât-ı şifâhîden anlaşıldığından fırka vâsıtasıyla tesîs-i irtibâtın mümkün olabileceği berây-ı ma’lûmât ma’rûzdur.

2/47 Kumandanı Kemâl

47. ALAY

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı

Tarihi: 01/03/331

Bugün havâ gâyet güzel ve latîf idi. Kıt'aât efrâdı nezâfet, tahâret ve sâire ile meşgûl olmuşlardır. Sâha-i harbten top, tüfenk sesleri işitilmiyordu. Akşama kadar da sükûnetli geçmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlıkuyu'dan

Tarihi: 01/03/331

47. Alay Kumandanlığına Numro 262

Alayınızdan Kocaçimen Dağı'na ilerletilen taburun vazîfesi: Ağıldere istikâmetinden düşmanın ansızın bir teşebbüsüne karşı koymak olduğundan taburun bu maksadı temîn edecek vechle tertîbât ittihâz etmesi ma'a-mâ-fih mezkûr taburun alay ile dâimâ irtibâtta bulunarak başka cihete müsta'celen sevki iktizâ ederse o vazîfeyi de derhâl îfâ edebilecek bir vaz'iyette bulunması lâzımdır. Mezkûr taburun bu vechle ikmâl ve ittihâz tertîbât etmesi ve aldığı tertîbâtı müş'ir bir krokinin irsâli.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark eteği

Tarihi: 01-02/03/331

1. Tabur Kumandanlığına

Bölüğün ta'rîf edilen mahalle i'zâmı talep edilen krokinin yapılarak taburun mahallerinin krokide irâe ve alaya irsâli ve alayla dâimâ irtibâtta bulunulması

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şark eteği
Tarihi: 01/03/331

Alayın Yevmî Kuvve-i 'Umûmiyyesi

Cebhâne sandık	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	47. Alay
0	16	26	4	Karârgah
54	119	1192	15	1. Tabur
52	119	1195	18	2. Tabur
54	116	1202	17	3. Tabur
160	370	3615	54	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Bigalı Deresi'nde Kanlıkuyu'dan
Tarihi: 02/03/331

47. Alay Kumandanlığına Numro 266

Alaylar tarafından her gün mühimm ma'lûmât ve tebeddülâtta başka ayrıca öğleden evvel sâ'at 7'de, öğleden sonra sâ'at 1'de akşam sâ'at 7'de fırkaya vâsıl olmak üzere günde üç def'a vaz'iyette dâir ma'lûmât verilmesi ve vaz'iyette bir tebeddül olmadığı zamân dahi olmadığına bildirilmesi ta'mîmen teblîğ olunur.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı şark eteği
Tarihi: 02/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Üçüncü Bölük dünkü emr buyurulan kuvvet dereye yerleştirildi. El-yevm taburun krokide gösterildiği vaz'iyette bulunduğu ve mufassal krokisi karîben takdîm kılınacağı ma'rûzdur.

1/47 Kumandanı Memdûh

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı şark eteği

Tarihi: 02/03/331

Saat: 12.30

16. Fırka Kumandanlığına

1. Taburun vaz'iyeti merbût krokide gösterildiği.
2. Alayımızın vaz'iyetince bir tebeddül olmadığı
3. 2. Taburdan İsmâiltepe'de bulunan topçu muhâfız bölüğünden alınan raporda top-çumuzun 6100, 6200 metrede endâht icrâ ettiği ve düşman tarafından 20 ilâ 30 mermî atıldığı ve hiçbir zâyi'ât olmadığı ve düşmanın Arıburnu civârında iken Abdal Bayırı sâhili açıklarında da iki harb sefinesi görüldüğü ve başkaca bir tebeddül bulunmadığı ma'rûzdur.

47. Alay Kumandan Vekîli
Binbaşı Edîb

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen'den

Tarihi: 02/03/331

Saat: 4.15

Ağıl Deresi'nde görüldüğü bildirilen düşman 'askeri bir iki neferden 'ibâret olduğu ve bu da düşman 'askeri zann olduğu, buraya da bildirildi. Bunun üzerine ileri sürülen bölük-ten berây-ı tahakkuk keşf kolu gönderildiği ve keşf kolu henüz haber getirmediği için şimdiye kadar alaya ma'lûmât verilmemiştir. Keşf kolunun getireceği ma'lûmât ayrıca bildireceği gibi düşman oraya 'asker ihrâc ve ta'biye ederse tard ve tenkîle teşebbüs edileceği ma'rûzdur.

1/47 Kumandanı Memdûh

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen'den

Tarihi: 02/03/331

Saat: 2.10

(İşbu rapor mündericâtı fırkaya bildirilmiştir. Sâ'at: 5 dakîka: 30 ba'de'z-zevâl)

Saat: 5.00

Sağ Cenâh Topçu Kumandanlığından mevrûd rapor ber-vech-i zîrdır.

Düşman Ağıldere sırtlarında bulunduğu ve istihkâm içinde görüldüğü çıkarılan zâbit keşf kolundan alınan ma'lûmâtan anlaşılmıştır.

İkâmet Mahalleri: Kanlıkuyu'dan

Tarihi: 02/03/331

Saat: 5.00

Sûret Müstacel

1. Düşman mevzi'i ve kuvveti tamâmen keşfedilmiştir. Bu husûsta cesûr zâbitler kumandasında müte'addid süvârî ve keşf kolları çıkarılmalıdır. Bu keşf kolları Sazlıdere'nin cenûbundan i'tibâren Ağıldere'nin şimâlindeki Azmak Deresi'ne kadar olan mıntıkayı tarayarak keşf yapacaklar.
2. İlerideki tabur bir diğer taburla düşmanın vaz'iyetine göre takviye (ve lede'l-hâce cebhe dâhilinde bütün alaylar) olarak tesâdüf edilecek düşman denize tard edilecektir.
3. Bu akşam sâ'at 8'e kadar bir netîceli ma'lûmâta intizâr olunur.
4. Serî'an hareket ve icrâât-ı kat'iyeye matlûbtur.

Şimâl Grubu Kumandanı ve Üçüncü
Kolordu Kumandanı Esad

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı

Tarihi: 02/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Kolordu kumandanlığından alınan emr sûreti 'aynen bâlâyâ çıkarılmıştır. Meâline nazaran muktezâsının sür'at-i îfâsı ma'rûzdur.

16. Fırka Mülhak Bedreddîn

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı

Tarihi: 02/03/331

Saat: 5.00

Süvârî Bölük Kumandanlığına

1. Düşman Ağıldere sırtlarında bulunduğı ve istihkâm içinde görüldüğü anlaşılmıştır.
2. Sazlıdere'nin cenûbundan i'tibâren Sazlıdere Azmak Deresi'ne kadar olan mıntıkayı keşfederek Kocaçimen Dağı'nın şimâlinde alay karârgâhına ma'lûmât verecektir.

47. Alay Kumandanı
Vekîli Edîb

(Fırka Mülhakı Mülâzım-ı Sânî Mukbil Efendi'yle Anafarta'ya gönderilmiştir.)

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen'den

Tarihi: 02/03/331

Saat: 5.05

47. Alay Kumandanlığına

1. Ağıldere sırtlarında görülen düşmanı keşf ile tarda memûr keşf kolu şimdi 'avdet etti.
2. Keşf kolu, 1/14 Kumandanı Mehmed Ali Bey'in delâletiyle düşmanın tahkîmât yaptığı sırtlara dokuz yüz metreye kadar yaklaşıp ateş açmış ve on beş mermî sarfederek düşmandan bir manga kuvvetinde olan efrâddan biri maktûl düşmüş, diğeri bir sandala binerek firâr etmiş ve mütebâkîsi de dereler içinde gâib olmuştur.
3. İleri sürülen bölüğün şimdi oraya bir kuvvet sevkıyla düşmanın tecâvüzâtını men' etmesi için tekrâr yazılmıştır.
4. Ben de düşmanın tahkîm etmek istediğı mahalli görmek üzere ileri gidiyorum. Alacağım ma'lûmâtı pey-der-pey alaya 'arz ederim.

1/47 Kumandanı Memdûh

Hâtıra:

İleri sürülen bölük emrolunan sırtlara siper kazmaktadır. Bu gece hitâm bulursa tabî'î 'arz edilecektir.

Alay Emri

1. Düşman Ağıldere sırtlarında istihkâm içinde görüldüğü sağ cenâh topçu kumandanlığından ba'de'z-zevâl sâ'at 2.10'da yazılan bir rapor mündericâtından anlaşılmıştır.
2. Birinci Tabur düşmanın harekâtını tevkîf ve tard edecektir.
3. İkinci Tabur, Birinci Taburu takviye ederek müttehiden hareket edecektir.
4. İkinci Taburdan şimdi çıkarılacak bir zâbit keşf kolu Sazlıdere cenûbundan i'tibâren Azmakdere'ye doğru keşfiyyât icrâ edecektir. Üçüncü Tabur ordugâhın sağındaki sırttan çıkarak Büyükanafarta istikâmetinde Azmakderesi'nden Sazlıdere'ye doğru olan mıntıkayı keşfedecektir.
5. Çıkarılacak keşf kolları kuvvetli olacaktır.
6. On Dokuzuncu Fırkadan dahi Ağıldere'ye doğru bir zâbit keşf kolu çıkarılmıştır. Ona göre keşf kollarımız müteyakkız bulunarak bir hatanın vukû'una meydân verilmesin.
7. Üçüncü Tabur şimdilik ihtiyâten ordugâhta kalacaktır.

47. Alay Kumandan
Vekili Edîb

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen

Tarihi: 02/03/331

Saat: 5.30

16. Fırka Kumandanlığına

1. Birinci Taburdan gönderilen keşf kolu Ağıldere sırtlarında görölüp kuvveti bir manganadan 'ibâret olan düşmanı tard ederek biri maktûl düşman ve diğeri de bir sandala binerek firâr etmiş ve mütebâkîsi de dereler içinde gâib olmuştur.
2. Düşmanın kuvvetini anlamak üzere keşf kolu ileri doğru harekâtına devâm ediyor.

47. Alay Kumandan
Vekili Edîb

İkâmet Mahalleri: Kanlıkuyu'dan

Tarihi: 02/03/331

47. Alay Kumandanlığına Numro 270

1. Her ihtimâle karşı ber-vech-i âtî gösterilen mıntikalarda piyâde alayları tarafından arâzî ve düşmana dâir yakından keşfiyyât icrâ edilecektir. 47. Alay, Kanlısırt'tan

(dâhil) cenûbundaki Yeşiltarla'nın şimâl kenârına (şimâl kenâr hâric) kadar; 48. Alay, Yeşiltarla'nın şimâl kenârından (dâhil) düşmanın sağ cenâhı muntehâsına kadar.

2. Bu keşfiyyât esnâsında geceleyin düşmana takarrüb edilecek yollar ta'yîni ve îcâb eden işârât-ı mukannenenin vaz'ı tabur bölük zâbitânının arâzî ve düşman hakkında bi'z-zât ma'lûmât edinmeleri lâzımdır.
3. Topçu kumandanı tabur ve batarya kumandanlarıyla birlikte gösterilen düşman hat-tına karşı bir ta'arruz icrâsı hâlinde ta'arruzu hangi mevzi'lerden en münâsib olarak himâye edeceğini tedkîk etmeli ve lüzûmunda piyâdeye refâkat etmek için ileri gidi-lecek yolları ta'yîn eylemelidir.
4. Bütün bu keşfiyyât esnâsında düşmana gözükmemek dikkat edilecek husûsâtın en birincisidir. 'Aks-i hâlde düşman maksad ve niyyâtımız hakkında istidlâlâtta bulunur ki bu da bizim için bi't-tab' muzırrdır.
5. Keşf netâyicinin yarın ba'de'-zevâl sâ'at dokuzda fırkaya gönderilmiş bulunulması lâzımdır.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen

Tarihi: 02/03/331

Saat: 7.10

47. Alay Kumandanlığına

1. Düşman, Ağıldere munsabbıyla Çatlakdere munsabbı arasındaki kumlu tepeleri kâ-milen tahkîm etmiş ve üstteki tepecikleri tahkîm etmektedir. Abdaltepe'den dürbün-le icrâ ettiğim tarassudda bi'z-zât gördüm.
2. Taburu Abdaltepe sırtlarıyla Abdal Bayırı'nın cenûbundaki sırtlara ta'biye ediyorum.

1/47 Kumandanı
Mehmed Memdûh

İkâmet Mahalleri: Kurt Geçidi yarının garbındaki sırttan

Tarihi: 02/03/331

Saat: 8.30

16. Fırka Kumandanlığına

1. Şimdi Abdaltepe yarının garbındaki sırtlara kadar gittim.
2. Birinci Tabur mevzi'lerine girmiştir. İki bölük Abdal Bayırı'nda topçunun sağ ve solunda ve iki bölük de Kurt Geçidi garbındaki sırtlarda.
3. İkinci Tabur kolbaşıyla Kurt Geçidi şarkında hâzırlık vaz'iyetinde bulunuyor.
4. Birinci Taburdan son aldığım raporda Çatlakdere munsabbıyla Ağıldere munsabbı arasındaki sâhildeki kumlu tepelerde ba'zı düşman efrâdının görülmekte olduğu ve bunların dört yüz metre kadar imtidâdında tahmîn edilen tahkîmât veya yol inşâsı için hafriyât yapmakta bulunduğu bildirilmektedir.
5. Dûr-bînle [dürbünle] ettiğim tarassudât buna dâir bir emâre görülememiştir.
6. Tahkîk-i keyfiyyet için birisi Çatlakdere istikâmetini ta'kîben denize kadar sokulabilmek birisi de Ağıldere istikâmetini ta'kîben denize kadar sokulabilmek ve düşman hakkında keşfiyyât-ı mükemmele icrâsından sonra 'avdet eylemek üzere iki kuvvetli keşf kolu gönderiyorum. Gelecek ma'lûmâta göre hareket olunacağı ve netîce ayrıca bildirilecektir.

47. Alay Kumandanı

İkâmet Mahalleri: Kanlıkuyu'dan

Tarihi: 02/03/331

Saat: 9.35

47. Alay Kumandanlığına

1. 19. Fırkanın sağ cenâh kuvvetlerinden çıkarılan keşf kolları Sazlıdere'siyle Balıkçı Damları arasındaki sırtların şimâl kısmını keşfedecek.
2. Bizim kıt'aâttan çıkan keşf kolları gece karanlığında yanlışlıkla birbirlerine ateş etmemeleri için işbu keyfiyyet iyice anlatılması ve bu husûsta son derece müteyakkız bulunmaları lüzûmu kolordudan tekîd olduğu ma'rûzdur.

16. Fırka Mülhakı Bedreddîn

(Sâ'at 10 dakîka 10'da her üç tabura da teblîg ve not ettirilmiştir.)

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen

Tarihi: 02/03/331

Alayın Yevmî Kuvve-i 'Umûmiyyesi

Cebhâne sandık	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	47. Alay
0	16	26	4	Karârgah
54	119	1192	16	1. Tabur
52	118	1200	18	2. Tabur
54	116	1208	18	3. Tabur
160	369	3626	56	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Büyükanafartalar'dan Kanlıkuyu'dan

Tarihi: 02-03/03/331

Saat: 1.45

47. Alay Kumandanlığına

Balıkçı Damları şarkında iki tümsecikle Çatlakdere'nin cenûbundaki sırtta düşmanı görmedim. Düşmanın bir torpidosu Çatlakdere ile Balıkçı Damları önünde duruyor ve projektörüyle Çatlakdere [ve] Balıkçı Damları'nı ışıklandırıyor. Vazîfemi bitirdim 'avdet ettim.

47. Alay 8. Bölük Mülâzımlarından Alaaddîn

İkâmet Mahalleri: Büyükanafartalar'dan Kanlıkuyu'dan

Tarihi: 02-03/03/331

Saat: 1.45

47. Alay Kumandanlığına

Bugün Ağıl Deresi civârında görülen düşman keşf kolu, ilerideki tabur tarafından neden görülmemiştir. Bu taburun ileri sürülmesinden maksad nedir? Bu gibi küçük kıt'aların diri diri yakalanmasını ben taburdan bekliyordum. Birkaç gündür buralarda dolanan bu küçük müfrezenin mümkünse bu gece ele geçirilmesini ârzû ediyorum. Tabur bugünkü ihmâlini böyle bir muvaffakiyyetle ta'mîr etmelidir ve bana bu basîretsizliğin esbâbını bildirmelidir. Siz de tahkîkât-ı lâzîmede bulununuz derhâl cevâb veriniz.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

Mülâhazât

Vürudu sâ'at 2 (K)

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen

Tarihi: 02/03/331

Saat: 2.10

Birinci Taburdan 3. Bölüğe mezkûr düşmanı yakalamak üzere hareket emri verilmiştir.

Düşman Çatlakdere ile Ağıl Deresi munsabbları arasındaki sırtlarda olduğu ve tahkîmât yaptığı keşf kolundan alınan ma'lûmâtta anlaşıldı.

Bölük sağ cenâh topçu mevzi'inin 300 metre kadar cenûbunda evvelce yapılmış bir siperde bu geceyi geçirmek üzere hareket etti.

Saat: 2.25

1. Birinci Tabura geldim. Düşmanın Ağıldere sırtlarında bir manga kuvvetindeki keşf kolu Birinci Taburun Üçüncü Bölüğü tarafından gönderilen kuvvetli bir keşf kolu vâsıtasıyla tard edildiği ve 1. Tabur ikinci bir kuvvet sevkiyle oraları tahkîm ve tarassud altında bulundurmakta olduğu tabur kumandanlığı ifâdesinden anlaşılmıştır.
2. Daha yakından mahall tahkîmi görmek üzere 1. Tabur Kumandanıyla berâber gidiyorum.

Keşf Kolu Kumandanı Ali Kabûlî

Saat: 6.30

47. Alay Kumandanlığına

1. Düşmanın tahkîm etmek istediği sırtı 2. Tabur 5. Bölükten Mülâzım Ali Rızâ Efendi alaya gösterecektir.
2. Düşmanın tahkîm etmek istediği mahalli bi'z-zât gördüm. El-ân orada düşmandan eser kalmamıştı.
3. Cebel topçusuna tahkîm edilen mahall gösterilmiştir.
4. 3. Bölük ve 2. Bölükten kuvvetli bir keşf kolu şimdi Abdaltepe sırtları önünden sâhile doğru ve Çolaktepe'den kezâ sâhile doğru ileri sürülmüştür.
5. Düşmanın tahkîmât için çıkarmış olduğu kuvvet nihâyet-i inhâya iki mangadan 'ibârettir. Binâen-'aleyh emrinize imtisâlen taburu şimdi hatt-ı harbin sağ cenâhına doğru tahrîk edeceğim. Fakat istikamet-i hareket verilmemiş olduğu için şimdi tabur ve cebhe-i istikâmetinin iş'ârı müsterhamdır.

1/47 Kumandanı Memdûh

İkâmet Mahalleri: Kurt Geçidi cenûb sırtlarından
Tarihi: 02-03/03/331
Saat: 9.45

47. Alay Kumandanı Tevfik Bey'e

Şimdi süvârî zâbit keşf kolundan aldığımız rapor ber-vech-i zîrdir.

Tarihi: 02-03/05/331
Saat: 7.00

Bölük Kumandanlığına (İki numrolu zâbit keşf kolundan)

1. Azmakdere ve ona muvâzî olan dereler ve sırtlar Ağıldere'sinin munsabbı civârına kadar olan mintıkayı şimdi taradım. Henüz düşmana tesâdüf edilmemiştir.
2. Ben şimdi Ağıldere sırtlarına doğru ilerliyorum.

Mülâzım İsmâil Hakkı

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen
Tarihi: 02-03/03/331

16. Fırka Kumandanlığına

Bundan mâ-'adâ Çatlakdere ve Ağıldere munsabblarına kadar birer zâbit keşf kolu gönderilmiş ise de henüz düşmana dâir bir ma'lûmât alınmamıştır. Bu iki keşf kolu 'avdetlerinde düşmana tesâdüf eylemedikleri ve Azmakdere ile Çatlakdere'ye kadar olan mintika dâhilinde düşman olmadığı tebeyyün etmediği takdîrde İkinci Taburla 'avdet edilip edilmeyeceğinin emr ü iş'ârı.

47. Alay Kumandan Vekîli
Binbaşı Edîb

İkâmet Mahalleri: Kanlıkuyu

Tarihi: 02-03/03/331

47. Alay Kumandanlığına Numro 271

1. Fırka yarın Kocadere'nin iki kilometre kadar cenûb-ı garbîsinde Kavakdere Vâdî-si'ne nakledecektir. Fakat düşmana kat'iyen görünmeyecek ve donanma ateşinden de mahfûz bulunacaktır.
2. Kıt'aât yarın geceyi yeni ordugâhlarında geçirmek üzere vakt-i hareketlerini tanzîm edeceklerdir.
3. Süvârî bölüğü ve İsmâiltepe'deki batarya muhâfız piyâde bölüğüyle berâber yerinde kalacaktır. Kırk Yedinci Alayın ve topçu alayının ilerideki aksâmı alaylarına iltihâk edecektir.
4. Topçu alayı vasatta kalmak üzere 47. Alay sağda ve 48. Alay solda ordugâh tesîs edecektir.
5. Sıhhiye bölüğü fırka karârgâhı da yarın yeni karârgâha hareket edecektir.
6. Alay yâverleri ordugâh mahallini intihâb ve irâe etmek üzere öğleden sonra sâ'at ikide fırka karârgâhına gelsinler.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kocaçimen Dağı'nın şarkı

Tarihi: 03/03/331

Saat: 11.20

Alay Emri

1. Alay bugün Kocadere'nin iki kilometre kadar cenûb-ı garbîsinde Kavakdere Vâdî-si'ne nakledecektir. Fakat düşmana kat'iyen görünmeyecek ve donanma ateşinden mahfûz bulunacaktır.
2. Taburlar bu geceyi yeni ordugâhlarında geçirecektir. Bunun için İkinci, Üçüncü Tabur tâm sâ'at üç buçukta hareket etmek üzere taburlar kolbaşları cebhesi Anafarta-Kocadere yolu üzerinde cenûba müteveccih ve ikisi bir hizâda olmak üzere ictimâ' edecektir. Kolbaşları yolun dönek noktasında bulunacak.
3. Birinci Tabur sırtlar üzerinden giden Anafarta-Kocadere (ordugâhımızın hemân garbindan geçen yoldur. Taburlar evvelce ordugâhlarından bu yola mülâkî olmak üzere yollar yapmışlardı) üzerinden tâm sâ'at 6'da (sonra) Kavakdere Ovası'nda bulunmak üzere hareketi tanzîm ve sâ'at hareketini ta'yîn edecektir.
4. Yalnız İsmâiltepe'de batarya muhâfızı olan bölük o batarya ile berâber orada kalacak, sâir tekmîl-i alay kıt'aâtı yeni ordugâha gidecektir.
5. Yeni ordugâhda alay sağda alayın solunda topçu daha solda 48. Alay ordugâh tesîs

edecektir.

6. Büyük ağırlıklar Kocadere köyünün garbındaki yamaçlarda 125. Alayın büyük ağırlıkları civârında kalacaklardır.
 7. Taburlar ordugâhına ve ... tabur kumandanları intihâb edecekleri zâbitân vâsıtasıyla ordugâhımızdan Kalınsirt [Kanlısirt] ve bu sırtın cenûb-ı imtidâdında Yeşiltarla'ya ki; düşmanın sağ cenâhı oraya kadar imtidâd eder.
- Takarrüb için muktezî yolları keşfettirecektir. Binâen-'aleyh geceleyin takarrüb için muktezî işâretler ta'yîn edilmesi. 125 Râkımlı Tepe'de 125. Alay bulunduğu nazaran 125. Alayın büyük ağırlığından alınacak bir neferden bu sırta giden yol öğrenilebilir.
8. Taburlar netîce-i keşfiyyâtı ve düşman hakkında alabileceği ma'lûmâtı ba'de'z-zevâl sâ'at sekiz buçukta alaya bildirecektir.

47. Alay Kumandanı Binbaşı Tevfik

Hâtıra:

Hareket zamânına kadar taburlar efrâda akşam yemeklerini yedirmiş olmalıdır.

Tarihi: 03/05/331

Saat: 3.30

Alay her üç tabur birlikte olduğu hâlde hareket etmiş ve akşamüzeri Kavakdere Vâdî-si'nde yeni ordugâha muvâsalatla ordugâh tesîs eylemiştir. Gece mıntıka-i mezkûrda ateş devâm etmiştir.

İkâmet Mahalleri: Dene Pınarı Deresi'nden

Tarihi: 03/03/331

Saat: 7.35

47. Alay Kumandanlığına

1. Alaylar kendilerine irâe edilen ordugâh mıntıkasının garbındaki sırtların şark yamaçlarında mevcûdiyyetlerini gece ve gündüz düşmana hissettirmeyecek sûrette ve dâimâ muhârebe için ilerlemeye hâzır hâlde bulunacaklardır.
2. Kavakdere'nin garb sırtları sûret-i 'umûmiyyede emniyyet hattı olacaktır. Kırk Yedinci ve Kırk Sekizinci Alaylar bi'l-hâssa geceleyin aralarında irtibât tesîs ederek topçunun emniyyetinde istihsâl edeceklerdir.
3. Sûret-i 'umûmiyyede mevzi'i alay kumandanlarınca ma'lûm olan düşman hakkında ve arâziye dâir ma'lûmât istihsâli ve cebhe ilerisindeki muhârebe eden 19. Fırkaya

mensûb diğerk alaylarla irtibât tesîsi lâzımdır. Kırk Sekizinci Alay solundaki süvârî bölüğü ve hatta Kabatepe kuvvetiyle irtibât tesîs etsin.

4. Kavakdere ordugâhındaki kıt'aât ordugâh hidemâtı husûsâtında ordugâh kumandanı olan Kırk Yedinci Alay Kumandanlığına tâbi olacaklardır.
5. İ'âşe kemâ-fi's-sâbık ve şimdilik Yahşi köyündeki anbardan temîn edilecektir.
6. Fırka karârgâhı Kocadere'nin cenûb-ı garbîsinde Dene Pınarı Deresi'ndedir. Telefon müfrezesi hemân alayları fırka karârgâhına rabt edecektir.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kurt Geçidi cenûb-ı garbî sırtlarından

Tarihi: 03/03/331

Saat: 5.00

16. Fırka Kumandanlığına

1. Şimdi keşf zâbitleri Mülâzım-ı Evvel Abdülvehhâb ve Alaaddîn Efendiler de 'avdet etti. Verdikleri raporlar takdîm kılındı.
2. Düşman vücûduna dâir sâhile kadar keşf icrâ ederek bir şeye tesâdüf etmediklerini bildirdiler.
3. Birinci Tabur her türlü hâle karşı yeni mevzi'indedir. Düşmana dâir hiçbir şey olmadığından İkinci Taburu da şimdi ordugâhına gönderdim.

47. Alay Kumandanı Binbaşı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kavakdere Vâdîsi

Tarihi: 03/03/331

Alayın Yevmî Kuvve-i 'Umûmiyyesi

Esliha	Cebhâne sandık	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	47. Alay
6	54	16	26	4	Karârgah
1046	-	119	1188	16	1. Tabur
1046	52	118	1197	18	2. Tabur
1052	54	116	1210	18	3. Tabur
3150	160	369	3621	56	Yekûn

Tarihi: 04/03/331

Saat: 3.30

47. Alay Kumandanlığına

1. 47. Alay bugün mestûren Karayörük vâdîsinin ve hatt-ı harbin sol cenâh gerisine sokulacaktır. Bu alay bir veya iki taburuyla gurûb vaktinde Kanlısirt'ta bulunan Alay 27'yi tebdîl edecektir.
2. 47. Alay bu akşam sol cenâh gerisine mıntika ihtiyâtı olmak üzere ilerleyecektir.
3. Sol cenâh müfrezesi 16. Fırka olacak ve burada 33. Alay ve 125. Alaylar benim emrime girecektir.
4. Tafsîlâtı emr ayrıca gönderilecektir. Alaylar hâzırlansın. Hâzırlıklarını bana bildirsinsinler. Topçu alayı da her türlü ihtimâle karşı hâzır bulunsun. Muhârebe hattıyla hemân irtibât tesîs edilsin.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kavak Dere Vâdîsi

Tarihi: 04/03/331

Tabur yâverlerine 'aynen not ettirilmiş ve taburların sâ'at 4'te (B) hâzırlanarak alaya da ma'lûmât vermesi lüzûmu emrolmuştur.

İkâmet Mahalleri: Kavak Dere Vâdîsi

Tarihi: 04-05/03/331

Saat: 8.00

Mıntika-i harbe ve 27. Alay mevzi'ine muvâsalat edilmiş ve gece alay-ı mezkûru tebdîl len siper mahallerine dâhil olunmuştur.

Hâtıra:

Bâlâdaki emr-nâmeyle tevfikân alay hemân istihzârâtta bulundu. Harekete müheyyâ bir hâlde ictimâ' etti. Bi'l-'umûm alay zâbitânı celb ve alay karârgâhında halka teşkîl ederek alay kumandanı tarafından bir lisân-ı nevâziş ve belâgatla ba'zı vesâyâ-yı muktezîye îfâ kıldığı gibi esnâ-yı harbte ibrâz-ı şecâ'at ve besâlet ve farîza-i cihâdî fedâkâr-âne ve metîn-âne bir sûrette icrâ eylemeleri husûsu teblîg kılınmış ve ba 'dehû cümlesiyle birlikte en sahîhi bir hayât-ı müşfik-âne ile musâfaha edilmiş ve helâlleşmiş ve Ordu-yı Osmânîye'nin ve bâ-husûs 'uhdelerine mevdû' bulunan Kırk Yedinci Alayın mansûr ve muzaffer olması ve muvaffakiyyet-i kat'îyye ile tetevvüc eylemesi hakkında du'â-hân olmuşlar ve dağılmışlardır. Sonra taburlar mahall-i ictimâ'da cebhe teşkîl ederek alay

kumandanı tarafından bi'l-'umûm efrâda hitâben telkînât-ı hayr-hâh-ânedede bulunularak ibrâz-ı şecâ'at ve metânet eylemeleri ve millet-i İslâmiyye'nin sâ'adet ve selâmetini temîn edecek olan harb-i hâzır-ı mukaddesin bir kal'a-i ahenîn gibi sabûr-âne ve fedâkâr-âne bir sûrette müdâfa'asını ve cân siparâne hüsn-i ifâsı tavsiye eyledikleri gibi harbe esnâ-yı duhûllerinde ve düşmana hücûmlarında ve her ânda tekbîr ve tehlîl ve kelime-i tevhîd ile hareket eylemeleri lüzûmu da 'ilâveten ihzâr kılınmıştır ve onu müte'âkîb cümle efrâdıyla ve efrâd da birbirleriyle helâlleşerek ta'aruz ve muzafferiyet ve düşman-ı bî-emânın mağlubiyet ve makhûriyeti hakkında yek-dil ve yek-vücûd olarak cenâb-ı hakka karşı teferrug ve niyâzda bulunulmuş Ve nihâyetinde bir de Ezân-ı Muhammedî kırâat ettirilerek husûle gelen tesîrât ve galeyânın tevli'd eylediği ... meserret içinde kıt'aât sırasıyla ve tâm sâ'at 4'te (sonra) ordugâhtan hareket etmiştir. Fî 4 Mayıs 331.

İkâmet Mahalleri: Dene Pınarı Deresi

Tarihi: 04/03/331

Numro 193 Fırka emr-i yevmîsinin birinci ve ikinci mâddeleri ber-vech-i zîrdir.

1. Topçu Alayı düşman cebhesinde piyâdeleri ızrâr edecek olan mitralyözleri gâyet müdekkik-âne bir sûrette keşfedecektir. Piyâde alayları da evvelce emredilen keşflerine devâm edeceklerdir. Fırka kıt'aâtından şimdilik yalnız istediğim düşman ve arâzî hakkında gâyet etrâflı keşftir. Her gün alınacak rapor ve krokiler fırkaya derhâl gönderilsin.
2. Ateş hattına dâhil olacak kıt'aât cebhâne ihtiyâtını Kocadere'de kolordu cebhâne kolları kumandanına mürâca'atla ikmâl edeceklerdir. Kıt'aât derhâl mûmâ-ileyhin yerini öğrenmelidir.

İkâmet Mahalleri: Dene Pınarı Deresi

Tarihi: 04/03/331

Fırka emr-i yevmîsinin 2, 3, 6, 7. mâddeleri ber-vech-i zîrdir.

2. Düşmanı siperleri içinde imhâ veya ânî teslîme mecbûr etmek için ilerlemek hâzırıklarını her alay kendilerine tahsîs edilen mıntika dâhilinde kemâl-i sür'atle icrâ ve fırkaya iş'âr edeceklerdir. Düşmanın bu esnâda bir hücûmu vâkı' olursa bunu hemân kemâl-i muvaffakiyyetle def' etmek ve fırsattan bi'l-istifâde mukâbil ta'aruzlar düşman Mevzi'ine girmek için için zuhûr eden fırsatları bana bildireceklerdir.
3. Kırk Yedinci Alay, Yirmi Yedinci Alayı tebdîl edecektir.
6. Fırka kıt'aâtı cebhânesi Kocadere 3. Kolordu Cebhâne Kolları Kumandanlığına mürâca'atla ikmâl edeceklerdir.

7. Ben bu geceyi Dene Pınarı Deresi'ndeki ordugâhta geçireceğim. Fırka telefon müfrezesi hemân sol cenâh müfrezesindeki nezdinde telefon mahallini fırka karârgâhına rabt edecek ve alaylarla irtibâtı hâsıl edecektir.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kocadere'nin garb sırtları
Tarihi: 04/03/331

Alayın Yevmî Kuvve-i 'Umûmiyyesi

Cebhâne sandık	Esliha	Hayvânât	Ef-râd	Zâbitân	47. Alay
0	6	16	26	4	Karârgah
54	1046	119	1187	16	1. Tabur
52	1046	118	1197	18	2. Tabur
54	1052	116	1210	18	3. Tabur
160	3150	369	3620	56	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kocadere'nin garb sırtları
Tarihi: 05/03/331

4-5 Mayıs 331 331 tarîhlerinde geceli gündüzlü fakat fâsılalı sûrette ve ba'zen de şiddetli; top, tüfenk ateşi devâm etmiştir. 4 Mayıs 331 tarîhinde akşamüzeri Kocadere istikâmetinden ve 47. Alay karârgâhı üzerinden bir düşman tayyâresi geçmiş ve Çanakkale'ye doğru 'azîmet ve ba'dehû 'avdet ederek cenûb-ı garbî istikâmetine gâib olmuştur.

Tarihi: 04/05/331

47. Alay Kumandanlığına

72. Alaya merbût olup mevzi'inde kalan ve yeni nizâm-ı harbte alayınıza rabt edilen mitralyöz bölüğü de sizin kumandanızdadır. Bu bölüğün yerini de 27. Alay kumandanından öğreneceksiniz ve fırkaya göndereceğiniz raporda bu mitralyöz bölüğünü de zikredeceksiniz.

Fırka Kumandanı Emriyle
Erkân-ı Harb Nâzım

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 05/03/331

Alayın Yevmî Kuvve-i 'Umûmiyyesi

Cebhâne sandık	Esliha	Hayvânât	Ef-râd	Zâbitân	47. Alay
0	6	16	26	4	Karârgâh
54	0	119	1188	15	1. Tabur
54	0	118	1197	18	2. Tabur
54	0	116	1210	15	3. Tabur
162	6	369	3619 ⁵	52	Yekûn

33. Alay mitralyöz 112 efrâd, hayvânât 61

Neferen:

1. Tabur: 5 mecrûh olmuştur.
2. Tabur: 1 şehîd olmuştur.
3. Tabur: 1 çavuş geldi

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 05/03/331

Saat: 8.30

47. Alay Kumandanlığı'na

1. Dün akşam ve bugün sabâh öğle ve akşam düşman mevâzî'ı topçumuz tarafından müessir sûrette dövülmüştür.
2. Müsta'inen bi-tevfîkîhi teâlâ 6 Mayıs 331 öğleden evvel sâ'at üç buçukta kolordu 'umûm cebheden düşmana sessiz sadâsız baskın sûretle süngü ile düşmana şiddetle hücum edecektir. Her nefer yarın şafak atarken icrâ edilecek bu hücumun elli bin 'askerin iştirâk edeceği en dehşetli bir hücum olduğunu ve düşmanı ta denize kadar sürüp atmakla bütün Osmanlılık ve Müslümanlığı kurtaracağını bilmeli; zâbit, nefer herkes ileri atılmakta yek-diğerine rekâbet etmelidir. Fırkamızın sağında bu hücumla karşılaşacak, İkinci Fırka 'askerlerinden evvel On Altıncı Fırka kıt'aâtının düşman siperlerine girdiği haberinin tebşîrini bekleyeceğim.
3. Alaylar, alay kumandanlarına bugün fırka erkân-ı harbî tarafından gösterilen mın-tıkada ve kendi cebhesi karşısındaki düşman mevâzî'ına hücumlarını tavsiye edeceklerdir.

Alaylar şimdiden tedâbîr-i lâzımeyle ittihâz eylesin. 'Askerin karnı güzelce doyurulsun. Kuvve-i ma'neviyyenin tezyîdi esbâbına tevessül edilsin. Bu bâbdaki kolordu emri ayrıca gönderilecektir.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

5 Toplam 3621 çıkmaktadır. Kâtip 3619 hesaplamıştır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 05-06/03/331

Saat: 9.24

Alay Emri

1. Ben fırkanın emrine bir kelime daha 'ilâve etmeyeceğim.
2. Alayın sağ cenâhında bulunan Birinci Taburun bi'z-zât sağ gösterilen tulumbalar istikâmetine solda bulunan İkinci Taburun sol cenâhı düşman cebhesinde Yeşilsirt şimâline gelmek ve sağ cenâhı Birinci Taburun solunda bulunmak, taburlar cebhesini yüz yirmi beşer metre olmak üzere her tabur ilerisindeki düşman siperlerine atılacaktır. İrtibât sağda Birinci Alaydadır. Solumuzda 48. Alay vardır.
3. 3. Tabur siperler yakınında alay ihtiyâtıdır.
4. Düşman siperleri işgâl edilmedikçe ateş edilmeyecek.
5. Hücûm sâ'atine kadar geceleyin düşman tarafından ta'arruz vâkı' olursa şiddetle mukâbele olunacaktır.
6. Zâbitân arkadaşlarımla efrâdın 'azm ü metânet ve nâmûs-ı hamîyyetinden ümîd-vârım. 47. Alay sancağı bu genç nâmûs-kâr ellerle herkesten evvel düşman siperlerinde in-şâ-Allah temevvüc edecektir.
7. Kolların tertîbâtı şifâhen görüşülen hücûm kollarından ilk hücûm kolu tâm kab-le'z-zevâl sâ'at üç buçukta şafak atarken siperden ileriye hareket edeceklerdir. Başkaları beklenmeyecek. Bölükler de sâ'atini taburdan tashîh etsin.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 5-6/03/331

Saat: 10.55

“Bismillâhirrahmânirrahîm”

Şimâl Grubu 16. Fırka Emri

47. Alay Kumandanlığına

1. Düşman Arıburnu'nun bir kilometre şarkında yirmi üç günden beri işgâl ettiği mevzi'dedir. Bu mevzi' Çakaldere'nin üç yüz metre cenûbundaki Küçüktepe'den bed'an ile şimâl doğru Kanlısirt, Kırmızısirt, Merkeztepesi, Korku Deresi'nin menba' kısmını geçerek 122 Râkımlı Sarıyarlar'da nihâyet bulur.
2. Şimâl Grubu (Üçüncü Kolordu) yarın 6 Mayıs 331 öğleden evvel sâ'at üç buçukta baskın sûretiyle düşmana şiddetle hücûm ve işgâl etiği mevâzı'ı zabt ile düşmanı denize dökecektir.
3. Baskın kemâl-i sükûnetle sessiz ve yalnız süngü isti'mâliyle icrâ edilecektir. Gafle-ten bir baskın ancak bu sûretle mümkün olabilir. Efrâda varıncaya kadar bi'l-cümle

vazîfe-dârânın bu husûsta nazar-ı dikkatini celb edilmiş olmalıdır.

4. 19. Fırka düşmanın sol cenâhına, Beşinci Fırka düşmanın merkezine, 2. Fırka Kırmızı, Kanlısirt'in üzerinde Yeşiltarla istikâmetinden düşmanın merkeziyle sağ cenâhı arasına; 16. Fırka dahi Kanlısirt ve cenûbundaki düşmanın sağ cenâhına olmak üzere her fırka kendi karşısındaki düşman mevzi'ine hücum edecektir.
5. 47. Alay, İkinci Fırkaya mensûb Birinci Alayın solundan ve sağ cenâhıyla Kanlısirt'ta Yetmiş İkinci Alaya mensûb mitralyöz bölüğünün sağ cenâh tüfengiyle düşman hattı istikâmetindeki üç höyük (fırka erkân-ı harbî tarafından alay kumandanıyla Birinci Alayın Birinci Tabur kumandanına irâe edilmiştir) hattı istikâmetinde baskın yapacaktır. Kırk Sekizinci Alay, sağ cenâhıyla 125 Tepesi cenûbunda Yeşiltarla'nın şimâl kenârı istikâmetinde ilerleyerek düşmanı baskına uğratacaktır. Yüz Yirmi Beşinci Alay, Kırk Sekizinci Alayın sağ cenâhını ta'kîben mezkûr alay gerisinde fırkanın ihtiyâtı olmak üzere ilerleyecektir. Dâimâ 47. Alay ve 48. Alay ile irtibâtta bulunacak mezkûr alayların ilerlemeleri tevakkufa uğrarsa hemân ileri atılıp kendisiyle berâber geri kalan aksâmı ileriye götürecektir. Kabatepe Müfrezesine mensûb tabur, düşmanın en sağ cenâhına karşı Kabatepe istikâmetinden doğruca ilerleyecek ve düşmanın nazar-ı dikkatini kendi üzerine celb etmek üzere mevzi'inde tesbît eylemek için sâ'at üçte harekete başlayacaktır. Kırk Sekizinci Alay ile mezkûr tabur irtibât tesîs edecektir.

Topçu alayı şimdilik işgâl etmiş olduğu mevzi'lerde kalacak, serî' cebel taburunu verilecek ilk emrele hemân hareket edebilecek sûrette hâzırlatacaktır. Yüz Yirmi Beşinci Alaydan bir bölük bidâyetten topçuya muhafız olmak üzere topçu alay kumandanının emrine terk edilecektir. Topçu, firkadan emr vürûduna kadar ateş etmeyecektir. İstihkâm bölüğü, Kırk Yedinci ve Kırk Sekizinci Alaylara birer müfreze ilhâk edecek ve mezkûr müfrezeler alay kumandanları tarafından tavzîf edileceklerdir. İstihkâm bölüğünün kısm-ı mütebâkîsi fırka karârgâhında bulunacaktır.

6. Büyük sargı mahalli evvelce teblîğ edilen mahalldedir.
7. Cebhâne, Kurucadere'de Üçüncü Kolordu Cebhâne Kumandanlığına mürâca'atla alaylarca ikmâl edilecektir.
8. Kıt'aât hücum esnâsında büyük ağırlık ve çantalarını ordugâhlarında terk edeceklerdir.
9. Mu'ayyen hücum sâ'atinden evvel düşman tarafından bir hücum vâkı' olursa düşman tard edildikten sonra bundan bi'l-istifâde mukâbil ta'arruza geçilecektir.
10. Kıt'aâtımız düşman siperlerine girdikten sonra topçu ateşi düşmanın gerilerine ve denize yakın tahkîmât üzerine tevhit olunacaktır. Bundan mâ-'adâ düşmanın takviye kıt'aâtı getirmek üzere teşebbüs edeceği ihrâcât dahi herhâlde topçu ateşiyle men' edilecektir.
11. 125. Alay, 6 Mayıs 331 öğleden evvel sâ'at ikiye kadar emr olunan mevzi' ve istikâmetini almış olmalıdır. Bütün bu tedâbir ve istihzârat gâyet mahrem tutulmalıdır.
12. Ben, Kırk Yedinci Alayın sağ cenâhında ve Kanlısirt'taki avcı siperlerindeyim. Ve min Allahü't-tevfîkhi. Telefon müfrezesi beni dâimâ alay kumandanlarıyla irtibâtta bulunduracaktır.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Mıntıka-i harb

Tarihi: 6/03/331

47. Alay Kumandanlığına

1. Düşman ile bizim şimdiki vaz'iyyetimiz ve düşman mitralyözlerinin şiddetli tesîrâtından ileri hatve atamayarak tutmaya mecbûr olduğumuz mevâzı'ı tahkîm ile iştigâl etmek bir tahkîmât nikâtımız vaz'iyyetince muvâfık değilse de 'askerlerin kuvve-i ma'neviyesi cüzî mütezelsil bulunduğundan ve kısm-ı a'zamı muhtelif taburlardan bulunmakla yeniden ileri sürülememektedir. Hattâ o noktada sebât için krokideki cânlarına kastedeceğime kısm ile teşhîr-i silâhla tutulmuştur.
2. (B) Boyun noktası sağ cenâhımızda tehlikede bulunduğunu tabur kumandanına 'arzetmiştim.
3. Bölük 'askerimin İkinci ve Üçüncü Takımları bendenizi aramakta bulunduğu mesmû'um olmuştur. Burada bulunduğumu duyan arkadaşlarım gelmiştir. Daha perâ-kendesi varsa lütfen cebhenin temini için i'zâmları
4. Düşman siperlerini kum torbalarıyla tahkîm etmekte olduğundan mitralyözle müdâfa'ası ma'rûzdur. Vaz'iyyetten haberdâr buyurmanız ve ona göre teyakkuzât-ı lâzîmede bulunmamız ma'rûzdur.

1/47 2. Bölük Mülâzım-ı
Evvel Abdülvehhâb

İkâmet Mahalleri: Mıntıka-i harbten

Tarihi: 6/03/331

Tabur Kumandanlığına

Cebhemizdeki mitralyözlerin kesretinden 'asker baş kaldıramıyor. Lütfen mitralyöz ile topçu ile himâye edilmesi mercûdur.

Hemen kazma, kürek irsâli ehemmiyyetle ricâ olunur.

2. Bölük Mülâzım-ı
Evvel Abdülvehhâb

İkâmet Mahalleri: Mintika-i harbten

Tarihi: 6/03/331

47. Alay Kumandanlığına

İkinci Bölüğümüz sabâhki hücûmda düşman siperlerine yüz metre kadar ilerlemiştir. Siper kazmak için kazma, kürek istiyor. Cebhesi hücûm cebhesinin garbında imiş. Biz de oraya doğru mahall-i mahfûz açacağız. Sür'atle kazma kürek i'zâmı istirhâm eyleyrim.

1/47 Kumandanı Memdûh

İkâmet Mahalleri: Mintika-i harbten

Tarihi: 6/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Belki sizin daha büyük tesîriniz olur, lütfen buraya kadar geliniz.

1/47 Kumandanı Memdûh

İkâmet Mahalleri: Mintika-i harbten

Tarihi: 6/03/331

1/47 Kumandanlığına

Hâsıl-ı varaka istihkâm neferinin ifâdesine nazaran göstereceği boyun noktası karşısı hâlî bulunduğu cihetle oraya ehemmiyyet verilmesi iktizâ etmektedir. O cebhede hattı yarıp düşmanımız geçecek olursa vaz'iyetimiz tehlikede kalacaktır. Münâsib bir kuvvetin o cihete doğru ta'biyesi veya yanlışığa mahall kalmamak üzere bizim sağ cenâhımızla irtibâtın tesîsi ve akşam düşman bomba atmak ihtimâli bulunmasından bir mikdâr bomba ile bombacı i'zâmı ma'rûzdur.

1/47 2. Bölük Mülâzım-ı
Evvel Abdülvehhâb

İkâmet Mahalleri: Mıntıka-i harbten

Tarihi: 6/03/331

Saat: 5.30

47. Alay Kumandanlığına

Siperlere tıklan ‘askerinizi ilerletiniz. Sol cenâhtan 48. Alay düşman siperine bir kısım kuvvetle girdi. Bütün kolordunun muvaffakiyyetine sebep olacak bir vaz’iyyette bulunuyorsunuz. İlerleyiniz. İkinci Fırka da ta’arruza devâm emri almıştır.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Mıntıka-i harbten

Tarihi: 6/03/331

Saat: 9.35

47. Alay Kumandanlığına

Vaz’iyyet-i ‘umûmiyyenin ıslâhı için alınan emre nazaran 47. Alay dün akşam işgâl etmekte olduğu siperlere ve 125. Alay da dün geceyi ihtiyât mevzi’ine 48. Alay yine Kabatepe’deki taburuyla birlikte Karayörük Deresi’ndeki eski ordugâhına ‘avdet edecek 125. Alay 48. Alayın sağına gelecektir. Geriye hareketin alaylar arasında muntazaman icrâsı için evvelâ 48. Alayın geriye çekilmesi ve bunun 125. Alay hizâsından mürûrundan takrîben bir sâ’at sonra 125. Alayın harekete başlaması ve 125. Alayın hareketinden yarım sâ’at sonra 48. Alayın mevzi’ine gelmesi münâsibtir. Ancak bu hareketin aslâ düşmana sızdırılmadan ve hiçbir telefâtı intâc etmeden yapılması mültezemdir. Fakat her türlü ihtimâl karşısı geri çekilme esnâsında düşmanın bir hücumuna karşısı yerlerinde kalan kademelerin vaktiyle ve müessir bir sûrette hâzır bulunmaları elzemdir. 48. Alaydan sonra da gelecek alayların ‘avdetini himâye ve teshîl edecek tedâbîri ittihâz etmelidir. Düşman mevzi’inden aldığı bildirilen makineli tüfenk mümkün ise berâber getirilmesi ve topların da en münâsib sûrette bir çâresine bakılması alayların emrolunan mahalle sâlimen vürûdlarını derhâl bana bildiriniz. 47. Alayın siperlere muvâsalatından sonra işbu siperde bulunan diğer alaylara mensûb perâkende bölükleri kemâl-i sükûnetle alaylarına i’âde etsin. Emrolunan vaz’iyyet alındıktan sonra Kabatepe’den gelen kuvvet gündüze kalmamak üzere sessizce Kabatepe’ye ‘avdet edebilir. Bugün tutulan ve bi’t-tab’ kısmen tahkîm olunan siperlere nöbetçi ve râsîd misillü irtibât ve tertîbât-ı musanna’a yapılarak terk edilmesi. Hâtır olmak üzere beyân olunur.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

Sol Cenâh	Merkez	Sağ Cenâh
Binbaşı Ahmed Bey 48. Alay 3. Tabur 125. Alay 3. Tabur 77. Alay 1. Tabur	Kâim-makâm Abdürrezzâk Bey 48. Alay 1. Tabur, 2. Tabur 125. Alay 1. Tabur	Binbaşı Tevfik Bey 47. Alay, 1. Tabur, 2. Tabur, 3. Tabur

Tarihi: 6/03/331

47. Alay Kumandanı Binbaşı Tevfik Bey'e

Alaylar bugün ba'zı kısm-ı kıt'aât tarafından işgâl edilen düşman siperlerini tecâvüz etmemek şartıyla elde edilen mevâzî'ı tahkîm etsinler. Düşmana mukâbele etmek ve onu piyâde ve topçu ateşiyle üzerek hatve hatve ilerlemek ve her kazanılan yerde kuvvetlice yerleşmek ve mukâbil ta'arruzlara karşı tedbîrli bulunmak ve fırsattan istifâde etmek îcâb eder. Bu maksadla alaylar irâe edilen bâlâdaki gruplar hâlinde düşman mevzi'ine hâkim bir vaz'iyette bulunmak ve düşmana karşı kazanılan tefevvuku şiddetle muhâfaza ve idâme etmek ile mükelleftirler. Grup kumandanları ahvâl ve vaz'iyet ve düşman hakkındaki ma'lûmât ve zâyî'ât hakkında bana serî'an ma'lûmât versinler. Evvelki emrde Abdürrezzâk Bey'in kumandası altında toplanacak kuvvet (47. Alay 3. Taburdan el-yevm siperlerde bulunan 125. Alaydan İkinci Firkadan 'avdet eden iki bölük ve Kırk Sekizinci Alaydan geride kalmış olan aksâm) 47. Alay 3. Tabur kumandanı Binbaşı Edîb Bey'in kumandasında olarak merkez gerisinde bulunduğumuz siperler dâhilinde birinci hatta keşf avcılar hâlinde ve dâimâ müteyakkız bir sûrette bulunacak ve sağ cenâhtaki Altıncı Alayla irtibât tesîs edecektir. Altıncı Alay gerek ilerideki ve gerek bulunduğumuz siperler dâhilindeki bi'l-cümle kuvvetleriyle fırkamızın sağ cenâhına ve yanına karşı vâkı' olacak düşman mukâbil ta'arruzlarını Edîb Bey kumandasındaki kuvvetle müştereken def' ve tard edecektir.

Topçu alayı bulunduğu mevâzî'da kalacaktır ve yeni mevzi'lerine getirilen serî' cebel bataryalarının tesîrâtını bilmek isterim.

İstihkâm bölüğü elinde kalan kuvvetinden bir kısmını Sol Cenâh Kumandanı Binbaşı Ahmed Bey'in emrine göndersin. Ben yine karârgâhtayım.

Telefon müfrezesi, fırka karârgâhını sağ cenâh, merkez ve sol cenâh topçu alayı kumandanlarına rabt edecektir. Grup kumandanları bulunan zevâtın doğrudan doğruya gruplarının yakınında bulunmaları lâzımdır. 125. Alay 3. Tabur en yakın bulunduğu grup kumandanının emrine tâbi' olacak ve hangi grupta olduğu bize bildirilecektir.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Mintika-i Harb

Tarihi: 6/03/331

Alay Emri

1. Alay taburlarının muhtelif mevâkî'de kısm kısm efrâdı yek-diğerine karıştırdığı ve hâlen kıt'a-i aslîlerine verilmesi mümkün olmadığından:
 - A. İkinci Tabur Kumandanı Kolağası Kemâl Bey, alayın sağ cenâhında bulunan kıt'aâtı muntazam bölükler hâline koyarak emr kumandasını der-'uhde edecek .
 - B. 8. Bölük Kumandanı Mustafâ Efendi 3. Tabura kumanda edecek.

- C. Birinci Tabur [Kumandanı] Memdûh Bey, elinde mevcûd kıt'aâtı muntazam bölüklerle tefrîk ve kumandasını der-'uhde edecektir.
2. Her kıt'a bugün eline geçen mevâzı'ı fevka'l-'âde tahkîm: fırsat düştükçe düşmana doğru hutût-ı takarrübiyye inşâ edecektir ve fırsat düştükçe efrâda mahall-i mahfûzla ve bunlardan siperlere turûk-ı takarrübiyye yapılmalıdır.
3. Düşman tarafından bir ta'arruz vukû'unda şiddetle düşmana mukâbele edilecektir.
4. Efrâdın zabt ü rabtı şiddetle temîn etmelidir. Geceleri siperler keşf-i kıt'aât ile işgâl ve siperler gerisinde istinâdlar yakın bulunacaktır.
5. Ta'arruz veya müdâfa'ada mevki'ni terk ve geri gitmek teşebbüsünde bulunan efrâd hemân kurşuna dizilecektir. Bu efrâda teblîg edilsin.

47. Alay Kumandanı
Binbaşı Tevfik

47. Alay Kumandanlığına

Kırk Yedinci ve Kırk Sekizinci Alaylarla Yahya Kâzım Bey müfrezesinin kısmen bugün dâhil oldukları düşman siperleri tamâmıyla ele geçirmelerini ve orada birleşip kalmalarını talep ederim. Her alay kıt'aâtı hemân tanzîm etsin ve alayların gerisinde bulunan ihtiyât kıt'alarından toplu bir kuvvet teşkîl etsin ve bu kuvvet Yüz Yirmi Beşinci Alay Kumandanı Abdürrezzâk Bey tarafından toplanıp Kırk Yedinci Alayın bu sabâh hücumu kalktığı siperlerde bulunsun. Alay kumandanlarının ve bi'l-cümle zâbitân ve efrâdın bugün yalnız 16. Fırkaya nasîb olan muvaffakiyyeti kat'iiyen elden kaçırmayıp muhâfaza ve ikmâline bi'l-hâssa himmet ve gayret göstermelerini ricâ ederim. Bâ- husûs düşmanın bir mukâbil ta'arruzunu kemâl-i muvaffakiyyetle püskürtmelerini tekrâr eylerim.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kocadere'nin garb sırtlarında alay karârgâhı
Tarihi: 6/03/331

Sabâhtan akşama kadar mıntika-i harbin her iki cihetinden gâyet şiddetli sûrette top ve tüfenk ateşi devâm etti. Sabâhleyin bir düşman tayyâresi mıntika-i harb üzerinden gelerek Çanakkale tarafına müteveccihen tayerân etmiş ve orada bir sukûtu görülmüştür. Ba'dehû öğle üzere ikinci bir teyyâre de cenûb-ı garbî istikâmetinden ve yine hatt-ı harb üzerinden gelerek Çanakkale cihetine geçmiş ve orada devrettikten sonra 'avdet ederek yine cenûb-ı garbî tarafına gitmiştir.

Düşman kurşunlarından İkinci Taburdan altı ve Üçüncü Taburdan da bir mekârî hayvânı mecrûh olarak fırka tedâvî mahalline sevk olmuştur.

Tarihi: 6/03/331

Alayın Yevmî Kuvve-i 'Umûmiyyesi

Vukû'ât	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	47. Alay
Alay karârgâhı	6	16	26	3	Karârgâh
Alay yâveri şehîd,	1046	119	1188	14	1. Tabur
3. Tabur : 1 zâbit	1046	118	1197	18	2. Tabur
şehîd, ½ zâbit mec-	1052	116	1211	16	3. Tabur
rûh	3150	369	3622	51	Yekûn

Alayın 5-6 Mayıs 331 Hücûmundaki Zâyi'âtı

Kasatura	Cebhâne mermî	Tüfenk	Hayvân	Efrâd	Zâbitân	
579	212800	579	1 mürd olmuştur.	215	6	Şehîd
0	0	0	0	309	5	Mecrûh
0	0	0	0	90	1	Gâib veya esîr
			1	614	12	

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 7/03/331

Fırka Emri

1. Düşmanın bu gece fırkamız cebhesine karşı hiçbir teşebbüsü vâkı' olmamıştır. Kırmızısirt'in şimalinden Beşinci Fırka cebhesine karşı icrâ ettiği hücûmlar kendisine zâyi'ât verdirilerek püskürtülmüştür.
2. Piyâde alaylarımız gece emredilen yerlere gelmişlerdir. Bu ândan i'tibâren ayrıca âtî mevâddın bulunan hatt üzerinde serî'an icrâsını taleb ederim A- 47. Alay bulunduğu siperleri bi'l-hâssa sol cenâha mümtedd yerlerini ıslâh ve ikmâl edecektir.
- A. 125. Alay ve 48. Alay şimdi bulundukları mevzi'in cebhesi münâsib ve îcâbında fâideli ateş edebilecek sûrette tahkîm edecekler ve Kırk Sekizinci Alay cenûb ve cenûb-ı garbîye karşı bir tedâfü'î koltuk mahalli tahkîm ve ihzâr edecektir.

Cebhedeki bütün siperlerde her iki siper arasında mutlakâ bir hurûc kademesi yapılacak ve ateş hattı teşkîl eden avcı hendeğinin arka dîvârlarının üstünü fazla toprak olan mahallerde yere yatarak ateş edebilecek baş siperleri hâline ifrâg ettirilecektir.

Hendeğin tabanları takviye edilmiş avcı hendeği hâline ya'nî biri ateş edecek kademe, diğeri girinti mahalli olmak üzere iki kademe hâline ifrâg edilecek ve fakat bu kademeleri vücûda getirmek için zâten pek derin olan hendekleri hafr ile yapılmayarak fazla toprakların sedd hâline ircâ'ı sûretiyle kademe hâline getirmelidir.

3. Mazgallar ıslâh edilmeli ve derûnunda ateş edilmediği zamânlarda tüfenk namlusu gibi görünerek düşmanı igfâl için her mazgalda bir değnek parçası konulmuş bu-

lunmalıdır. Münferid râsîd neferleri kendi yanlarındaki boş mazgallarda onar değnek parçaları bulundurmak sûretiyle düşman ateş ve bataryalarından pek-a'lâ setr ve ihfâ olunurlar.

4. Düşmanın siperlerimizi görmek için kullandığı âyîneler pek basît ve 'âdî bir şey olup bunlardan bizde de her bölük bir veya birkaç dâne yapabilir ve yapmalıdır.
5. Münhall kalan tabur ve bölük kumandanlıklarına elde bulunanlardan en münâsibleri serî'an alaylarca intihâb ve fırkaya teklîf etmelidir. Takım zâbitânından hâsıl olacak noksâna mukâbil küçük zâbitân ve nâmzedlerden istihkâkı mücerreb olanların şimdiden takım zâbitliğine tavzîfiyle pey-der-pey usûl ve evâmîr-i mübellaga dâiresinde fırkaya inhâ etmeleri elzemdir.
6. Bugün akşama kadar alaylardan muhârebe raporları fırkaya gönderilmiş olması ehemmiyyetle matlûbtur. Bu raporlarda ber-vech-i âtî mevâdd-ı musarrahâ gösterilecektir.
- B. Muhârebenin safahât-ı muhtelifesinin en rûhlu noktalarını îzâh edecektir.
- C. Muhârebede vukû' bulan zâbit ve nefer zâyî'âtı tamâmen irâe edilecektir. Bu zâyî'âtın şekli ü sûreti bugün tamâmen tahakkuk edemese bile herhâlde mevcûd sayılarak bu sûretle tenâkus eden makâdîri tebeyyün ettirmelidir.

Silâh ve techîzât zâyî'âtı ve bununla berâber kalan mevcûd-ı hâzır da irâe edilmelidir. Cebhâne sarfiyâtı

7. Düşmanın bir ta'arruzu her zamân ve bi'l-hâssa geceleyin pek muhtemel olduğundan cebhe ve cenâhlarda buna şiddetle mukâbele esbâbı alay kumandanlıklarınca en ufak teferru'âtına kadar teemmül ve tertîb edilmiştir.
8. Geceleri bi'l-hâssa ileriye çıkarılacak keşf kollardan teskereciler terfîk edilerek 'ale'l-'umûm şühedânın taharrî ve defnettirilmesi elzemdir.
9. Dünkü muhârebede alay kumandanlarına son nefere kadar bütün fırkamız efrâdının ibrâz eyledikleri hamâset ve şecâ'at pek şâyân-ı takdîr bir derecede olduğundan dolayı cümleye minnet şükrânımı i'lân ve izhâr ve şühedâ-yı muhteremenin ervâhına fâtihalar ithâf ederek şühedâ-yı müşârün-ileyhin tebcîl-i hâtıraları nâmına bundan sonraki harekât-ı harbiyyede dahi bütün arkadaşlarımıza vazîfe ve intikâm hissleriyle meşbû'an daha büyük fedâkârlık ve kahramânlıklar ibrâz edeceklerini pek haklı ve müstehaklı olarak kendilerinden talep ve intizâr eylerim.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Mintika-i harb

Tarihi: 7/03/331

Alay Emri

1. Zâyi'ât cedvellerinde: cebhâne sarfiyâtı, esliha ve techîzât zâyi'âtı da gösterilmelidir.
2. Siper hakkında fırkanın vesâyâsı tamâmen ve derhâl icrâ olunmalıdır.
3. İlerideki siperlerde kademe-i ta'biye ve nöbetler ve hurûc hendeklerini işgâl eden Üçüncü Tabur tarafından yapılacaktır. Bu siperlerin sol cenâhında gayr-i muntazam siperler yine bu taburca derhâl tanzîm ve ikmâl ettirilecektir.
4. Hâlen İkinci Taburda bulunan siperler sipersizlikten farkı olmadığı ve hendeklerin pek derin olmamasından ya'nî boy siperi olmamasından dünkü muhârebede siperde bulunan ve Sekizinci Bölük pek küllî zâyi'ât vermiştir. Bu tabur hendekleri derinletmeli, kademeler yapılmalı, siperler tanzîm olunmalıdır.
5. Dünkü muhârebede alayın yüzünü ağartacak sûrette zâbitân kardaşlarımla efrâdın ibrâz ettiği fedâkârlığa 'an-samîm 'arz-ı teşekkür eder ve cümleye teblîgi tabur kumandanı beylerden temennî ederim.

47. Alay Kumandanı Tevfîk

İkâmet Mahalleri: 125 Râkımlı Tepe'nin cenûbundan

Tarihi: 07/03/331

Saat: 2.50

47. Alay Kumandanlığına

Düşman sağ cenâhını tahkîm etmekte ve sol cenâhtan sağ cenâha doğru takviye kıt'aâtı sevketmekte olduğu ve taburumuzun sol cenâhı cebhesi ilerisinde düşmanın az bir kuvvet mevcûd olduğu ve bir manga kuvvetin de ellerinde beyâz bayrak olduğu hâlde bir düşman kuvveti taburun sol cenâhı ilerisinde dolaşmakta olduğu sol cenâh keşf kolu kumandanlığından alınan rapordan anlaşılmıştır.

3/47 Kumandanı Edîb

İkâmet Mahalleri: 125 Râkımlı Tepe'nin cenûbundan

Tarihi: 07/03/331

Saat: 2.50

Alayın Yevmî Kuvve-i 'Umûmiyyesi

Vukû'ât		Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen		16	26	Karârgâh
1.Tabur; 1 zâbit şehîd, 25 nefer mecrûh	118	1163	13	1. Tabur
2.Tabur ; 1 kıt'a-i sâireye gitti, 1 re's hayvân mecrûh olundu.	118	964	17	2. Tabur
3.Tabur ; 1 zâbit mecrûh 124 nefer mecrûh, 19 nefer gâib, 40 şehîd, 1 hayvân gitti.	115	1210	16	3. Tabur
	367	3363	49	Yekûn

İkâmet Mahalleri: 11. Bölük diğer sahifede

Tarihi: 7/03/331

Zâyi'ât

47. Alayın 6 Mayıs 331. akşamından 7 Mayıs 331 sâ'at 5'e kadar vukû'ât -ı sıhhiyye jurnalidir (alay ser-tabâbetinden verilmiştir).

Mecrûh		Şehîd			
Zâbit	Nefer	Zâbit	Nefer		
0	120	1	6	Dünkü	1.Tabur
0	14	1	4	Bugünkü	
0	90	0	2	Dünkü	2.Tabur
1	28	0	1	Bugünkü	
2	29	1	0	Dünkü	3.Tabur
0	10	0	0	Bugünkü	
3	291	3	13		

İkâmet Mahalleri: Mıntıka-i Harbten

Tarihi: 7-8/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Düşmanın sol cenâhtan ilerlediği hakkında şimdi sizin taraftan avcı hattında ağızdan ağıza İkinci Fırkaya kadar haber îsâl edilmiş sol cenâhınız da böyle bir teşebbüs var mıdır? 125. Alay ve 48. Alaydan dahi istifsâr-ı keyfiyyet ediniz.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: 125 Râkımlı Tepe'den

Tarihi: 08/03/331

Saat: 1.50

47. Alay Kumandanlığına

48. Alay cebhesi ilerisinde ve sâhilde birkaç süvârî keşf kollarımız görülmüştür. Düşmanın ateşi üzerine keşf kollarımız Maydos istikâmetine doğru çekildiği düşman işbu sâhilde karaya 'asker çıkarıp sağ cenâhı takviye etmekte olduğu ve karaya çıkardığı beyâz flama ile denizden muhâbere etmekte olduğu 12. Bölük Kumandan Vekîli tarafından aldığım rapor üzerine 'arz olunur.

3/47 Kumandanı

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 7/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Düşman Kanlısirt'a Salîb-i Ahmer bayrağını çekmiştir. İleri hatta bulunan tarassud kıt'aâtınızdan bunu gören kimse yok mudur? Düşmanın cenâzelerini gömmek teşebbüsünde bulunması ihtimâliyle berâber bu vesîle birçok efrâdın da bagteten siperlerimize hücum etmesi ihtimâli de vârid olmakla ileriki kıt'aâtımızın ve mitralyözün ve cebel topçusunun müteyakkız ve müterassıd bulunmaları lüzûmu iş'âr olunur.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

Tarihi: 7/03/331

Saat: 6.00

47. Alay Kumandanlığına

1. Kanlısirt'tan düşmanın defn-i emvât için bugün mükâlemeye teşebbüsü 'aynı zamânda dâî-i şübhedir. Bugün az olmakla berâber takviye kıt'aâtı almıştır.
2. Onun için bu gece bir ta'arruz baskını ihtimâli vardır. Herhâlde şiddetle tenbîhât i'tâsıyla avcı hatlarında müteyakkız davranılması, ihtiyâtları dahi biraz yakın bulundurulması lâzımdır. Herhangi bir tarafa vâkı' olacak ta'arruz derhâl fırkaya ve mücâvir kıt'alara telefonla bildirilecektir.

Fırka Kumandanı Rüşdü

Mütâla'a ediniz. Her ân dikkat ve teyakkuz üzere bulununuz. İmzâ ediniz. İ'âde ediniz.

47. Alay Kumandanı Tevfik Fî 7-8 Teşrîn-i Sani 331

1/47 Kumandanı Memdûh Bölükler yaklaştırdı.

Bölükler her hâle karşı hâzırdır. Bir bölük ve birtakım siperlerde ateş hattında iki takım siperlerdeki ihtiyât mahallindedir. Diğer bölükler ittisâl yolunun ağzında hâzır bulunuyor. 125. Alay ve 48. Alay ile irtibât tesîs edilmiş ve vaz'iyet hakkında ma'lûmât verilmiştir. 7/8''

2/47 Kumandanı Kemâl

Tarihi: 7-8/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Bu akşam alayınızla sağınızdaki Altıncı Alayın nokta-i irtibâttan ber-vech-i âtî garîb ve asılsız haberler ağızdan ağıza intişâr etmiş ve hâl ü vaz'iyete nazaran bunda bir eser-i kasd bir ihânet olması muhtemel bulunmuş idüğünden alayınızın en sağ başına i'timâdınız olan bir zâbiti bu gece için koyup şu işleri hafiyyen tahakkuk etmesini ve netîcenin inbâsı.

Fırka Kumandanı Rüşdü

Tahakkuku lâzım gelen mevâdd şunlardır:

1. Sol cenâhtan gelen habere göre düşman oraya ta'arruz ediyormuş. Aslı var mı?
2. Yine gûyâ sizin taraftan gelen habere göre herhangi alaydan olursa olsun
3. mevcûd bombalarının serî'an bu tarafa göndermesi. Zîrâ düşman ta'arruz etmekte olduğu
4. Yine gûyâ Altıncı Alaydan gelen habere göre tarafınızdan ateş edilmemesi. Çünkü mezkûr alay hücûma kalkacağı. (Altıncı Alaya keyfiyyet sorulmuş, aslı olmadığı anlaşılmış.)

Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Mıntıka-i Harbten

Tarihi: 8/03/331

47. Alay Kumandanlığına

6 Mayıs ta'arruzu hakkındaki muhârebe raporunu henüz göndermediniz. Bu münâsebetle düşman siperlerine giren zâbitân ve efrâdtan alınan ma'lûmâtı ve zabt edildiği bilinen mitralyöz ve toplarının ne olduğunu ve düşman siperlerinde cereyân eden ahvâl ile siperlerin tarz -ı inşâsı hülâsa her türlü tafsîlâtın ateşlerin tesîrâtını her alay kendine 'âid olan kısmını bir daha tekîde hâcet kalmadan bildirsın.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Mintika-i Harbten
Tarihi: 8/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Hatt-ı harbin gerisinde bulunan şühedânın defni için alayımızdan onar neferin 125. Alay karârgâhına i'zâmı fırkanın emri iktizâsındandır. Bir imâmın da 48. Alaydan verilmek üzere yazılmış ise de mezkûr alayda imâm olmadığından bu imâmın da alay-ı vâlâ-larından i'tâsına fırkadan emr verilecektir. On bir neferle 125. Alay karârgâhına i'zâmı mütemennâdır.

125. Alay Kumandanı
Kâim-makâm Abdürrezzâk

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 8/03/331

47. Alay Kumandanlığına Müsta'celdir.

Bütün gece tüfenk ve mitralyöz ateşi devâm etti. Hâlbuki düşman tarafından bir ta'ar-ruz vâkı' olmazdı. Kolorduya cevâb verilmek üzere bunun esbâbıyla ma'iiyet-i 'âlîlerine bu gibi isrâfın önü alınmak üzere bütün şiddetle icrâ-yı nüfûz edilmediğinin ser'ân iş'ârı emrolunur.

16. Fırka Kumandanı
Emriyle Nâzım

(Cevâb yazılmıştır)

İkâmet Mahalleri: Mintika-i Harbten

Alay Emri

1. Düşmanın ta'arruzu hâlinde şiddetle mukâbele etmek üzere kıt'aât dâimâ müteyak-kız ve intibâh üzere bulunmalıdır.
2. Birinci Taburdan Üçüncü Taburu takviye etmek üzere bir bölük gönderilecektir.
3. Siperleri işgâl eden efrâdın hüsn-i sûretle ateşlerini idâre edebilmek için mıntikalara taksîm ve işbu mıntikaların emr-i kumandası zâbitâna tevdî' edilmelidir.
4. Tarassudda gözü açık efrâd ve küçük zâbit bulundurarak dâimâ düşmanın hareke-tini tedkîk edecektir.

5. Cebhe ilerisine çıkarılacak sâbit keşf kolları düşman ta'arruz ettiğini görünce derhâl olduğu yerde şiddetli ateş yaptıktan sonra mevzi'ine geri çekilecek ve hatt-ı müdâfa'anın sağında düşmanın harekâtını tarassuda memûr olan zâbit verilen tenvîr tabancasıyla beyâz bir fişenk atacak ve bu sûretle düşman ta'arruz ettiğini görünce derhâl birbirini müte'âkîb iki kırmızı fişenk atacaktır. İşbu işâretleri gören her nefer derhâl silâhına sarılarak müdâfa'aya şitâb edecektir.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: 125 Râkımlı Tepe'den

Tarihi: 8/03/331

Saat: 7.15

47. Alay Kumandanlığına

1. Düşman mıntıkamızın sağ cenâh ilerisine en yakın mesâfe dâhilinde tel örgüleri yapmakta olduğu görülmüştür. İşbu 'ameliyyât çatallı sırık ucuna bağlanmış olan tel örgüleri kazıklara atılmakta olduğu görülmüyor. Düşman bu 'ameliyyâtı gâyet mestûr olarak îfâ ediyor ise de her bir teşebbüse mâni' olmak için ateşle mukâbele ediliyor.
2. Yeşiltarla arkasındaki sırtın nihâyete kadar düşmanın mümtedd olan hatt-ı müdâfa'asının tahkîmâtını ikmâle sarf-ı mesâ'î etmekte olduğu görülmüştür.
3. Yeşiltarla arkasındaki sırtın nihâyetinde düşmanın bir bataryası ta'biye edilmiş ve topların üzeri çalı ile örtülmüştür.

3/47 Kumandanı Binbaşı Edîb

Tarihi: 8/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Gâyet müsta'celdir.

Paşa hazretlerinin en son emrleri Salîb-i Ahmer meselesi sebebiyle büyük bir durgunluk görüyorum. Hâl-i harbte biz bu andan i'tibâren hiçbir tarafta düşmanın Salîb-i Ahmer bayrağına cevâb olarak Hilâl-i Ahmer bayrağı çıkarılmayacaktır ve mükâleme kabûl edilmeyecektir. Şiddetle men' ederim. Düşmanın böyle bir teşebbüsünde ol emrde ordudan istîzan edilmek üzere buradan sorulması lâzımdır.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

47. Alay Kumandanlığına

1. Cebhe-i harbte mevcûd şühedâmızın defni için bugün icrâ olunan mükâleme üzeri-ne tarafeynce kabûl olunacak karârın ta'mîmi zamânına değin derhâl defn-i emvât 'ameliyyesine mübâşeret için şimdiden ihzârât-ı lâzîmede bulunmalıdır.
 2. Emvât hatt-ı harbten toplanacak ve geriye nakl ve ihzâr olunacak mahallerde defne-dilecektir. Bunun için hatt-ı harbin gerisinde münâsib mahallerde lâ-akall iki metre 'umkunda büyük makbere hâlinde makberân kazılacaktır. Tabî'î çukurlar varsa on-lardan da istifâde edilebilecektir.
 3. Geriye nakli mümkün olamayan çürümüş emvât oldukları yerlerde defnedilecektir.
 4. Defn-i emvât 'ameliyyesinde 'ale'l-'umûm etıbbâ hatt-ı harb üzerinde bi'z-zât nezâ-ret edecek ve izâle-i ta'affün için muktezî tedâbîri ittihâz eyleyecektir. Sıhhiyye ve teskereci neferâtından mikdâr-ı kâfi nezdlerinde bulundurarak îcâb eden mu'âvene-ti îfâ eyleyeceklerdir.
 5. Esnâ-yı taharrî ve defnde hatt-ı harbte henüz terk-i hayât etmemiş mecrûhîn bulun-ması muhtemel olduğundan onların nakli ve müdâvât olanın derhâl icrâsı.
 6. Şühedânın hüviyyet levhaları toplanacak ve zinhâr bu husûs ihmâl edilmeyecektir.
 7. Emvâtı toplamak için mu'ayyen mintika ve cebhelere be-heme-hâl zâbit ve küçük zâbit kumandasında ihtiyâtlardan silâhsız bir müfreze tertîb olunacaktır.
 8. Müfrezeler ile sıhhiyye ve teskereci neferâtın nezdlerinde mikdâr-ı kâfi kazma, kürek bulundurulacaktır. Tertîb edilen işbu müfrezelerden mâ-'adâ ileriye kimse gideme-yecek ve vazîfe hâricinde hareket kat'ıyyen memnû'dur.
- Bi'l-cümle kıt'aât mahallerinde ve her bir ihtimâle karşı müteyakkız bulunacaktır. Zâbitâ-nın kıt'alarından ayrılması câiz olmadığı gibi her bir nefer silâh başında emre müheyyâ bulunmalıdır.
9. Şimdiden yapılacak ihzârât bir ân evvel hitâm bulacak ve kolordudan teblîg oluna-cak zamâna kadar hâl-i harb mevcûd olup hiçbir kıt'anın teblîgâttan evvel muhâ-rebeyi kat' etmesi câiz olamaz. Mu'ayyen sâ'atte derhâl defn-i emvât 'ameliyyesi başlayacak ve kemâl-i sür'atle îfâ edilecektir.
 10. Ta'yîn olunacak mesâfeden ileri hiçbir kimse düşman hattına yaklaşmayacak ve düşmandan da hiçbir kimsenin avcı hattlarımıza yanaşmasına müsâ'ade edilmeye-cektir.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

(Taburlara birer sûreti istinsâh ettirilmiştir)

Tarihi: 8/03/331

5-6 Mayıs gecesi ta'arruzdan sonraki taburların nefer ve silâh mevcûdu ber-vech-i zîrdir.

47. Alay Yâveri Ali Zâbitân 30, neferen 2997, esliha 2630

Vukû'ât		Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	16	26	3	Karârgâh
Alay karârgâhı 1 Mülâzım-ı Sâni 2. Taburdan geldi.	118	930	10	1. Tabur
	118	968	17	2. Tabur
1. Tabur; 2 zâbit şehîd, 1 zâbit mecrûh, 54 nefer şehîd, 120 nefer mecrûh, 59 nefer gâib	115	1174	16	3. Tabur
3. Tabur; 9 şehîd, 24 mecrûh, 6 gâib, 7 hasta gitti.	367	3098	46	Yekûn

Tarihi: 8-9/03/331

47. Alay Zâyi'âtı

Şehîd 1, mecrûh 9

İkâmet Mahalleri: Karayürek ordugâhından

Tarihi: 8-9/03/331

47. Alay Kumandanlığına

1. Siperlerin ıslâh ve termîmi için lüzûm görülen kürek kazma gibi edevâtın noksâ-nı ma'lûmdur. Bâ-husûs geçen gece icrâ edilen baskında tuttuğumuz mevâzı'ın takviyesi için gönderilen kazma ve küreklerin kısm-ı a'zamı gelmemiştir. Bunların yanlışlıkla diğer kıt'aât tarafından alındığı veya ric'atte bir hâl-i zarûret olmak üzere o mevzî'lerde terk edildiği melhûzdur. Binâen-'aleyh bölüklerin her birine yirmişer kazma ve kırkar kürek olmak üzere cem'an 80 kazma ve 160 küreğin muvakkaten i'tâ ettirilmesine delâlet buyurulması.
2. Ordugâhtan siperlere yaptırılmış olan ittisâl yolunun derinleştirilmesine devâm olunuyor. Bu yol siperlerde bizim tamâmıyla sağ cenâhımıza çıkıyor. Suhûlet olmak üzere siperlerimizin vasatına çıkmak üzere bir vâdîcikten geçen başka bir ittisâl yolu açtıracağım. Binâen-'aleyh sağ cenâhımıza çıkan ve Birinci Tabur bölüklerinin ol vesîle geçmesi iktizâ eden birinci ittisâl tarîkinin tevsî' ve ta'mîk ettirilmesi için diğer taburlara emr verilmesini ve tahkîmâtça za'îf olan mıntıkamızda serbestçe çalışmamızın temîni husûslarına delâlet ve himmet olması mercû ve ma'rûzdur.

2/47 Kumandanı Kemâl

**On Altıncı Fırka Kumandanlığına
(Birinci rapordur)**

x

5-6 Mayıs 331 gecesi ba'de'z-zevâl sâ'at 8, dakîka 30 geçerek alınan fırka emrinde 'umûm cebhelerde ve yanlarda baskın tarzında düşmana hücum icrâ edileceği ve alayın 'umûm cebhesinin 125 Râkımlı Tepe'nin tâm vasatından bu tepenin garbında takrîben 400 metredeki tumbalarla bu tepe imtidâdında cenûba doğru olan Yeşilsırtlar'ın şimâl kısmı arasındaki takrîben 400 metrelik bir cebhe ta'yîn edilmiş ve hücum ânında kable'z-zevâl sâ'at 3 dakîka 30'da icrâsı takarrür ettiği emr buyrulmuş olduğundan cebheye iki tabur tahsîs ve dört hücum koluna tefrîk ve hücum kolları ilerisine de bombacılarla istihkâm efrâdı ve makâsscılar ilk hatt olarak en ileriye ta'yîn ve tahsîs edilmiş ve bir tabur da ihtiyât olarak bidâyeten geride siperlerde bırakılmıştır. Sâ'at-i mezkûr hulûlünde ilk hücum kolları siperden aşarak ileri atılıp ve onu ta'kîb eden ikinci hücum kolları siperleri aştığı anda sağımızdan hareket eden Birinci Alayın ilk hücum kolu düşman ateşe başlar başlamaz derhâl geri dönerek alayımız cebhesi ve hücum kollarımız arasından geçerek siperimiz üstüne atılmaya başladı. Alayımızın hücum kolları, Birinci Alayın siperin bir tarafından sıçrayıp diğer tarafından siperlerin üzerlerine atlayan kollar arasında ileri atılmaya muvaffak oldu. Hücumun baskın tarzında icrâ olunacağı emrine rağmen hemân bidâyette ve bu alay tarafından hücum boruları ve tranpetleri artık hücum baskınlığından 'aleniiyete çıkmış olduğundan düşman ateşi pek şiddetli devâm ediyor. Alayın kâmilen hücum kollarının ilerlemesine rağmen Birinci Alayın kendi siperlerinden çıkıp bizim siperlerin dâhiline atlamak sûretiyle efrâdı kâmilen siperler dâhiline karmakarışık yangın içerisinde yüzü koyuna kapanmış oldukları hâlde hemân leb-â-leb dolmuştu. Bu alayın ilk hücum taburunu teşcî' veya takviye edecek olan taburda gideceği istikâmete mevzi'i tamâmıyla ta'yîn etmeden kendi siperlerine doğru gitmeyerek alayımızın siperleri mıntikasına girmiş ve esâsen ilk hücum eden taburların kısm-ı külli efrâdı buraları karmakarışık bir sûrette yıkılıp kalmış olduklarından yer kalmamıştır. Bu taburda onlarla berâber izdihâmı tezyîd eylemiş iken esliha isti'mâliyle bir kısım efrâdı ileriye sevke muvaffakiyyet vermiş ve bu husûsta 72. Alay Makineli Tüfenk Bölüğü Kumandanı Mülâzım-ı Sânî Necmeddîn ve alaylardan ismini bi'l-âhire öğrenebildiğim Nureddîn Efendiler fevka'l-âde 'azîm bir gayretle ileriye sevk edilenler 'adedini kısmen olsun tezyîd edebilmişlerdir. Ma'a't-teessüf ileriye sevk edilebilen bu alay efrâdı uzaklaşır uzaklaşmaz şiddetli bir ateş açmış ve alayın ilk ve onu müte'âkib hareket eden ikinci hücum kolları Mülâzım-ı Evvel Abdülvehhâb, Mülâzım-ı Sânî Ali Kabûlî, Zâbit Vekîli Fasîh efendiler düşman siperlerine girmişler ki bu alayın arkadan ve yanından açtıkları müdhiş ateş altında birçok zâyî'âtla terk-i mevzi'e mecbûr olmuşlar ve onu ta'kîb eden hücum kolları da 'aynı ateşle pek fenâ dûçâr-ı müşkilât olmuşlardır. Hücum kollarının düşmana takarrüb ve ba'zı kısımlar ve siperler dâhiline girdikleri ve zâyî'âtın pek hiss olunur dereceye vardığından ihtiyât taburundan ileriye sürülmek istenilen iki bölük kısmen Birinci Alayın izdihâm safları başına basarak siperlerden ileriye sevk edilebilmişlerdir. Bu bölüklerin kısm-ı a'zamı siperlerin şimâlinde ve açık arâzîden geçirmek mecbûriyyeti hâsıl ve bu emri getirip mevki'i gösteren alay yâveri o noktada bir tahrîb dânesiyle şehîd düşmüştür. Alayın sağ cenâhı Mülâzım-ı Evvel Abdülvehhâb, Zâbit Vekîli Fasîh ve Yüzbaşı Ömer Lütfü efendiler düşmanın on ila yirmi metre ilerisinde mevâzî' siperlerinde ve sol cenâhı iki yüz ila iki yüz elli metreye yaklaşmış ve 125.

Alay ve 48. Alay kıt'aâtıyla burada bir hizâda bulunarak irtibât tesîs edildiği görülmüş ve ihtiyâtta bulunan bir bölük daha ileriye sevk ve bu kıt'aât takviye edilmiş ve fakat alayın sağ cenâhı Birinci Alayın vaktiyle ilerlememiş ve pek geri kalmış olmasından yan ateşine ma'rûz kalmış olduğundan kıt'aât elde ettikleri mevâki'de tahkîmât vücûda getirmeye ve hutût-ı takarrübiyye ile düşmana yaklaşmaya çalışmış ve bu tahkîmâtıyla düşmana hutût-ı takarrübiyye ile hücum hâzırlığını tecdîde hâzırlanmakta bulunmuş ve fırkadan zevâle karîb alınan emrde bugün dâhil olunan mevâki'i ve siperlerde yerleşip kalmak ve alaylar kıt'aâta tanzîm bulunması emri alınmış ve o sûretle hareket edilmiş sâ'at ikiden sonra alınan emrde de alayların bugün ba'zı kısım-ı kıt'aâtı tarafından işgâl olunan düşman siperlerine tecâvüz etmemek şartıyla elde edilen mevâzi' tahkîm ve düşmana mukâbele ile ateşle onu ezmeye çalışarak hatve hatve ilerlemek ve her kazanılan mevzi'de kuvvetle birleşmek ve düşmanın bir ta'arruzu ânında ona şiddetle mukâbele ve mukâbil ta'arruzla her fırsattan istifâde çalışmak emri verilmiş ve hâl-i îcâbı icrâ kılınmış bu akşam yalnız sağ cenâhta düşmanın ileri mevzi'ini işgâl etmiş olan sağ cenâhımızdan ateş devâm etmiş cebhe ve solda pek az ateşler icrâ edilmiş[tir].

6-7 Mayıs 331 gece kable'z-zevâl sâ'at 11 dakîka 45'te alınan fırka emrinde vaz'iyet-i 'umûmiyyenin islâhı için alınan emre nazaran alayımın bir gün evvel 5-6 Mayıs 331 gecesi işgâl etmekte oldukları siperlere 'avdet ve 48. Alay ile 125. Alayın da 'aynı sûrette mevzi'lerine dönecekleri ve bu keyfiyyetin 48. Alaydan başlayarak bir sâ'at sonra 125. Alay ve bundan yarım sâ'at sonra da alayımın 'avdeti münâsib görüldüğü bildirilmiş ve sâ'at kable'z-zevâl üçe geldiği hâlde irtibâtta bulunan 2/125'in hâlâ 'avdet etmediği görülmüş ve tabur kumandanlığı sabâhın takarrübü ve 'avdetin düşmana bu hâl ile sızdırılacağı ihzâr edilmekle ancak bu sâ'atte mezkûr alay taburu 'avdete başlamış ve yarım sâ'at sonra da alayın sol cenâhından i'tibâren ta'yîn olunan siperlere 'avdete başlamış alayın sol ve merkezi ve sağ cenâhtan bir kısım kuvveti 'avdet ve siperleri işgâl eylemiş ve sağ cenâhın kâmilten çekileceği bir ânda 3/125'in vâdîden alayın mıntikasına doğru ilerleyerek siperlerin hutût-ı takarrübiyyesinde kendi mevâki'ine 'avdete çalıştığı görülmüş ve sağ cenâhta olan kuvvet vâdînin ateşi altında bulundurulmuş düşman mevâzi'ına karşı ateşiyle mukâbele ve yürüyüş kolunu himâye ederek nihâyet kable'z-zevâl yediye geçse son alay kıt'aâtı da siperlere 'avdet ve bir buçuk tabur kuvvet siperlere tahsîs ve bir taburun iki bölümü sol cenâh gerisi ve tabur merkez gerisinde bırakıldığı ve bu gece alayın en sağında yirmi kişilik bir kuvvet cebhemiz ilerisine düşmanın siperi içerisine girerek orada kimseyi göremeyip yalnız yanlardan atılan bombalardan üç kişi şehîd verdiği ve alayın 'avdeti üzerine geriye aldırıldığı ve bomba yaralı nefer de getirildiği ve alay cebhesine tesâdüf eden hatt-ı harbimizde İkinci Tabur karşısında dört, Birinci Tabur karşısında fâsılalı takımlar arasında bir makineli tüfenk görüldüğü ve bu hücumda alaydan yedi zâbit şehîd, beş zâbit hafif yaralı ve efrâdan henüz ta'yîn edilebilen iki yüz on beş nefer şehîd, 309 nefer yaralı, 90 gâib olduğu 177 sandık cebhâne sarfedildiği ve düşman siperleri arka şîvi pek sathî ön şîvi kısmen arâzî ve kısmen büyük kum çuvallarıyla yapılmıştır. Gerisine düşecek şarapneller ile müteessir olur. Makineli tüfenkler önünde tel örgüleri olup piyâde siperlerinin önünde bir şey bulunmadığı ve topçumuzca piyâde siperlerinde ba'zı mahallerde kum çuvaları devrilmiş siper tahrîb edilebilmiş ise de makineli tüfenk siperlerinde bir tahrîbât görülmüştüğü bi't-tahkîk anlaşılmıştır.

47. Alay Kumandanı
Binbaşı Tefîk

x

5-6 Mayıs 331 hüç ûmunda şehîd olan zâbitân

(1) 2. Bölük Kumandanı: Yüzbaşı Şekîb Efendi

(2) 1. Bölük Mülâzım-ı Evveli: Ekrem Ağa

(3) 3. Bölük Mülâzım-ı Sânî: Mustafâ Efendi

(4) 3. Bölük Mülâzım-ı Sânî: İzzet Efendi

(5) Alay yâveri Mülâzım-ı Evvel Hulûsî Efendi

(6) 10. Bölük Mülâzım-ı Sânî Abdullah Efendi

(7) 3. Tabur Ağırılık Memûru Cafer Ağa

5-6 Mayıs 331 hüçûmunda alayın kısmen düşman siperlerini işgâl ettiği ve 'askeri ba-şında hemân düşman siperleri üzerinde şehîd düşen şu muhterem şühedânın hamâset ve kahramânlıkları alayın tarih-i şân-ı 'askerisinde bir sahîfe-i zerîn teşkîl edecektir. 5-6 Mayıs 331 gecesı alayın tarihî bir günüdür. Yeni teşkîl kılınmış olan alayın birinci ve ilk muharebesi işte bu tarihî gündür. Bugünün yâd ve alay için eyyâm-ı mahsûsadan 'addi: şühedâ-yı muhteremenin ... ve ihyâ-yı nâmlarına vesîle olacaktır.

Tarihi: 9/03/331

Alayın Yevmî Kuvve-i 'Umûmiyyesi

Vukû'ât	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	16	26	4	Karârgâh
3. Tabur :	118	930	10	1. Tabur
1 firârdan geldi, 1 Yüzbaşı mecrûh,	118	968	17	2. Tabur
1 Mülâzım-ı Sânî mecrûh,	115	1147	14	3. Tabur
20 nefer mecrûh, 1 nefer gâib,	367	3071	45	Yekûn
7 nefer şehîd				

Tarihi: 9/03/331

Alayın Yevmî Kuvve-i 'Umûmiyyesi

	Mecrûhîn	Şühedâ	'Âdi marazâ	Alay sertabâbetinden mu'ti jurnaldır
1. Tabur	2	0	1	
2. Tabur	5	1	0	
3. Tabur	7	0	4	
Yekûn	14	1	5	

İkâmet Mahalleri: Mıntıka-i Harbten

Tarihi: 9/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Fa'âl bir düşmanın böyle bir günde ta'arruza kıyâm etmesi muhtemeldir. Yağmura çamura bakmayarak kıt'aâtın tedbîrli bulunması lüzûmunun temîni.

Fırka Kumandanı Rüşdü

Tarihi: 9/03/331

16. Fırka Kumandanlığına Numro 3 Rapor

8-9 gecesi düşmanın ahvâlinde şâyân-ı zıkr bir hâdise görölmediği ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

Tarihi: 9/03/331

Alay Emri

1. Yarın defn-i emvât için mütâreke yapılacağına nazaran bu akşam düşmanın bir ta'arruz etmek ihtimâli vardır. Binâen-'aleyh arkadaşlarım ve efrâd son derece müteyakkız bulunmalıdırlar.
2. Fırka emrinde emredilen mevâdd harfiyyen icrâ edilecek ve taburlar tabîî vakt-i mu'ayyeninde tamâmıyla hâzır bulunacaklardır.
3. Alayımızdan sıhhiyye efrâdı kıyâfetine girip gidecek efendilerden biri alay yâveri Ali Efendi'dir. Diğer İkinci Tabur Sekizinci Bölük Mülâzımı Alaaddîn Efendi'dir. Bu efendiler bellerinde yalnız birer matara bulunduracaklar ve ellerinde sıhhiyye bayrakları taşıyacaklardır. Kable'z-zevâl sâ'at beşte ta'lîmât almak üzere fırka karârgâhında bulunacaklardır.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt'ın cenûb-ı şarkîsinden
Tarihi: 9/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Yarın sâ'at sâ'at sekizde defn-i emvât için İngilizlerle 'akdedilen mütâreke mûcibince emvât defnedilecektir. Bu bâbdaki ta'limât-ı mufasssala ayrıca gönderilecektir. Sıhhiyye bölüğü matara, sedye ve mikdâr-ı kâfî kazma, kürek ile 200 nefer ihzâr edecek ve bunlar 'ale's-sabâh sâ'at 5'te hatt-ı muhârebe boyunca hâzır bulunacaktır. Alaylar da sıhhiyye neferlerini ihzâr edeceklerdir. Piyâde alaylarıyla topçu alayı ikişer, istihkâm bölüğü bir zâbit nefer kıyâfetine konacak ve ellerinde birer beyâz bayrak olacaktır. Bunların vazîfesi fırka erkân-ı harbiyyesince ta'yîn edilecek ve mûmâ-ileyhüm sâ'at beşte fırka karârgâhında bulunacaklardır. Bu zâbitân üzerinde yalnız birer matara bulunacaktır. Gönderilecek ta'limât ahkâmına göre hareket edileceğinden şimdiden hâl-i harbin devâmından başka bir şey yoktur.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt'ın cenûb-ı şarkîsinden
Tarihi: 9/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Defn-i emvât hakkında demin teblîğ olunan emr şimdilik mefsûhtur.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Mıntıka-i Harb
Tarihi: 9-10/03/331
Saat: 10.45

47. Alay Kumandanlığına

Düşmanın dereye indiğine dâir sol cenâhta bulunan zâbit keşf kolunun ma'lûmâtı olduğu cebhe ilerisinde çıkarılan keşf kolundan icrâ edilen tahkîkâta nazaran düşmanın yalnız bir keşf kolu görüldüğü anlaşılmıştır.

3/47 Kumandanı Edîb

İkâmet Mahalleri: Kanlıtepe'den

Tarihi: 10/03/331

Rapor Fırkaya Numro 4

1. Dün akşam düşman tarafından atılan beş bombadan yirmi beş nefer mecrûh, iki nefer şehîd verildiği. (Mikdâr-ı kat'ıyyesi zâbitân cedvelinde 'arz edilecektir)
2. Gece düşmanın bir kısım kuvveti avcı hâlinde siperlerimize doğru ilerlediği içlerinden üçü mecrûh olan keşf kollarının ve gerek tarassud neferleri tarafından görülerek ihbâr edilmiş ve onu da ateşiyle def' ve tard edildikleri ve düşman dâimâ siperlerini takviye ettiği ve dâimâ tarassud ve ateşle bunun men'ine çalıştığı ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

Tarihi: 10/03/331

47. Alay Zâyi'âtı

Efrâd: Şehîd 5, mecrûh 31, gâib 1, yekûn 37

İkâmet Mahalleri: Mıntıka-i Harb

Tarihi: 10/03/331

Fırka Emri

Meydân-ı muhârebedeki emvâtı defn ve yaralıları nakl için yarın 11 Mayıs 331 öğleden evvel sâ'at 7 dakîka 30'da öğleden sonra sâ'at 4 dakîka 30 veyâhûd işler daha erkence biterse verilecek ma'lûmât üzerine o vakte kadar devâm etmek üzere bir mütâreke 'akdedilmiştir. Mütâreke-nâmenin tercümesi sûretiyle bu husûstaki ta'lîmât gönderiliyor. Yarın sabâh yedi buçukta Kabatepe'den Büyükkemikli Burnu'na kadar olan mıntıkada bulunan düşmana karşı ateş kesilecektir. Bu zamân zarfında Kabatepe'nin üç kilometre cenûbundan şarka doğru uzayan bir hattın i'tibâren şimâle doğru her iki tarafın tayyâresi uçmayacaktır. Yarın sâ'at yedi buçuğa kadar geçecek zamânda düşmanın baskınına karşı müteyakkız bulunmalıdır.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Mintika-i Harb

Tarihi: 10/03/331

Alay Emri

1. Mütârekenin mebdeiyle müddet-i devâmı hakkında fırkanın emri ber-vech-i bâlâdır. Bu bâbdaki ta'lîmât sûretiyle merbûttur.
2. Yarın kable'z-zevâl tâm yedi buçuktan i'tibâren mütâreke devâmı müddetince kat'iyen düşmana ateş edilmeyecektir.
3. Mütâreke devâmı müddetince patlayacak bir silâh ma'âz-Allah büyük felâketleri intâc ve silâh atan ve attıran derhâl i'dâm cezâsına dûçâr olunur. Binâen-'aleyh bu husûsta tekmîl-i zâbitânın fevka'l-'âde müteyakkız davranması lâzımdır.

47. Alay Kumandanı Binbaşı Tevfik

Tarihi: 10/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Hergün kıt'aât zevâlden zevâle kadar yirmi dört sâ'at zarfında cebhâne sarfiyâtı ihtiyâcı ba'de'z-zevâl sâ'at 2'ye kadar fırkaya bildireceklerdir. Piyâde kıt'aâtı nezdinde silâh başına iki yüz ellişer fişenk bulunması lâzım geldiğinden ihtiyâcı buna nazaran hesâb etmek lâzımdır. Bugünkü sarfiyâtlarıyla ihtiyâclarının şimdi bildirilmesi lâzımdır.

16. Fırka Erkân-ı Harbî Nâzım

Tarihi: 10/03/331

47. Alay Kumandanlığına

1. Dün düşman şiddetli gemi ve topçu ateşiyle bombardıman ederek Cenûb Grubuna ciddî ve kat'î bir ta'arruz etmiş ise de 'avn-ı bârî ile ve zâbitân ve efrâdımızın büyük fedâkârlık ve cesâretleri sayesinde iki binden fazla maktûl bıraktırılarak eski mev-zî'ine tard ve def' edilmiştir.
2. Cenûb Grubunun sağ cenâhı üzerinde sekiz yüz metre irtifâ'ında uçan bir düşman tayyâresi topçu ve piyâde ateşlerimizle denize düşürülmüştür.
3. İki İngiliz zırhlısı dün Anadolu ve Rumeli sâhillerini bombardıman ederken sâhil bataryalarımızdan biri İngiliz zırhlısına iki mermî isâbet ettirmiş ve zırhlı Malta Lima-ni'na ilticâ ederek ba'dehû Boğaz hâricine çekilmiştir.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

Alay Emri

1. Taburlar ba'dehû zâyî'ât cedvelleriyle berâber her yirmi dört sâ'at zarfındaki cebhâne sarfiyâtıyla cebhâne ihtiyâcı zevâlde alay karârgâhında bulunmak üzere gönderilecektir.
2. Evâmir ve tenbîhât-ı mükerrere hilâfına olarak el-ân efrâdın peksimad ve zeytûnlarını yedikleri anlaşılıyor. İlk def'aya mahsûs olmak üzere bunların esmânının tazmîn ve ikmâli ve tekerrürü hâlinde meydân-ı harbte emre itâ'at etmeyenler misillü cezâ göreceklerini ya'nî i'dâma kadar gidileceğinin her nefere ol-vechle tenbîhi
3. Her sınıf kendi tahkîmâtını kendisi yapmaya mecbûr olduğu hâlde bazı taburlar istihkâm bölüğünün mürâca'atını sem' ve i'tibâra almayarak îcâb eden efrâdı vermedikleri anlaşılıyor.

Bir ân evvel tahkîmâtın netîcesi için el birliğiyle çalışılması lâzım ve lâ-büddür. Binâen-'aleyh bu akşam mürâca'at edecek istihkâma Birinci Tabur kendi mıntıkasındaki siperlerin ikmâli için efrâd vermelidir.

4. 1. ve 2. Tabur ta'arruz gecesi on beşer el makâsı verilmişti. Mazbatalarının tanzîmiyle alay kitâbetine irsâli.
5. Tahkîmâtta kullanılmak üzere verilen kum torbalarının cebhâne torbalığında efrâd yataklığında kullandığını görüyorum. Şiddetle men'iyile çuvalardan a'zamî istifâde tarîklerinin icrâsı.
6. Siperler arasındaki boş kovanlar yarın be-heme-hâl fırka emrinde bildirilmiş mahalle gönderilmesi.
7. Alay nâmına gelen 80 kazma ve 120 kürek (2. Taburdadır) taburların kazma ve kürekleri siyyânen olmak için zîrdeki cedvel mûcibince derhâl Üçüncü ve Birinci Taburlar, İkinci Tabura mürâca'atla noksânlarını oradan ikmâl edeceklerdir.

47. Alay Kumandanı Tevfik

Noksânı		Fazlası		Hâlen mevcûd		Bulunması lâzım gelen		
Kürek	Kazma	Kürek	Kazma	Kürek	Kazma	Kürek	Kazma	
						96	48	1.Tabur
0	0	71	64	167	111	96	48	2.Tabur
						96	48	3. Tabu

İkâmet Mahalleri: Mintıka-i Harb

Tarihi: 10/03/331

Alayın Yevmî Kuvve-i 'Umûmiyyesi

Vukû'ât	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	16	26	3	Karârgâh
1. Tabur: 2 müceddeden, 5 hasta geldi,	118	933	10	1. Tabur
1 gâib 3 mecrûh	118	948	17	2. Tabur
2. Tabur: 1 şehîd 9 mecrûh, 1 gâib	115	1110	14	3. Tabur
3. Tabur: 25 mecrûh, 2 hasta gitti, 3 gâib, 1 tecemmu'undan? afv, 6 şehîd	367	3017	44	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Mintıka-i Harb

Tarihi: 10/03/331

47. Alay Kumandanlığına

1. 3. Tabur cebhesinden şiddetli ateş açıldı.
2. Keşf kollarım 'avdet etmemiştir.
3. Siperler üzerine her mangadan bir nefer çıkarak o sûretle de tarassud ediyor.
4. Cebhemiz ziyâdesiyle tarassud altında bulunduğu ma'rûzdur.

3. Bölük Mülâzım-ı Evvel Rızâ

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 10-11/03/331

47. Alay Kumandanlığına

1. Mütâreke-nâme sûretiyle ba'zı mevâddının îzâh-nâmesini kolordunun ta'lîmâtı leffen gönderildi.
2. Piyâde alayları teskerecilerini kâmilten ihzâr edecekler ve sıhhiyye bölüğünden gelecek sıhhiyye müfrezesinin kumandasında bulunacak zâbit veya küçük zâbitin emrinde bulunacaklardır.
3. Sıhhiyye bölüğünden gelecek müfreze 47. Alayının sol cenâhıyla Kırk Sekizinci Alayın sol cenâhına iki kısım olarak geleceklerdir.
4. Herkesin yerini belli etmemek ve düşman baskınına hâzır olmak keyfiyeti mühimm

olduğu kadar ta'limât-nâme hilâfında bir hatâ zuhûruna sebebiyet vermek de bâ-dî-i tehlikedir.

5. Bî'l-cümle zâbitânın vazîfesi başında ve ilk hatta bulunmaları lâzımdır. Teyakkuz ve intizâm için alay ve tabur kumandanlıklarının ilk avcı hattlarında bulunmalarını isterim.
6. İstihkâm bölüğünce ihzâr edilen müfrezeleri sıhhiyye bölüğü kumandanlığı ve vakt ü zamânıyla öğrenecek. Sür'at ve intizâm sayesinde zamândan istifâde edilecektir.
7. Mütâreke ve ta'limât-nâme ahkâmının harfiyyen ve tamâmen tatbîki ve terbiye ve intizâm tâm irâesi lüzûmunu tekrâr eylerim.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 11/03/331

Birinci ve İkinci Tabur Kumandanlıklarına

1. Geriden ba'zen silâh sadâsı geliyor. Bunu ve geride siper yapmayı kat'iyen men' ediniz.
2. Efrâd, siperlerinde tarassud ve her hâle hâzır olmalı.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 11/03/331

47. Alay 2. Tabur Kumandanlığına

Siperdeki efrâdı bölükleriniz tebdîl ediyor. İhtiyât bölüklerinizi hareket ettiriniz ki bu tabur ihtiyât bölükleri de hareket etsinler.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 11/03/331

16. Fırka Kumandanlığına Gâyet müsta'celdir

Yalnız ileride çalışan efrâd defn-i emvât için kâfî değildir. Geriden efrâd çıkarılmalıdır. Cenâzeleri serî'an defnetmelidir. Kıt'aâtan ne kadar kazma, kürek varsa kâffesini bu işe tahsîs etmelidir. Cenâzeleri getirip bizim siperlerin yakınında toplamak bizim için muvâfık bir iş değildir. Evvelâ bizim siperler yanında olanlar defnedilmeli. Ba'dehû uzakta olanlar defnetmelidir. Kıt'aâtan ne kadar kazma, kürek varsa kâffesini bu işe tahsîs etmelidir. Cenâzeleri getirip bizim siperlerin yakınında toplamak bizim için muvâfık bir iş değildir. Evvelâ bizim siperler yanında olanlar defnedilmeli. Ba'dehû uzakta olanlar

Şimâl Grubu Kumandanı Esad

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 11/03/331

Rapor Fırkaya Numro 5

Gece düşmanın keşf kollarına açılan ateşle def'edilmiştir. Vaz'iyette tebeddül yoktur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 11/03/331

Alayın Yevmî Kuvve-i 'Umûmiyyesi

Vukû'ât	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	16	26	3	Karârgâh
1. Tabur:	.	.	.	1. Tabur
1 mecrûhîn geldi,	118	945	17	2. Tabur
20 mecrûh gitti,	115	1088	14	3. Tabur
1 hasta gitti,				
3 şehîd				
2. Tabur:				Yekûn
2 mecrûh gitti,				
1 gâib				

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 11-12/03/331

Zâyi'ât

Efrâd: Şehîd 7, mecrûh 19

İkâmet Mahalleri: Mıntıka-i Harbten

Tarihi: 12/03/331

47. Alay 1.Tabur Kumandanlığına

Emr-i 'âlîleri vechle Altıncı Alay Beşinci Bölükten dün akşam birinci hattaki siperleri teslîm aldım. İşgâl edilen siperlerden hiçbirisi matlûba muvâfık olmadığı gibi sol tarafımızda bulunan kıt'a ile irtibât tesîsi için râh-ı mestûr dahi bulunmadığından mezkûr siperlerin ta'mîr ve termîmi ve irtibât tesîsi için râh-ı mestûr hafrı için mikdâr-ı kâfi istihkâm efrâdının i'zâmıyla hâl-i mükemmeliyyete ifrâğı husûsu müsterhamdır.

Bölük 4 Kumandanı Yüzbaşı Mehmed Sâlih

Düşman tarafından atılan mermiyâttan Dördüncü Bölüğün siperlerinde kum torbaları yıkılmaktadır. Mezkûr siperlerin ta'mîr ve gerekse râh-ı mestûr inşâsı için îcâb eden mikdârda istihkâm efrâdının i'tâsına müsâ'ade buyurulması ricâsıyla 47. Alay Kumandanlığına takdîm.

1/47 Kumandanı Mehmed Memdûh

Tarihi: 12/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Birinci Taburun işgâl ettiği siper iki bölüğüyle işgâl ve iki bölük ihtiyâta kaldığı ma'rûzdur.

3/47 Kumandanı Edîb

47. Alay Kumandanlığına Numro 308

1. 125. Alay, Kırmızısirt'ta İkinci Fırka kıt'aâtının taht-ı işgâlinde bulunan cebheyi bu gece teslim alacaktır. 5. Fırka ile hatt-ı fâsıl Kırmızısirt şimâlindeki deredir.
2. Kırk Yedinci Alay, Kanlısirt'ta mezkûr fırka kıt'aâtının işgâl ettiği siperleri teslim alacaktır.
3. 48. Alay Mitrilyöz Bölüğünün bir takımını 125. Alay mintikasına gönderecek ve mezkûr takım alay kumandanlığınca Kırmızısirt cebhesine ta'biye edilecektir. 48. Alay el-yevm 6. Alay cebhesinde bulundurulmuş makineli tüfenkler mevzi'lerinden münâsib kollarını kendi idâresinde bulunan bölükle tutsun. 48. Alay, mütebâkî iki tüfengi 47. Alay sol cenâhta ve kendi emrinde münâsib mevzi'de istihdâm edecektir.
4. Kırk Sekizinci Alay, Kırk Yedinci Alayın sol cenâhı gerisinde fırka ihtiyâtı olarak kalacaktır. Mezkûr cenâhın temîni ve cenûba doğru temdîd edilen siperlerin bir koltuk ile bitirilerek yalnız tarassud postalarının işgâliyle iktifâ edecektir. Topçu mevzi'inde bulunan 125. Alaya mensûb muhafız bölümünü 48. Alay tebdîl edecektir. Alaylar sağ sol cenâhlarında bulunan kıt'aât ile hemân tesîs-i irtibât etmelidir.
5. Cebhedeki kıt'aâtın bu sûretle tebdîli en nâzik bir hareket olduğundan fevka'l-âde müdebbir-âne ve düşmana hissettirmeden icrâsı lâzımdır. İstihkâm bölümü Kanlısirt üzerinde sol taraftaki mahmûza doğru temdîd edilen siperlerin inşâsına devâm husûsundaki delâlet ve gayretini artıracak ve 47. Alay Kumandanlığınca bu siperlerin bir ân evvel ikmâl ettirilmesine himmet edilecektir. Serî' cebel bataryasının bir takımı 47. Alay sağ cenâhından münâsib mevzi'lere yerleştirilecektir.
6. Bugün için topçunun sair aksâmı yerinde kalacak yalnız topçu alay kumandanı serî' cebel bataryası için Kırmızısirt'ta 125. Alay Kumandanıyla berâber yarın 'ale's-sabâh mevzi' arayacak ve topları mevzi'ine idhâl edecektir.
7. Fırka karârgâhı şimdilik olduğu yerde kalacaktır. Alaylarla telefon irtibâtı bâkîdir. Ancak el-yevm İkinci Fırka karârgâhında bulunan telefon ibkâ edileceğinden 125. Alayın telefon irtibâtı inkitâ'a uğramayacaktır.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

Alay Emri

1. Birinci Tabur şimdi 6. Alay mevzi'ini işgâl edecek. Üçüncü Tabur da Birinci Tabur mevzi'ini işgâl edecek.
2. Bir sâ'ate kadar bu tebeddülât icrâ edilmeli ve kat'iyen düşmana sezdirilmemelidir.

47. Alay Kumandanı Binbaşı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 12/03/331

Saat: 1.00

47. Alay Kumandanlığına

Altıncı Alaydan siperler teslim alındı. Alay giderken makineli tüfeğini dahi berâber götürdü. Taburumun cebhesindeki arâzî ta'arruziye gâyet müsâ'id olduğundan düşman tarafından vukû' bulacak hücumâ zâten mevcûdu azalmış olan taburun pek az bir müddet mukâvemet edebileceği ve binâen-'aleyh Altıncı Alayın geri çektiği makineli tüfenk yerine bir diğerinin yerleştirilmesi husûsuna delâlet buyurulması ma'rûzdur.

1/47 Kumandanı Mehmed Memdûh

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 12/03/331

Numro 195 (fırka emrinin 1, 2, 4'üncü maddeleri ber-vech-i zîrdır)

1. Fırkamız sağımızdaki İkinci Fırka mıntikasını da dün akşam teslim etti şimdi sağ cenâhımızda Beşinci Fırka kıt'aâtı vardır. Sol cenâhtan Kırk Sekizinci Alay Kabatepe civârındaki 77. Alay ile irtibât hâsıl etmiştir.
2. Bizim el bombalarının bir âletle uzaktan dahi düşman siperlerine endâht edilebilmesi imkânı tedkik edilmektedir.
3. Siper mazgallar inşâsını tel örgüleri yapılması düşmana aslâ hissettirmemelidir.

Tarihi: 12/03/331

Alay Emri

Bu akşam Birinci Tabur gelecek istihkâm taburu ile berâber fa'âliyyette bulunacak az zamânda çok ateş çıkarılmasına dikkat edecektir.

1. 2. Tabur dahi 1. Taburun inşâ etmekte bulunduğu siperlerle birleşmek üzere mitral-yözün yanından tahkîmâtına devâm edecektir.

47. Alay Kumandanı Tefîk

Tarihi: 12/03/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	16	27	3	Karârgâh
2. Tabur:	.	.	.	1. Tabur
1 mecrûh gitti,	118	936	17	2. Tabur
1 şehîd,	115	1087	14	3. Tabur
2 hasta geldi.				
3. Tabur:				Yekûn
1 hasta gitti.				

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 13/03/331

(Fırka emr-i yevmîsinin 2, 3, 4, 5'inci mâddeleri zîre nakl olunmuştur)

- 10-11 Mayıs 331 gece yarısından i'tibâren İtalya, Avusturya ile Macaristan'a i'lân-ı harb etmiştir. Alman sefiri Boleved [Bülow], hükûmetinden Avusturya sefiriyle berâber Roma'dan hareket emrini almıştı. Sefirimiz Roma'da kalacaktır.
- Edirne Kalesi İstihkâm Taburu Kumandanı Kıdemli Yüzbaşı Tevfik Efendi, kolordu istihkâm zâbiti olarak istihdâm edilmektedir. Mûmâ-ileyhe 'ale'l-'umûm tahkîmâtı teftîş ederek îcâbât-ı fenniyesi hakkında fırkaların istihkâm bölüklerine ta'lîmât ve vesâyâ-yı lâzîme i'tâsına memûrdur.
- Her tabura elli bombadan fazla verilmeyecektir. Bunlar ancak bir ta'arruzun def'i veya icrâsı anında gâyet becerikli efrâd tarafından isti'mâl edilecektir. Bunlar ber-i'tinâ-yı mahsûs ile i isti'mâl edilmezse bir fâide temîn etmediği ve 'ale'l-ekser patlamadığı vâkı'dır. Bombaların her birisi bir top mermîsi kadar hâiz-i kıymettir. Bu ciheti zâbitân ve efrâdın lâyıkiyla takdîr etmesi îcâb eder. Taburlar Kocadere'ye mürâca'atla ellişer bomba almaları ber-vech-i meşrûh hüsn-i tasarruf ile kullanmaları muktezîdir.
- Alaylar birinci hatt avcı hendeklerinden civârda tedârik edebildikleri mâlzemeden istifâde ile ve istihkâm bölüğü delâletiyle numûne olarak birer takımılık kısmının üstünü örtecekler ve netîcesini serî'an bildireceklerdir.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

Tarihi: 13/03/331

Alay Emri

1. Gelen kum torbalarıyla Birinci Tabur istihkâm efrâdından istifâde ederek siperlerin mazgallarını bir ân evvel inşâ ve ikmâl ettirecek İkinci Tabur sağ cenâhtan Birinci Tabur siperleriyle iltisâk etmek üzere başlanan siperin bir ân evvel ikmâl ve itmâmı için istihkâm efrâdına bir kısım efrâdıyla mu'âvenet-i fi'liyede bulunacaktır. Üçüncü Tabur dahi kendi tarafından açılmakta olan siperlerin bir ân evvel ikmâliyle ikinci hatta bulunan kum torbalarını celb ile onlardan istifâde edecektir.
2. Bomba hakkında fırka emr-i yevmîsi vechle hareket edilmelidir.
3. Fırka emr-i yevmîsi beşinci mâddesi mûcibince taburlar birinci hatt avcı hendekleri üzerinde civârda tedârik edebildikleri mâlzeme ile istihkâm bölüğü delâletiyle birer takımlik kısmın üstünü örtecekler ve netîcesini serî'an alaya bildireceklerdir ve üstü örtülen kısımlarda düşman cihetine hîn-i hâcette hurûc yapabilmek için hurûc kademeleri ihzâr etmelidir.
4. Fırka emr-i yevmîsi diğer mevâdd hakkında ve sekizinci mâddesi hakkında fırka idâresine ma'lûmât i'tâ edilmelidir. Birinci Tabur, alayın tâm sağ cenâhından sağda bulunan makineli tüfenklerin yirmi hatve sağına kadar (İkinci Tabur yirmi hatvelik bu mahalli Birinci Taburdan teslîm almalıdır); İkinci Tabur buradan solda bulunan makineli tüfenk takımımızın on beş hatve sağına kadar; Üçüncü Tabur buradan i'tibâren sola doğru mevzi'i beynlerinde taksîm edecekler.

47. Alay Kumandanı
Binbaşı Tevfik

Tarihi: 13/03/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Efrâd	Alay 47
Neferen	27	3	Karârgâh
3. Tabur:	.	.	1. Tabur
5 mecrûh gitti,	938	17	2. Tabur
1 mecrûh geldi,	1085	14	3. Tabur
2 küçük zâbit geldi: müceddeden			Yekûn

Tarihi: 14/03/331

47. Alay Kumandanlığına Numro 323

Kanlıtepe’de üç günden beri yapılmakta olan ittisâl siperinin henüz ikmâl edilemediği ve tezyîd-i gayret olunması Şimâl Grubu Kumandanlığından bildirilmektedir. Mezkûr siperin tesrî-i ikmâli ve ne zamân biteceğinin iş’ârı muntazırdır.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 14/03/331

Alay Emri: 1, 2, 5, 6, 7’nci mâddeleridir

1. İkinci Tabur ile Birinci Tabur arasındaki yapılan siperlerin itmâmına ve kezâ 3. Tabur ilerisinde yapılan tahkîmâtın ikmâline taburlar çalışmalıdırlar. Bu husûsta istihkâm efrâdından istifâde edeceklerdir.
2. Efrâd, helâ için açılan yollar üzerinde değil bu yollar tarafeyninde ayrıca açılacak çukurlar içerisine def’-i hâcet edeceklerdir. Bu yol gâyet temiz tutulacak ve genişlettirilecektir.
5. Evvelce de söylendiği gibi siperler üzerindeki torbaların ‘arzen değil tûlen vaz’ edilecek mazgallar inşâsı lâzımdır. ‘Aks-i hâlde hem kazânın önü alınamaz hem lüzûmsuz telefâtla efrâdın ma’neviyyâtına hâlel gelir. Gelecek istihkâm efrâdından bu yolda istifâde a a’zamî temîn edilmelidir.
6. Kolordu ve fırka emrlerinin ba’zı mevâddının tekerrürüne tesâdüf ediyorum. Bu da alınan emrin taburlar tarafından vaktiyle yapılmadığı anlaşılıyor. Her vechle matlûb icrâ edilmelidir.
7. İttisâl yolları ta’mîk ve kat’iyyen tevsî’ olunmalıdır ve yeniden yapılacak ittisâl yolları da ‘aynı sûretle yapılmalıdır.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 14/03/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	27	3	Karârgâh
1. Tabur:	.	.	1. Tabur
1 mecrûh gitti,	924	16	2. Tabur
2 hasta gitti	1082	14	3. Tabur
			Yekûn

Tarihi: 14-15/05/331

47. Alay Kumandanlığına

6 Mayıs hücumunda alayınız tarafından işgâl olunarak bi'l-âhire hasbe'l-lüzûm terk olunan sırtın el-yevm yine işgâlindeki mütâla'anızın ve muhâfazası kâbil olup olamayacağının şimdi iş'ârı.

16. Fırka kumandanı Rüşdü

Tarihi: 15/03/331

(Alay Emri 4 ve 5'inci mâddeleri zîrdedir)

4. Beşinci Fırka dâhilinde 14. Alay cebhesine mukâbil bulunan düşman siperleri altında ihzâr edilen lağımların yarın sabâh sâ'at 3 dakîka 30 öğleden evvelde patlatılacağı ve tahrîb edilen düşman siperlerinin mezkûr alay tarafından zabt ve işgâl edileceği fırka kumandanlığından bildirilmiştir. Bi'l-hâssa lağımların işti'âlini müte'âkib 125. Alay cebhesinde düşmanın bir yanlışlığı mahall kalmayacak ve bi'z-zât alay kumandanı yakınında nezâretinde bulunacak vechle ateşiyle tesbît edilmesi ve 13. Alay ve 14. Alay cebhelerinde cereyân edecek muhârebelerde düşmanı şedîd bir ateş altına alınacak sûrette bir tarassuda firkadan emr olmuştur. Bu esnâda zuhûr edecek fırsatlardan istifâde etmek düşman bir mukâbil ta'arruz yaparsa onu püs-kürtüp kendisiyle berâber siperlerine dâhil olmak herkesin şahsında mündemic bir meyl ve ârzû olmalı ve onun için tabur ihtiyât bölükleri vakt-i mezkûrda ileriye yaklaştırılmalıdır.

5. 1, 2, 3. Taburlardan birer bölük, alay emrine tâbî'dir.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 15/03/331

**Zâyi'ât
Efrâd**

Şehîd 2, mecrûh 10, yekûn 12.

Tarihi: 15/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen 3. Tabur: 2 hasta gitti, 1 mecrûh gitti	27	3	Karârgâh
	.	.	1. Tabur
	919	16	2. Tabur
	1079	14	3. Tabur
			Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kemâlyeri karârgâhı

Tarihi: 15/03/331

**Kolordu Emri
Sûret Mahrem ve gâyet müsta'celdir**

1. Beşinci Fırkan, Boyun noktasında tertîb ettiği lağımları 15-16/3/331 gecesı öğle-
den evvel sâ'at 3 dakîka 30'da atarak bir fedâî müfrezesiyle ta'arruz ve oradaki
siperleri işgâl edecektir.
2. Tekmîl-i firkalar düşmanın sâir cebhelerine karşı bir nümâyiş hareketi yapacaktır.
Ma'a-mâ-fih evvel emrde Beşinci Fırkanın ta'arruzu başladıktan sonra işbu nümâ-
yiş hareketi başlamalıdır ki asıl ta'arruzdan bir muvaffakiyyet hâsıl olunsun. Ancak
cebhânenin pek muktesid-âne sarfı lâzımdır.
3. Bu sebeble her fırka topçusu düşmanın gerek ileri siperlerini ve gerekse geri hatt-
larını dövmek üzere daha bu geceden toplanını tesbît edecekler ve merkez topçu-
su ateşe başladıktan sonra diğerleri ve fakat siperlerimize ve efrâdımıza bir ziyân-
ları dokunmamasına fevka'l-hadd i'tinâ edeceklerdir.
4. Boyun noktasına kıt'aâtımız ilerlediği ânda oraya teveccüh edilmiş olan topçu ateşi
kesilmek üzere bir tenvîr tabancası ile işâret verilmek husûsunda muktezî tedâbîr
Beşinci Fırkaca ittihâz olunacaktır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 15/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Kolordunun emri yukarıya 'aynen çıkarıldı. Beşinci Fırka tarafından yapılacak işbu hareketin vaktinden evvel düşmana hissettirilmemesi için o fırka topçusu ateşe başlamadan bizim topçular da ateş açmasınlar ve piyâdelerimiz o zamâna kadar her gece olduğu gibi 'ale'l-'âde ateşlerine devâm edip ondan sonra nümâyîş icrâ etsinler.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

Taburlara teblîğ kılınmıştır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 15/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Beşinci Fırka dâhilinde 14. Alay cebhesine mukâbil bulunan düşman siperleri altında ihzâr edilen lağımların yarın sabâh sâ'at 3 dakika 30 öğleden evvelde patlatılacağı ve tahrîb edilen düşman siperlerinin mezkûr alay tarafından zabt ve işgâl edileceği fırka kumandanlığından bildirilmiştir. Bu bâbda kıt'aâtın haber-dâr edilmesi bi'l-hâssa lağımların işti'âlini müte'âkib 125. Alay cebhesindeki düşmanın bir yanlışlığa mahall kalmayacak ve bi'z-zât alay kumandanının yakınında nezâretinde bulunacak vechle ateşle tesbît edilmesi ve 13. Alay ve 14. Alay cebhelerinde cereyân edecek muhâreberlerde düşmanın şedîd bir ateş altına alınacak sûrette tarassudu matlûbtur. Bu esnâda zuhûr edecek fırsatlardan istifâde etmek, düşman bir mukâbil ta'arruz yaparsa onu püskürtüp kendisiyle berâber siperlerine dâhil olmak, alay kumandanlarının tedbîr ve besâretlerine mevdu'dur.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 15/03/331

(Fırka emr-i yevmîsinin 2 ve 3'üncü mâddeleri ber-vech-i zîrdir)

2. Zafer süngünün ucundadır. Fikr-i ta'arruzu bugün içinde bulunduğumuz hendeklere gömmek, kendimizi de diri diri mezâra sokmakla birdir. Kanla ve hücûmla kazanılan bu yerleri elden çıkarmamak için kazılan bu siperler hiç bir zamân zâbitân ve

efrâdımızdaki ‘azm-i ta‘arruzu söndürmemelidir. Fırsat zuhûrunda derhâl düşman üzerine süngü ile atılarak onun imhâ edebileceği kanâ‘atin bütün kalblere sarsılmaz bir sûrette yerleşmiş bulunması elzemdir. Ancak bu kanâ‘atle gayr-i mümkün ‘adedilen işlerin bile yapılacağını birçok tecrübe ve misâllerine istinâden tekrâr ve tavsiye eylerim. Efrâda bu kanâ‘atimin kuvvetli bir sûrette zâbitân tarafından her türlü fırsattan istifâde ile telkîn edilmesini beklerim. Zâten düşman bizim bu ‘azmimizin mevcûdiyyetinden dolayı titremektedir.

3. Avcı hendeklerinin üzerlerinin örtülmesi için iktifâ eden ağaçların civârlardan şimdiden alaylarca ihzâr ve pey-der-pey en mühimm yerlerden başlanmak sûretiyle siperlerin örtülmesine başlanması lâzımdır. Zîrâ mâlzeme ancak kıt‘aatımızın himmetiyle tedârik olunabilecektir.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

Tarihi: 15/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Düşmanın bir hücumu hâlinde mevcûd ateş hattının tûluna ve mazgalların ‘adedine göre birinci hatta ne mikdâr tüfenk isti‘mâl olunabilecektir. En şedîd ateş icrâsı için mevcûd ihtiyâtlar ne sûretle istihdâm edilecektir. Bu husûsa dâir mütâla‘a ve tasavvurâtınızın iş‘arı ve şu hâl ve maksada göre ateş hattındaki mazgalların bir yandan lüzûmu kadar teksîri matlûbtur.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Mıntıka-i harbten

Tarihi: 16/03/331

16. Fırka Kumandanlığına

Alayın cebhesi ve tûl-i kâmilî hâlen takrîben dört yüz kırk metre tûlundadır. Teslîm alınan bu siperler kum torbalarının bidâyeten gayr-i muntazam bir vaz‘iyyette bulunan ancak bu cebhede 170 kadar mazgal mevcûd bulunuyordu hâlen bu mazgallar ‘adedi tezyîd ve 240’a iblâğ edilmiş ve bütün cebhede 130 ‘aded mazgal mahalli keşf ve bu mazgallar mevcûd kum torbalarından istifâde olunarak istihkâm efrâdı delâletiyle ikmâle çalışılması emri verilmiş ve ikmâle çalışılmakta bulunulmuştur. Binâen-‘aleyh alaydan cebhede bidâyeten 700 nefer bulunmaktadır ve ‘aynı kuvvette hemân siperler yakınında ittisâl yollarının kenârlarında açtırılmış hafrelerle istinâd mevki‘lerinde bulundurulmaktadır. Düşmanın bir ta‘arruz vukû‘unda siperlerdeki efrâd ateşiyle mukâbele ve düşmanı imhâ ve bomba attırmak ve gerideki bu kuvvetler süngü ile ileriye atılarak siperlere kadar gelmiş düşman var ise onu def‘ ve tard edecektir. Alay-ı ihtiyâtî de bu

esnâda siperlerine doğru firâr eden düşmanı ta'kîb ve onlarla birlikte siperlerine dâhil olabilmek için civâr siperlerden hârice fırlayacak ve düşmanı ta'kîb edecektir. Bu kuvvetler düşmanın tardına kâfi gelmezse ihtiyât vâsıtasıyla bu cihet derhâl takviye ve düşmanı herhâlinde tard edilmesi temîni de isti'mâl olunacağı ve düşünülen hareket ve tertîbâtın ber-vech-i bâlâ bulunduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 16/03/331

16. Fırka Kumandanlığına

6 Mayıs 331 hücûmunda alayın sol cenâhı tarafından işgâl ve hasbe'l-îcâb terk olunan sırt (gerçi hâlen düşman tarafından işgâl olunmuştur) sol cenâhı 125. Alay ve 48. Alayın o gün işgâl ettiği mahall ile mülâsık bunların mevzi'i vâsıtasıyla sol cenâhı muhâfaza edilmekte bulunmuş idi. Bu alayların mahall-i mezkûrdan çekilmesi ve düşmanın eski mevzi'ine girmesiyle berâber Yeşilsirt'in ortalarına doğru siperlerini indirmiş olmasından ve oraya ta'biye eylediği makineli tüfenkle bu mevzi'i hâlen soldan ve solu gerisinden ateş altında bulundurmaktadır. Bununla berâber o sırt ve gerileri denizden bütün imtidâdınca arka ve yan ateşine ma'rûzdur. Hâlen sol cenâhımızdan dereye inerek bu sırta çekilen yol düşman tarafından vâdî ve bu vâdîye hâkim mahalle ta'biye edilmiş olan mitralyöz ateşinden fevka'l-hadd müteessir olmaktadır. Bu sırtın sol cenâh imtidâdı elde bulunmadıkça buranın tamâmen işgâli ve muhâfazası kâbil olamaz. Ancak bu sırt hâlen yapıldığı gibi bir tarassud mevki'i olarak geceleri kuvvetli sâbit keşf kolu ile elde tutulur ve tarassudât icrâsıyla fâide temîn edilebilir.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Mıntıka-i harb

Tarihi: 16/03/331

Tabur Kumandanlığına

Düşman mazgalları yeniden yeniye ta'mîr edildi gibi görünüyor. Beyhûde yere piyâde ateşi etmektense topla tahrîbi ve düşmanın şarapnelle tardı zîrâ eldeki tüfenkler kararak ateş gibi kesiliyor. Sağdan gelen haberler düşman kuvveti hep bu tarafa siperlere yüklenmiştir. Berây-ı ma'lûmât 'arz olunur.

Mülâzım-ı Evvel Abdülvehhâb

47. Alay Kumandanına 16 Mayıs 331

1/47 Kumandanı Memdûh

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 16/03/331

16. Fırka Kumandanlığına

Dün akşam sâ'at ondan sonra düşman tarafından vukû'a gelen birkaç ateş baskınına mukâbele edilmiş olduğu sabâhleyin Beşinci Fırkanın harekâtına ateşle iştirâk edilip elân devâm eylediği ve siperlerimiz derûnundaki topçu takımımız tarafından icrâ edilen ateşle şühedâ siperlerinin Yüz Yirmi Beşinci Alay sol cenâhı ve alayımız sağ cenâhı ile risine tesâdüf eden kısmı tahrîb edilmiş olup kısm-ı diğerinin tahrîbi burayı daha iyi ateş altında bulundurabilen 125. Alay topçusunun ateşle kâbil olacağı bu husûsta 125. Alaya da ma'lûmât verildiği ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

Tarihi: 16/03/331

Saat: 6.00

47. Alay Kumandanlığına

1. 14. Alay fedâî müfrezesi düşman siperlerine girmiş ve arkadan yetişen kum torbalarıyla düşman siperlerini düşman 'aleyhine çevirmeye çalışmaktadır.
2. 13. Alay şiddetle düşmana ateş etmekte ve bir fırsat zuhûruna intizâr etmektedir.
3. Alayımız cebhesindeki düşmanın sarsıldığına dâir şimdi siperlerde tarassudâtım netîcesi bir emâre görmedim. Dördüncü mâtde alayımız için bir fırsat zuhûrunda derhâl sizi de haber-dâr edeceğiz.

125. Alay Kumandanı Abdürrezzâk

Tarihi: 16/03/331

Saat: 11.40

47. Alay Kumandanlığına

Alayınızın Birinci Taburunda bu sabâh şehîd ve mecrûh elliye yakın zâyî'ât verildiği anlaşıyor. Ta'arruzu bir vazîfe îfâ etmeyen ve geride ihtiyâtta duran bir tabur hiç yoktur, zâyî'âtı çok buldum. Buna tabur kumandanının lüzûmu kadar taburunu ateşten masûn kılacak tedâbiri ittihâz etmediğini 'alâmet 'addederim. Tahkîk edip esbâbını bildiriniz ve vazîfeye ta'biye îcâbatına hâlel gelmemek şartıyla ihtiyât kıt'aâtının ma'neviyyâtını fevka'l-'âde ehemmiyyetle temîn etmeleri lüzûmu tabur ve bölük kumandanîlerine daha müessir sûrette tefhîm ediniz.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

Tarihi: 16/03/331

16. Fırka Kumandanlığına

Cevâben: Birinci Taburumuz alayın ihtiyâtında olmayıp sağ cenâhta mevzi'indedir. İki bölüğü ileri hatta bir bölüğü râh-ı mestûrlar içinde diğer bölük de mahall-i mahfûzada bulunuyor. Düşman tarafından atılan kara torpiller siperler dâhiline ve topçuyu arayan düşman topçusu tarafından atılan şarapneller râh-ı mestûrlar ve sağ cenâhtaki vâdiye düşmüş ise de asıl siperlerimiz râh-ı mestûrlarımız içine arkadan atılan kendi topçularımızın şarapnelleri düşmüş ve tabî'atıyla her türlü mestûriyyete rağmen zâyî'âtı bâdî olmuştur. Bu hâl görülmüş taburundan da bildirilmiş olduğundan derhâl ateş kestirilmesi veya mesâfenin azaltılması telefonla topçu kumandanlığına yâveri vâsıtasıyla bildirildiği gibi topçuya emr buyurulması da telefonla Mukbil Bey vâsıtasıyla 'arz ettirilmiş ve bunlardan bir dânesi de geride bulunan tabur kumandanlığı mevki'ine isâbet yâverini yaralamış olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

Tarihi: 16/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Zabt edilen düşman siperlerine yerleşen gönüllü müfrezesi geriden iki bölükle takviye edilmiş bizim siperlerimizden meşgûl sipere bir muvâsala hattı açılmıştır. Diğerleri de açılmaktadır. 5. Fırka tarafından Şimâl Grubu kumandanlığına yazılan rapor ber-vech-i bâlâdır.

Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısırt

Tarihi: 16/03/331

Fırka Emr-i Yevmîsinin 1 ve 2'nci Mâddesi Numro 199

1. Yalnız muhârebeye 'âid mevâdd-ı mühimmenin rüyet ve muhâkemesi için teşekkül eden fırka efrâd dîvân-ı harbî riyâsetine serî' cebel taburu binbaşı Gâlib Bey ta'yîn olunmuştur. A'zânın esâmîsi ber-vech-i zîrdır.

Dîvân-ı harbe müte'allik kuyûdât ile mührün sâbık dîvân-ı harb reîsi 47. Alay 3. Tabur Kumandanı Binbaşı Edîb Bey tarafından lâhik dîvân-ı harb reîsine hemân teslim edilmesi lâzımdır. Mühr ile kuyûdâtın hemân teslim alınması ve yeni dîvân-ı harb heyetinin tatbîk-i mühr veya imzâlarının akşama kadar fırkaya irsâli reîs-i lâhikten matlûbtur.

2. Dîvân-ı harb kitâbetini kemâ-fi's-sâbık 47. Alay da İhtiyât Zâbit Nâmzedi Zühdü Efendi îfâ edecektir. Dîvân-ı harbin ya topçu alayı ordugâhında ve yâhûd Dene Pınarı fırka karârgah ağırlığının bulunduğu mahalde ictimâ'ı heyetin tensîbine mütevakıftır. Herhâlde birinci ictimâ' topçu ordugâhında Binbaşı Gâlib Bey'in nezdinde bugün vâkı' olarak tatbîk ve mühr-i imzâları tanzîm edilecek ve âtî için mahall-i ictimâ' karârlaştırılacaktır.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

16. Fırka Efrâd-ı Dîvân-ı Harb Reîsi: Topçu 16. Alay Serî' Cebel Taburu Binbaşısı Gâlib Bey

16. Fırka Efrâd-ı Dîvân-ı Harb A'zâsı: Binbaşı yerine fırka idâresinden Kıdemli Yüzbaşı Mehmed Bey

16. Fırka Efrâd-ı Dîvân-ı Harb A'zâsı: Yüzbaşı - Fırka ağırlık kumandanı Yüzbaşı Mustafâ Efendi

16. Fırka Efrâd-ı Dîvân-ı Harb A'zâsı: Mülâzım - Karârgâh kumandanı Mülâzım-ı Evvel Ahmed Efendi

16. Fırka Efrâd-ı Dîvân-ı Harb A'zâsı: Küçük zâbit – (Dîvân-ı harb reîsi kendi taburundan ber-münâsebeti intihâb edecektir)

16. Fırka Efrâd-ı Dîvân-ı Harb Kâtibi: 47. Alaydan İhtiyât Zâbit Nâmzedi Zühdü Efendi

Tarihi: 16/03/331

Alay Emri 2, 4'üncü Mâddeleri

2. Fırka dîvân-ı harb mührünün Edîb Bey tarafından ber-mûcib emr topçu kumanda-nına teslîmi.

4. Zühdü Efendi'nin kemâ-fi's-sâbık dîvân-ı harb kitâbeti vazîfesini îfâsı.

47. Alay Kumandanı Tevfik

Bugün dört mecrûh olmuştur.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 16/03/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	27	4	Karârgâh
Karârgâh: 1 yâver Ali Efendi geldi	.	.	1. Tabur
3. Tabur: 1 mecrûh gitti,	911	16	2. Tabur
1 hasta gitti,	1076	14	3. Tabur
1 şehîd			Yekûn

Tarihi: 17/03/331

Fırka Emri

Şu anda cebhede devâm eden ateşin evvelâ düşman tarafından açıldığı anlaşılmaktadır. Düşman bize cebhâne sarf ettirmek gibi bir maksad ta'kîb edebilir. Böyle bir zamânda efrâdımızın kemâl-i metânetle muhâfaza-i sükûnet etmesi ve düşman ilerlemeye başlarsa o ânda ateş etmesi lâzımdır ki sükûnetimizden düşman müteessir olsun ve siperlerinden çıkacaksa çıksın böyle ateş muhârebesi esnâsında yalnız iyi nişâncılar düşman mazgallarına iyice nişân alarak ateş etmeli ve bi'l-hâssa düşmanın makineli tüfenkleri topçumuz tarafından ateş altına alınmalıdır.

Fırka Kumandanı Rüşdü

Tarihi: 17/03/331

Zâyi'ât Efrâd Zâbit

5 şehîd, 67 mecrûh, 72 yekûn 1 mecrûh

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	27	4	Karârgâh
3. Tabur:	.	.	1. Tabur
1 hasta gitti,	909	16	2. Tabur
5 mecrûh gitti,	1070	14	3. Tabur
1 diğer kıt'aya gitti,			Yekûn
1 diğer kıt'adan geldi.			

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 18/03/331

Saat: 12.30

Tabur Kumandanlığına

Birinci hatt siperlerin soluna doğru düşman tarafından lağım hafriyâtı yapıldığı istihkâm zâbiti Ahmed Efendi'nin kanâ'ati de olmuştur. Buna karşı yapılacak tedâbîre tevessül buyurulması ma'rûzdur.

**2. Bölük Mülâzım-ı
Evvel Abdülvehhâb**

47. Alay Kumandanlığına takdîm Fî 18 Mayıs 331

1/47 Kumandanı Memdûh

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 18/03/331

(Fırka emr-i yevmîsinin 1, 2, 3'üncü mâddeleri ber-vech-i zîrdır)

1. Kırk Yedinci Alay cebhesinde mahmûz denilen mahall ile Kırmızısirt'ta 125. Alayın düşmana en yakın olan cebhesi (mahmûz) en nâzik birer nokta-i ihtirâk teşkîl ettiklerinden nokta-i istinâdın en rasîn ve bûtün vesâit ve himmetin sarfıyla tahkîm edilecek ve dâimâ ateş hattında fazla tüfenk bulundurulması elzem olan yerleridir. Fırkamızın tâlî'-i muvaffakiyyeti üzerinde en mühimm âmil olabilecek bu mevzi'lerin bir ân evvel ikmâl-i tahkîmini bi'l-hâssa bu mıntikalara memûr alay kumandanlarımızın mesâ'î-i mütemadiyyelerinden ve nezâret-i dâimelerinden beklerim. 47. Alay cebhesinde mahmûz kısmına ilsâk etmek üzere bulunan siperin ne zamân biteceğini bana alay kumandanıyla istihkâm bölüğü kumandanı müşterek olarak bildirsinler.
2. İstihkâm bölüğü, Kırmızı ve Kanlısirt'taki lağımların kıymet-i tedâfü'iyeye ve ta'arruziyyesini ta'yîn etsin. 'Ameliyyâtın fenn dâiresinde cereyân edip etmediğini tedkîk eylesin. Bu 'ameliyyâtta diğer mesâ'î-i tahkîmiyye gibi bölük kumandanının nezâreti altında cereyân edecektir.
3. İstihkâm bölüğü her gün sabâhları sâ'at 7'de yirmi dört sâ'at zarfında yaptığı işlerin derecesini düşman hakkında edindiği ma'lûmâtı hâkî bir rapor gönderecektir.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 18/03/331

Alay Emri 4, 5, 6'ncı mâddeleri

4. İkinci Tabur sağ cenâhına tesâdüf eden mahmûzun fırka emri vechle tahkîmâtının takviyesi husûsunda İkinci Tabur istihkâm zâbitiyle görüşerek îcâb eden tedâbîri derhâl yapsın. Kendisine emr verilmiştir.
5. Düşmanın bize doğru lağım hafretmesi muhtemeldir. Her tabur cebhesinde dinleyici efrâd tahsîs ve keşf kollarına bu bâbda ta'limât-ı mahsûsa i'tâ v düşmanla aramızdaki dereye kadar keşf kolları gitmeli. Dere derindir. Herhâlde oradan geçecek lağım derenin üzerinden ancak geçer. Bunu fedâkâr keşf kollarıyla tahkîk ettirilmelidir. Bi'l-hâssa bu dere 2. Tabur ve 3. Tabur cebhelerindedir.
6. İleri hattaki kît'aât dâimâ dikkat ve teyakkuz üzere bulunmalıdır.

47. Alay Kumandanı Tevfîk

Kasatura	Tüfenk	Efrâd	Zâbitân	47. Alay
6	6	27	4	Karârgâh
0	0	0	0	1. Tabur
819	819	903	16	2. Tabur
0	0	1065	14	3. Tabur

II. BÖLÜM

1 HAZİRAN 1915-5 AĞUSTOS 1915

TARİHLERİ ARASI HARP CERİDESİ

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 19/03/331

2. Tabur Kumandanlığına

Geriden topçularımız Merkeztepe düşman istihkâmlarını dövüyor. Bir zâbit memûr ediniz. Topların tesîrâtını bize bildirsinler.

47. Alay Kumandanı Tefîk

Tarihi: 19/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Topçu endâhtını bi'z-zât tarassud ettim. Endâht kısmen Merkeztepe'ye ve kısmen de bu tepenin cenûbuna mümtedd ve muvâfık idi. Esnâ-yı endâhtta çuvalların ber-hevâ olduğu ve fakat bu yerlerden 'akabinde küreklerle siperlerin dışarisına toprak atıldığı ve hutût-ı müstahkemelerinin yeniden tanzîm ve tesviye edildiği görüldü. Düşmandan hiç tüfenk atılmamış mütemâdiyen âyînelerle tarassudâta devâm ettikleri müşâhede edilmiştir. Siperlerin merkezine tâm olarak isâbet eyleyen bir mermîmizin büyük bir namlu ile berâber tekerlek gibi bir cismi toz duman içinde ber-hevâ ettiği ve bu merkezin gerisinde bütün bir sâha dâhilinde hafriyât-ı cesîmede bulunduğu görülmüş olmakla 'arz-ı keyfiyyet olunur.

2/47 Kumandanı Kemâl

Tarihi: 19/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Beşinci Fırkanın lağım endâhtıyla işgâl ettiği siperler civârında iki düşman neferi biri Laz diğeri Türk kıyâfetinde görünerek bizi igfâl etmeye çalışmış ve müte'âkiben düşman oraya hücum etmiş ise de tard edilmiştir. Bu vak'a da gösteriyor ki düşmanın bunun gibi daha birçok hîlelere mürâca'at ile bizi igfâle teşebbüs etmesi muhakkaktır. Binâen-'aleyh gerek bu gibi gerek bizim kıyâfetimizde gerek bayrak sallamak sûretiyle yapacağı hîle-kârlığa kat'iyen kapılmayarak bu gibilerin üzerine hemân ateş edilmesi.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 19/03/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Bu akşam bütün alay cebhesinde düşman hafif sûrette ateş etmiş ve tarafımızdan da pek hafif sûrette cevâb verilmiştir.
2. İttisâl siperleri karşısındaki düşman, “H” siperleri önünde tahkîmâtlar yapıyor.
3. Sâ’at 5 dakîka 45’te (evvel) sahrâ toplanımız Merkeztepe’ye endâht icrâ etti. Bu endâhtlar Merkeztepe’nin altındaki vâdiye düşmüştür.
4. Hatt-ı harbimizdeki cebel topu Merkeztepe’ye 14 dâne atmış; dördü hafif , yedisi müessir isâbet vâki’ olmuştur.
5. 125. Alay’daki topçu 72, 73 siperleri karşısındaki “H” siperlerine 18 mermî atmış 7’si hafif, 11’i oldukça müessir olarak isâbet ettiği
6. Tarafımızdan açılmakta olan lağımın hafriyâtına devâm edilmekte olduğu.
7. Düşman tarafından sâ’at 6 dakîka 15’te yirmiye karîb mermî ve üç ‘aded bomba atılmıştır. Mermîlerden iki adedi 63 numrolu siper gerisine düşmüş fakat zarar vermemiştir. Bu bombalar gerek Birinci Tabur mevki’i karîbine düşmüş ise de zarar vermemiş olduğu ma’rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

Kuvve-i ‘Umûmiyye

Kasatura	Tüfenk	Efrâd	Zâbitân	47. Alay
6	6	27	4	Karârgâh
794	794	896	16	2. Tabur

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 19/03/331

Fırka Emr-i Yevmîsinin 2, 3, 4’üncü mâddeleri ber-vech-i zîrdır

2. Cebhemizde düşmana en yakın kısımlar ilerisine münâsib mesâfelerde avcı hendeklerimize muvâzî lağımın hafriyâtıyla düşmanın bu gece bir teşebbüsünün ‘akâmete mahkûm kılınması elzemdir. 125. Alay ve 47. Alay kumandanlarıyla istihkâm bölük kumandanının bu cihete dahi nasb-ı enzâr eylemelerini ve hemân düşmanın bu cihetten de kesr-i ümîdi cihetine gidilmesini taleb ve ârzû eylerim.
3. Her alay cenâhlarını temîn ve keşff ve yanlarındaki kıt’aâtla irtibât için ittihâz edecek tedâbîri bir kroki ile fırkaya bildirecektir.
4. Gelibolu havâlfisi ve şimâl cihetindeki kıt’aâta Saros Grubu, Çanakkale ve cenûbundaki kıt’aâta da Asya Grubu tesmiye olunduğu ordu kumandanlığından bildirilmiştir.

Saros Grubu Kumandanı On Altıncı Kolordu kumandanı Mîralay Feyzî Bey ve Asya Grubu Kumandanı Birinci Kolordu Kumandanı Mehmed Ali Paşa'dır.

5. Düşmanın Sazlıdere şimalinde işgâl ettiği uzun sırt (Balıktepe), 17 Mayıs 331 tarihinde şiddetli bir muhârebe netîcesinde zabt edilmiştir. 47. Alay 3. Tabur mezkûr Balıktepe ile Pilavtepe ve Şâhîn Sırtı ve Yayla Tepesi'nde birer nokta-i istinâdiye vücûda getirerek düşmanın bu cihetinden tevessü'üne mâni' olacak ve Anafartalar Mintıkası Kumandanlığına merbût bulunacaktır.

Fırka karârgâhı Kemâlyeri'nin beş yüz metre cenûbunda ve Mersindere'nin şarkındaki derenin garb yamaçlarında "Adana Bayırı" tesmiye edilen sırtlara nakledilecektir.

16. Fırka Kumandanı Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 19/03/331

(Alay Emrinin 3, 8, 10'uncu maddeleri ber-vech-i zîrdır)

3. Bazı zâbitân arkadaşlar mazgallardan endâht icrâ ve bu yüzden en kıymetli bir arkadaşımızı bugün gâib eden zâbitân, kumanda ile muvazzaftır. 'Asker silâhiyla, zâbitân cevher-i hamâset ve kumandasıyla millete hizmet eder.
8. Lağımlar hafriyâtına devâm ile berâber ittisâl siperi (1. Tabur 2. Tabur arasındaki) 2. Tabur cihetinden yapılmaktadır. Birinci Tabur tarafından da bu akşam gelecek istihkâm efrâdıyla derhâl başlatmalıdır ki az zamânda hitâma ersin.
10. Birinci hattaki bölükler dâimâ teyakkuz ve düşmanın her türlü harekâtına karşı hâzır makineli tüfenkler de uyanık bulunmalıdır.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 20/03/331

47. Alay Kumandanlığına

1. Taburun cebhesinde ve sağ cenâhında istihkâm efrâdı tarafından hafr edilmekte olan siper istihkâm zâbitine ta'rîf edildiği gibi yapılmayıp sâha-i rüyeti mahdûddur. Düşmanın siperleri görünmediği bi'z-zât icrâ ettiğim tedkikât netîcesinden anlaşılmaktadır.
2. Düşman taburumuzun cebhesi karşısında bulunan siperleri takviye etmekle berâber Yeşiltarla kenârından 125 Râkımlı Tepe'nin cenûb-ı garbîsindeki sırtta doğru avcı si-

perlerini vasl etmek gibi bir fa'âliyetin âsârı görünmektedir.

Buna dâir yapılmakta olan tarassudâtın netîcesi ayrıca bildirilecektir.

3. Yeşiltarla'nın gerisindeki sırtta bulunan tepedeki düşmanın topçu mevzi'i ve onun şimâl-ı şarkisinde ve avcı siperlerine yakın bir mahalde vaz' edilmiş olan makineli tüfenkler topçu zâbitine irâe edilmiştir.

3/47 Kumandanı Edîb

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 20/03/331

Rapor Fırkaya

Düşman tarafından tek tük piyâde mermîsiyle fâsılalı topçu ateşi devâm etmekte bulunduğu bir topçu mermîsiyle İhtiyât Zâbit Nâmzedi Reşâd Efendi şehîd olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 20/03/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Düşman cebhe ve yanlarda siperlerini takviye etmekte olduğu.
2. Yeşiltarla'nın 50 metre kadar şimâl-i garbîsinde ve düşman siperlerinin hemân gerisinde üzeri dallarla setredilmiş mevzi'den bombaları atmakta olduğu memûl-i müş'irlerinden tahmîn olunan mesâfede istidlâl edilmekte olup bunun topçu ile dövülmesi kâbil ve bu hedefi öğrenmek üzere bir topçu zâbiti i'zâm buyurulması 'arz olunur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

Tarihi: 20/03/331

Saat: 12.25

47. Alay Kumandanlığına

Düşman torpido ve emsâli ve küçük sefâini Kabatepe civârında sâhile pek ziyâde sokuldukları ve yakından tarassudâtta bulunarak şuraya buraya mermî savurdıkları hemân her gün vâkı' oluyor. Buna mâni' olmak için düşman sefâininin 'ale'd-devâm tarassud ve ta'kîbi tarafınızdan temîn edilecektir. Sâhile ziyâdece yaklaştığı görüldükçe mesâfesi termometre ile derhâl ölçülüp bilâ-taleb fırkaya bildirilecektir.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 20/03/331

Saat: 12.25

Fırkaya Rapor

1. Bugün her iki taraftan gâyet seyrek piyâde ateşi olmuştur. Düşman topçusu tarafından siperlerimize ve gerilere hattâ gemilerden de ateş edilmiş ise de hiçbir zararı olmamıştır.
2. Topçumuz tarafından da icrâ edilen ateşin tesîri görülmediği ve bugün gelen sahrâ bataryasından bir mülâzıma düşmanın torpil endâht ettiği mevki' gösterilmiştir.
3. Düşmanın Yeşiltarla kenârından 125 Râkımlı Tepe'nin cenûb-ı garbîsindeki sırta doğru avcı siperlerini itmek gibi bir fa'âliyyetin âsârı görüldüğü.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 20/03/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Cebhâne sandık	Kasatura	Tüfenk	Efrâd	Zâbitân	47. Alay
0	6	6	27	2	Karârgâh
186	794	794	896	16	2. Tabur

Tarihi: 21/03/331

Fırkaya Rapor

1. Bu gece düşman tarafından tek tük piyâde ateşi icrâ edildiği ve tarafımızdan o derecede mukâbele edildiği.
2. 76 cebhesine çıkarılan keşf kolunun ifâdesine göre o cebhede düşmanın lağım 'ameliyyâtıyla meşgûl olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 21/03/331

Zâyi'ât

Efrâd			
Yekûn	Mecrûh	Şehîd	47. Alay
4	2	2	1. Tabur
1	1	0	2. Tabur
5	3	2	

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 22/03/331

Fırkaya Rapor

1. Kable'z-zevâl sâ'at 10'da topçular düşmanın "H" siperinden bir kısmını tahrîb etmiş olduğundan düşman muhtelif mahallerde siperlerini ta'mîr ve takviye ile meşgûl olduğu.
2. Seddülbahr cihetinde düşman zırhlıları bombardımana devâm etmekte olduğu.
3. Alay cebhesinde tek tük piyâde ateşi olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 22/03/331

1. Tabur Kumandanlığına

Düşman Cenûb Grubu (Seddülbahir'e) ta'arruza başlamıştır. Bizim kıt'aâtın da müteyakkız bulunması kolordu kumandanlığı emrine 'atfen fırkadan bildiriliyor. Mıntıkamızda bir tecrübe yapması tabîî muhtemeldir. İleri hatta kıt'aât tarassuddâta devâm ve her türlü düşmanın harekâtına mukâbeleye hâzır bulunmalıdır.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 22/03/331

16. Fırka Kumandanlığına Rapor

1. Sâ'at 9'da 125. Alay cebhesinde piyâde ateşi başlamış ve biraz sonra sükûnet olduğu fakat tekrâr başlayan piyâde ateşi tedricen cebhemize sirâyet edip cüzî mukâbele edildiği.
2. Düşmanın keşf kolu 81 ileri mevzi'mize sokulmak teşebbüsünde bulunmuş ise de oradaki müfrezemizin şedîd ateş[iy]le def' edildiği ma'rûzdur.

Düşman, V-L siperleri arasındaki bomba endâht mahalli pek 'ayân bir sûrette görülmekte ve geride bulunan sahrâ topçumuz vâsıtasıyla tahrîbi mümkün olabileceği ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 22/03/331

Alay Emri

2. Birinci Tabur ileri hattıyla mahmûz arasındaki kısmın bu gece in-şâ-Allah ikmâline Birinci Tabur çalışacak ve hizmet edecektir.
3. Taburların ileri hattına memûr bölükler zâbitânını geri hatta: taburlar ihtiyâtları yanında değil bölüğü nezdinde görmek isterim.
4. Mazgalların ıslâhını bi'z-zât tabur kumandanı beylerin himmetinden bekliyorum. Ta'yîn edecekleri memûrların mütemâdî nezârette bulunmalarını temîn etmelidir.
5. Gece ve gündüz düşmanın her türlü harekâtı nazar-ı dikkatten dûr tutulmamalı ve her türlü harekâtına kahramâncasına mukâbele edilmelidir.

6. Düşman tarafından görülen her tebeddül vakt-i mu'ayyeninde alaya bildirilmelidir.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 22/03/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Cebhâne sandık	Kasatura	Tüfenk	Efrâd	Zâbitân	47. Alay
0	6	6	27	2	Karârgâh
183	794	794	893	16	2. Tabur

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 22/03/331

Zâyi'ât

Efrâd		
Mecrûh	Şehîd	
1	0	1. Tabur
0	1	2. Tabur
3	1	3. Tabur
4	2	

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 23/03/331

Saat: 5.30

Fırkaya Rapor

1. Düşman siperlerinde hafriyâta devâm edildiği.
2. Düşman tarafından atılan şarapnelden iki, bombalardan yirmi ki cem'an 22 neferin siper dâhilinde mecrûh düştüğü.
3. Lağımların inşââtına devâm edilmekte bulunduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

Tarihi: 23/03/331

Saat: 7.30

Sûret

Düşman 19. Fırkanın merkezi solunda evvelce 5. Fırkanın lağım açtığı mahalde siperlerimizden bir kısmına girmiş, bir kısmı istirdâd edilmiştir. Topçumuzun 19. Fırka cebhesindeki düşman mevaâzı'ını ateş altına alınız. Bi'l-hâssa Merkeztepe'yi ve Hâintepe ile risindeki Yüksekırtı ateş altına almak lâzımdır. Kırmızıtepe'de bulunan toplarınız boyun noktasının şimâlini dövebilir ise derhâl müessir ateş açmalıdır. Bizim avcılara sehven mermî düşmesine zinhâr meydân verilmeyecektir.

Şimâl Grubu Kumandanı Mîrlivâ Esad

47. Alay Kumandanlığına

Şimâl Grubu Kumandanlığının emr-nâmesi 'aynen bâlâya çıkarıldı. Vaz'iyete nazaran müteyakkız bulunmak ve mümkün olduğu takdîrde emr olunan mahalleri topçunuzla hemân ateş altına almak lâzımdır.

16. Fırka Kumandanı Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 23/03/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Cebhâne sandık	Maa kasatura ve tüfenk	Efrâd	Zâbitân	47. Alay
0	6	25	2	Karârgâh
183	794	891	16	2. Tabur

Efrâd		Zâbit	
Mecrûh	Şehîd	Mecrûh	
0	0	1	1. Tabur
2	1	0	3. Tabur

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 24/03/331

Fırkaya Rapor

1. Düşman cebhesinde tebeddülât olmayıp tek tük piyâde ateşi devâm ettiği.
2. Düşmanın attığı el bombalarından altısı hafîf olmak üzere 18 neferin mecrûhiyyetine sebebiyet verdiği.
3. Tahkîmâta sür'atle devâm edildiği ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 24/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Keşfedilen bomba endâht mahalli oradaki toplarla dövülebilirse tahrîbi için emr veriniz. Bu mümkün olmazsa gerideki bataryalarımız tarafından tahrîb edilmek üzere topçu zâbiti mezkûr mahalli gerideki bataryalara göstermek için alay kumandanı nezdine sahrâ topçu nezdine gitsin.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 24/03/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Cebhâne sandık	Esliha	Efrâd	Zâbitân	47. Alay
0	6	25	2	Karârgâh
179	769	860	16	2. Tabur

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 24/03/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Efrâd			
Yekûn	Mecrûh	Şehîd	
16	13	3	1. Tabur
31	31	0	2. Tabur
3	2	1	3. Tabur
1	1	0	33. Alay Makineli Tüfenk
51	47	4	

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 24-25/03/331

47. Alay Kumandanlığına

Bu gece düşmanda fevka'l-'âdelik gözükür. Dikkat ve teyakkuz üzere bulunulması.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 25/03/331

16. Fırka Kumandanlığına Rapor

1. Bu gece cebhemizde hafif piyâde ateşi olduğu.
2. Düşmanın kuvvetli bir keşf kolu 81 tarassud mahallimize takarrüb etmek istemiş ise de şedîd mukâbele edilerek def' edilmiştir.
3. Düşman tarafından cebhemize atılan dokuz bomba 6 neferin mecrûhiyyetine sebebiyet verdiği.
4. Lağımlardan aldığı toprağın çürük ve sağlam olduğu mu'ayene edilip anlaşılincaya kadar 'ameliyyâtın ta'tîli istihkâm bölüğü kumandanı tarafından bildirildiği ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 25/03/331

Zâyi'ât	Mecrûh
5	2. Tabur
2	3. Tabur
3	33. Alay Makineli Tüfenk
12	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 26/03/331

16. Fırka Kumandanlığına Rapor

1. Düşman tarafından râh-ı mestûr ve siperlerimize atılan kırka karîb bombalar bir neferin şehâdetine, 11 neferin mecrûhiyyetine sebebiyyet verdiği fakat bunlardan 4'ü kît'aları başında tedâvî olacak derecede hafîf bulundu.
2. Torpido tarafından siperlerimize atılan şarapnellerin tahrîb dânelerinin tesîri ba'zı kum torbalarını tahrîb ile kaldığı ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 26/03/331

2. Tabur Mevcûdu			
Cebhâne sandık	Eslîha	Efrâd	Zâbit
179	765	859	16

Birinci, İkinci Taburlar vukû'ât vermemişlerdir. Alay karârgâhında tebeddülât yoktur.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 26/03/331

Zâyi'ât Efrâd Mecnûh

1	1. Tabur
3	2. Tabur
4	

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 27/03/331

Fırkaya Rapor

1. Bu gece düşman tarafından tek tük piyâde ateşi devâm ettiği.
2. Dokuz 'aded tel örgüsü siperlerin ön tarafına on, on beş metre ilerisine atıldığı.
3. Makineli tüfenklerden birinin üstü örtüldüğü ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 27/03/331

16. Fırka Kumandanlığına

C: İleri mevzi' ile iltisâk siperleri arasında şimdiye kadar iki metre kadar hafriyât icrâ edilmiş, mütebâkî kalan on beş metrelik kısmının da yarın akşama kadar biteceği ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 27/03/331

47. Alay Kumandanlığına

1. Kable'z-zevâl sâ'at 2 dakîka 30'da 6-5 neferden müteşekkîl düşmanın bir keşf kolu

Yeşiltarla istikâmetinden bizim tarassud mevki'mize doğru inmekte iken sol keşf kolumuz tarafından hissederek üzerlerine şiddetli ateş icrâ ve bu sebepten siperlerine ilticâ ettirmeye mecbûr bırakıldı.

2. Düşman kemâ-fı's-sâbık ba'zı nikâtta hafriyâtla meşgûl bulunduğ.
3. 'Arza şâyân başka bir hâl olmadığı ma'rûzdur.

3/47 Kumandanı Edîb

2. Tabur Mevcûdu			
Cebhâne sandık	Eslîha	Efrâd	Zâbit
179	765	848	16

Birinci, İkinci taburlar vukû'ât vermemişlerdir. Alay karârgâhında tebeddülât yoktur.

İkâmet Mahalleri: Kanlısırt
Tarihi: 27/03/331

Zâyi'ât

Efrâd		
Mecrûh	Şehîd	Zâbit
0	1	1. Tabur
11	0	2. Tabur
5	1	3. Tabur
1	0	33. Bölük Makineli Tüfenk
17	2	

İkâmet Mahalleri: Kanlısırt
Tarihi: 28/03/331
Saat: 1.00

Fırkaya Rapor

78 ve 79 siperinin mahall-i telakkîsi karşısında bulunan düşmanın “لا La” siperi çıkıntısında üstü maskeli derin bir hafriyât yaptığına dâir nazaran burada da bomba altı vaz' etmesi muhtemel bulunduğu ve şâyân-ı 'arz başka bir vukû'ât bulunmadığı ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 28/03/331

2. Tabur Mevcûdu			
Cebhâne sandık	Eslîha	Efrâd	Zâbit
178	765	846	16

Birinci, Üçüncü taburlar vukû'ât vermemişlerdir. Alay karârgâhında tebeddülât yoktur.

Zâyi'ât			
Yekûn	Mecrûh	Şehîd	
1	0	1	1. Tabur
3	3	0	2. Tabur
4	3	1	

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 29/03/331

Saat: 3.50

47. Alay Kumandanlığına

1. Düşmanın hemân takrîben 10 kişilik bir keşf kolu Yeşiltarla istikâmetinden ilerleyerek bir tarassud mahalline doğru takarrüb etmek istedi ise de ateşle mukâbele edilmiş ve sol cenâhta bulunan 48. Alayın keşf kollarının bulundukları Yeşildere istikâmetine çekilmiştir.
2. Hatt-ı harbin sağ tarafında kable'z-zevâl ikide düşmanla şiddetli ateş te'âtî edilmiş ise de taburun cebhelerde ve tarassud mahallinde düşmanın bu gibi ana fa'âliyyeti görülmemiştir.
3. Düşmanın keşf kollarını yakalamak üzere fedâî olarak 11. Bölükten çıkarılan 14 kişilik bir müfrezenin sabâha kadar beklemiş ise de düşmanı görmeyip 'avdet etmiştir.
4. Keşf kollarımız 81 siperlerimiz ilerisinde düşmanın on kişilik keşf koluna tesâdüf edip ateşle tard ettiği ma'rûzdur.

3/47 Kumandanı Edîb

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 29/03/331

Saat: 7.00

Fırkaya :Rapor:

1. Cebhemizde tek tük piyâde ateşi devâm eylediği.
2. Düşman tarafından sağ cenâhımıza atılan birkaç bombanın tesîri olmadığı.
3. Şâyân-ı 'arz başka havâdis yoktur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 29/03/331

Vukû'ât	Hayvânât	Ceb hâne sandık	Esliha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen 2. Tabur:	15	0	6	27	2	Karârgah
3 hasta geldi, 4 mecrûh gitti, 2 şehîd	113	0	606	778	10	1. Tabur
3. Bölük:	116	176	748	843	16	2. Tabur
3 hasta geldi.	115	0	880	970	0	3. Tabur

Zâyi'ât

Efrâd			
Yekûn	Mecrûh	Şehîd	
1	1	0	1. Tabur
5	3	2	2. Tabur
1	1	0	33. Bölük Makineli Tüfenk
7	5	2	

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 30/03/331

16. Fırka Kumandanlığına

Düşman 125. Alay ile bizim 76 siperlerimiz arasındaki siperlerine kenâr ve ortası beyâz kırmızı bir bayrak rekz ettiği ve binâen-'aleyh tabur kumandanına bu gibi düşmanın göstereceği bayraklara ehemmiyyet verilmemesi ve ateşle mukâbelesi lâzım geldiği emri verildiği berây-ı ma'lûmât ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 30/03/331

Bu dahi

1. Dün akşam üzeri başlayan bomba endâhtına düşman gece de devâmla alayımız cebhesine 14 ‘aded bomba endâht etmiş ise de ancak dört neferin hafif sûrette mecrûhiyyetine sebebiyyet vermiştir.
2. Bu gece alay cebhesinde düşman tarafından ara sıra hafif piyâde ateşi icrâ edilmiş ve o sûretle de mukâbelede bulunmuş olduğu ve şâyân-ı ‘arz başka vukû‘ât olmadığı ma‘rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

Tarihi: 30/03/331

Sûret

Hâintepe ve Yükseksirt sutûh-ı mâilesinde görülmekte olan çâdırların bu sabâh kâmilten kalkmış olduğu Ariburnu Mahmûztepe mâilesinde bulunan düşman ‘askerlerinin bir kısmının Hâintepe’ye doğru çıkmakta olduğu mıntıkası kumandanlığından bildirilmiştir. Bu ma‘lûmât düşmanın birinci hattaki kuvvetini tebdîl veya takviye eylemekte olduğuna delâlet etmektedir. Her ihtimâle karşı müteyakkız bulunulması lâzımdır.

Kolordu Kumandanı Esad

47. Alay Kumandanlığına

Şimâl Grubu Kumandanlığından mevrûd emr-nâme sûreti tezyîd-i dikkat ve teyakkuz olunması.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 30/03/331

Vukû‘ât	Hayvânât	Eslîha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	15	6	27	2	Karârgâh
4 mecrûh geldi, 1 hasta geldi,	113	606	787	10	1. Tabur
1 hasta gitti.	116	748	848	17	2. Tabur

3. Tabur	1. Tabur
Mecrûh	Mecrûh
2	4

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 31/03/331

Vukû'ât	Hayvânât	Eslîha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	15	6	25	2	Karârgâh
2. Tabur; 2 mecrûh, 1 hasta gitti. 1 gâib geldi, 1 mecrûhînden geldi.	113	606	774	10	1. Tabur
	0	750	847	17	2. Tabur
3. Tabur; 5 mecrûh gitti, 2 mecrûh geldi	115	0	965	0	3. Tabur
	62	35 Filinta	52 Revolver	4 Makine	33. Bölük Makineli Tüfenk

İkâmet Mahalleri: Kanlıtepe

Tarihi: 31/03/331

Zâyi'ât Efrâd

Mecrûh	
2	1. Tabur
2	2. Tabur
5	3. Tabur
9	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 01/04/331

Fırkaya Rapor

1. Bu gece fâsılalı sûrette tek tük piyâde ateşi devâm ettiği. Aynı sûrette mukâbele edildiği.
2. Topçularımızın sabâhleyin icrâ ettikleri endâhttan cebhemizdeki düşman piyâde si-

perleri üzerinde oldukça tahrîbât yaptığı gibi düşman topçusu mevâzî'ına da birkaç mermî isâbet ettiği.

3. Düşman tarafından atılıp 76 siperlerimize giren râh-ı mestûrlara düşen üç bombanın efrâdımıza tesîri olmadığı ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 01/04/331

Vukû'ât	Hayvânât	Eslîha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	15	6	25	2	Karârgâh
2. Tabur; 3 hasta, 4 mecrûh gitti. 1 mecrûh geldi, 1 şehîd.	113	606	768	10	1. Tabur
3. Tabur;	0	744	841	17	2. Tabur
Neferen	115	0	963	0	3. Tabur
2 mecrûh gitti, 2 hasta gitti, 2 mecrûhiyyetten geldi.					

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 02/06/331

Efrâd			
Yekûn	Mecrûh	Şehîd	
8	7	1	1. Tabur
5	4	1	2. Tabur
2	2	0	3. Tabur
15	13	2	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 02/04/331

16. Fırka Kumandanlığına Rapor

1. Alay cebhesinde şâyân-ı 'arz bir vukû'ât olmayıp düşman tarafından atılan üç bombadan yalnız Birinci Taburdan gâyet hafîf bir mecrûh olmuştur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

47. Alay Kumandanlığına

1. Düşmanın cebhemizden kuvvet alarak diğer grup cebhesine nakledip etmediğinin bilinmesi lâzımdır. Bunun için Arıburnu İskelesi civârının ve sefâin-i nakliyye harekâtının lâ-yenkati' taht-ı tarassudda bulundurulurak sefâin-i nakliyyenin mikdâr ve hareketlerinin ve irkâb veya ihrâc yapıp yapmadıkları veya irkâb veya ihrâc ettikleri şeyin ne olduğu hakkında raporlarda mıntikanızdan görülebildiği derecede ma'lûmât-ı kâfiye verilmesi Şimâl Grubu Kumandanlığından emr buyurulmakla raporlarda bu husûsa dâir de ma'lûmât i'tâsı matlûbturn.

Fırka Kumandanı Rüşdü

Alayca;

Bu bâbda taburlara teblîgât-ı lâzımede bulunuldu

İkâmet Mahalleri: Kanlısırt

Tarihi: 02/04/331

Vukû'ât	Hayvânât	Eslîha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	15	6	25	2	Karârgâh
2. Tabur; 4 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastadan geldi, 1 şehîd geldi, 13 mecrûh gitti.	0	0	0	0	1. Tabur
3. Tabur	0	735	832	17	2. Tabur
Neferen	115	873	962	0	3. Tabur
1 mecrûh gitti, 1 hasta gitti					

Zâyi'ât

Efrâd			
Yekûn	Mecrûh	Şehîd	
3	2	1	1. Tabur
14	13	1	2. Tabur
1	1	0	3. Tabur
15	13	2	Yekûn
18	16	2	Yekûn
3	2	1	33. Bölük Makineli Tüfenk

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 02/04/331

Fırkaya Rapor

1. Topçumuz tarafından düşmana atılan mermiyâtın kısm-ı a'zamı "V" siperlerine ve kısm-ı diğeri "H" siperlerinin içine düştüğü gâyet iyi tesîrât icrâ ettiği Palamutluk'tan atılan toplarda Keltepe'deki düşman piyâde siperlerini tahrîb ettiği ve fakat bomba mahalline icrâ-yı tesîrât edemediği.
2. El-ân fâsılalı piyâde ateşi icrâ edildiği.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 02/04/331

Vukû'ât	Hayvânât	Eslîha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	15	6	25	2	Karârgâh
3. Tabur; 5 mecrûhiyyetten geldi, 1 hasta geldi, 4 hasta gitti, 5 mecrûh geldi, 2 şehîd geldi.	0	734	831	17	2. Tabur
	115	870	959	0	3. Tabur

Zâyi'ât

Efrâd			
Yekûn	Mecrûh	Şehîd	
11	11	0	1. Tabur
4	2	2	2. Tabur
3	3	0	3. Tabur
1 zâbit	1	0	33. Bölük Makineli Tüfenk
19	17	2	

İkâmet Mahalleri: Hatt-ı harbten

Tarihi: 04/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Bugün alay cebhesinde piyâde ateşi hafîf sûrette devâm etmiştir.
2. Düşman tarafından atılan birkaç bomba tesîr îkâ etmemiştir.
3. 77, 78 siperlerimiz nokta-i iltisâkında bulunan cebel topçusu 57. Alay karşısındaki

düşman topçusuna ateş açmış, ilk mermîyi müte'âkib düşman tarafından 5,10'luk birinci mermî mazgaldan girip kalkanın bir kısmını parçalayarak topçu çavuşu şehîd ve üç nefer topçuyu mecrûh, diğer iki mermî civârdaki siperlerimizden cüzî bir kısmını zedelemiş bulunduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 04/04/331

Vukû'ât	Hayvânât	Eslîha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	15	6	25	2	Karârgâh
2. Tabur; 4 mecrûh gitti, 1 hasta geldi, 1 mecrûhiyyetten geldi.	0	731	828	17	2. Tabur
3. Tabur					
Neferen	115	870	959	0	3. Tabur
1 mecrûhiyyetten geldi .					
1 mecrûh gitti.					
1 hasta gitti					

Zâyi'ât

Efrâd			
Yekûn	Mecrûh	Şehîd	
10	9	1	1. Tabur
4	4	0	2. Tabur
1	1	0	3. Tabur
15	14	1	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 05/04/331

16. Fırka Kumandanlığına "Rapor"

- Bugün düşman topçusu 77 ve 78 siperleri nokta-i telâkisinde bulunan cebel topçu mevzi'ine fâsılalar ile mermî endâht ederek amplasanların bir kısmını tahrîb ettiği.
- Düşman "Y" siperleri cenûb-ı şarkisinde hemân bu siperden i'tibâren 81 numro tarassud mevki'miz (cebhe düşmana) solu ilerisinde hafriyât yapmakta olduğunun görüldüğü ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

Vukû'ât	Hayvânât	Eslîha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	15	6	25	2	Karârgâh
2. Tabur; 4 şehîd gitti, 17 mec-rûh gitti, 7 mecrûh mecrûhiy-yetten geldi, 1 hastadan geldi.	116	625	744	10	1. Tabur
	116	718	815	16	2. Tabur
3. Tabur; 1 mecrûh gitti, 4 hasta geldi.	115	875	964	0	3. Tabur

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 05/04/331

Efrâd			
Yekûn	Mecrûh	Şehîd	
6	5	1	1. Tabur
21	17	4	2. Tabur
3	2	1	3. Tabur
30	24	6	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 05-06/04/331

Saat: 10.00

47. Alay Kumandanlığına

19. Fırka, Yedinci Alaydan müretteb bir müfreze bu gece nisfû'l-leylden evvel sâ'at 11'de Sazlıdere cenûbundaki tepeye baskın yaptıracak ve mezkûr tepeyi zabt etmeye çalışacaktır. Bu sırada Kırk Yedinci Alaydan kuvvetli bir keşf kolu Şühedâtepe'nin cenûbunda münâsib bir istikâmete doğru sürülecek düşmanı bu cihetten tehdîd edecek vechle bir nümâyîş yaptırılacaktır. Maksud düşmanı igfâl ve işgâldir. Bu esnâda Kanlısirt, Kırmızısirt'da düşman şiddetli ateş açsa bile sükûnet muhâfaza edilecek, fazla cebhâne sarfedilmeyecek ancak mütebassır-âne bulunmak lâzımdır. Düşman hücumu teşebbüs ederse bilâ-tereddüd şiddetli ateş edilmek tabîî elzemdir.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 05-06/04/331

Saat: 10.00

3. Tabur Kumandanlığına

Kuvvetli keşf kolu 3. Taburdan ve tarassud mevki'inden çıkacak, Abdülvehhâb Efendi Sırtı'na doğru düşmana sokulacaktır. Kıt'aâtınız her türlü ihtimâle karşı hâzır ve siperlerde sükûnet üzere bulunmalıdır. Makineli tufenge de teblîğ ediniz.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 06/04/331

Saat: 10.00

16. Fırka Kumandanlığına Rapor

Alay cebhesinde pek cüzî ve fâsılalı ateş edilmekte olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 06/04/331

Vukû'ât	Hayvânât	Eslîha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	15	6	25	2	Karârgâh
2. Tabur; 1 şehîd, 2 mecrûh gitti, 1 hasta geldi.	116	625	746	9	1. Tabur
3. Tabur, 2 mecrûh gitti, 1 mecrûh geldi, 2 hasta geldi.	116	718	815	16	2. Tabur
	115	876	965	0	3. Tabur

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 08/04/331

Tek tük piyâde ateşi icrâ edilmiş ve topçumuz tarafından düşmanın “ل La” siperleri ateş altına alındığı. Başka şâyân-ı iş‘âr vukû‘ât olmadığı.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 07/04/331

Vukû‘ât	Hayvânât	Eslîha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	15	6	25	2	Karârgâh
2. Tabur; 2 mecrûh gitti, 4 hasta geldi, 4 mecrûh geldi, 2 hasta gitti.	115	626	746	9	1. Tabur
	116	722	819	16	2. Tabur
3. Tabur Neferen 1 mecrûh geldi 2 hasta geldi	115	879	968	0	3. Tabur

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 9/04/331

Vukû‘ât	Hayvânât	Eslîha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	14	6	25	2	Karârgâh
2. Tabur; 3 mecrûh gitti, 4 mecrûhiyyetten geldi, 2 hastadan geldi, 3 hasta gitti.	115	626	748	9	1. Tabur
	116	722	819	16	2. Tabur
3. Tabur Neferen 3 mecrûh gitti, 1 hastadan geldi	115	877	966	0	3. Tabur

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı'ndan

Tarihi: 09-10/04/331

Fırkaya Rapor

Düşmanın “V” siperleri ilerisine tel örgüsü attığı ve başka hâdise zuhûr etmediği.

Vukû'ât	Hayvânât	Esliha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	14	6	26	2	Karârgâh
Karârgâha 1 müceddeden geldi.	115	626	741	9	1. Tabur
2. Tabur; 1 şehîd çavuş, 7 mecrûh gitti, 1 mecrûhiyyetten geldi, 2 hastadan geldi, 2 hasta gitti.	116	714	811	16	2. Tabur
3. Tabur	115	880	969	14	3. Tabur
Neferen; 1 mecrûh gitti, 2 mecrûhiyyetten geldi, 2 hastadan geldi	360		2547	41	

47. Alay Kumandanlığına

İsimleri zîrde muharrer zâbitânın Harb Madalyası'yla taltîf edildikleri Şimâl Grubu Kumandanlığının 8 Haziran 331 tarîh ve 23559 numrolu emr-nâmesiyle teblîg olunmuştur.

16. Fırka Kumandanı Mîralay Rüşdü

2. Tabur Kumandanı Kolağası Kemâl Efendi	1
Bölük 2 Yüzbaşı Mehmed Sâlih Efendi	2
Bölük 7 Yüzbaşı Hüseyin Efendi	3
Bölük 8 Zâbit Vekîli Mahmûd Efendi	4
2. Tabur yâveri Mülâzım-ı Sâni Hüseyin Efendi	5
3. Tabur yâveri Mülâzım-ı Sâni İbrahim Efendi	6
2. Tabur İ'âşe Zâbiti Mehmed Ali Efendi	7
3. Tabur Hesap Memûru Mahmûd Sîret Efendi	8
2. Tabur Hesap Kâtib Mu'âvini İbrahim Hakkı Efendi	9

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 10/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Alay cebhesinde pek hafîf piyâde ateşi icrâ edildiği.
2. Lağımların siperlere muvâzî hafr edilen aksâmı da ikmâl edilmiş ve mevâdd-ı infilâkiyyenin vaz'ı için îcâb eden kuyuların hafrına başlanmış olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 10/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

Düşmanın 81 siperlerimizin garbında Yeşildere'nin iki kolu arasında mütehassıl küçük sırtta ve bunun cenûbunda Yeşiltarla imtidâdında ve hatt-ı aslîsi ilerisindeki meşhûd fa'âliyyeti ber-vech-i âtî husûsâtta ileri gelmesi muhtemel görülmektedir.

1. 5-6 Mayıs hücûmunda düşman bu cebheye ehemmiyyet atfetmemiş, pek mahdûd ve tahkîmât yapmış ve adeta bir kısmı pek ihmâl etmiş Keltepe'ye iki mitralyözle bir topçu yerleştirmiş idi. Binâen-'aleyh bu cihetten yapılan harekât tabî'atıyla kendisinin sağ cenâhından çevrilmesini ve bu cenâhın pek az zamân zarfında sarılmasını intâc eylemişti. O hücûm gününden itibaren düşman bu ihmâldeki hatâyı en za'îf noktasının da "V, Y" siperlerinin cenûb imtidâdında Keltepe'ye kadar olan kısım olduğunu tabî'î anladı. Evvelce gerek 76 ve gerek 78 siperlerimiz ilerisindeki "V, H" siperlerini yekdiğerini ateş altında bulunduracak sûrette üç sıra hatt ile tahkîm etmiş ve ilerilerine de kısmen tel örgüleri atmış ve buraları birer nokta-i istinâd hâline koymuş idi. Binâen-'aleyh za'îf olduğunu anladığı bâlâdaki mevâzi'e ise tabî'î "V, H" siperleri gibi ehemmiyyet atfetmiş buraları da 'aynı derecede tahkîme tabî'atıyla lüzûm görmüştür. Bugün hatt-ı aslîden ayrılarak Yeşiltarla vasatına kadar indirdiği ve daha cenûba temdîde uğraştığı hattı Yeşildere Vâdîsi'ni kapamak maksadına mâtufl bulunduğ gibi bu cihetteki hatt-ı aslîsi gerisinde de üçüncü bir hatt yapmış olduğu ve binâen bu kısmın bir grup hâlinde tesîs ettiği ve Şühedâ Tepesi'nden Keltepe'ye kadar düşmanın üç istinâd gerisinde zamân zamân diğer hatt tesîs etmek istediği ara sıra attığı topraklardan anlaşılıyor. Çünkü 5-6 Mayıs hücûmunda düşmanın H siperlerinden bir kısmıyla bugün istinâd noktası olarak Yeşildere'nin iki kolu arasında mütehassıl ufak sırtta hatt-ı aslî ilerisinde meşhûd fa'âliyyete gelince bu kısımda düşman hatt-ı aslîsine muvâzî siper vücûda getirse bundan hâl-i hâzır hatt kadar istifâde temîn edemez. Çünkü 5-6 Mayıs 331 hücûmunda Abdülvehhâb Efendi ve arkadaşları tarafından tutulmuş olan sırt ve arka bu sırt gece bir zâbit kumandasında yirmi beş kişilik bir keşf kolumuzla tutulmaktadır. Bu mevzi'den yüksek ve binâen-'aleyh mevzi'mizle kendisi arasında bu bir hâildir. Ancak bu küçük sırtın eteklerinde cebhesi cenûba ve ilerisi kesik iki ila üç mangalık bir siper vücûda getirebiliyor ve bu da ancak 81'e karşı ateş edebiliyor. Düşman hatt-ı aslîsine

mesâfesi kırk ila elli metre olacak tarassudda mesâfesi asgarî 150 metre olabiliyor. Fakat hâlen bu sırt üzerinde hatt-ı aslîye muvâzî bir düşman siperi yoktur. Bu sırt imtidâdında hatt-ı aslîye muvâzî birkaç mezâr vardır. Bunlar uzaktan siper gibi görünmektedir. Ancak düşmanın Yeşiltarla şimâlindeki sırt kısmında Yeşildere Vâdî-si'ni ateş altına alabilecek sûrette düşman hatt-ı aslîsinden ayrılmış bir ufak dirsek ile kendi "H" siperleri ilerisini yan ateşine alabilecek sûrette bu küçük sırta kısmen çıkmış ve fakat hatt-ı aslîye muvâzî değil mâil bir vaz'iyette hafr edilmiş bir koltuk vardır. Görülen fa'âliyyet burada olmak ihtimâli mevcûdudur. Tedâbîre gelince bugün herhangi taraf olursa olsun kazma ve kürek elde olduktan sonra muhtelif zikzaklar ile ileri çıkarak düşmanın tâm birkaç hatve mesâfesine kadar yanaşır ve orada siper kazar ve yerleşir. Şübhe yok ki buna mâni' tasavvur olamaz çünkü bi'z-zât alay cebhesinde ileriye sürülen siperlere düşman birçok ateş ve bombalarla mâni' olmaya çalıştı. Muvaffak olamadı. Bugün bu sûretle cebheyi daha ziyâde ilerletmek mümkün olur. Düşman kat'iiyen mûmâna'at edemez. O hâlde gündüz ve gece hafr etmek sûretiyle düşmanın kendi siperi yakınında yapacağı tahkîmât ve hafriyâta da 'aynı sebebiyyet ber-mûmâna'at vücûda getiremez. Yalnız mütemâdî ateş baskını buna muvakkat bir ta'tîl vücûda getirir. Bundan mâ-'adâ baskın icrâsı sûretiyle de ta'cîzât mümkün ve bu kazdığı siperin zabtı da kâbil ise de bu siperin zabtıyla hatt-ı aslînin sukûtu mümkün olamaz. Tahkîm ettiği Keltepe ve civârı elde edildiği hâlde mezkûr sağ cenâhın sukûtu mümkün olamamış ve geri çekilmek mecbûriyyeti hâsıl olmuştur. Binâen-'aleyh alay Abdülvehhâb Efendi Sırtı'nın geceleri hangi bir müfreze ile (düşman çıkıntı noktasına hemân yirmi metre mesâfededir) ve hâlâ yapıldığı gibi tutmak sûretiyle düşman bu küçük sırta hatt-ı aslîsine muvâzî siper hafr ederse istifâdesini 'akîm bırakabiliyorum.

47. Alay Kumandanı Binbaşı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 10/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Esliha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
	14	6	26	2	Karârgâh
Neferen	115	627	742	9	1. Tabur
2. Tabur; 1 şehîd, 3 mecrûh gitti, 1 hasta gitti, 1 mecrûhiyyetten geldi.	116	710	807	16	2. Tabur
3. Tabur	115	886	975	0	3. Tabur
Neferen					
4 hastadan geldi.	360		2547	41	
2 mecrûhiyyetten geldi.					

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 11/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Cebhemizde düşman tek tük piyâde ateşi icrâ etmektedir.
2. Düşman 77 ve 78 siperlerinin mahall-i telâkîsine kable'z-zevâl sâ'at dokuzda topçu ateşi açmış ise de hiçbir tesîr husûle getiremediği ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 11/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Esliha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	14	6	26	2	Karârgâh
2. Tabur; 1 mecrûh gitti, 1 mecrûhiyyetten geldi.	115	633	741	8	1. Tabur
3. Tabur; 2 mecrûh gitti, 1 has-tada geldi.	116	712	809	16	2. Tabur
	115	885	974	0	3. Tabur

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 12/04/331

Fırka Rapor

1. Cebhede iyice piyâde ateşi icrâ edildiği.
2. Atılan birçok bombalardan 2 şehîd 7 mecrûhumuz olduğu.
3. Düşman "V" siperlerinden "ﻻ La" siperlerine doğru tel örgüsü attığı ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 12/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Eslîha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	14	6	26	2	Karârgâh
2. Tabur; 6 mecrûh geldi, 3 hasta gitti.	115	627	734	8	1. Tabur
3. Tabur; 1 mecrûh geldi, 1 hasta geldi	114	715	816	16	2. Tabur
	115	888	977	0	3. Tabur

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 13/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Düşmanın Keltepe'de sâhte amplasan ile setr ettiği topçusu 78, 79 siperlerimizin telâkî noktasında bulunan makineli tüfenk mevzi'ini tesîrli sûrette ateş altına alınarak siperi kısmen tahrîb ve mahall-i mahfûzası üzerindeki bir ... kırmış ise de insânca zâyî'ât verdirememiştir.
2. Sağdaki topçularımız tarafından atılan mermîlerden bir dânesi düşman siperlerine düşmüş, üçü kısa düşerek 136 numrolu şarapneli 76 siperlerimiz derûnuna düşmüş ve alınmıştır.
3. Düşman 47. Alayın tâm cebhesine düşen ve Yeşiltarla'nın cenûbunda bulunan Sün-gü Bayırı sırtı ufak bir müfreze ile tutarak 81 numrolu siperimizin arka ve yanı ile buradan geçen dereyi tûlânî ateş altına almış ve cebhemizden ve tarassuddan düş-manın bu mevki'ini ateş altına almak mümkün olamadığından 48. Alaya keyfiyyetin bildirilmiş olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 13/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Düşman 76, 78, 79 siperlerimizle geride ihtiyât mevzi'leri arkasına yirmiye mütecâviz bomba atmış ise de bir tesîr yapamamıştır.
2. Hâintepe cihetinden düşman topçusu mevzi'miz gerisindeki eski İngiliz siperlerinin bulunduğu sırta yirmi beşi mütecâviz tahrîb dânesi atmış ve ancak oradaki çatıları yıkmıştır.

3. Düşman topçusunun attığı mermîlerinden birisi 78 siperlerindeki bir numrolu maki-neli tüfenk mazgalına isâbet etmiş yalnız kum çuvallarından bir kısmını tahrîb etmiş ise de insânca bir zarar vermemiştir.
4. Düşman Yeşildere'nin garbında ve Yeşiltarla'nın şimâlinde "Y" siperlerinin nihâye-tinden Yeşiltarla'ya doğru hafriyât yapmakta olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 13/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Eslîha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	14	6	26	2	Karârgâh
1 mecrûh gitti, 3 mecrûhiyyet-ten geldi, 1 hastadan geldi, 1 hasta gitti.	115	627	741	7	1. Tabur
3. Tabur	116	718	815	16	2. Tabur
Neferen	115	887	976	0	3. Tabur
1 mecrûh gitti					
1 mecrûhiyyetten geldi					

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 14/04/331

Fırkaya Rapor

1. Bu gece keşf kolları çıkarken düşman tarafından evvelâ beyâz, onu müte'âkib kırmızı işâret verilmiş ve bütün cebhede şiddetli ateş başlamıştır. Bizde 'aynı vechle düşmana mukâbele eyledik.
2. Atılan bombalardan birkaç mecrûhumuz olup başka şâyân-ı 'arz vukû'ât olmamıştır.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 14/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Düşmanın H, Ț Lâ siperleri gerisindeki yüksek topçu mevzi'inden atılan obüsler tah-rîb dânelerinden birisi Cemâl Deresi cenûbundaki Birinci Tabur ihtiyât mevzi'inden birisi üzerine düşerek bir mermî alaydan beş neferi şehîd, altı neferi mecrûh etmiştir.
2. İkinci Tabur cebhesinde 78 siperleri altından hafr edilen lağıma mukâbil düşmanın lağım hafr ettiğinin anlaşıldığı ve buna açılmış olan tahte'l-arz işitilen kazma sadâ-larının müdâfa'a muvâzîsinin daha ziyâde ta'mîkiyle mukâbele edileceği ve esâsen gelen istikâmetin hâlen bu muvâzîye doğru gelmekte olduğu.
3. Düşman Yeşiltarla'nın cenûb sırtına doğru temdîd ettiği tahkîmâtla 81'in arka ve ya-nına ateş edebileceği cihetle bu siperin yan ve arka ateşine karşı bir koltuk vücûda getirilmesi emri verilmiş ve hafriyâta da başlattırılmış olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

Sûret

Yarın sabâh sâ'at 5'te düşmana bir ateş baskını yaptırmak istiyorum. Bunun için evvelâ mevzi'deki 'umûm toplar mu'ayyen olan hedeflerine karşı endâhtlarını tanzîm ve çatal-larını teşkîl etmeli ve ba'dehû piyâdeler düşman siperlerine ateş açmalıdır. Düşman bu ateş üzerine mahfûz mahallerden siperlerine koşacağından endâhtını tanzîm etmiş olan topçular şiddetli sûrette şarapnel ve kısmen müsâdemeli endâht icrâ etmelidir.

Bu sırada piyâdeler ateş kestiler. Düşmanın da mukâbele etmesi tabî'î olduğundan top ve makineli tüfenk mevki'lerinin iyice tedkîk ve ta'yîn edilmesi lâzımdır. Bazı bataryalar düşmanın gerilerini taramalı her batarya otuz ila kırk ve 10,5'lik obüs bataryası 50 ila 100 mermî arasında endâht edebiliyor.

Kolordu Kumandanı Esad

İkâmet Mahalleri: Fırka karârgâhından

Tarihi: 14/04/331

47. Alay Kumandanlığına

Şimâl Grubu Kumandanlığının emrini yukarıya 'aynen yazdım. Sâ'at 5'te topçular en-dâhtlarını tanzîme başladılar. Sâ'at 5 dakîka 10 gece piyâdeler ateş baskını icrâ ederler ve yirmi dakîka sonra piyâde ateşi kesilerek topçu tesîr-i endâhtına geçer ve tabî'atıyla işin hitâmında her alay hemân düşman hakkındaki ma'lûmât ve müşâhedâtını serî'an firkaya bildirmelidir. Maksud düşmanı aldatmak olduğuna göre cebhânenin isrâfından ictinâb edilmek lâzımdır.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 14/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Esliha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	14	6	26	2	Karârgâh
2. Tabur; 1 mecrûh gitti, 2 hasta gitti, 4 mecrûhiyyetten geldi, 2 hastadan geldi.	115	627	733	7	1. Tabur
	116	721	818	16	2. Tabur
Neferen					
3. Tabur	115	884	973	0	3. Tabur
2 mecrûh gitti					
1 şehîd					

İkâmet Mahalleri: Fırka karârga- hından

Tarihi: 15/04/331

47. Alay Kumandanlığına

81 Numrolu siperinizin garbındaki boş siperlerin evvelâ düşman tarafından işgâl ve müte'âkiben topçumuz ateşiyle terke icbâr edildiği anlaşıldı. Bu bâbda ma'lûmât veriniz. Düşmanın size hâkim bir mevki' elde etmesine kat'ıyyen meydân verilmemek iktizâ eder. Topçu ateşiyle düşmanın gündüzeyn ben buraya tekrâr duhûlünü zannetmem. Ma'a-mâ-fih sizin de buna yardım etmeniz lâzım. Düşman pek mütecellid-âne ilerlerse derhâl üzerine atılmak muktezidir. 'Aksî takdîrde karanlık basar basmaz ilerleyen düşman üzerine hemân bir baskın yapılmalıdır. Ahvâlden haber-dâr ediniz.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Mevzi'den

Tarihi: 15/04/331

Saat: 2.40

16. Fırka Kumandanlığına

1. Düşman püskürttükten sonra henüz tekrâr şimdiye kadar ta'arruzunu tekrâr etmemiştir.

2. 79 siperlerimize karşı açtığı şiddetli topçu ateşi ve bomba ile iki makineli tüfenk mevzi'ini harâb etmiş ise de tüfenkler îcâbında açıktan ateş edebilecek bir hâlde mevzi'dedir. Bu kısımdaki siper bir mangalık siperimiz bu ateşiyle tahrîb olmuştur. Ve manga efrâdı kısmen topraklar altından çıkarılmakta bulunmuştur.
3. 81 numrolu siperin garbında 5-6 Mayıs 331 hücûmunda 125. Alay tarafından yapılmış metruk siperler vardır. Düşman hücûmunu "Y" siperinden Abdülvehhâb Efendi Sırtı'na ve dolayısıyla 81 üzerine teveccüh etmiş topçu piyâde ve mitralyöz ateşiyle telefât-ı külliye vererek geri çekilmeye mecbûr olmuş bulunduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 15/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. 81 Numrolu siperimizin garbındaki boş siperler 5-6 Mayıs 331 hücûm gecesinde 125. Alay tarafından yapılmış ve terk edilmiş olan hafriyâttır.
2. Düşman, Abdülvehhâb Efendi siperlerine ve oradan geçerek dolayısıyla "81"e karşı ta'arruza teşebbüs etmiş ise de evvelce de 'arz edildiği vechle topçu, mitralyöz ve piyâdemizin ateşiyle geldiği yere telefât vererek püskürmüştür.
3. Düşmanın mütecâsir-âne hareketi hâlinde derhâl üzerine atılanacağı ve 'avn-i hakla imhâ edileceği.
4. 79 siperlerimize karşı düşman obüs ve bomba endâhtını teşdîd ederek iki makineli tüfenk mahalliyle bir mangalık siperimizi yıkmış, kısmen altında kalan efrâd çıkartılmakta bulunmuş bu iki makineli tüfenkler bir teşebbüs hâlinde açıktan ateş edebilecek bir mevzi'de ta'biye ettirilmiş olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Mevzi'den

Tarihi: 15/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

Bugün ba'de'z-zevâl sâ'at biri beş geçerek düşmanın cebheden ve onu müte'âkib sol cenâhtan şiddetli bir ateş icrâsına başladığı ve bunun topçu ateşi ve bomba ile teşdîd edildiği ve 81 siperleri karşısında Y ve 3 Lâ siperlerinde müheyyâ-yı ta'arruz bir vaz'iyette bulunduğu görülmüş ve esâsen 81 siperlerindeki bölük diğer bir bölükle takviye ettirilmiş ve alay ihtiyâtından iki bölük de bu sabâh gerisine yaklaştırılmış idi. Düşman

sâ'at 1 dakîka 50'de bâlâda ma'rûz siperlerden çıkarak Yeşildere'nin munsabbındaki ufak iki kolun teşkîl ettiği ufak sırttan Abdülvehhâb Efendi Sırtı istikâmetiyle 83 istikâmetine ve Y siperiyle onun cenûbundaki siperlerinden çıkan bir kısmı da 77. Alay istikâmetinde ta'arruza kıyâm eylemiştir. Düşmanın bu ta'arruzu (görülebilin takrîben iki bölükten fazlaca) Abdülvehhâb Efendi Sırtı ve siperleri civârında 79 siperleri solundaki makineli tüfenkler ile 81 siperinin şedîd ateşi ve kemâl-i ıftihârla her vakit hedefe isâbet-te fevka'l-âde lik gösteren fırkamız topçusunun: şarapnel yağmurları altında hemân kısm-ı a'zamı yerlere serilmiştir. Düşmanın tekrâr bu istikâmette ve 81'in solundaki ağaçlıktan istifâde ile sokulmak isteyen bir kısmı kurşun ve bombalarla karşılanarak telefâtla geriye geldiği mahalle atılmıştır. Şu anda bu cebhede düşmandan eser kalmamıştır. Yalnız vâdîlerde geri gidemeyen birkaç neferi olması muhtemel ve bu akşam bütün bu vâdîlerde keşf kolu ile taharrî ettirilecektir.

Düşmanın bu hücum esnâsında 76 ve 79 siperlerimizi bomba ve obüs ateşi altına almış ve makineli tüfenkle yalnız cebhe ateşine devâm etmiştir. 79 siperlerindeki ve en solundaki iki makineli tüfenk mevzi'mizle bir mangalık siper düşman obüsüyle tahrîb edilmiş ve bu manga 'askeri topraklar altında kalmış mangadan beş nefer şehîd ve mütebâkîsi sağ olarak çıkarılmıştır. Zâyi'ât tahkîk edilmekte olup ayrıca 'arz edilecektir. 81 siperinde bulunan efrâdın ve onu takviye eden bölüğün metânet ve sebâtı ve siperler üzerinden (ancak bir bölüklük mazgal olduğundan) kum torbaları üstüne çıkarak fedâkâr-âne mukâbeleleri bi'z-zât görülmüştür. Zâyi'âtımız ancak topçu ve bombadandır. Düşman piyâde mermîsinden zâyi'ât hemân hiç mesâbesinde olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Fırka karârgâhından

Tarihi: 15/04/331

47. Alay Kumandanlığına

Düşman bugün zevâl vakti güpegündüz bir ta'arruza kıyâm etti. Bu ta'arruz muhtelif cebhelerde topçu ve mitralyöz ve piyâde ateşlerimizle muvaffakiyyetle püskürtüldü. Yalnız alınan raporlara nazaran 47. Alay ve 48. Alay ve 77. Alay cebhelerinde ba'zı vâdîlerde düşmanın tek tük firârîlerinin kalması melhûzdur. Üç alay kuvvetli birer keşf kolu ile keşf mıntıkları dâhilinde düşmanın eski siperlerine çekildiğine kanâ'at-ı kâmile hâsıl edecek kadar keşfiyyât yaptıracaklardır ve bu keşfin netâyicini dakîka fevt etmeden bana bildireceklerdir. Bu keşfin karanlık basar basmaz icrâsı münâsibtir.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 15/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Bu gece hafif piyâde ateşi icrâ, düşman tarafından fâsılalı top endâht edilmiştir.
2. Düşman bu gece 76 siperleriyle Cemâl Deresi cenûb yamaçlarına 40'ı mütecâviz küçük bomba atmış ve bunlar bir neferin şehâdetine ve on bir neferin mecrûhiyyetine sebebiyet vermiştir.
3. 76 siperimizden açılan lağıma mukâbilde düşmanın lağım hafrettiği işitilmiş, kazma sadâlarının ta'mîkiyle mukâbele edileceği veya ondan evvel lağımları patlatarak düşman lağımını[nın] köreltmeye çalışılacağı ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 15/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Esliha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	14	6	26	2	Karârgâh
2. Tabur; 4 şehîd ,7 mecrûh gitti, 1 gâib gitti.	115	627	717	7	1. Tabur
	115	712	809	16	2. Tabur
2. Tabur; 3 mecrûhiyyetten geldi.	Bir ester mürd olmuştur	Vukû'ât verme-miştir.	3. Tabur	0	3. Tabur

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 16/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

Dünkü muhârebede müşâhede ve takdîr olunabilen düşman zâyî'âtıyla mıntıkamızda muhtelif istikâmette gönderilen keşf kollarından alınan ma'lûmâtta Abdülvehhâb Efendi Sırtı yakınında 30 ve 81 siperinin solu ilerisinde yamaç ve derelerde 70 ve 81 ilerisinde ağaçlık içinde 40 ve daha ilerilerde 'adedi anlaşılamayan düşman maktûlû bulunduğu ve yaralı olup siperlerine dönebilen 'adedi şübhesiz 50'den dûn olmadığı ve düşman hatt-ı aslîsine çekildiği ve keşf kolları tarafından getirilen evrâk esliha, çanta, bayrak ve sâirenin posta ile takdîm kılındığı ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Fırka karârgâhından
Tarihi: 16/04/331

47. Alay Kumandanlığına

47. Alay cebhesindeki lağımlar öğleden sonra sâ'at 4.30'da atılacaktır. Dünkü teblîgât dâiresinde tedâbîr ittihâz ediniz.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

Birinci, İkinci, Üçüncü Taburlara teblîg kılınmıştır. 16 Haziran 331.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 16/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

Her iki lağım atıldı. Lağımlarda toprak yıkıldığı ve aşağı çöktüğü anlaşıldı (toprağın geriye gelmemesi aşağıya çöktüğüne delîl). Düşman siperleri için duman çıktığının taras-sud zâbiti tarafından görüldüğü ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 16/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Esliha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	14	6	26	2	Karârgâh
2. Tabur; 4 şehîd, 23 mecrûh geldi, 3 hasta geldi, 12 mecrûhiyyetten geldi.	114	616	716	7	1. Tabur
3. Tabur	115	794	791	16	2. Tabur
Neferen	115	852	941	0	3. Tabur
9 şehîd, 28 mecrûh gitti, 1 gâib, 6 hasta geldi.					

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 17/04/331

47. Alay Kumandanlığına

19. Firkadan On Sekizinci Alay, düşmanın Yüksekırt'taki siperlerinden iki 'adedini bu gece zabt ve işgâl etti.
- Yarın düşman berây-ı istirdâd mukâbil ta'arruzâta kıyâmı muhtemeldir.
- Yüksekırt'a endâht edilecek bataryaların seherle berâber oraya tevcih eylemeleri lâzımdır.
- İşgâl edilen mevâzı' Fırka 19 tarafından bir işâretle belli edilecektir.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı'ndan

Tarihi: 17/04/331

Fırka emr-i yevmîsinin birinci mâddesi ber-vech-i zîrdır.

- Başkumandanlık Vekîli ve Harbiyye Nâzırı Paşa hazretleri, refâkatlerinde Şehzâde necâbetlû Ömer Fârûk Efendi Hazretleri olduğu hâlde 'umûm fırka nâmına dün karârgâhımızı teşrîf buyurdular. Bi'l-cümle zâbitân ve efrâdımıza selâm ettiklerini vezâifin kesret ve ehemmiyeti olmasa her bir yerleri mutlakâ ayrıca ziyârete geleceklerini beyân buyurdular ve fırkamızın yakın ve uzak icrâ ettiği muhârebelerde ibrâz ettiği fedâkârlığı memnûniyetle takdîr buyurduklarını ifâde eylediler ve gâyet hakla her tarafta olduğu gibi burada efrâdımızın şecâ'at ve fedâkârlığıyla muvaffakiyyetiyle püskürtüleceğine ve düşmanı her tarafta maglûb ve makhûr bulacağına emin bulunduklarını da der-miyân eylediler ve şehîdlerin 'âile ve eytâmını mütekâ'idlerin istirahatını temîn buyurduklarını da 'ilâve buyurdular.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 17/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Eslîha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	14	6	26	2	Karârgâh
2. Tabur; 4 mecrûh gitti, 1 hasta gitti, 1 hasta geldi.	114	622	709	7	1. Tabur
3. Tabur	115	690	787	16	2. Tabur
Neferen; 8 mecrûh geldi, 2 hasta geldi, 1 şehîd, 2 mecrûh gitti.	0	859	948	0	3. Tabur

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 18/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Akşam sol cenâhta 48. Alay cebhesinde başlayan ateş tadrîcen alayımız cebhesine sirâyet etmiş ve düşmanın bu ateşine ‘aynı vechle mukâbele edilmiştir.
2. 78 siperlerine atılan birkaç bomba lehü'l-hamd bir zâyî'âta sebebiyyet vermemiştir.
3. Düşman gece karanlığında ileriye tenvîr için yağlı paçavralar yaktığı ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 18/04/331

47. Alay Kumandanlığına

Sağ cenâhınız ilerisinden Birinci Taburunuz irâe edilen mahalde düşmanın hafriyâtla meşgûl olduğu anlaşılmıştır. Bu gece düşmanın çalışmasını ateşle men' ettiriniz. Hafriyât mahalli yarın sabâh topçuya irâe edildikten sonra ateş altına aldırılacaktır.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 18/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Eslîha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	6	14	25	2	Karârgâh
1. Tabur; 4 necruhiyetten geldi	622	114	719	7	1. Tabur
2. Tabur; 10 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastadan geldi, 2 hasta geldi.	699	115	796	16	2. Tabur
	856	115	945	0	3. Tabur
3. Tabur; 2 mecrûh gitti, 1 şehîd	2183	358	2485		

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 19/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Bu akşam alay cebhesinde fâsılalı sûrette ateş baskını yapıldığı.
2. Sağ cenâh ilerisinde düşman hafriyâtı bütün gece piyâde ateşi ve bombalarımızla iz'âc fa'âliyyeti tahdîd edilmiştir.
3. Sol cenâhta zâbit kumandasıyla çıkarılan keşf kolumuz Yeşildere'nin menba'ında ikiye ayrılan kollardan garbtaki kolun menba'ında düşmanın Evvelce yaptığı koltuktan bu kolun hemân şark yamacı ile cenûba mütekaddim krokide “ع 'Ayn” ile irâe olunmuş ve düşman tarafından evvelce takarrüb hendeği olarak yapılmış olan hafriyâta doğru dere boyunca hafriyât yaptığını görerek üzerine şiddetli ateş icrâ ve bombalar endâht eylediği.
4. Düşman tarafından 76 siperlerimize atılan bombalardan dört nefer mecrûh olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 19/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Topçumuz tarafından T, V siperleri arasından aşağıya doğru inen düşman hafriyâtına icrâ edilen üç mermî birisi havâda, diğer ikisi düşmanın H siperlerine düşmüş ve topçularına ma'lûmât verilmiştir.
2. 76 siperi ilerisindeki V siperinde bir makara tertîbâtı görülmüş bu düşmanın atılan lağımlarına dökülen toprakları hârice almak üzere yapılmış bir tertîbât olduğu lağım-cılar tarafından bildirilmiş ve buraya atılan toplar üzerine derhâl indirildiği görülmüş-tür.
3. Yeşildere'nin menba'ında ikiye ayrılan kollardan soldaki kolun hemân şarkında düşman bu derenin menba'ında evvelce görülen koltuğun cenûbundan dere istikâmetinde hafriyâta bulunduğunu 48. Alay tarassudundan gönderilen zâyi'ât vâsıtasıyla bi't-tarassud görülmüş olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı
Binbaşı Tevfik

16. Fırka Kumandanlığına

Fî 19 Haziran 331 akşamına kadar Yeşildere'nin menba'ından ikiye ayrılan ve hâlen isimsiz bulunan iki koldan garbtaki kolun şarkında ve bu iki kolun arasında yayık bir vaz'iyette bulunan ve hâlen Abdülvehhâb Sırtları nâmıyla yâd olan sırttaki düşman fa'âliyyet ve tahkîmâtı ile arâzî hakkında muhtelif sûretlerle icrâ ettirilen keşfiyyât ve rüyetle ber-vech-i âtî ma'lûmât-ı netâyic istihsâl kılınmıştır.

1. Merbûten mütekaddim krokide Yeşildere menba'ından ayrılan Y-Ş kolları arasındaki sırtın hatt-ı bâlâsı cebhemizdeki sırtların hatt-ı bâlâsı gibi 'umûmiyyet i'tibâriyle: düşmanın hatt-ı aslîsini teşkîl etmekte tabî'atıyla ilerisindeki arâzîye hâkim bulunmaktadır.
2. 5-6 Mayıs hücûm gecesinde Abdülvehhâb Efendi ve arkadaşları tarafından tutulmuş ve hafr edilmiş olan siperler iki koldan Ş kolunun hemân garbında V-Lâ ʹ sırtının sırt-ı 'askerîsinden elli ilâ altmış metre şarkta bulunuyor ki buradan ancak sırt-ı 'askerîye kadar gidilince sırtın yamacından bir kısım rüyet edilebiliyorsa da bu sırt üzerinde bu siperden i'tibâren irili ufaklı ağaçlar ve ormanlar rüyeti tamâmen tahdîd etmektedir. Bu L siperlerinin şimâl tarafında bu siperlere "Hemze" râh-ı mestûruyla hemân mülâsık düşmanın hâkim "H" mahmûzunun cenûb kenârı ve koltuğu vardır ki burada ta'biye edilmiş olan düşman makineli tüfeği "Ş" koluyla bu L siperlerini ve Karadere'yi yalayıcı ateş altında tutmaktadır. Binâen-'aleyh 5-6 Mayıs 331 hü-cûm gecesini bu siperler nasıl yapılmış ise hâlen o vaz'iyette ve geceleri ileriye sırta doğru ve şimâle müterassıdlar çıkarmak sûretiyle 3. Taburdan kuvvetli bir keşf kolu ile tutulmaktadır. Yalnız düşman H mahmûzunda ufak bir koltuk vücûda getirmiştir.
3. Yeşildere'nin munsabbında iki kola ayrıldığı mahalden i'tibâren hâsıl olan "Lâʹ" basık ve yayık sırtın da kısmı kesik bir yar hâlinde ve iki kolun nokta-i iltisâkından buraya kadar kısmı kesik bir ... bir hâldedir Bu yar görünen mevki'den şimâle doğru yine küçük küçük ağaçlar imtidâd etmekte ve top ağaçlar ikinci "Y" koluna yakın bulunmaktadır. Bu iki kolun nokta-i iltisâkı derin bir vâdî olup buradan çıkan keşf kollarının Ş, Lâʹ sırtına çıkması "N" kısmının tabî'aten olan menâ'atı yüzünden 'akâmete mahkûmdur. Ancak keşf kolları ya sırtın şarkından geçerek "Ş" kolu garbindan veya sol kol "Y"nin hemân şarkından geçerek kolun munsabbına yaklaşmaksızın geçmek sûretiyle "Lâʹ" sırtına çıkabilecektir. Binâen-'aleyh bu kısım arâzî 'umûmiyyetle dalgalı birçok yerlerinde su yarıları mevcûd ve kesiktir.
4. Düşmanın "Y" kolunun şarkındaki sırttaki fa'âliyyet ve tahkîmâtına gelince zâbitân kumandasıyla sevk edilen keşf kolları "Ş" kısmının garbindan dolaşarak "Lâʹ" sırtı üzerinden "L" siperlerine kadar gitmişlerdir. "Y" kolunun "N" kısmının biraz şimâlin-den "S" râh-ı mestûrunun bulunduğu ve bu kısımdan "Y"nin munsabbı cihetinden gelen kazma ve kürek sadâlarını işitmişler fakat istikâmet tahkîmâtı iki üç kazma sadâsı birden geldiğinden ta'mîr edemediklerini bildirmişler ve Abdülvehhâb Siperleri'nin hâl-i aslîde bulunduğunu (5-6 Mayıs 331'de yapıldığı gibi) bildirmişlerdi. Binâen-'aleyh evvelce bâ-rapor 'arz edildiği vechle "Y" kolunun menba' cihetinden "Y" koltuğunun düşman hafr edildiği ma'lûm bulunuyordu. Devâm eden kazma ve kürek seslerinin bu koltuktan i'tibâren ta "S"ye doğru tahkîmâtı temdîd veya "M" ile gösterildiği vechle bu koltuğu hatt-ı aslîsine vâsıl etmek üzere tahkîmâta devâm

ettiği veya işitilen iki, üç kazma sadâsından her iki cihete tahkîmâtını icrâ eylediği meczûm bulunuyordu. Fakat sevk edilen keşf kollarının “S” râh-ı mestûrundan ileri geçemediği ve “L” siperlerine çıkan kuvvetli keşf kolu müterassıdlarının “Lâ” sırt-ı ‘askerîsi yakınına ancak gelebilmeleri ve her gün için burada düşman keşf kollarıyla kurşun te’âtîsi ve arâzînin ağaçlık bulunması tahkîmâtın cihet-i istikâmetini ta’yîne mâni’ teşkil ediyor ve keşfiyyâta da devâm ediliyordu geriden ve sırtlar üzerinden icrâ ettirilen rüyet keşfinde düşmanın “Y” koltuğundan “M” ile hatt-ı aslîsini rabt etmek üzere tahkîmâtta bulunduğu görülmüş ve geceleyin keşfiyyâta devâm ile evvelce görülen koltuktan i’tibâren kazma seslerinin “S” râh-ı mestûruna da ağaçlıklar arasından yaklaştığı anlaşılmış ve geriden tekrâr ‘ale’t-tekrâr icrâ edilen rüyet-i keşfiyle “Y” koltuğu “S” râh-ı mestûruna kadar kısmen imlâ ve hafr sûretiyle iltisâk ettirdiği görülmüştür. “S” râh-ı mestûrunun şimâlinde nîm dâirevî ve cebhesi Yeşildere’nin “Y” kolu ve Yeşildere Vâdîsi’ni dövecek sûrette cenûba müteveccih bir makineli tüfenk mevzi’i vücûda getirdiği görülmüş ve “Y” koltuğunun bir kısmını kum çuvallarıyla mazgallanmış ve esâsen bu kolun munsabbındaki koltuk kısmında bu vâdîyi dövmek üzere evvelce bir makineli yerleştirmiş idi. “Y” koltuğunun “S” râh-ı mestûruna doğru temdîdiyle husûle getirdiği hafriyâtın “Lâ” sırtına nazaran vaz’iyyet-i mahsûsası bütün teferru’âtıyla Abdülvehhâb Siperleri’nden ziyâde ve “Lâ” sırtının taht-ı hâkimiyetinde ve sırt-ı ‘askerinin garbında fevka’l-‘âde münhatt bir mevki’de direğe “Lâ” sırtına doğru hiçbir tarafı görmesi ihtimâli yoktur. Binâen-‘aleyh cebhesi rüyete nazaran “Y” vâdîsine müteveccih gibi imlâ ile makta’ı şu şekilde görülmektedir. “Lâ” sırtının hemân garb yamacında kroki gösterildiği vechle düşman keşf ve tarassud neferleri için “T” hafresi görülmüştür. Bunun “V” yamacında “S”, “Y” tahkîmâtıyla bir irtibâtı görülemediği.

5. “S” râh-ı mestûrunun Abdülvehhâb Siperleri’ne doğru iltisâkı görülmemiştir ve arada “Lâ” sırtı ve onun şark yamaçları vardır.
6. Düşmanın bu kısımdaki hatt-ı aslîsinin ba’zı aksâmı ilerisinde “H” siperinin (mahmûzun cenûb kısmında) bir kısım tel örgüsü görülmekte olduğu gibi “Y” kolunun munsabbı kurbundaki bu menba’a hâkim koltuklu önünde tel örgüsü görülmektedir.
7. Alayın diğer cebhelerindeki vaz’iyyete gelince, buradan düşmanın siperleri vaz’iyyeti tebdîl edecek bir hâl görülmemiştir. Yalnız düşmanın 76, 78 siperlerimize karşı lağım hafr ettiği, bu siperlerden ileriye doğru hafr edilmiş lağımlardan keşf olunmuş ve barutla bu düşman lağımları köreltilmiştir. Düşman siperleri içinde cereyân eden ahvâl dâimî bir tarassud altında bulundurulmakta olup ve siperinde bir makara tertîbâtı görülmüş ve bununla tahrîb olan lağımın topraklarını çıkarmaya uğraştığı tasavvur edilmekte bulunulmuş ve topçu ateşi buna mâni’ olmuştur.
8. Düşmanın lağım hafriyâtı teşebbüsü tekrâr etmesi muhtemel bulunduğundan 76 siperindeki iki lağım: lağım medhâlinde i’tibâren onar metreden sağa ve sola derin muvâzîler hafr etmeye derhâl başlatılmıştır ve yeri dinlemek üzere muvâzîlerde tarassud yerleri de açılmakta bulunmuştur. 78 cebhesinde yalnız bir lağım olup 15’inci metreden ilerisi: dîvârları kısmen çatlamış olduğundan bundan da sağa doğru ‘amîk bir muvâzî güşâdına başlatılmakla berâber ikinci bir lağım hafrına da başlatılmış ve mesâfesi 85 metreyi bulur bulmaz, bundan da sola doğru derhâl ‘amîk bir muvâzî açtırılmaya başlanacaktır.
9. Düşmanın sağ cenâhımızda “V” siperiyle 125. Alay karşısındaki siperi arasından 125. Alay sol cenâhına doğru açtığı görülen râh-ı mestûrlar derhâl 125. Alaya ihbâr

edilmekle berâber hâlen nişâncı efrâd da bu tahkîmâta karşı endâhta memûr ve baş çıkardıkça endâht ile mûmâna'ata çalışmakta ve bu tahkîmât üzerine tesbît edilen âletlerimizle bomba atılmakta bulunmuştur.

Mütâla'ât:

Gerek görülen arâzînin hâli ve gerek düşman siperlerinin arâzîye olan derece-i hâkimiyet ve tahkîme müdâfa'a ve ta'arruz nokta-i nazarından ber-vech-i zîr telhîs olunabiliyor.

1- Müdâfa'a hâline nazaran:

Düşmanın tuttuğu mevzi' 'ale'l-'umûm cebhemizde mevcûd sırtların hatt-ı bâlâsından geçmekte olup vesâit-i mükemmelesiyle bu hattı tahkîm ve tarsîn eylemiştir. Cebhemizde Hatt-ı aslîsi dâhilinde Şehîdler Tepesi'nde 78 karşısında ve daha solda ve Keltepe'de olmak üzere üç istinâd noktası tesîs ve bu nikâtı lâ-akall yekdiğerine hâkim üç hatt ile tahkîm ve istinâd noktalarını yekdiğerini enflad ve mikrâsı ateş altına alacak sûrette "V" siperinde üç "H" siperinde kezâ üç, "I siperinde iki, "V, Y" siperinde de iki makineli (Yeşiltarla'da sırtta ve Keltepe'de ayrıca makineli tüfenkler vardır) tüfenk "V, Lâʼ, Y" siperlerinin şimâlinde de iki obüs ta'biye eylemiş ve Keltepe'de 'aynı maksadla ağır top vaz' eylemiş bulunuyor. Binâen-'aleyh cebhemizde düşman hatt-ı aslîsi: canlı düşmandan ziyâde makine kuvvetine istinâd etmekte bulunmuştur. Düşman hatt-ı aslîsinin ba'zı aksâmı vâdîleri ve zâviye-i meyyiteleri yüksekliğiyle berâber dövemediğinden hatt-ı aslîsinden her vâdîyi dövecek sûrette koltuklar ve bu koltuklara makineli tüfenkler ta'biye ile yekdiğerine râh-ı mestûrlarla rabt etmiş ve etmekte bulunmuşlardır ki bununla bu zâviye-i meyyite ve vâdîleri îcâbında ateş altında bulundurmak ve cebhesinde arâzînin takarrübüne müsâ'id zemîn ve arâzî 'ârızalarını şu sûretle imhâ etmek maksadını ta'kîb eylemek "Y" kolu munsabbındaki koltukla "H" cenûbundaki koltuk V, Y kolunun imtidâdıyla "S" râh-ı mestûru yakınında dâirevî teşkîl eylediği koltuk bu maksada ma'tûf: ve makineli tüfenklerinin 'adedinin ziyâdeliği arâzîye makineli tüfeğin değil, makineli tüfenkle arâzî ve mevzi' tahvîli mûte'addid râh-ı mestûrlar güşâdıyla kendisini hatt-ı aslîsi ilerisindeki mevzi'leri tutmaya sevk ediyor. Bu mevâzî' ancak ta'arruzumuzda kendisi için mûcib-i istifâde fakat hâl-i hâzırda ancak keşf kollarının vâdîlerden istifâde ile ilerlemelerini men' fâidesini câmi' olabiliyor.

2- Ta'arruz hâline nazaran:

Hatt-ı aslîden i'tibâren gerek açtığı râh-ı mestûrlarla ve gerekse arâzînin hâsıl ettiği 'avâriz-ı tabî'iyye ve vâdîlerden (bu yanı sol cenâhta) hatt-ı bâlâları kendi elinde bulunan sırtları hâsıl eden derelere kadar yaklaşabiliyor ve bu maksadla cebhesinde râh-ı mestûrlar 'adedini tezyîd etmekte ise de dereden i'tibâren mevâzî'-ı mütেকâbilenin cebhe yan ve arka ateşleri kendi siperleri yanında aşağıyı vâdîlere kadar kendisini indiren râh-ı mestûrların fâidesini orada mahdûd kılar. Tabî'at-ı arâzî burada artık ona müfîd olamaz koltuklara ta'biye eylediği makineli tüfenklerin kendi efrâdının tabî'î olan siper hakkında bunların ric'atini himâye maksadıyla da tev'em bulacağı şübhesizdir.

3- Hâl-i müdâfa'a da siperlerimiz:

Gerçi düşman mevâzî'ı vaz'ıyyet-i arâzî cihetiyle hâkim bulunuyor. Düşman kadar makineli tüfeğimiz yok. Her vâdî başını ateş altında tutmak mümkün değil fakat: nâmûs-ı hamîyyet: bu mâddî noksânı: ikmâl: süngülerimizle her vâdîyi setr eder birer cânlı maki-

ne olur. Siperimizin vaz'iyet-i hâzırası tüfenklerimizin yekdiğerine yan ve mikrâsî ateşle himâye edecek bir hâldedir.

Ta'arruza gelince:

Düşman 5-6 Mayıs hücumunda en za'îf noktanın sağ cenâhı olduğunu anladığından bu cenâhı vücûda getirdiği üç istinâd noktasıyla fevka'l-'âde tahkîm etmiş, bütün vâdîleri makineli tüfenkleriyle sedd eylemiştir. Gerçi 'ârıza-i arâzî ve i'vicâcât-ı tabî'yye ve vâdîler tabî'î birer takarrüb yolu ise de bunlar makine ile sedd edilmiş bütün düşman cebhesi denizde iş göremeyen gemilerinin karaya çevrilmiş bordası hâlini almıştır. Binâen-'aleyh ta'arruzun muvaffakiyyetle netîcelenmesi için süngü kuvvetine vâbeste ve bu süngünün bordoyu 'azmiyle kuvvetiyle parçalanması siperlere takarrübüne vâbeste ve takarrübü sedd eden makinelerin ise 'azîm topçu kuvvetiyle iskât ve tahrîbi için süngüye yol açabileceği 'arz olunur.

**47. Alay Kumandanı
Binbaşı Tevfik**

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 19/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Esliha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	6	14	25	2	Karârgah
1. Tabur; 4 mecrûhiyyetten geldi.	616	114	717	7	1. Tabur
	701	115	798	16	2. Tabur
2. Tabur; 1 mecrûh gitti, 2 hasta gitti, 3 hasta geldi, 3 mecrûhiyyetten geldi, 3	860	115	949	0	3. Tabur
3. Tabur; 3 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastadan geldi.	4	62	188	0	33. Bölük Makineli Tüfenk

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 19/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Düşman makineli tüfenkle 78 siperimize ateş etmiş ve mukâbele olunmuştur.
2. Topçularımızın attığı mermîler düşmanın "H" ve "Lâ" siperi gerisinde bulunan düşman topçu mevzi'ine düşmüş, kum torbaları tahrîb eylemiştir.
3. Düşmanın H siperinin şimâlinde de kum torbaları arasından top kalkanına müşâbih

zırhlı büyük bir kalkan görülmekte olduğu.

4. Düşmanın Cemâl Deresi munsabbına doğru attığı kara torpillerinin infilâkından bir sıhhiye neferiyle diğer bir neferin hafif sûrette mecrûh olduğu.
5. Düşman Yeşildere'nin munsabbında ikiye ayrılan kollardan soldaki kolun munsabbındaki koltuğu aşağıya doğru imtidâdında hafriyâtına devâm eylediği.
6. 78 siperlerimiz önündeki üçüncü bir lağımın daha hafriyâtına başlattırıldığı ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 20/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Esliha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	6	14	25	2	Karârgah
2. Tabur; 4 mecrûh gitti, 2 hasta gitti, 7 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastadan geldi.	703	115	800	16	2. Tabur
3. Tabur Neferen	864	115	953	0	3. Tabur
5 mecrûhiyyetten geldi, 1 mücededen geldi, 1 mecrûh gitti, 1 şehid					

Birinci tabur vukû'ât vermemiştir.

Zâyi'ât

33. Bölük Makineli Tüfenk		3. Tabur		2. Tabur		1. Tabur		
Mecrûh	Şehîd	Mecrûh	Şehîd	Mecrûh	Şehîd	Mecrûh	Şehîd	Tarîhi
		2	0	3	1	0	0	6 Haziran331
		0	0	1	0	0	0	7 "
		3	0	3	0	0	0	8 "
		1	0	7	1	0	0	9 "
		0	0	3	1	0	0	10 "
		2	0	1	0	0	0	11 "
		0	0	0	0	8	2	12 "
		2	0	1	0	5	0	13 "
		2	1	1	1	0	0	14 "
6	0	26	8	6 (1 esîr veya gâib)	4	18	4	15 "
0	0	28	9	23 (1)	4	8	1	16 "
0	1	2	1	4	0	4	1	17 "
		2	1	0	0	0	0	18 "
		0	0	1 (3 hastane-ye)	0	5	1	19 "
		1	1	4 (2)	0	0	0	20"
6	1	71	21	58 5 hasta, 2 esîr veya gâib	12	48	9	Yekûn

16. Fırka Kumandanlığına

- Öğleden sonra düşman 76 ilerisinde hafr edilen siperlerimizle 78 ve 81 siperlerine hafif piyâde ateşi icrâ etmiş, o sûretle mukâbele olunmuştur.
- Topçularımız tarafından atılan mermîler düşmanın H siperleri civârına isâbet etmiştir.
- Düşmanın V siperi içinde kırmızılı beyâzlı bir flama sallandığının görüldüğü.
- Düşmanın evvelki raporlarda 'arz edilen mahallerde hafriyâtına devâm eylediği ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı'n-dan

Tarihi: 21/04/331

47. Alay Kumandanlığına

Yarın sabâh sâ'at 4'te topçumuz düşman mevzi'ine fâsılalı sûrette endâht edecektir. Kırmızısirt ve Kanlısirt, Yeşiltarla, Keltepe, Süngü Bayırı'ndaki düşman mevzi'i dövülecektir. Düşmanın bu endâht esnâsında veyâhûd hitâmında bir ta'arruza kıyâm etmesi ihtimâline karşı kıt'aâtın hâzır bulunması muktezîdir.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 21/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Eslîha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur;	611	114	719	7	1. Tabur
1 mecrûhiyyetten geldi.	705	115	802	16	2. Tabur
2. Tabur; 1 mecrûh gitti, 2 hasta gitti, 1 hasta geldi, 1 hasta geldi, 1 mecrûhiyyetten geldi.	866	114	955	0	3. Tabur
3. Tabur; 1 mecrûh gitti, 3 mecrûh geldi, 1 hayvân mürd olmuştur.	4	62	118	14	33. Bölük Makinelî Tüfenk
		419	2620	39	

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 21/04/331

Zâyi'ât

3. Tabur	2. Tabur	1. Tabur
Mecrûh	Mecrûh	Mecrûh
1	1	2

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 22/04/331

16. Fırka Kumandanlığına Rapor

1. Düşmanın “H-V” siperleri ilerisinde tel örgüsü yaptığı, keşf kolları tarafından haber verilmiş ve ateşle ta’cîz edilmiş ise de sabâhleyin bir kısmını ikmâl ettiği görülmüş-tür.
2. Havândan atılan altıyı mütecâviz mermî 76, 78 siperleri arasındaki ittisâl siperi ile-risine ve içine düşmüş ve 15 metreye karîb bir mahallin topraklarını kâmilten siper içerisine dökmüştür ve derhâl toprakların kaldırılmasına başlanmıştır.
3. Düşman tarafından atılan bombalardan iki mecrûhumuz olduğu.
4. Diğer topçular tarafından atılan mermîler H ve La 5 siperlerinde tahrîbât yaptığı gö-rüldüğü ma’rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

Tarihi: 22/04/331

3. Tabur Yâveri Mülâzım-ı Sâni İbrahim Efendi bin Sâlih (Bağdat) mülâzım-ı evvelîğe, Üçüncü Tabur Birinci Bölük Mülâzım-ı Sâni Mustafâ Efendi bin Hüseyin (Adana) mülâ-zım-ı evvelîğe 1 Haziran 331’den i’tibâren terfî’ eylemişlerdir.

İbrahim Efendi, Dokuzuncu ve Mustafâ Efendi de On Birinci Bölük mülâzım-ı evvelik-lerine ta’yîn kılınmıştır.

2. Tabur Yâveri Mülâzım-ı Sâni Hüseyin Efendi ve Birinci Tabur Yâverliğinde müstahdem Sezâi Efendi mülâzım-ı evvelîğe terfî’ eylemişler. Mûmâ-ileyhümden Hüseyin Efendi, Yedinci Bölük ve Sezâi Efendi, Birinci Bölük mülâzım-ı evveliklerine ta’yîn edilmişlerdir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 22/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Esliha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	14	6	26	2	Karârgah
2. Tabur, 1 mecrûh gitti, 2 hasta gitti, 4 mecrûhiyyetten geldi,	115	706	803	16	2. Tabur
	114	865	954	0	3. Tabur
3. Tabur; 2 mecrûh gitti, 3 mecrûhiyyetten geldi.	62	4	118	0	33. Bölük Makineli Tüfenk

Birinci Tabur vukû'ât vermemiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 22/04/331

Zâyi'ât

Efrâd			
Yekûn	Mecrûh	Şehîd	
3	1	2	1. Tabur
1	1	0	2. Tabur
2	2	0	3. Tabur
6	4	2	

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 23/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Düşmanın Keltepe'den atmış olduğu mermîleri kâmilten kendi siperlerinden V siperlerine düşürmüştür.
2. Cebel topçularımızın attığı mermîlerden ikisi 76 siperlerimizin önüne düştü ise de bir zarar vermediği pek çabuk tashîh-i mesâfe ederek kâmilten düşman siperlerine düşürdüğü ve pek mühimm tahrîbâta sebebiyyet verdiği.
3. Düşman Keltepe'nin şimâl-i şarkî yamacında bu bomba mahalline müşâbih hafriyât yaptığı.
4. Hafîf sûrette piyâde ateşi devâm ettiği ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

47. ALAY

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 23/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Esliha	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	14	6	26	2	Karârgah
2. Tabur; 1 mecrûh gitti, 3 hasta geldi, 3 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastadan geldi.	115	706	803	16	2. Tabur
33. Bölük Makineli Tüfenk; 1 hasta gitti.	62	4	117	0	33. Bölük Makineli Tüfenk
	62	4	118	0	33. Bölük Makineli Tüfenk

Zâyi'ât

3. Tabur	2. Tabur
Mecrûh	Mecrûh
1	1

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 24/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Bu gece alay cebhesinde 76, 78 siperlerine karşı düşman tarafından makineli tüfenk ve piyâde ateşi fâsılalı sûrette icrâ edilmiş ve ol vechle mukâbele olunmuştur.
2. Nisfû'l-leyle doğru bir lağım atılma sarsıntısı işitilmiş ve onu düşman tarafından şiddetli ateş ta'kîb etmiş ise de çok devâm etmemiştir.
3. Düşman tarafından atılan bombalardan bir ikisi kendi siperlerine düşmüş, alay cebhesine isâbet edenlerde bir tesîr yapamamış oldukları.
4. Düşmanın H, Lâ' siperlerinde topçumuz tarafından yapılan tahrîbâtın geceleyin ta'mîriyle uğraştığı, keşf kolundan alınan haber üzerine ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 24/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 6 mecrûhiyyetten geldi.	607	114	722	7	1. Tabur
2. Tabur; 3 hasta gitti, 5 mecrûhiyyetten geldi.	708	115	805	16	2. Tabur
3. Tabur; 4 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastadan geldi.	871	114	960	0	3. Tabur
Mitralyöz 1 hastadan geldi.	4	62	118	0	33. Bölük Maki-neli Tüfenk

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 25/04/331

Zâyi'ât

Mecrûh	
1	1.Tabur

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 25/04/331

Fırkaya Rapor

1. Bu gece alay cebhesinde hafîf piyâde ateşi te'âtî edilmiştir.
2. 78 siperlerimiz ilerisine hafr edilen lağımlar sipere muvâzî açılan kısmında bir def'a kazma ve kürek sadâları işitilmiş, bütün gece tarassud edilmiş fakat sadâ tekrâr işitilememiş olduğu ve hafriyâta 'amîk bir sûrette devâm edildiği ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı'ndan
Tarihi: 25/04/331

47. Alay Kumandanlığına

Düşman ileri hattlarınızı fazlaca bombardıman ediyor. Müte'âkiben bir teşebbüs-i fi'lîsi ihtimâline karşı ileri hattlarınızı teyakkuz ve intibâha da'vet ediniz.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 25/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Alay cebhesinde hafif fâsıllı sûrette piyâde ateşi olduğu.
2. Düşman tarafından 78 siperleriyle râh-ı mestûrlarımıza icrâ kılınan topçu ateşinin bir tesîr yapmadığı.
3. 78 siperi ilerisinde işitilen tahte'l-arz kazma ve kürek sadâsının dün akşamdan beri tekrâr etmediğine ve tarassud devâm etmekte ise de düşmanın burada lağımların vaz'iyet ve istikâmetini anlamak için hafriyatını ta'til ve tarassud etmek ihtimâli bulunduğu ve muvâzîlerin hafrına da bir taraftan devâm edilmekte bulunduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 25/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 4 mecrûhiyyetten geldi.	708	115	805	16	2. Tabur
	872	114	961	0	3. Tabur
2. Tabur; 1 mecrûh gitti, 5 mecrûhiyyetten geldi, 4 hasta gitti.	4	62	119	0	33. Bölük Maki-neli Tüfenk
3. Tabur; 1 hastadan geldi. Mitralyöz 1 hastadan geldi.	4	62	118	0	33. Bölük Maki-neli Tüfenk

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırın-dan
Tarihi: 25/04/331

47. Alay Kumandanlığına

Düşman öğleden sonra sâ'at beşte muntazam bir topçu ateşi yaptı. Kırmızı ve Kanlısirt'ta ba'zı tahrîbât icrâ etti. Yeşildere menba'larında ba'zı piyâdeleri gözüktü. Her ihtimâle karşı daha ziyâde teyakkuzda bulunulması ve düşmanın geceleyin küçük büyük teşebbüsleri mutlakâ kırılmak lâzımdır. Çıkarılmasına lüzûm göreceği keşf kollarının dahi bi'n-nisbe kuvvetli olması münâsibtir. Topçu alayı Yeşildere cenâh-ı menba' ve Yeşiltarla ve şarkında kendisince muhakkaken ma'lûm olan düşman istikâmetlerine geceleyin endâht edebilecek tedâbîri ittihâz etmelidir.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 26/04/331

Taburlara Teblîgât İcrâ Kılınmıştır: 33. Bölük Makineli Tüfenk Zâbitine

Düşmanın Yeşildere'nin garb kısmından manga manga ilerlediği istihbâr olunuyor. Tarassud ediniz ve gördüğünüz anda derhâl ateş ediniz. Sizden bunu beklerim.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 26/04/331

1, 2, 3. Tabur Kumandanlıklarına

Düşmanın cebhemize bi'l-hâssa 78 siperlerimize karşı bomba ve top endâht etmekte olması. Bir fa'âliyyetin başlangıcı olabileceğinden ileri hatta bulunan kıt'aâta her türlü ihtimâle karşı hâzır bulunmalarını emrediniz.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 26/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

Düşmanın Yeşildere'nin garb kısmından manga manga ilerlemekte olduğu 48. Alay 2. Taburdan gönderilen bir nefer tarafından bildirildiği 3. Tabur Kumandanlığından bildirilmiş ve alay kıt'aâtına hâzır olmaları emr olmakla berâber düşmanın harekâtının tarassud edilmesi de ayrıca emr olunmuş olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 26/04/331

Bu dahi

1. Bu gece alay cebhesinde hafif piyâde ateşi te'âtî edilmiştir.
2. Düşmandan atılan bombalar yalnız bir neferin hafif sûrette mecrûhiyyetine sebebiyet verdiği ve tarafımızdan da bomba ile mukâbele olunduğu.
3. Düşman tarafından 78 siperlerimiz ilerisinde tahte'l-arz işitilen kazma sadâsının 36 sâ'atten beri yapılan tarassudât-ı ciddîyyeye rağmen tekrâr işitilemediği. Bundan da düşmanın ya lağımını doldurup beklediğinin veya o da bizim gibi tarassudâtla meşgûl olduğunun anlaşıldığı ma'a-mâ-fih düşmandan işitilen sadâ istikâmetinde derin hafriyâtla berâber çiçekler yapıldığı, her ihtimâle karşı hâzır ve gâyet müteyak-kız bulunulduğu.
4. Düşmanın Yeşildere'nin istikâmetinde menba'sına yakın ikiye ayrıldığı mahallin hemân şimâlindeki kesik ve kel arâzînin eteğinde tahte'l-arz iki delik açarak tarassud mahalli yaptığı ve bu mahallin nişâncı efrâd vâsıtasıyla ateş altına alınarak büyütüldüğü ve kum torbasıyla setr ve tahaffuza mecbûr edildiği ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 26/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Düşman ba'de'z-zevâl sâ'at beşte bed' ile yarım sâ'at kadar 78 siperlerimizi topçu ateşi ve kara torpili ateşi altında almış, yalnız bu siperdeki makineli tüfenk mevzi'le-

rinden birisini kısmen tahrîb etmiş, iki nefer hafîf sûrette mecrûh olmuştur.

2. Yeşildere menba'ından ikiye ayrılan iki ufak kol arasındaki sırta doğru düşmanın manga manga 'askeri ilerlettiği 48. Alay 2. Taburdan Gönderilen bir neferin ifâdesinden anlaşıldığı 3. Taburdan bildirilen ve 'aynı zamânda makineli tüfenk bölüğü-müzün tarassud mevzi'inden beş altı neferin ellerinde kazma, kürek bu sırta indiği görülmekle bu mıntika derhâl ateş altına aldırılmalıdır.
3. Üçüncü Tabur tarassud mevki'i takviye edilmiş ve diğer taburlar da her türlü ihtimâle karşı hâzır ve müheyyâ bir hâlde bulundurulmakta olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 26/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen 1. Tabur; 5 mecrûhiyyetten geldi. 2. Tabur; 2 mecrûh gitti, 1 hasta gitti, 2 hastadan geldi, 3 mecrûhiyyetten geldi.	6	14	26	2	Karârgah
	607	113	723	7	1. Tabur
	710	115	807	16	2. Tabur
	4	62	119	0	33. Bölük Mitral-yöz
	4	62	118	0	33. Bölük Maki-neli Tüfenk

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 26/04/331

Zâyi'ât

Efrâd		
Mecrûh	Şehîd	
4	0	1. Tabur
2	0	2. Tabur
1	0	3. Tabur

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 27/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Düşman bu gece makineli tüfenk ve piyâde ateşiyle fâsılalı sûrette ileri hatt siperlerimizi taradığı, 'aynı sûretle cevâb verildiği.
2. Düşman tarafından atılan bombalardan lehü'l-hamd zâyî'âtımız olmadığı.
3. Dünkü topçu ve bomba ateşiyle 78 siperlerimizden tahrîb edilen kısmın dün akşam ta'mîr edildiği ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 27/04/331

Saat: 8.00

47. Alay Kumandanlığına

Düşman, siperlerinde eyüce? topçu ateşi icrâ etti ve harb gemileri ile ba'zı yerleri dövüyor, tayyâre ile tarassud ve istikşâfâtta bulunuyor. Fevka'l-'âdelik var. Ya düşman hücum icrâsına hâzırlanıyor veyâhûd Cenûb Grubunda yapacağı veyâhûd yapmakta olduğu bir hareket için buraya Arıburnu cebhesine nazar-ı dikkat celb etmek istiyor. Mütteyakkız bulunulmak husûsu zâbitân ve efrâda bildirilmesi münâsibtir.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 27/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

Abdülvehhâb Efendi siperleri kable'z-zevâl sâ'at 8 dakîka 30'dan i'tibâren yirmi beş kişilik bir keşf kolumuz tarafından tutulmuş idi. Şimdi bu keşf kolunun mevcûdu Mûlâzım Kâzım Efendi kumandasıyla kırka iblâğ ettirilmiş bu kuvvetten bir mangası Abdülvehhâb Siperleri şimâlindeki H mahmûzuna karşı hâl-i tarassudda ve diğer bir manga bu siperin cenûb tarafında kezâ hâl-i tarassudda kalacak mütebâkî kuvvetle bu keşf kolu hatt-ı bâlâyâ doğru sürünerek: ilerleyecek, herhâlde 'avn-i hakkla bu gece oradaki

perâkende ve toplu düşman keşf koluna veya müfrezesine bombalarla bir baskın icrâ edecektir. H mahmûzuna karşı ve daha cenûbunda tarassudda terk edilecek kuvvetlerden maksad da bu keşf kolunun sağ ve solundan vâkı' olacak mukâbil bir hareketine karşı keşf kolunu ateşiyle himâye etmekten 'ibâret olduğu ve esâsen Yeşildere'nin ikiye ayrıldığı kollar yakınında diğer iki keşf kolumuzun bulunduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 27/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Bade'z-zevâl sâ'at 2 dakîka 50'den i'tibâren Sivritepe cihetlerinden ateş açan düşman topçusu 76 ve 78 siperlerimiz arasındaki ittisâl siperleriyle 78 siperinin sağ tarafına ve bu siperin sağ ilerisindeki tel örgülerine otuza karîb mermî endâht etmiş: ittisâl siperinde bir neferin hafif sûrette mecrûhiyyetine sebep ve bir silâhı parçalamış.
2. 78 siperinin sağından bir mangalık siperle buradaki makineli tüfenk siperini tahrîb ve ilerisindeki tel örgüleri seh-pâlarını kırarak tel örgülerini daha iyi bir hâlde zemîne ferş eylemiş olduğu.
3. Fâsıla ile Keltepe'den de 78, 79 siperlerimize topçu endâht icrâ etmiş ise de bir tesîr yapamadığı ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 27/04/331

47. Alay Kumandanlığına

Kırmızısirt'ta bu gece sâ'at dokuz sonra da tarafımızdan bir lağım atılacaktır.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 27/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 2 mecrûhiyyetten geldi.	607	113	725	9	1. Tabur
2. Tabur; 2 şehîd, 3 mecrûh, 2 hasta gitti. 1 hastadan 7 mecrûhiyyetten geldi.	711	115	808	16	2. Tabur
3. Tabur; 1 mecrûh gitti, 1 şehîd, 2 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastadan geldi.	874	114	963	0	3. Tabur
	0	62	120	0	33. Bölük Mitral-yöz

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 26/04/331

Zâyi'ât

Efrâd			
Yekûn	Mecrûh	Şehîd	
2	1	1	1. Tabur
6	4	2	2. Tabur
2	1	1	3. Tabur
10	6	4	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 28/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Düşman tarafından alay cebhesine fâsılalı sûrette makineli tüfenk ve piyâde ateşi icrâ edilmiş ve tarafımızdan mukâbele olunmuştur.
2. Dün akşam Mülâzım Kâzım Efendi kumandasıyla ve on beş neferle takviye edilerek kırka iblâğ edilen Abdülvehhâb Sırtı'ndaki keşf kolumuz Abdülvehhâb Sırtı'nın hatt-ı bâlâsından ilerleyerek düşmana ve bu sırtın garb yamacında tesâdüf ettiği düşma-

na bombalarla baskın yapmış ve ta'arruz eylemiştir.

3. Düşman keşf kolu ansızın ortalarında patlayan bombadan ve verdikleri zâyî'âtan şaşarak şedîd bir ateş açarak geriye çekilmiş ve keşf kolunun ateşine Lâ' siperlerinde iştirâk edilmiş olduğundan bombacı neferlerden iki neferimiz şehîd ve diğer iki nefer mecrûh olmuştur.

Bu müsâdeme pek şedîd ve düşman siperleri yakınında olduğundan dolayı şehîd olan neferlerden birinin cenâzesinin geri alınamadığı ve keşf kollarının sabâha karşı 'avdet eyledikleri alınan rapor üzerine ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 28/04/331

Bu dahi

1. Bugün ba'de'z-zevâl sâ'at 4'te düşman 78 siperlerine muvâzî hafr edilen muvâzîlelerin ilerisinde ve sağ kolda düşman hatt-ı aslîsine giden lağımımızın önünde evvelce kendi lağımını tahrîb ettiğimiz mevki' yakınında lağımımızı tahrîb için uzakta ihzâr ettiği lağımı ateşlemiş ve infilâk ettirmiş ise de tesîrâtı ancak kendi lağımına münhasır kalmıştır.
2. Yüksektepe civârındaki düşman topçusu 76, 79 siperleri gerisindeki râh-ı mestûr ile ihtiyâtlar gerisindeki eski İngiliz siperleri mahalline onu mütecâviz mermî atmıştır. Aynı topçu 78 siperlerimiz ilerisine de on beşi mütecâviz mermî atarak oradaki tel örgü seh-pâlarını tahrîb ve telleri zemîne ferş etmiştir.
3. Bu düşman topçu ateşinden râh-ı mestûrda bir gâib ve 76 siperleri gerisinde patlayan obüsten de hafîf sûrette iki nefer mecrûh olmuştur.
4. Cebel topraklarımız düşmanın V-H siperlerinde görülür bir sûrette tahrîbât yapmıştır.
5. Alay cebhesinde sekiz mahalde lağım ve muvâzîler hafrına devâm edilmekte bulunmuş olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 28/04/331

Saat: 4.30

47. Alay Kumandanlığına

Düşmanın pek vâsi' mikyâsta cidden şâyân-ı takdîr fa'âliyyet ile mütemâdiyen hafriyât icrâ etmekte olduğu ve muntazam yollar, râh-ı mestûrlar, siperler vücûda getirdiği görülmektedir. Tabî'aten biraz ağır alır olduğumuzu unutmayalım. Mintıkamız dâhilinde kazma, kürek ile bir sa'y-ı medîd icrâsı lüzûmu tamâmıyla zâhir olmuştur. Çok efrâd çalıştırarak lağımlar hafrı ve başlanılan lağım hafriyâtının az zamânda ikmâli siperlerin islâhı ve râh-ı mestûrlar güşâdını bi'l-hâssa tekrâr eylerim. Her alay mühimm tebeddülât-ı hafriyyeyi yeni râh-ı mestûr yolları derhâl fırkaya bir kroki ile bildiriniz.

Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 28/04/331

16. Fırka Kumandanlığına : Rapor:

1. Bu gece sâ'at 9 dakika 20'de düşman çaldığı birçok düdüğü müte'âkib piyâde ve makineli tüfenkler ile ateş baskını yaparak bu esnâda beş kara torpili ile yirmiye mütecâviz bomba endâht etmiş ise de lehü'l-hamd zâyi'ât olmadığı.
2. Bu gece 78 ilerisine çıkarılan keşf kolu dün düşman tarafından atılan lağımın top-raklarını etrâfa dağıttıkları.
3. Bu sabâh düşman tarafından atılan otuzu mütecâviz şarapnel yalnız bir neferi mec-rûh etmiş, 78 siperlerinde iki mangalık siperi de kısmen tahrîb etmiş olduğu.
4. Abdülvehhâb Siperleri'ne çıkan kolumuz da düşmandan ileriye çıkarak çalı kesmek isteyen iki nefer üzerine ateş ederek birini maktûlen yerlere serdiği, diğerinin de tekrâr kendi siperlerine firâr eylediği ve bunu müte'âkib tarafeynden birçok bombalar ve piyâde ateşi te'âtî edilmiş ise de yalnız bir neferimizin hafîf sûrette parmağından mecrûh olduğu ve cesedini almak isteyen düşmana mütemâdiyen ateş icrâ edilerek bu teşebbüslerine mâni' olunduğu alınan rapor üzerine ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 28/04/331

Fırkaya Rapor

Garb kolundan sokulmak isteyen düşman şiddetli ateşe karşı tevakkufa mecbûr edildiği ve telefâtla siperlerine ric'at ettiği ve sol cenâhtan dereye inen birkaç kişiye de bombalar atılmakta olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 28/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 2 mecrûhiyyetten geldi.	699	113	828	9	1. Tabur
	740	115	837	16	2. Tabur
2. Tabur; 32 müceddeden geldi, 2 mecrûhiyyetten geldi, 1 hasta gitti.	870	114	959	0	3. Tabur
3. Tabur; 1 mecrûhiyyetten geldi.	0	62	120	0	33. Bölük Mitral-yöz

Zâyi'ât

Efrâd			
Yekûn	Mecrûh	Şehîd	
1	1	0	1. Tabur
4	3	1	2. Tabur
5	3	2	3. Tabur
10	7	3	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 29/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Bugün kable'z-zevâl sâ'at 8'de düşman alay cebhesinde ve 81 siperimize karşı şeddîd piyâde ve makineli tüfenk ateşi güşâd Yüksektepe civârından ve Lâ'ı, Y siperleri

gerisinden de topçu ateşi icrâsına başlamış ve: sâ'at 8 dakîka 15'te Yeşiltarla'nın garbındaki râh-ı mestûrdan Yeşilsirt'in cenûba ve 81 sol cenâhına doğru takrîben bir bölük kadar kuvveti ve Yeşildere'nin menba'ında ikiye ayrılan kollardan garbtaki koldan aşağıya doğru biraz kuvvetli ağaçlıklardan istifâde ile ilerlemek istemiş ise de 78 siperleri sol cenâhıyla makineli tüfenk ve 81 ile onun solunda yeni yapılan koltuğun şedîd ateşi altında zâyî'âta uğrayarak ta'arruz bidâyeten tevakkuf ve bi'l-âhire de koşarak firâr hâlinde siperlerine ilticâ etmek sûretiyle netîcelenmiş ve ric'at esnâsında atılan topçu mermiyâtı şarapnelleri altında bütün bütün dağılarak ancak bir kısımla siperlerine cânâne bilmişler ve şu sûretle ta'arruz teşebbüsünde 'akîm kalmış Lâ'ı, Y siperlerinde süngü takılmış ta'arruza hâzırlanan diğer düşman kuvvetleri ileriye atlamaya cesâret edememişlerdir ve ta'arruz ancak yarım sâ'at kadar bir zamân sürmüştür.

2. Yeşildere'ye inebilen birkaç kişi de 81'in sol cenâhında bulunan koltuktaki efrâdın dereye yaklaşarak attığı bombalara hedef olmuştur.
3. Düşman makineli tüfenk ateşiyle 81 siperlerinin kum torbalarını kısmen parçalamış ve mazgalları kapamış ise de ateşimizi sekte-dâr edememiştir.

Düşmanın bu sipere karşı icrâ ettiği topçu endâhtından bir tesîr elde edememiştir.

4. Bu esnâda Yüksektepe arkalarından düşman topçusunun 78 siperlerimize karşı icrâ ettiği endâhtında üç mangal siper kısmını ve bir makineli tüfenk mevzi'ini tahrîb ve kum torbalarını yırtmıştır.
5. Bu müsâdemede alayın Üçüncü Taburundan üç şehîd, dokuz yaralı, İkinci Taburdan da beş hafîf mecrûh olduğu ve düşmanın zâyî'âtının görülebilenlerin yirmiden fazla olduğu.
6. Düşman ta'arruzunun def'ini müte'âkib sol cenâhtan kuvvetli bir keşf kolu Yeşildere'ye ve Yeşildere'nin menba'ından ikiye ayrılan yolların telâkî noktasına kadar ilerletilmiş ve el-ân oralarda bulunmakta olduğu.
7. Yeşiltarla'nın şimâlindeki Lâ'ı siperinden sürünerek biraz aşağı inerek yaralı taşıdıklarının görüldüğü ve ateş altına alındıkları ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı
Binbaşı Tefîk

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 29/04/331

Saat: 9.25 Evvel

47. Alay Kumandanlığına

Düşmanın ta'arruza devâm edemediği anlaşılıyor ise de dereye inen aksâminin henüz tamâmıyla geriye çekildiğine nazaran geriden takviye edilmeleri de muhtemeldir. Fırsat zuhûrunda bir mukâbil ta'arruz yapılması husûsu da unutulmamalıdır. 48. Alay ile irtibât tesîs edilmelidir.

Fırka Kumandanı Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı
Tarihi: 29/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 2 mecrûhiyyetten geldi.	699	113	820	19	1. Tabur
	733	115	830	16	2. Tabur
2. Tabur; 3 gâib iken mecrûhiyyetten geldi.	858	114	947	0	3. Tabur
3. Tabur; 3 hasta gitti.	0	62	119	0	33. Bölük Makineli Tüfenk

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 29/04/331

Zâyi'ât

Efrâd			
Yekûn	Mecrûh	Şehîd	
6	6	0	1. Tabur
3	3	0	2. Tabur
15	12	3	3. Tabur
1	1	0	33. Bölük Mitralyöz
25	22	3	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 30/04/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Alay cebhesinde pek hafîf piyâde ateşi te'âtî edilmektedir.
2. Düşman[ın] Keltepe'nin şimâl yamacında ve Yeşiltarla'nın garbında bir top mevzi'i görüldüğü.
3. 78 siperimizin ilerisinde düşman hatt-ı aslîsine doğru giden lağımımız yakınında ve iki lağım kolumuz arasında geçen gün lağım patlattığı mahallin biraz şimâlinde tahte'l-arz kazma, kürek sadâsı işitilmiş ve düşmanın daha takarrübü hâlinde pat-

latılmak üzere bu lağımımızda muktezî hafreler vücûda getirilmiş ve çiçeklerin ihzârı emri verilmiş ve başlattırılmıştır. Bu çiçeklerin bu akşama kadar ikmâli mukarrer ve istihkâm bölüğünce getirilecek dinamitler vaz' olunarak düşman lağımının tahrîbine çalışılacağı ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 30/04/331

Bu dahi

1. Bu gece düşman tarafından icrâ edilen ve bidâyetten sağ cenâhta başlayan şiddetli ateş baskını tedricen alayımız cebhesine de sirâyet etmiştir.
2. Düşman yaptığı bu şedîd ateş baskınını müte'âkib fâsıla ile mütemâdiyen roketler atmış ve bu roketi müte'âkib ateş baskınları icrâ etmiş olduğu ve bu hâlin tâ-be-sabâh devâm eylediği.
3. Düşmanın attığı bu roketlerden biri H siperleri ilerisinde, diğeri 81 gerisinde yangın zuhûruna sebebiyyet vermiş ve iki sâ'at kadar devâm ederek kendi kendine sönmüş olduğu. Yalnız 81 gerisinde dereye yakın zuhûra gelen harîkin toprakla söndürldüğü.
4. Düşmanın attığı kara torpillerinden birinin yaptığı tâm isâbetle 78 siperlerinde bir mahall-i mahfûza parçalanarak yıkıldığı ve altında kalan beş neferden üçünün şehîd, ikisinin mecrûh olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 29/04/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Eslîha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen 2. Tabur; 2 hasta gitti, 2 mecrûhiyyetten geldi.	6	14	26	2	Karârgah
	690	113	815	9	1. Tabur
	721	115	818	16	2. Tabur
	0	62	117	0	33. Bölük Mitral-yöz
	0	62	119	0	33. Bölük Maki-neli Tüfenk

3. Tabur vukû'ât vermemiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 30/04/331

Zâyi'ât

Efrâd			
Yekûn	Mecrûh	Şehîd	
1	1	0	1. Tabur
12	9	3	2. Tabur
12	9	3	3. Tabur
2	2	0	33. Bölük Mitralyöz
27	21	6	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı
Tarihi: 01/05/331

47. Alay Kumandanlığına

76 siperimiz ilerisinde evvelce düşman lağımı körletilen mıntıkaya kadar lağım hafriyâtı ilerlemeyen ve orada düşmanın körleyen lağımında açtığı çiçeği doldurmak üzere koyduğu kum torbalarından şimdiye kadar altmış adet alınmış ve bir dâne lağım hafriyâtına mahsûs sivri kazma elde edilmiştir ve biraz da peksimad bulunmuştur. Bu sûretle düşmanla aramızda bir yol açılmak üzere bulunuyor. Bu yolun en dikkatli bir sûrette tarassudu elzemdir. Süngülü, bombalı, tabancalı nöbetçilerle tarassud eylemek ve gâyet iyi yeri dinlemek lâzımdır. İstihkâm bölüğü kumandanı da bu bâbdaki tedâbîr ve esbâb-ı tedâfü'iyeyi ayrıca bildirsin.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 01/05/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Alay cebhesinde pek hafif olmak üzere piyâde ateşi edilmektedir.
2. 76 siperimiz ilerisinde hafr edilip evvelce düşman lağımı körletilen mıntıkaya kadar lağım hafriyâtı ilerlemiş ve orada düşmanın körletilen lağımında açtığı çiçeği doldurmak üzere koyduğu torbalarından şimdiye kadar altmış 'aded alınmış ve bir dâne de lağım hafrına mahsûs sivri kazma elde edildiği.

3. 77 siperlerimize onu mütecâviz mermî atarak ittisâl siperi kurbunda iki mangalık mahalde kum torbalarını tahrîb ve efrâda bir zarar vermemiş ise de el-ân endâhta devâm etmekte olduğu.
4. Bu lağımın solundan hafr edilip 78 siperi ilerisinde açılmış muvâzîlerle birleşmek üzere sola döndürülmüş olan lağımın dönek mahalli kurbunda tahte'l-arz kazma sadâsı işitildiği haber verilmiş olduğundan tarassud ve dinletilmekte bulunduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 01/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen 2. Tabur; 1 hasta gitti, 1 hasta- dan geldi. 3. Tabur; 1 mecrûhiyyetten geldi.	6	14	26	2	Karârgah
	690	113	821	9	1. Tabur
	717	115	814	16	2. Tabur
	858	116	947	0	3. Tabur
	0	62	117	0	33. Bölük Mitral- yöz

Zâyi'ât

Efrâd			
Yekûn	Mecrûh	Şehîd	
0	0	0	1. Tabur
5	5	0	2. Tabur
1	1	0	3. Tabur
6	6	0	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 02/05/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Bu gece alay cebhesinde hafif piyâde ateşi te'âtî edilmiştir.
2. Dün bulunan düşman lağımından daha kırk kadar çuvala bir kasatura çıkarıldığı 'aynı zamânda bir de maktûl İngiliz bulunduğu ve arâzinin çökmekte olduğundan dolayı 'ameliyyâtın muvakkaten ta'tîl edildiği ve nöbetçiler ikâme edildiği.

3. Dün gece Yeşildere menba'ı cihetinden Yeşildere'nin atal teşkîl ettiği noktaya inen düşman keşf kolu üzerine keşf kolumuz tarafından bombalar ve şiddetli ateş icrâ edilerek tard edildiği ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tervik

 k met Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 02/05/331

Bu dahi

1. Düşman 78 siperlerine Keltepe ve Y kseksirt'tan yirmiye karîb merm  ve şarapnel 77 siperlerine de beşi mütecâviz kara torpili endâht ederek şarapnel ve bombadan beş neferin mecrûh olduğu.
2. Yeşiltarla'nın cen buna doğru ellerinde ve başlarında yeşil dallar olan takrîben bir buçuk mangalık bir düşman keşf kolu 48. Alay keşf kollarına sokularak bir bomba atmış, ilerlemiş 78 ikinci hatta görüldüklerinden derhâl üzerlerine ateş edilmekle berâber 48. Alay keşf kolları ve 81 solundaki keşf kolu tarafından da üzerlerine ateş açılmış; geri kaçarken vurulan iki düşman neferinin yere yuvarlandığının bi't-taras-sud görüldüğü ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tervik

 k met Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 02/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'�t	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Zâyi'�t Neferen	26	2	Karârgah
1. Tabur; 2 mecrûh gitti	819	9	1. Tabur
2. Tabur; 2 mecrûh gitti,	817	16	2. Tabur
1 şehîd	949	13	3. Tabur
3. Tabur; 1 mecrûh gitti.	117	2	33. Bölük Mitralyöz

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 03/05/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Alay cebhesinde dün akşam hafîf piyâde ateşi te'âtî edilmiştir.
2. Düşman, cebhemizde 125. Alay cebhesinde V-N siperleri önüne tel örgüsü için kazıklar kakmıştır.
3. Düşman 125. Alay cebhesinde yapmakta olduğu râh-ı mestûrun nihâyetinde bir mangalık bir mahalle kum çuvaları koymuş ve bunun gerisinde eski siperlere de iki büyük mazgal inmiştir.
4. Abdülvehhâb Sırtı'na çıkan keşf kolu düşman keşf koluyla piyâde ateşi ve bombalar te'âtî etmiştir.
5. Soldan çıkan keşf kollarımız 48. Alay keşf kollarıyla devriyye vâsıtasıyla dâimî irtibatla bulunmuş oldukları ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 03/05/331

15 Haziran 331'de düşmanın ta'arruzunda ve mukâbil ta'arruzda hüsn-i hizmetleri görülen 38 nefer ve küçük zâbitânın birer kıt'a Harb Madalyası'yla taltîfleri icrâ kılınmıştır.

48. Alay 11. Bölük Yüzbaşı Hâlid, 10. Bölük Mülâzım-ı Sânî Mehmed Tevfik, 9. Bölük Mülâzım-ı Sânî Niyâzî Efendiler de Harb Madalyası'yla taltîf edilmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 03/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 1 mecrûhiyyetten geldi.	756	0	882	10	1. Tabur
2. Tabur; 1 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastadan geldi, 3 hastadan gitti, 68 müceddeden geldi.	759	115	880	16	2. Tabur
	878	0	967	13	3. Tabur
Makineli tüfenk 4	33	62	118	2	33. Bölük Mitral-yöz

Zâyi'ât

Efrâd			
Yekûn	Mecrûh	Şehîd	
6	5	1	1. Tabur
5	4	1	2. Tabur
3	2	1	3. Tabur
14	11	3	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 04/05/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Alay cebhesinde hafif piyâde ateşi te'âtî edilmektedir.
2. Tecrîd edilecek bölüğün tecrîd edildiği.
3. Düşmanın V siperlerine yeniden bir top yerleştirildiği.
4. Düşmanın Yeşiltarla'ya çıkarttığı tecessüs neferlerinin açık yeşil elbise giydikleri ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 04/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 4 mecrûhiyyetten geldi.	757	113	875	10	1. Tabur
	759	115	881	16	2. Tabur
2. Tabur; 3 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastadan geldi, 1 hastadan gitti.	881	0	970	13	3. Tabur
3. Tabur; 2 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastadan geldi.	33	0	118	2	33. Bölük Mitralyöz
					4 makineli tüfenk

Zâyi'ât

Efrâd			
Yekûn	Mecrûh	Şehîd	
5	3	2	1. Tabur
1	1	0	2. Tabur
6	4	2	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 05/05/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Alay cebhesinde hafif piyâde ateşi te'âtî edilmiştir.
2. Abdülvehhâb Sırtı'na çıkan keşf kolumuz beyân-nâmeleri atmak üzere düşmana fazlaca sokulmuş, hâsıl olan gürültüye düşman körü körüne ateş açmıştır.
3. Nisfû'l-leylden sonra hatt-ı aslî ilerisinde hatab kesmek isteyen düşman ateşle def' edilmiştir.
4. Şâyân-ı 'arz başka bir hâdise olmadığı ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 05/05/331

Bu dahi

1. Alay cebhesinde hafif piyâde ateşi devâm etmektedir.
2. Cebel ve havân topçularımızın attığı mermîler düşmanın "H, Lâ" siperlerini kemâl-i muvaffakiyyetle dövdü ve mühimm tahrîbât ikâ' eyledi. Yalnız biri 76, 78 siperleri arasındaki siperlere, diğeri kezâ bu siperler arasındaki boşluğa düşmüş ise de le-hû'l-hamd hiçbir gûnâ zâyi'âta sebebiyyet vermemiştir.
3. Keltepe'ye endâht edilen topçu mermîleri dahi pek müessir tesîrât yaptığı ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 05/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 2 hastadan geldi.	778	113	918	10	1. Tabur
2. Tabur; 1 hastadan geldi, 2 hasatadan gitti; 47 müceddeden geldi.	828	115	924	16	2. Tabur
	895	0	984	13	3. Tabur
3. Tabur; 15 müceddeden geldi.	33	62	118	2	33. Bölük Mitralyöz

Zâyi'ât

Efrâd	
Mecrûh	
2	1. Tabur
3	2. Tabur
1	3. Tabur

Tarihi: 05-06/05/331

6 Temmuz 331'de velî-'ahd-ı saltanat devletlü necâbetlü Yusuf İzzeddîn Efendi hazretlerinin Şimâl Grubunu teşrîf buyuracakları fırkadan bildirilmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısırt

Tarihi: 06/05/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Düşman tarafından 81 siperimize atılan üç kara torpili gerimize düşmüş bir tesîr yapamamıştır.
2. Üç torpido himâyesinde sâhile yaklaşan bir nakliyye sefînesi üzerine topçularımız dört mermî atmıştır.
3. Arıburnu'na yaklaşan bir düşman sefîne-i harbiyyesinden uçurulan bir balon bir sâ'at on dakîka kadar tarassudâtta bulunmuş ve bu sefîne gerilere Çanakkale is-tikâmetine endâht icrâ etmiştir.
4. Cebel topçumuzun düşmanın H siperlerine dört beş mermî isâbet ettirmiş olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

Tarihi: 06/05/331

(Alay Emr-i Yevmisinin 5, 6'ncı Mâddeleridir)

5. 81'in solunda 16 mangalık ve 81 ile hatt-ı aslîmiz arasında 12 mangalık irtibât siperleri vücûda getirilmiş bulunmasından bi'z-zarûr alay cebhesi büyümüştür. Binâen-'aleyh Üçüncü Tabur merkez sıkleti 81 ve irtibât siperleri gerisine nakledecektir. 2. Tabur bir bölüğüyle tuttuğu mevzi'nin en solunda bulunan makineli tüfenkten i'tibâren bir takımılık ya'nî altı mangalık siper kısmını Üçüncü Taburdan teslim alacak ve Üçüncü Tabur da buradan alacağı kuvveti 81 sağındaki irtibât siperlerine nakledecektir. Derhâl bu devr ve teslim bu iki taburca yapılmalıdır.
6. Birinci Tabur ikinci hatt siperlerine ittisâl siperini rabt edip kademesi yapılmış olan siper kısmını derhâl vesâit-i mümkün ile mazgallayacaktır. Bu kısım ikinci hatt ile birinci hattın iltisâkını temîn dolayısıyla bu kısmın Birinci Tabur ileri arâzîsine hâkimiyyetinden Birinci Tabur istifâde edecektir.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 06/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 1 şehîd, 2 mecrûh	778	113	918	10	1. Tabur
2. Tabur; 2 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastadan geldi, 4 hasta gitti.	802	115	922	16	2. Tabur
	895	0	984	13	3. Tabur
	33	62	122	1	33. Bölük Mitralyöz

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 07/05/331

Fırkaya Rapor

1. Alay cebhesinde hafîf piyâde fâsılalı mitralyöz ateşi te'âtî edilmiştir.
2. 76 siperlerimizden atılan bombalardan ikisi düşman siperleri içinde patlamıştır.
3. Şâyân-ı 'arz başka vukû'ât olmadığı ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfîk

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 07/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Makineli Tüfenk	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	0	6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 1 mecrûh gitti	0	822	113	919	10	1. Tabur
2. Tabur; 4 mecrûh gitti, 7 mecrûhiyyetten geldi, 4 hasta gitti, 1 hastadan geldi.	0	802	115	924	15	2. Tabur
	0	894	0	983	13	3. Tabur
3. Tabur; 2 mecrûh gitti, 1 mecrûhiyyetten geldi	4	33	62	122	1	33. Bölük Mitralyöz

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 08/05/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Alay cebhesinde hafif piyâde ateşi olduğu.
2. 78 siperlerinin en sağındaki 16 numrolu lağımdan sola açılan muvâzîye doğru düşmanın tahte'l-arz takarrübü haber alınmış, çiçekler ihzâr edilmiştir. Biraz daha takarrübünde doldurularak infilâk ettirileceği ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tefîk

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 08/05/331

Bu Dahi

1. Alay cebhesinde hafif piyâde ateşi devâm etmektedir.
2. Düşmanın Yüksektepe gerisinden attığı 3 obüs mermîsi 77 siperlerine düşmüş ise de insânca zâyî'âta sebebiyet vermemiştir.
3. Topçularımız H siperlerini muvaffakiyyetle endâht etmişlerdir.
4. Düşman 78 siperlerine iki küçük bomba atmış ise de hasâr olmadığı ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tefîk

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 8/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Makineli Tüfenk	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	0	6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 1 şehîd, 1 mecrûh gitti.	0	820	113	917	10	1. Tabur
2. Tabur; 4 mecrûhiyyetten geldi, 3 hastadan geldi, 2 mecrûh gitti.	0	802	115	931	15	2. Tabur
3. Tabur; 1 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastadan geldi.	0	894	0	983	13	3. Tabur
	4	33	62	122	1	33. Bölük Mitralyöz

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 8/05/331

47. Alay Kumandanlığına

Kanlısirt'ın tahkîmâtındaki salâh ve terakkî cidden bâdî-i memnûniyettir. Lağım-ların tezyîd ve muvâzîlerin hafır bu memnûniyeti taz'îf etmektedir. Ancak en mûsâ'id zamânlarda ve ihtiyât bölükleri vâsıtasıyla sırtın bir nokta-i istinâd hâline vaz'ı esâsına tevîkan cebhesi şimâle olmak üzere sırtın şimâl yamaçlarında münâsib mahallerde gömme avcı hendekleri vücûda getirilmesine başlanması husûsunda temînine intizâr etmekteyim.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 09/05/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Bu gece alay cebhesinde hafîf piyâde ateşi devâm etmiştir.
2. Abdülvehhâb Sırtı'ndaki keşf kolumuz etekteki deliğe yaklaşarak oradaki düşman keşf koluyla bomba muhârebesi yapmış ve geriye püskürtmüştür.
3. Düşman tarafından 78 siperlerine atılan birkaç küçük bombanın tesîri olmadığı ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfîk

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 09/05/331

Bu dahi

1. Alay cebhesinde topçu ve hafif piyâde ateşi devâm etmekte olduğu.
2. Yüksektepe arkasından düşmanın attığı şarapnel 78 siperlerimizde iki neferi mecrûh ettiği.
3. Sâ'at 9 dakîka 30'da düşmanın attığı müte'addid kara torpillerinden biri 78 gerisinde râh-ı mestûrun içinde bulunan istinâd bölüğü mahall-i mahfûzalarından ikisi ortasına düşerek üç neferi şehîd, on altı neferi mecrûh ettiği ve bir tüfenk namlusunu kıldığı.
4. Düşmanın 125. Alay cebhesinde yeni yaptığı râh-ı mestûrun tarafeynindeki kum torbalarını kaldırmış ve oraya tel örgüleri vaz' etmiş olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 09/05/331

İstihkâm Bölüğü Kumandanlığına

Lağıma düşman yaklaşarak bizi geçiyor. Bizden evvel lağımı dahi doldurması ihtimâlde ba'îd değildir. Bizim lağımın bir ân evvel îcâbına bakılmak üzere lâzım gelen tedâbîre serî'an tevessül edilmesi.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 09/05/331

16. Fırka Kumandanlığına

Düşmanın geldiği istikâmette lağım mevâdd-ı infilâkiyye ile doldurulmuştur. Düşman çalışmakta devâm ediyor. İшти'âl ettirilmesi husûsundaki emr-i 'âlîye muntazırız.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 09/05/331

47. Alay Kumandanlığına

Düşmanın hâlâ çalışmakta ve ihzârâtın ikmâl edilmiş olmasına göre lağımın sâ'at 10 buçukta iş'âli muktezîdir.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 09/05/331

Fırka Kumandanlığına

1. Lağım tâm sâ'at 10 dakîka 30'da düşman çalışmakta olduğu hâlde infilâk ettirildi. Yalnız lağımımızdan kuyu mahalli biraz kabardı. Bir metrelik mahall çöktü. Kuvvet-i infilâktan yukarı çıkmıştı. Aşağıya tesîr ettiği muhakkak tahmîn olunmaktadır.
2. İnfilâktan evvel işitilen düşman kazma sadâsı infilâktan sonra dinlenmiş ise de tekrâr işitilmediği ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 09/05/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Alay cebhesinde hafîf piyâde ateşi devâm etmektedir.
2. Sâ'at 9 dakîka 30'da başlayan düşman topçu ve bomba endâhtı sâ'at 2 dakîka 30'a kadar devâm etmiştir.
3. Düşman Yeşiltarla cenûbunda yaptığı tahkîmâtı Yeşildere ile yerleştiği noktayı ateş altına alacak sûrette bu vâdîye takarrüb ettiği bu tahkîmâttan yekdiğerine muvâzî olarak Yeşildere'ye müntehî olacak sûrette iki yol yaptığıнын görüldüğü ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 9/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Makineli Tüfenk	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	0	6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 2 mecrûh gitti.	0	818	0	915	10	1. Tabur
2. Tabur; 1 mecrûhiyyetten geldi, 5 hasta gitti.	0	830	115	927	15	2. Tabur
3. Tabur; 1 mecrûh gitti.	0	893	0	982	13	3. Tabur
	4	33	0	122	1	33. Bölük Mitralyöz

Tarihi: 9-10/05/331

Saat: 11.30 Evvel

Sûret

10 Temmuz gününün idrâkından dolayı bugünü ebediyyen yaşatmak için harb eden bütün silâh arkadaşlarımızı samîmâne tebrik ederim. Fedâkâr silâh arkadaşlarım bu On Temmuz gibi hem tarîhte ve hem kalb-i ihtirâm-ı millette mâdâmetü'z-zamân yaşama-ya müstehakk büyük günleri temdîd ettirecek muzafferiyetlere nâiliyyetleri temenniyâtını ref'-i bâr-gâh-ı ehadiyyet eylerim ve tekmîl silâh arkadaşlarım da mevcûdiyyetini ma'a's-ş-şükrân gördüğü ve bu gâyeyi istihsâle ma'tûf şiddet-i 'azmin bana bu husûsta verdiği ümîd ve itminânın da pek kat'î olduğunu 'ilâve eylerim. Ancak düşmanlarımızın hücum için bu gibi eyyâm-ı mübârekeyi müsâ'id zannettiklerini emsâl ile müsbet ve gerek bu gece ve gerekse yarın ve yarın gece bir hücum yapmaları muhtemeldir. Her ihtimâle karşı diğer günlerden daha ziyâde müteyakkız bulunulmasını tavsiye eylerim.

Şimâl Grubu Kumandanı Esad

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 10/05/331

16. Fırka Kumandanlığına

Milletin felâhını tebşîr eden bugün ve tarîhin tekrâr idrâkına nâiliyyetten dolayı alay-ı 'âcizî zâbitânı 'an-samîm zât-ı 'âlî-i kumandanîlerine 'arz -ı tebrikât eyler. Şu İstiklâl-i Osmânî Harbinde bu alayın bir gününün kahramân fırkamızın şânlı bir günü olmasını da eltâf-ı ilâhiyyeden temennî eyleriz.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 10/05/331

16. Fırka Kumandanlığına

1- Yeşildere'nin şark ve garb kollarının telâkî noktası ve civârının ateş altına alınabilmesi nazar-ı mütâla'aya alınarak evvelce 81 numrolu siperin sol cenâhı cenûb ve cenûb-ı garbîye doğru yirmi mangalık bir siper vücûda getirilmek sûretiyle temdîd ettirilmiştir.

2- 79 siperimizin sağ cenâhında bulundurulan makineli tüfeğin bu nokta-i telâkî civârından vukû' bulacak bir ta'arruzda düşmanı ateş altına alabileceği ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 11/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Makineli tüfenk	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen		6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 1 mecrûhiyyetten geldi.		818	0	915	10	1. Tabur
2. Tabur; 3 şehîd, 21 mecrûh gitti, 1 hayvân baytara gitti.		806	114	903	15	2. Tabur
3. Tabur; 2 mecrûh gitti, 1 mecrûhiyyetten geldi, 1 hasta-dan geldi.	4	894	0	982	13	3. Tabur
		33	62	122	1	33. Bölük Mitralyöz

Tarihi: 11/05/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Alay cebhesinde pek hafîf piyâde ateşi devâm etmektedir.
2. Düşmanın gece attığı roketlerden ordugâh gerisinde sargı mahalleri civârındaki or-mancıkta husûle gelen yangın söndürülmüş idi. Şimdi 'aynı mahalde tekrâr yangın başlamış ise de söndürülmekte olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 11/05/331

Sûret

Mevsûkiyyetine i'timâd edilen bir menba'dan alınan habere göre düşmanın Efrencî ağustos ibtidâlarına doğru yeni 'umûmî ta'arruz icrâ ve ihtimâline ki Saros Körfezi'n-de veya Asya cihetinde icrâ eyleyeceği bir ihrâc ile teşrîk eyleyeceği ve bundan böyle tarassudât ve tahaffuza daha ziyâde dikkat olunması ve kıt'aâtın dâimâ ve bi'l-hâssa nisfû'l-leylden sonra fecre yakın zamânlarda harbe âmâde tutulması ordu kumandanlığından emr ü iş'âr buyurulmuştur.

Kolordu Kumandanı Nâmına
Erkân-ı Harb Reîsi Fahreddîn

İkâmet Mahalleri: Arıburnu cebhesinden

Tarihi: 11/05/331

Saat: 5.40

47. Alay Kumandanlığına Numro 725

Gâyet mahremdir.

Şimâl Grubu Kumandanlığından mübellig emri 'aynen yukarıya yazıyorum. Fırkamın ân ve zamân tefrîk etmeksizin harbe âmâde olduğunu biliyorum. Buna rağmen emr-i 'âlî vechle nisfû'l-leylden sonra ve fecre yakın zamânlar içinde bi'l-hâssa nazar-ı dikkati celb ederim.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 11/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Makineli tüfenk	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen		6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 2 mecrûh gitti.		814	0	911	10	1. Tabur
2. Tabur;		805	114	917	15	2. Tabur
3 mecrûhiyyetten geldi.		888	0	976	13	3. Tabur
1 mecrûh gitti, 4 hasta gitti, 1 hastadan geldi.						
3. Tabur; 5 mecrûh gitti, 1 hastadan geldi, 2 hasta gitti.	4	33	62	121	1	33. Bölük Makineli Tüfenk

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 12/05/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Bu gece hafif piyâde ateşi, fâsılalı topçu ateşi devâm etmiştir.
2. Düşman bu gece 76 ve 78 siperlerimize üçer kara torpili atmış ise de zâyî'âtı olmayıp yalnız bir neferimiz hafif mecrûh olmuştur.
3. Düşman keşf kolu Abdülvehhâb Sırtı'ndaki keşf kolumuza sokulmak istemiş ve on, on beş kadar da bomba atmış ise de üzerine tâm zamânında ateş açılmış ve üç bomba ile sükût ettirilmiş olduğu ve kendi siperleri önünde bir maktûl bırakarak geriye çekildiğinin görüldüğü ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 12/05/331

Bu dahi

1. Alay cebhesinde hafif piyâde ateşi devâm etmektedir.
2. Topçumuzun attığı mermîler siperlerini tahrîb etmiştir.
3. Düşman Abdülvehhâb Sırtı'ndaki fundalıkları yakmaktadır.
4. 12 numrolu lağımdan sola açılan muvâzinin on beşinci metresi ilerisinde tahte'l-arz işitilen kazma kürek sadâları bi'l-âhire işitilmediğinden düşmanın burada lağımı imlâ ve intizârda bulunduğu tahmîn edilmiş ve şimdiye kadar tarassud ettirilmekte bulunmuş idi. Bugün tekrâr 'aynı mahall civârında sadâ işitmeye başlanmış ve lâzım gelen tedâbir ittihâz, çiçekler ihzâr ettirilmekte bulunmuş ve daha ziyâde takarrübünde infilâk ettirileceği 'arz olunur.

47. Alay Kumandanı Tefîk

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 12/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Makineli tüfenk	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen		6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 1 mecrûh gitti, 1 mecrûhiyyetten geldi.		814	113	911	10	1. Tabur
2. Tabur; 2 mecrûhiyyetten geldi, 1 müceddeden geldi, 2 hastadan geldi, 4 hasta gitti.		801	114	903	15	2. Tabur
		886	0	974	13	3. Tabur
3. Tabur; 1 mecrûh رفت, 1 mecrûhiyyetten geldi, 2 hasta gitti.	4	33	62	121	1	33. Bölük Makineli Tüfenk

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 13/05/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Bu gece alay cebhesinde hafîf piyâde ateşi devâm etmektedir.
2. Düşmanın 76, 78 siperlerimize attığı küçük bombalar hiçbir zarar yapamadı.
3. Abdülvehhâb Sırtı'na çıkan keşf kolumuza düşman sabâha kadar kırk elli bomba attıysa da lehü'l-hamd hiçbir zarar yapamadı. Keşf kollarımız da birkaç bomba ile mukâbelede bulundu.
4. Düşman torpidosundan attığı mermîlerin ba'zıları kendi siperlerine düştüğü ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 13/05/331

16. Fırka Kumandanlığına

- 1- Alay cebhesinde pek hafîf piyâde ateşi te'âtî edilmektedir.
- 2- Düşmanın Yeşiltarla'nın şark yamacında ve Yeşildere'nin çatal teşkîl ettiği noktaya yakın bir mahalde yeni hafriyât yapmakta olduğu.
- 3- Düşmanın V siperlerinde ve 76 siperlerimizin tâm karşısında tesâdüf eden bir mahalde geniş bir mazgal bulunduğu evvelce 'arz edilmiş idi. Şimdi 'aynı mahalle düşmanın çuval getirdiği ve sabâhleyin iki cebel namlusu görüldüğü ve şimdiki hâlde mezkûr namluların geri alınmış olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 13/05/331

47. Alay Kumandanlığına

Geceleri de düşman tayyâresi uçuyor. Az bir irtifâ'dan böyle gece uçan tayyârelere topçu endâht edecekleri gibi bir takım kadar da piyâde ile dahi ateş vermelidir.

Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 13/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Mitralyöz	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	0	6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 3 mecrûh gitti, 3 mecrûhiyyetten geldi.	0	805	113	902	10	1. Tabur
2. Tabur; 3 mecrûh gitti, 4 mecrûhiyyetten geldi, 6 hasta gitti, 2 hastadan geldi.	0	801	114	900	15	2. Tabur
3. Tabur; 1 mecrûh gitti, 3 hasta gitti, 1 zâbit vekili hasta gitti.	0	882	0	970	12	3. Tabur
	4	33	62	121	1	33. Bölük Mitralyöz

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 14/05/331

16. Fırka Kumandanlığına Rapor

1. Bütün gece alay cebhesinde hafif piyâde ateşi te'âtî edilmiştir.
2. Düşmanın 76 siperlerimiz gerisine attığı iki kara torpili ile 78 siperlerimize attığı müte'addid küçük bombalar hiçbir zarar yapamamıştır.
3. Abdülvehhâb Sırtı'ndaki keşf kolumuza düşman keşf kolu sokularak bomba atmış ise de şiddetli ateşle siperlerine kadar def' ve tard edildiği gibi bomba âletleri vâsıtasıyla mahmûzda bulunan düşmana bomba atılarak siperlerine iyi isâbetler yapıldığının görüldüğü ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 14/05/331

Bu dahi

1. Alay cebhesinde topçu ve piyâde ateşi te'âtî edilmektedir.
2. Düşman Yeşiltarla'nın şimâlinde cenûba doğru ve mezkûr mahallin hatt-ı bâlâsı üzerinde tahkîmâtla iştigâl etmekte olduğu ve bu tahkîmâtın 81 siperlerine muvâzî olduğu.
3. Düşmanın hastahâne gemisi Bozcaada'dan Arıburnu istikâmetine geldiğinin görüldüğü ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı
Tarihi: 14/05/331

47. Alay Kumandanlığına

Yeşilsirt'ta 48. Alay sağ cenâhına doğru düşman tarafından yapılan tahkîmâtın gece dahi ta'cîzi ve tesbît edilmiş makineli tüfenkle bu husûsa temîni muntazırdır.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 14/05/331

Fırkaya Rapor

1. Alay cebhesinde hafîf piyâde ateşi devâm etmektedir.
2. 81 numrolu siperimizden Yeşiltarla'daki düşmanın tahkîmâtını men' için biraz sıkça ateş edilmektedir.
3. Palamutluk'taki topçumuz düşman "H, Lâ" siperlerini dövmüştür.
4. Bir düşman torpidosunun fâsılalı sûrette Palamutluk'taki topçularımıza endâht ettiği ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

Sûret

Arıburnu İskelesi'ne gelen sefâin-i nakliyye ile vukû' bulan irkâb, ihrâca 'âid ma'lûmât ba'zen yalnız bir mîntikadan bildirilmekte ve diğer fırka mîntika raporlarında meskût bırakılmaktadır ki bu tarassudât ve istikşâfâtın devâmlı olarak yapılmadığını göstermektedir. Tarassudât ve istikşâfâta gece gündüz bir dakîka bile fâsıla verilmemesi ve sefâin-i vesâit-i nakliyyenin iskeleye takarrübünde ve bir tesîr istihsâl edileceği kestirildiği zamânlarda topçu ile endâht edilerek irkâb ve ihrâcın iz'âc edilmesi lâzımdır.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu cebhesinden

Tarihi: 14/05/331

47. Alay Kumandanlığına Numro 738

Kolordu kumandanlığının emr-nâmesi 'aynen bâlâya çıkarılmıştır. Alayların bu tarassud keyfiyyetine bi'l-hâssa nazar-ı dikkati celb eder. Sâ'at ve dakîka kaydedilmek sûretiyle devâmlı dikkat ve tarassud taleb ederim.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Arıburnu cebhesinden

Tarihi: 14/05/331

47. Alay Kumandanlığına Numro 739

Düşmanın büyük bir ta'arruz ihzâr etmekte olduğu ve mühimm mikdârda takviye kıt'aâtının vürûd ettiği ordu kumandanlığının iş'ârına 'atfen Şimâl Grubu Kumandanlığından bildirilmiştir.

Fırkamız sûret-i 'umûmiyyede esbâb-ı tedâfü'yyeyi ihzâr etmiştir. Ancak bugün ihzâr edilen Kırmızısirt, Kanlısirt, Albayrak Sırtları, Yeşilsirt ve civârı, Süngü Bayırı ve Kabatepe mıntıkası en şedîd ve dehşet-nâk hücûmla da terk edilmeyecek son neferlere kadar bütün ma'nâsıyla hatve-be-hatve müdâfa'a edilecek en kıymetli mevâzı'dır.

Bu miyânda mütemâdî ve harâretli bir sa'y ile 48. Alayın Yeşilsirt'ta vücûda getirdiği mevâzı'nın ve râh-ı mestûrların sür'at-i ikmâlini tekrâr ederim. Kabatepe'de vâkı' olacak muhtemel bir ihrâcî en yakından 'akâmete uğratacak gömme bomba mevâzı'ı inşâsını hâtıra getiririm. Diğer alaylar da birinci, ikinci hattların artık hiçbir noksânı kalmadığını zannediyorum. Hâssaten zâbitân ve küçük zâbitânın şimdiye kadar kendi cebhelerindeki arâzî hakkında şübheler kalmışsa bunları tashîh ve ikmâl etsinler. Topçularımız için şimdiye kadar verdiğim emrlerin tatbîkât-ı fi'liyyesinde geceli gündüzlü kusûr olmaya-çağını ümîd ederim. Tevfîk Allah'tandır.

16 Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Arıburnu cebhesinden

Tarihi: 14/05/331

47. Alay Kumandanlığına Numro 755

Cebhemizdeki düşmanın bu günlerde tebdîl edildiğine dâir emâreler vardır. Bu günlerde alınan ma'lûmâtta dâimâ düşman ahvâlinde bir yenilik olduğunu olacağını îmâ etmektedir. İleriye keşf kolu olarak gönderildiği raporlarda bildirilen kuvvetin yerine birer fedâî müfrezesi tertîbiyle en münâsib istikâmetlere münâsib vechle sevki ve bir esîr yakalanması yalnız fırka için değil, belki bütün cebhe için nâfi'-i ma'lûmât istihsâline sebep olacaktır. Teferru'ât-ı sâireyi alay kumandanlarına terk ederim. Karîben netîcesine intizâr eylerim.

16. Fırka Kumandanı Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 14/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Mitralyöz	Eslîha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	0	6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 1 mecrûh gitti.	0	795	113	892	10	1. Tabur
2. Tabur; 1 şehîd, 5 mecrûhiyyetten geldi, 4 hasta gitti, 1 alay-ı sâireye gitti.	0	801	114	899	15	2. Tabur
	0	856	0	944	11	3. Tabur
3. Tabur; 2 mecrûh gitti, 2 hasta gitti, 2 hastadan geldi, 24 işe yaramaz efrâd gitti.	4	33	62	121	1	33. Bölük Mitralyöz

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 14-15/05/331

Alay Emri

1. Evvelce teblîğ olunan bir emrde de düşmanın Fî 1 Ağustos 1915 Efrecî'de büyük bir ta'arruza hâzırlanmış idi. Bu aldığı bildirilen takviye kıt'aâtıyla büyük ta'arruza teşebbüs etmesi muhtemeldir.
2. 'Avn-i hakla alayımız şimdiye kadar gösterdiği fedâkârlığı sebât ve metâneti düşmanın en şedîd hücumlarını def' ve tard ve onu kahretmekle daha parlak bir sûrette göstereceğine emin ve bunu cenâb-ı hakkın lütfundan bütün arkadaşların himmet, gayret ve fa'âliyyetinden ümîd-vârım. Düşman ta'arruza teşebbüs ederse siperleri-

miz önü onlar için bir mezâr, siperlerimiz ‘askerlerimize şânlı birer kahramân yurdu, arslan yuvası olmalıdır ve olacaktır.

3. Her tabura mahsûs mîntika mu‘ayyen ve mahdûddur. Buralarda en son kuvvetle ve kudretle çarpışacağız; in-şâ- Allah düşmana yapacağı teşebbüsü pek pahalıya mâl ederiz.
4. İkinci hattlarımız ikmâl olundu. Burada noksân kısımlar pek sür‘atle ve şimdiye kadar taburların bu husûsta gösterdiği mûcib-i menn ü şükrân himmetle elbet ve elbet derhâl ikmâl olunur.
5. Birinci Tabur, birinci hattın önünde yapılan gömme siperin ihzâr olunan kısımlarını hemân bilâ-imhâl mazgallatacaktır.
6. 77, 78 siperleri arasındaki bi’z-zât irâe ve kademesi ihzâr olunan kısmın ateş hattını da derhâl vücûda getirmelidir.
7. Ta‘arruz vukû‘unda esâsen taburların siperleri yekdiğerlerini ateşle, enflade almak sûretiyle himâye edebilecek bir tarzdadır. Bu husûsun nazar-ı ehemmiyyetten dûr tutulmaması matlûb ve mültezimdir.
8. Düşmanın bir ta‘arruzunda en mühimm rol makineli tüfenklerimize isâbet edeceği unutulmamalı. Kırmızısirt’taki müfrez tüfeğimiz Birinci Tabur cebhesini şedîd yan ateşi altına almayı bir ân nazardan dûr tutmamalıdır. Makineli tüfeğin her tüfeğe lâzım gelen istikâmet endâhtı ve düşmanın mahmûz kısmı önünü şimdiden mu‘ayyen bir tarzda bellemelidir.
9. İleri hatlarda bulunan bölüklerimiz bu sayılı günlerde pek basîret-kâr-âne davranması ve efrâdın bi’l-hâssa müterassıdların kat‘iyyen uykuya dalmamaları lâzımdır (uyumak ve âhir sûretle düşman karşısında kıt‘asını tehlikeye düşüren bir nöbetçinin cezâsı i‘dâm olduğu tabî‘î efrâda öğretilmiştir).
10. Böyle bir hücûm anında alay ihtiyât bölük kumandanları derhâl yanıma birer emr teblîğ edebilir. Bir emr çavuşu göndermeyi unutmamalıdır.

47. Alay Kumandanı
Binbaşı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 14-15/05/331

16. Fırka Kumandanlığına

Gerek 81 solundan yapılan piyâde ateşi ve gerekse gündüzden tesbît ettirilmiş olan makineli tüfenk ve bomba âleti ile Yeşilsirt’ta düşmanın yapmakta olduğu tahkîmât ateş altına aldırılmıştır. Bu Yeşiltarla’daki tahkîmâtı ve düşman siperlerini ihâta eden çalıların top ile endâht olunabilen muharrik bomba ile ihrâkı mümkün ve alayda bu top bulunmayıp bu aksâmda rüzgârın düşman siperleri istikâmetine vezân olmasından bu top bombasıyla bu akşam buradaki çalıların yakılması için 48. Alaya emr buyurulması menût-ı rey-i ‘âlfî-i kumandanîleri bulunduğu ma‘rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 14-15/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Mitralyöz	Eslîha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	0	6	14	26	2	Karârgah
2. Tabur; 2 mecrûh gitti, 2 mecrûhiyyetten geldi, 6 hasta gitti, 1 hastadan geldi, 1 bârgîr gâib, 1 bârgîr mûrd.	0	798	0	895	10	1. Tabur
	0	801	112	894	15	2. Tabur
	0	829	0	942	11	3. Tabur
3. Tabur; 1 mecrûhiyyetten geldi, 3 hasta gitti. 33. Bölük Mitralyöz; 1 hastadan geldi.	4	33	62	122	1	33. Bölük Mitralyöz

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 15/05/331

16. Fırka Kumandanlığına Rapor

1. Alay cebhesinde pek hafîf olarak ara sıra piyâde ateşi te'âtî edilmektedir.
2. Düşman 78 siperlerimiz arkasına dört obüs mermîsi atmış ise de bir zarar verememiştir.
3. Atılan cebel ve havânlarımız düşmanın "V-H" siperlerine düşmüştür.
4. Sağ cenâhımız gerisinden atılan ... ve mermîsi düştüğü mahalde elde edilen bir topçu mermimiz Birinci Taburun ihtiyât bölüğü mahall-i mahfûzasına düşerek bir neferimizi parçalayarak şehîd ve bir neferimizi mecrûh etmiş olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 15/05/331

Bu dahi

1. Alay cebhesinde tek tük piyâde ateşi icrâ edilmektedir.
2. Havânlarımız düşmanın "Lâ', V, Y" siperlerinde mühimm tesîrât yapmıştır.
3. Cebel topçularımız da düşmanın "T, V" siperlerini dövmüştür.
4. Şimdi bir lağım atıldığı hissedildi. Fakat bunun cebhemizde olmadığı ve âher mahalde atılmış olacağı 'arz olunur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 15/05/331

Bu dahi

1. Bu gece alay cebhesinde hafif piyâde ateşi te'âtî edilmiştir.
2. 76 siperlerimiz düşman tarafından atılan iki büyük bombanın tesîri görülmemiştir.
3. Düşman keşf kolu Abdülvehhâb Sırtı'na çıkan keşf kollarımıza evvelâ bomba, bi'l-â-hire piyâde ateşi icrâ etmiş ise de hiçbir zarar yapamadığı ve bomba ile mukâbele edildiği.
4. 81'deki piyâdeler ve tesbît edilen makineli tüfenk düşmanın Yeşilsirt'ta yapmakta olduğu tahkîmâtını men' etmek maksadıyla tâ-be-sabâh ateş icrâ edildiği ma'rûz-dur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 16/05/331

16. Fırka Kumandanlığına Rapor

1. Bu gece alay cebhesinden hafif piyâde ateşi te'âtî edilmiştir.
2. Düşmanın bu sabâh 78 siperlerimize attığı dört obüs dânesinin bir tesîri olmamıştır.
3. Abdülvehhâb Sırtı'ndaki keşf kolumuzla düşman keşf kolu arasında piyâde ateşi ve bomba te'âtî edilmiştir.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 16/05/331

Bu dahi

1. Alay cebhesinde hafif piyâde ateşi ve topçu düellosu icrâ edilmektedir.
2. Sâ'at 10 dakîka 30'da iki direkli ve bir bacalı bir düşman nakliyye vapuru Arıbur-nu'ndan Seddülbahr istikâmetine çekilmiştir.
3. Düşman Yeşiltarla'daki hafriyâtına devâm etmekte olduğunun görüldüğü.

4. Kabatepe açıklarında iki bacalı bir harb sefînesinin yanında diğer bir küçük sefîne-i harbiyye dahi olduğu hâlde durmakta olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 16/05/331

İstihkâm Bölük Kumandanlığına

C: Vazîfe-i istihkâma taalluk eden bir meseledir. İhbâr bizden, tehîr veya imlâ sizden. İsteddiğiniz zamân yaptırınız.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 16/05/331

Fırkaya

Düşmanın altından geçmekte olan 12 numrolu lağımımızın sola giden muvâzî kolunda ihfâ olunan kuyu imlâ olunmuş, infilâka hâzır bulunmuş olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 16/05/331

Fırkaya Rapor

C:

1- Düşman dün gece Yeşiltarla'daki tahkîmâtını uzatamamıştır. Akşam üstü olduğu mahalde kalmıştır. Yalnız bu tahkîmâtı ateşimizin tesîrinden kurtulmak üzere ta'mîk etmeye çalıştığı anlaşıyor.

2- Keltepe'nin şarkından Yeşildere'ye doğru öbek öbek görülen toprak izleri buradan da bir tahkîmâta başladığı ve şimdiden berâber husûle getirdiği zannını vermekte olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 16/05/331

16. Fırka Kumandanlığına

1. Alay cebhesinde pek hafif piyâde ateşi devâm etmektedir.
2. Arıburnu istikâmetinde düşmanın bir zırhlısıyla birkaç torpidosunun geldiği ve Kabatepe gerilerini fâsılalı bombardıman ettiği.
3. Düşmanın Keltepe'den attığı obüsler Üçüncü Tabur ihtiyât mahalli gerilerine ve cebheden attığı cebel mermiyyâtı da makineli tüfenk mahalli gerisine isâbet etmiş ise de bir zarar vermemiştir.
4. Sâ'at beşte (sonra) bir balon gemisinin üç torpido himâyesinde gelerek Kabatepe önünde balon uçurduğu.
5. 12 numrolu lağımdan sola açılan muvâzî ile 16 numrolu lağımımızdan kezâ sola giden muvâzî yakınında düşmanın kazma sadâları işitilmiş ve istihkâm bölüğüne de ma'lûmât-ı lâzime i'tâ kılınmış olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 16/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Mitralyöz	Eslîha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen		6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 1 şehîd, 1 mecrûh gitti.		789	111	886	10	1. Tabur
		797	112	888	15	2. Tabur
2. Tabur; 3 mecrûhiyyetten geldi, 7 hasta gitti, 2 fırka ağır-lığına gitti.		822	0	935	11	3. Tabur
3. Tabur; 2 mecrûh gitti, 5 marîz gitti.	4	33	61	122	1	33. Bölük Mitralyöz
			298	2827	39	

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 16-17/05/331

Lağımı da dinlettirdim. Şimdi işlemektedir. Müsâ'ade buyurulursa on dakîka sonra in-filâk ettirteceğim.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 17/05/331

Bu dahi

Lağım atıldı. Siper ve lağımlarımızda bir hasâr yoktur. Tesîrâtı 'umkan olmuştur. Düş-man lağımının tahrîb edilmiş olması melhûz bulunduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı
Tarihi: 17/05/331

47. Alay Kumandanlığına

Düşmanın bir ta'arruzu hâlinde bi't-tab' her taraftan ateş ile karşılanacaktır. Ancak düş-man tarafından bir tecâvüz müşâhede edilmediğine göre kıt'aâtın lüzûmundan fazla ileride teksîfi de muvâfık değildir. Çünkü düşmanın böyle bir ateş baskını ile efrâdımızı ileriye celb edildikten sonra topçu ateşi ve bomba ile dövmesi vâkı'-i memûldür. Bugün ateşin Yeşilsirt'taki kuvvetimize karşı ilerleyen birkaç düşman neferine Süngü Bayırı'n-dan açılan ateşle başladığı anlaşılmaktadır.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 17/05/331

16. Fırka Kumandanlığına

Sol cenâhta 77. Alay cihetinden başlayan ateş 81 cebhesine ve onu müte'âkib alay cebhesine sirâyet etmiştir. Ateşe düşman tarafından başlandığı cihetle bu ateş baskını arkasından bir ta'arruz ihtimâline karşı tedâbîr ittihâz edilmiş olduğu ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 17/05/331

Bu dahi

1. Alay cebhesinde düşmanda nisbî bir sükût vardır.
2. Düşmanın Keltepe'den 78 siperlerimiz gerisine attığı yedi obüs mermîsinden İkinci Taburdan İhtiyât [Zabit] Vekîli Yahyâ Efendi ile üç neferin hafif sûrette mecrûh olduğu.
3. Sâ'at dokuzda 78 siperlerimizin sağ cenâhına karşı düşmanın H siperlerinde bir beyâz flama rekz ettiğinin görüldüğü ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 17/05/331

Bu dahi

1. Bu gece alay cebhesinde piyâde ateşi te'âtî edilmiştir.
2. Abdülvehhâb Sırtı'na çıkan keşf kolumuza düşman kırkı mütecâviz bomba atmış ise de hiçbir hasâr olmamıştır.
3. Sağ ve sol cenâhtan çıkarılan keşf kolları düşmana pek yakın sokuldukları ma'rûzdur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 17/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Mitralyöz	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen		6	14	26	2	Karârgah
2. Tabur; 1 mecrûh gitti, 1 16. Fırka sıhhiyye bölüğüne gitti, 2 mecrûhiyyetten geldi, 17 hasta gitti, 3 hastahânenen geldi.		783	111	880	10	1. Tabur
		793	112	875	15	2. Tabur
		811	0	924	11	3. Tabur
3. Tabur; 1 mecrûh gitti, 10 marîz gitti.	4	33	61	122	1	33. Bölük Mitralyöz

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 18/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Mitralyöz	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen		6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 3 mecrûh gitti.		845	111	875	10	1. Tabur
2. Tabur; 1 şehîd, 2 mecrûh: biri zâbit vekîlidir, 2 mecrûhiyyetten geldi, 1 16. Fırkaya gitti, 10 marîz gitti: biri zâbittir. 1 hastadan geldi.		839	112	866	13	2. Tabur
		801	0	914	11	3. Tabur
3. Tabur; 1 şehîd, 2 mecrûh gitti, 7 hasta gitti.	4	33	61	123	1	33. Bölük Mitralyöz

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 18/05/331

47. Alay Kumandanlığına

- Düşman sâ'at onu on dakîka geçerek ânî bir sûretle taburumuzun cebhesine ve sol cenâha ateş açması üzerine derhâl mukâbele edilmiş ve düşmanın her türlü harekâtı tevkîf edilmiştir.
- Denizden ve karadan düşmanın topçuları siperlerimizde hutût-ı takarrübiyye üzerine ateş açmaktadır.

3. Düşmanın piyâde ateşi bir derece sükûnet bulmuş ise de Kırk Sekizinci Alayın Yeşilsirt'ta kıt'aâtına karşı düşmanın piyâde ateşinin şiddetini muhâfaza etmektedir.
4. Cebhe ve 81 numrolu siperimizin ilerisinde bulundurulmuş keşf kolları ile irtibât peydâ edilmiş ve henüz mevki'lerinde bulunuyorlar ise de düşmanın ta'arruzuna dâir bir şey görmediklerini bildirmişlerdir.
8. 81'de birkaç nefer şehîd ve mecrûhumuz vardır.

3/47 Kumandanı Binbaşı Edîb

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 18-19/05/331

Saat: :12:15 Evvel

47. Alay Kumandanlığına

Düşman Yeşilsirt'taki siperlerimizin sol cenâhını kısmen işgâl etmiştir. İstirdâda çalışıyor.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 19/05/331

47. Alay Kumandanlığına

1. Düşman dün gece icrâ ettiği ateş baskınına müte'âkib 48. Alayın Birinci Taburu[nun] Yeşiltepe'deki siperine ta'arruz ile zabt etmiştir.
2. Düşman zabt ettiği siperin hafriyâtını ikmâle top ateşi altında çalışmaktadır. Düşmanın ta'arruzunu teshîl ve taburumuzun harekâtını tevkîf etmek maksadıyla sabâha kadar taburlarımıza top ateşi icrâ etmiştir.
3. 81 numrolu siperin bir kısmını dahi tahrîb etmiştir.
4. Dün gündüz ve gece düşman, siperlerimizde icrâ ettiği tahrîbâtın bir derece ta'mîrine muvaffak olduk.
5. İşbu muhârebede iki şehîd ve on iki yaralı olduğu ma'rûzdur.

3/47 Binbaşı Edîb

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 19-20/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Mitralyöz	Eslîha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen		6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 1 mecrûh gitti.		845	111	867	10	1. Tabur
2. Tabur; 4 mecrûhiyyetten geldi, 10 marîz gitti, 1 hasta-dan geldi.		826	112	861	13	2. Tabur
		784	0	897	11	3. Tabur
3. Tabur; 2 şehîd, 9 mecrûh gitti, 5 marîz gitti.	4	33	61	119	1	33. Bölük Mitralyöz
Mitralyöz; 2 mecrûh gitti.						

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 19-20/05/331

47. Alay Kumandanlığına

48. Alay tarafından dün gece gâib edilen siperi bir gazâ netîcesinde düşman eli-ne düşmüş 'addedemedim. İş başındakilerle siperin müdâfa'asına memûr efrâdı iyi hareket etmiş görmedim. Oradaki bölük kumandanı ile küçük zâbitânı ve maz-nûn olacak efrâdı bu geceden dîvân-ı harbe verdim. Alayın Arıburnu cebhesinde kazandığı şöhrete birkaç sefîlin leke süreceğini hiçbir vakt hâtırimdan geçirmem. Fakat mesûllerini kurşuna dizdireceğim. Vatanın sa'âdeti, fırkanın şeref-i tarîhisi nâ-mına vazîfelerini hakkıyla îfâ etmeyenleri kânûn ile karşılayacağım. Muvaffakiyyet ve müdâfa'a için her alayın, her taburun her mücâvir kıt'anın el ele yekdiğerinin mu'âvenet-i mütekâbile ile çalışmalarını emrederim. Bir avuç kahramânın seyl gibi akan a'dâyı firâra icbâr ettiğini Osmânî tarîhi def'a'âtle kaydetmiştir. Bunu erbâb-ı himmet hâtırlamalıdır. Korkaklara, vatan uğrunda ölmesini bilmeyenlere nasıl dav-ranacağımı yukarıda söyledim.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 20/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Mitralyöz	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen						
1. Tabur; 1 mecrûh gitti, 13 mecrûhiyyetten geldi.		6	14	26	2	Karârgah
2. Tabur; 6 mecrûhiyyetten geldi, 2 hastadan geldi, 9 hasta gitti, 1 alay-ı sâireye gitti.		845	111	874	10	1. Tabur
3. Tabur; 1 zâbit hasta gitti, 6 mecrûh gitti, 2 hasta gitti, 4 hastadan geldi, 3 mecrûhiyyetten geldi.		826	112	859	13	2. Tabur
		782	0	896	10	3. Tabur
33. Bölük Mitralyöz; 1 hastadan geldi.	4	33	61	120	1	33. Bölük Mitralyöz

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 19/05/331

47. Alay Kumandanlığına

Taburumuz elli altı mangalık bir cebhe işgâl ediyor. İşbu mevki' iki bölükle muhâfaza ediliyor ise de ahvâl-i fevka'l-'âdeye karşı cebhenin takviyesi için istinâd olarak bir bölük dahi tahsîs edilmiştir. Cebhede bulunan bölükler bir fa'âliyyet-i mütemâdiye ile sabâhlara kadar düşmanın her türlü harekâtını tarassud etmek mecbûriyyetinde bulundukları gibi istinâd bölüğü her an harekete hâzır ve bi'l-cümle efrâdı silâh be-dest olarak emre muntazır bulunuyorlar. Taburun diğer bölüğü ise arkası kesilmeyen hafriyât ile siperlerin ta'miri ve lağım açmak gibi hidemât ile muvazzaf oluyor. İşbu bölüklerin heyet-i zâbitânı dahi vezâif-i mevdû'anın hüsn-i sûretle îfâ edebilmesi için gece gündüz hâb ve râhattan mahrûm oluyorlar. Tabura tevdi' edilen vezâifin kudsiyyet ve 'ulviyyeti takdîr ile her türlü mezâhimin iktihâmına sa'y ve gayret ediliyor ise de hemân üç aydır bu hâlde temâdîsi zâbitân ve küçük zâbitânın kısm-ı a'zamı hastalanıp berây-ı tedâvî hastahanelere sevk edilmekte ve efrâd dahi 'aynı hâle ma'rûz olmaktadır. Siperlerin işgâline memûr olan bölük tâb ve tâkatten mahrûm olarak vazîfeyi der-'uhde ediyor. Fa'âl-i teşebbüs bir düşmana karşı uykusuzluğun dimâğına icrâ ettiği tesîrin netîcesi olarak efrâda gayr-i ihtiyârî bir 'atâlet hâsıl oluyor. Zâbitânın sabâha kadar siperlerde dolaşıp efrâdın hakîkî bir hâlde bulunmaları için vukû' bulan sa'yları bu gibi ahvâl-i tabî'iyyenin men'ine muktedir olamıyorlar. Bu hâlin temâdîsi taburun kıymet-i harbiyesiyle mevcûdiyyetini büsbütün gâib olacağı nazar-ı i'tibâra alındığı takdîrde diğer taburlar misillü mu'ayyen ve mahdûd bir mıntika tefrîk ile zâbitân ve efrâdın bir derece olsun istirahatlerinin temîni için îcâb eden esbâbının tevessülüne müsâ'ade buyurulması müsterhamdır.

3/47 Binbaşı Edîb

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 21/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Mitralyöz	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen						
1. Tabur; 1 mecrûh gitti, 4 mecrûhiyyetten geldi.		6	14	26	2	Karârgah
2. Tabur; 1 mecrûh gitti, 12 mecrûhiyyetten geldi, 10 hasta gitti, 1 fırkaya gitti, 2 hastadan geldi.		845	111	879	10	1. Tabur
		826	112	861	13	2. Tabur
3. Tabur; 3 mecrûh gitti, 6 hasta gitti, 4 mecrûhiyyetten geldi, 4 hastadan geldi, 1 mecrûhiyyetten geldi Yüzbaşı.		781	114	895	11	3. Tabur
33. Bölük Mitralyöz; 1 tûfengi ta'mîre getirmiştir.	3	33	61	120	1	33. Bölük Mitralyöz

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 21-22/05/331

47. Alay Kumandanlığına

Bu günlerde düşmandan esîr alınmasının ehemmiyetini geçen ki emr ile bildirmiştım. Bu lüzûm ve ehemmiyeti şimdi kumandan paşa hazretleri de telefonla tekrâr etmişler ve bir düşman esîri için üç dört lira mükâfât-ı nakdiyye verileceğini va'd buyurmuşlar, esâsen mükâfât-ı nakdîden ziyâde mükâfât-ı ma'neviyye ve vicdâniyye uğruna çalışan ve uğraşan bi'l-'umûm arkadaşlarımdan bu husûsu tekrâr ricâ eylerim.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 22/05/331

47. Alay Kumandanlığına

14 numrolu yeni lağım 14 metre ileri gittikten sonra 15 numrolu lağımla birleşmek üzere sola sapmış idi. Bu mesâfede gâyet yakından tahte'l-arz kazma, kürek sadâsı işitildiği haber verilmiştir. Haber verilen bir düşmanın geçende İkinci Tabur lağımları yakınında attığı lağıma karîbtir. Bu sadâ ihmâl edilmeyecek kadar ehemmiyetlidir. Biraz tehîre uğrarsa siperlerimizi ber-hevâ edeceği ma'rûzdur.

1/47 Kumandanı Memdûh

İkâmet Mahalleri: Kanlısırt

Tarihi: 22/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Mitralyöz	Eslîha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	6	14	26	2	2	Karârgah
1. Tabur; 3 mecrûh gitti, 3 mecrûhiyyetten geldi.	845	111	879	10	10	1. Tabur
2. Tabur; 3 mecrûh gitti, 11 hasta gitti, 1 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastadan geldi.	825	112	849	13	13	2. Tabur
3. Tabur; 1 şehîd gitti, 1 mecrûh gitti, 5 marîz gitti, 4 hastadan geldi	778	114	892	11	11	3. Tabur
	0	0	120	1	1	33. Bölük Mitralyöz

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 23/05/331

47. Alay Kumandanlığına

1- Düşman obüs topçusu bu günlerde daha ziyâde fa'âliyyet göstermektedir. Kıt'aât mahfûz mahalleri obüslere karşı koruyacak sûrette ıslâh ve ikmâl etmelidirler.

2- Düşman yine bu günlerde muhârebe cebhesinde sık sık hurra sadâlarıyla nazar-ı dikkati celb ederek şiddetli ateş açmaktadır. Düşman bu sûrette hurra sadâları netîcesi yalnız şiddetli ateş icrâsından 'ibâret olduğu ehemmiyet vermemeye bizi alıştırmak ve bir gün ânsızın hakîkî bir hücûm icrâ etmek maksadını ta'kîb edebilir. Bu noktaya kıt'aâtın nazar-ı dikkatlerinin celbi dâimâ müteyakkız bulunulmasının temîni matlûbtur.

16. Fırka Kumandanı Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Taburlar ve Mitralyöz Kumandanlıklarına

Fırka kumandanlığından mevrûd emr-nâme sûreti 'aynen bâlâya çıkarıldı. Mütâla'asıyla bu husûsun dâimâ nazar-ı dikkat ve ehemmiyyette bulundurulması tavsiye olunur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 23/05/331

47. Alay Kumandanlığına Numro 858

1. Düşmanın dört gün evvel Yeşilsirt'ta işgâl etmiş olduğu bir siperimizi zabt ve istirdâd maksadıyla bu gece sabâha karşı sâ'at 4 dakîka 30'da (evvel) 48. Alay 1. Tabur tarafından müretteb bir kuvvetle bir hücûm yapılacaktır. Bu bâbda ayrıca 48. Alaya bir ta'limât da gönderilmiştir.

2. Topçu bugün mezkûr siperleri tahrîb edecektir (Palamutluk Bataryası unutulmamalıdır). Hücûm ânında dahi mezkûr siperlerin gerilerini ve düşmanın Yeşilsirt'ındaki hattını ateş altında bulunduracaktır.

3. 47. Alay ve 77. Alay kendi cebhelerindeki düşmanı tesbît edecekler.

47. Alay sol cenâhından bi'l-hâssa makineli tüfenkleriyle düşmanın mezkûr siperde takviye almasını men' edecektir. Hücûmun icrâsına memûr olup da sonuna kadar devâm eyleyen ve firâr edenler bulunursa onları da itlâf edecektir.

- İhtiyât taburu (13. Alay 3. Tabur) dahi iki bölüğü ile Albayrak Sırtlarında 48. Alay tarafından irâe edilecek mahalli tutacaktır.
- Her alay meşhûdâtını bana serî'an bildirmelidir (sâ'atlerin fırkadan ayar edilmesi lâzımdır).

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 23/05/331

Alay Emri

- Fırka emrinin tamâmen mütâla'a ve ma'lûmât husûlü.
- Her tabur 23-24 Temmuz 331 öğleden evvel sâ'at 4, dakîka 30'da kendi cebhelerindeki düşmanı baş kaldırtmayacak ateşle tesbît edecektir. Hücûm olunacak cihete yardım ettirmeyecektir. Üçüncü Tabur sol cenâhıyla bütün şiddetle bu düşman siperine mu'âvenete gelecek kıt'ayı ateş altına alacaktır.
- Sola alınacak makineli tüfenk, hücûm anından itibaren düşman hatt-ı aslîsi ile hü-cûm olunacak siper arasını müdhiş ateşle mütemâdiyen tarayacağı gibi hattımızın solundaki tûfenge de hücûm olunarak siper arkasındaki düşman hatt-ı aslîsinden baş kaldırtmayacak sûrette ateşini tevcih edecek, hülâsa tüfenklerle düşman hatt-ı aslîsinden hücûm olunacak siper mu'âveneti kat'ıyyen men' ve bu iki kısım arasındaki sahâyı şedîd ateş altında mermî yağmuruna uğratacaktır. Muvaffakiyyet Allah'tan.
- Akşam, sâ'atleri alay yâveri sâ'atiyle 'ayâr edilmelidir.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 23/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Esliha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Zâbitân	Alay 47
Neferen	6	14	26	2	2	Karârgah
1. Tabur; 1 şehîd, 4 mecrûhiy-yetten geldi	845	111	881	10	10	1. Tabur
2. Tabur; 12 mecrûh gitti, 1 hastadan geldi, 2 mecrûhiy-yetten geldi, 11 hasta gitti.	847	112	829	13	13	2. Tabur
3. Tabur; 1 şehîd, 7 mecrûh gitti, 8 hasta gitti, 1 mecrûhiy-yetten geldi, 3 hastadan geldi.	766	114	880	11	11	3. Tabur
	0	0	121	1	1	33. Bölük Mitralyöz

III. BÖLÜM

6 AĞUSTOS 1915-31 OCAK 1916

TARİHLERİ ARASI HARP CERİDESİ

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt 79 siperinden

Tarihi: 24/05/331

47. Alay Kumandanlığına

1. 48. Alayın birkaç gün mukaddem terk etmiş olduğu siperleri istirdâd etmek maksadıyla alay-ı mezkûr tarafından sevk ve i'zâm edilen müfreze kable'z-zevâl sâ'at 4, dakîka 30'da arâzînin avâriz-ı tabî'yyesinden istifâde ile hemân düşmana 10 metre kadar takarrüb ederek ânî bir sûretle bomba endâht ettiğini müte'âkib düşman tarafından işgâl edilmeyen siperin bir kısmını işgâl ettiği ve ba'zı efrâdın dahi seyl yarıntıları arasında mevzi' aldığı görülmüştür.
2. Düşman piyâde mermiyâtından ziyâde ol emrde bomba ile mukâbele ettiği cihetle efrâdımız daha ziyâde ilerlemeye muktedir olamamışlardır.
3. 48. Alayın ta'arruzu teshîl ve düşmanın her türlü harekâtını men' ve tevkîf etmek üzere 81 numrolu siperimizin solu gerisinde ta'biye edilen makineli tüfenkle taburumuzun efrâdı tarafından ânî ve müessir bir sûretle icrâ ettirilen ateşin şiddeti gerek Yeşilsirt'in şarkındaki siperinden ve gerek Keltepe'den iki def'a açıktan fâsıla ile ilerleyerek ilerideki kıt'aâtını takviye etmek isteyen düşmanın harekâtı tevkîf ile kısm-ı a'zamı telef ve mahvedildiği ve bir kısmı da geriye doğru firâr ettiği görülmüştür.
4. Düşmanın takrîben yüz nefer telefâtı vardır. Düşman siperlerinde takviye kıt'aâtıyla berâber bir bölükten fazla kuvveti olduğu tahmîn olunuyor.
5. 48. Alayın efrâdı fedâkâr-âne bir sûretle harb ettiği ve ba'zı efrâdı dahi ayağa kalkarak kemâl-i cesâret ve kanâ'atle düşmana bomba attıkları görülmüş ise de külliyyetli bomba ateşine ma'rûz kaldıkları cihetle siperin sağına doğru ilerlemeye muvaffak olamadığı ve sâ'at 10 dakîka 35 geçerek kıt'a-i asliyyesine 'avdet etmiştir.
6. İstirdâdı ârzû edilen siperin düşmanın hutût-ı asliyyesiyle irtibâtı mevcûd olduğuna nazaran mezkûr siperin bundan sonra zabtından bir fâide hâsıl olamayacağı ve zabt edilse bile muhâfazası pek müşkil ve müte'assir görünüyor.
7. Yeşil[dere] ve Gülnardere'ye olan hâkimiyetimizin temîni düşmanın Kars Deresi'ne doğru olan yayılmasını men' ve tahdîd etmek matlûb ve müstelzim ise Yeşilsirt'ta bulunan siperlerin kâffesini zabt etmek lâzım olduğu ma'rûzdur.

3/47 Kumandanı Edîb

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 24/05/331

47. Alay Kumandanlığına

Düşman 1. Tabur cebhesinde iki ve 125. Alay bir lağım patlattığı 1. Tabur lağımalarında bir tesîr yapmadığı şimdi siperlerimizi Hâintepe civârından şarapnel ile dövmekte oldu-

ğu ileri hatta bölük kumandanından alınan rapora 'atfen 'arz olunur.

2/47 Kumandanı Kemâl

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 24/05/331

47. Alay Kumandanlığı

Düşmanın Korku Deresi'nde ve Merkeztepe gerisinde efrâdının süngü takmış bir vaz'iyette büyük yığınlarla bulundukları bildirilmiştir. Düşmanın bir hücumu ihtimâline karşı alaylarımızın müteyakkız ve hücumu def'e âmâde bulunmasını ve zevâl vaktinin her vakti gibi müsâmahe-kâr-âne geçirilmemesi tavsiye olunur.

16. Fırka Kumandanı Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 24/05/331

Taburlar Kumandanlıklarına

Fırka emri bâlâdadır. Son derece müteyakkız bulunulması ehemmiyyetle matlûbtur.

47. Alay Kumandanı Tevfik

İkâmet Mahalleri: Fırka karârgahı-dan

Tarihi: 24/05/331

47. Alay Kumandanlığına

Düşman tarafından işgâl edilen siperler topçu ateşimizle tamâmıyla ezilmiştir. 13. Alay 3. Tabur emrinizdedir. Geriden münâsib kılavuzlarla mukâbil ta'arruz ediniz. Diğer iki takviye taburu da gelmektedir.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı

Tarihi: 24/05/331

Saat: 8.10

Bu dahi

15. Alay takviye etmek üzere nerede ise gelmektedir. Bu alayın hangi istikâmette düşmana sevk ve tesîr icrâ etmesi en müessir olunur. 13. Alay tarafından takviye edilen aksâm kâfî derecede kuvvetli midir? Başka hangi noktanız en ziyâde muhtâc-ı takviye midir? Düşmanın en za'îf noktası neresidir? Bu bâbdaki mütâla'anızın serî'an iş'ârı. Emr-i kumandanî üzerine tahrîren 'arz olunur. Telefonla 'arz edecektim. Muhâbere münkatı' oldu.

Fırkaya Mülhak Emîn

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı fırka karârgâ- hından

Tarihi: 24/05/331

47. Alay Kumandanlığına

13. Alay kumandanı nezdinize gönderildi. Topçumuz sizin ilk hattınızdaki düşmanı dövüyor. Bu alay sizin göstereceğiniz istikâmetlerde üç taburuyla mukâbil ta'arruz yapacaktır. Topçu ateşinin Kırmızısırt'ta bizim siperlerimizi dövdüğü bildirildiği için mesâfeyi uzatmasını topçuya söylettim. Sizin hangi siperlerinizi düşman işgâl etmiştir. Topçu ateşi kesilmek üzere hücum ederken buraya bir posta koşturunuz. Ma'a-mâ-fih siz vaz'ıyyeti müsâ'id gördüğünüz zamân topçu ateşinin kesilmesini bekleyeceğim diye hücumu tevkîf etmeyiniz.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Adana Bayırı fırka karârgâhından

Tarihi: 24/05/331

47. Alay Kumandanlığına

13. Alay 3. Tabur emriniz altında bulunmak üzere küçük sargı mahalli civârına sevk edilmiştir. Orada sizden emr alacaktır.

Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Siperden
Tarihi: 24/05/331

47. Alay Kumandanlığına

‘Asker ve cebhâne gönderiniz, siperler bizdedir. Ricâ ederim şimdi takviye ediniz.

4. Bölük Mülâzım Ali

İkâmet Mahalleri: Siperden
Tarihi: 24/05/331

Bu dahi

14. Alay⁶ da kaçtı, kimse yoktur. Düşman bizi sarıyor; imdâd, imdâd.

8. Bölük Yüzbaşı Mustafâ Nûrî

İkâmet Mahalleri: Siperden
Tarihi: 24/05/331

47. Alay Kumandanlığına

Düşman geliyor, imdâd.

6. Bölük Mülâzım-ı Evvel Ali

İkâmet Mahalleri: Siperden
Tarihi: 24/05/331

2. Tabur 8. Bölük Kumandanlığına

Solunuzdan şimdi bir tabur geliyor, sebât ediniz.

47. Alay Kumandanı Tevfik

6 13. Alay olması gerekirken yanlışlıkla 14. Alay yazıldığı anlaşılıyor.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 24/05/331

47. Alay Kumandanlığına Numro 313

Cebhemizde hafif piyâde ateşi te'âtî edilmekte olduğu.

Düşmanın Hâintepe topçusunu üç sâ'at siperlerinde endâht ettiği birinci, ikinci hatt mahall-i mahfûzalarıyla birinci hatt siperlerinin bir kısmı yıkıldığı, attığı mermîlerin kısm-ı a'zamı boğucu gaz neşretmekte olduğu bu topçu ateşinde 5. Bölükten bir neferimiz şehîd, diğer bir neferimiz mecrûh olduğu. Düşman şimdi cebhemiz ilerisindeki tel örgülerini Hâintepe civârındaki topçusuyla taramakta, Palamutluk'ta 125. Alay gerisindeki bataryalarımız buna cevâb vermekte olduğu ordugâhımızın gerisindeki topçumuzun attığı mermîler düşmanın gerilerine düşmekte olduğu. 48. Alay cebhesindeki muhârebe kesb-i sükûnet ettiği. Burada yapılan harpte düşman üç def'a takviye kıt'aâtıyla ta'aruz etmişse de ateşimizle kısm-ı a'zamı telef olduğu.

Palamutluk ve civârındaki topçularımız düşman mevâzı'nı muvaffakiyyetle tahrîb ettiği, düşman külliyyetli el bombası yaktığı Palamutluk bataryalarımıza gerek Hâintepe, gerekse denizden pek çok mermîler atıldığı mezkûr batarya Hâintepe ve civârına endâht ettiği düşmanın iki sathlı bir tayyâresi siperlerimiz üzerinde uçtuğu Keltepe topçusu gerilerimizi dövmekte olduğu denizde düşmanın iki bacalı, iki direkli mutavassıt cesâmette iki harb sefînesiyle dört torpidosu görülmekte olduğu. Bu sefâin sabâhtan beri Arıburnu ve Kabatepe açıklarında dolaşmakta ve ara sıra Palamutluk'u bombardıman etmekte olduğu siperdeki bölük kumandanının raporuna 'atfen ma'rûzdur.

2/47 Kumandanı Kemâl

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 24/05/331

47. Alay Kumandanlığına

13. Alaydan burada ancak yarım bölük kadar 'asker vardır. Bunlardan iş beklemek 'abestir. Bizim taburun mecrûh ve şehîd ihtiyâta mahall-i mahfûzayı hıncahınç etmiştir. Taburda taburluk hâl kalmamıştır. 57. Alay 1. Tabur mevki'mizde bulunuyor. Ben de elimdeki mevcûdla ta'arruza hâzırım. 48. Alaydan gelen kâğıdı gönderiyorum, şimdi 13. Alay 1. Tabur kumandanı geldi. Onunla teşrîk-i mesâ'î edeceğim. Herhâlde sonuna kadar çalışacağım. Ölürüm, emr almadıkça buradan ayrılmam.

1/47 Kumandanı Mehmed Memdûh

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 24/05/331

47. Alay Kumandanlığına

Sizin odanızdayım. Alayın birinci, ikinci hatları düşman elindedir. 'Askeri ileri sevk etmeye çalışıyorum. Elimizde istinâdların mahall-i mahfûzu vardır. Onları siper hâline koydurdum. Bir taraftan da 'askeri ileri sevketmeye uğraşıyorum. Gerideki istinâd siperlerinden bir hareket görülmüyor. Nihâyete kadar sebât ve ilerlemeye çalışacağım. Tevfik Allah'tandır.

1/47 Kumandanı Memdûh

İkâmet Mahalleri: Hatt-ı harbten

Tarihi: 24/05/331

1. Düşman siperlerimize üç bomba, yirmi obüs dânesi attığı.
2. Top mermîsinden iki neferimiz mecrûh olduğu ve müsâdemât el-ân devâm ettiği. Siperdeki bölük kumandanının raporuna 'atfen 'arz olunur.

1/47 Kumandanı Mehmed Memdûh

İkâmet Mahalleri: 48. Alay hatt-ı harbinden

Tarihi: 24/05/331

Saat: 9.30

47. Alay Kumandanlığına

Vaz'iyette ümîd verecek bir hâl olmadığından fırka kumandanlığından aldığım emr üzerine ta'arruz meselesini geri çekiyorum. Geri çekilecek efrâdımızın mitralyöz ve piyâde ateşimizle himâyesi ma'rûzdur.

48. Alay Kumandanı İlhami

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 24/05/331

Bu dahi

Düşman, İkinci Taburun birinci ve ikinci hattındadır. Birinci Tabur siperleri hâlâ sebât etmektedir. Düşman zabt ettiği siperlerden 125. Alayı yan ateşine alıyor. Ma'a-mâ-fih kum torbalarını kasaturalarla tahrîb ettiğine nazaran sebât etmeyeceği anlaşıyor. Bizim toplar yine dere içine düşmeye başladı. Bu haberi yaralılarından alıyorum. İlerden hiçbir haber gelmiyor.

1/47 Kumandanı Memdûh

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 24/05/331

Bu dahi

Taburun Birinci Bölüğü yetişti. Taburumdan yaralıdan başka ferd-i vâhid firâr etmemiştir. İleri mevzi'de ve ikinci hatta 'askerim arslan gibi sebât ediyor. Rızâ'dan başka hiçbirinden haber alamadım. Gelen taburun bölüğü takviye için bizim siperlere gönderdim. Tabur kumandanı yanımdadır. İkinci ve Üçüncü Taburun ne hâlde olduğunu bilmiyorum.

1/47 Kumandanı Mehmed Memdûh

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 24/05/331

Numro 312 47. Alay Kumandanlığına

Düşmanın Hâintepe topçusu bir buçuk sâ'atten beri siperlerimizi ve ittisâl yollarını dövmeğe olduğu birinci hatt ve ikinci hatt siperlerine iki küçük istinâd kovuğunu kısmen tahrîb etmiş ve üç neferi şehîd, altı neferi mecrûh ettiği boğucu gaz neşreden mermîler atmakta olduğu ma'rûzdur.

2/47 Kumandanı Kemâl

İkâmet Mahalleri: Hattı harbten

Tarihi: 24/05/331

47. Alay Kumandanlığına

Yirmi dakîka evvel ta'arruza geçecek olan sol cenâhınıza mu'âvenette bulunmak ve ta'arruza iştirâk etmek üzere iki bölük gönderdim. 13. Alaydan iki bölük daha gelmiş ve o bölükler siperler içinden sol cenâha gönderilmiş ise de bu iki bölükten çok bir şey beklemek lâzım gelmez. Benim gönderdiğim iki bölüğe i'timâdım vardır. Size belki iki bölükle daha mühimm bir mu'âvenet yapabilirim. Fakat ne sûretle ve nereye göndermeliyim. Serî'an bana bildiriniz.

48. Alay Kumandanı İlhamî

İkâmet Mahalleri: Kanlısırt

Tarihi: 24/05/331

Saat: 8.45

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Eslîha	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	6	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 1 şehîd, 4 mecrûh gitti, 3 mecrûhiyyetten geldi.	485	111	862	10	1. Tabur
2. Tabur; 1 şehîd, 13 mecrûh gitti, 17 mecrûhiyyetten geldi, 11 hasta gitti, 6 hastadan geldi.	846	112	817	13	2. Tabur
3. Tabur; 1 şehîd, 3 mecrûh gitti, 9 marîz gitti, 5 hastadan geldi	759	114	873	11	3. Tabur
	2096	351	2578	36	
	-	-	-	-	33. Bölük Mitralyöz

İkâmet Mahalleri: Kanlısırt

Tarihi: 24-25/05/331

47. Alay Kumandanlığına

- Üçüncü Taburunuzun ya'nî siperlerini iki bölükle tutmak üzere geldim. Siperler düşman tarafından işgâl edilmiş olmalıdır ki bomba atılmaktadır ve irtibât yolları topçu mermîleriyle kapanmış, ileri geçmek mümkün olamıyor. İrtibât yolunun her iki tara-

findan siper vücûda getirerek mukâbeledede bulunuyoruz. Mümkün mertebe yolu da açtırmakla uğraşıyorum. Üçüncü Taburdan ya'nî alayınız taburlarından bu mıntıkayı bilir bir zâbit veyâhûd çavuş gönderiniz.

3/13 Kumandanı Ali Rızâ

İkâmet Mahalleri: Fırka karârgâhından

Tarihi: 24-25/05/331

Bu dahi

On Beşinci Alay geldi. İki taburu 47. Alay 3. Tabur ihtiyâtlarının yerindedir (fırkanın eski karârgâhı). Bir taburu İkinci Taburunuzu takviye edecektir. 13. Alaydan da bu talep edilmiştir.

Her neye mâl olursa olsun düşmanı be-heme-hâl siperlerimizden kovmaya bütün varlığınızla çalışacağınızdan eminim. Düşmanı kovduktan sonra onun siperlerine kadar girmeye 'azmetmenizi metânetinizden bekliyorum. 125. Alay, 47. Alay ve 13. Alay kumandanlarının îcâb ederse bi'z-zât gidip bu maksadın istihsâline himmet etmelerini ve düşmanın birleşip kalmasına, mitralyöz getirmesine meydân verilmemesini bekliyorum.

Fırka Kumandanı Rüşdü.

İkâmet Mahalleri: Fırka karârgâhından

Tarihi: 24-25/05/331

Saat: 10.45

47. Alay Kumandanlığına

48. Alay 2. Tabur, 13. Alay 3. Tabur, 15. Alay 1. Tabur sizin emrinizde merkezdedir. Dakîka gâib olmasın. Fırka ve elimizdeki takviye kıt'aâtı burada son neferi fedâ edecektir. Düşman elinde olan İkinci Tabur siperlerini istirdâd edeceksiniz. Râh-ı mestûrlara bağlanmayınız. Her ân ilerleyiniz.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 24-25/05/331

Saat: 2.45

Bu dahi

Tertîbât ve temînâtınız bana itminân bahş olmaktadır. Bütün ümîd ve muvaffakiyyet ancak sizin ilerlemeniz de ve düşmanı be-heme-hâl kâmilen siperlerimizden çıkarmanızdadır. Her geçen dakîka bizim ziyânımızdır. Gerideki taburlardan îcâb ederse celb ediniz. ⁷ da düşmanın lehine çıkmak üzeredir. Girilen siperlerde kalmamak, bize 'âid olan siperlerin üstünden atlayıp düşmana varmak lâzımdır. Sizin böyle fevka'l-'âde zamânlarda hele vatan ve ordunun en mühimm gününde her şeyi yapacağınıza emim. Dakîka geçirmeyiniz, herkes size intizârdadır. Sağ cenâhtaki On Üçüncü Alay Kumandanı ikinci hattın sağ cenâh siperinin 'askeri tarafından zabt edildiğini iş'âr ediyor.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 24-25/05/331

47. Alay Kumandanlığına

Elde mevcûd 'askerle (57. Alay 1. Tabur ile karışık) ilerlemeye müheyyâ bir hâlde 13. Alay ta'arruz ederse biz tabî'atıyla ilerleyeceğiz, Şimdi 13. Alayla irtibât tesîs edeceğim.

1/47 Kumandanı Memdûh

İkâmet Mahalleri: Fırka karârgâhından

Tarihi: 24-25/05/331

Saat: 9.05

47. Alay Kumandanlığına

Düşmanın siperlerimize giren kısmı hiç şübhesiz ki pek azdır. İhtimâl ki düşman ileriye gelen aksâmının sebât ve hayâtından şübhe edecek bir vaz'ıyyettedir. Elimizde pek çok kuvvetimiz vardır. Düşman mezkûr siperler içinde hem çalışıp hem ateş edemez. Telefâta bakmayarak hemân bilâ-tereddüd ta'arruzu lâzımdır. Düşman söküp atıldıktan sonra onun siperlerine de hücum etmek ve kendisininini zabt etmek lâzımdır. Kuvve-i

⁷ Bu işâret orijinal metinde yer almaktadır.

ma'neviyesi kırılmış bir hâle gelmiş olacaktır. İcrâât ve neşriyyâtınıza sabırsızlıkla intizâr ediyorum.

Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Fırka karârgâhından

Tarihi: 25/05/331

Alay kumandanımız bugün ihrâz-ı mertebe-i şehâdet eylemiştir. Alayın bugünden i'tibâren taburları müfrez oldu. Birinci Tabur 125. Alay kumandasına ve İkinci, Üçüncü Taburlar da 12. Alay emir ve kumandasına (Üçüncü Tabur bidâyetten 48. Alay kumandasına verilmişti) tevdi edilmiş ve tarîh-i mezkûrdan i'tibâren alayımızdan bir emr ve teblîgât icrâ edilmemiştir.

24 Temmuz'da vukû'a gelen siper muhârebâtında alayımızda misâfireten bulunan 33. Bölük Makineli Tüfenk'ten biri düşman eline geçmiş ve diğerleri de 125. Alay'da isti'mâl edilmeye başlanmış ve alay-ı mezkûr emr ve kumandasına geçmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 26/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	14	26	2	Karârgah
1. Tabur; 6 mecrûhiyyetten geldi, 9 hastahâneye gitti, 2 mecrûh gitti, 5 hastadan geldi, 1 alay-ı sâireye gitti.	111	876	8	1. Tabur
3. Tabur; 1 mecrûh gitti, 3 mecrûhiyyetten geldi, 1 mecrûhiyyetten çavuş geldi, 1 mecrûh Binbaşı gitti (tabur kumandanı)	112	567	12	2. Tabur
2. Tabur; 1 mecrûh zâbit	114	886	11	3. Tabur
	351	2355	33	Yekûn

Muhârebenin şiddetle devâmından zâyî'ât mikdârı anlaşılamamıştır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 26/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen 1. Tabur; 6 hastahâneye giden, 1 mecrûhiyyetten geldi, 4 has- tadan geldi. 3. Tabur; 1 hastahâneye gitti.	14	26	1	Karârgah
	111	872	8	1. Tabur
	112	485	12	2. Tabur
	114	857	9	3. Tabur
	351	2240	30	Yekûn

Zâyî'ât

Efrâd		Zâbitân		
Mecrûh	Şehîd	Mecrûh	Şehîd	
0	0	0	1	Alay karârgâhı
2	1	0	0	1. Tabur
24	4	2	0	3. Tabur

Muhârebenin devâmı münâsebetiyle zâyî'ât mikdârı anlaşılamamıştır. Kumandan Tevfik Bey şehîd olmuştur.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 27/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen 1. Tabur; 2 mecrûhiyyetten geldi, 1 hasta gitti, 4 hastadan geldi. 3. Tabur; 2 mecrûhiyyetten gel- di, 3 re's hayvân mürd oldu.	14	26	1	Karârgah
	111	369	3	1. Tabur
	112	380	12	2. Tabur
	111	784	9	3. Tabur
	348	1559	25	Yekûn

Zâyi'ât

Efrâd			Zâbitân			
Gâib	Mecrûh	Şehîd	Gâib	Mecrûh	Şehîd	
298	204	8	2	2	1	1. Tabur
0	0	0	0	0	0	2. Tabur
0	60	15	0	0	0	3. Tabur
298	264	23	2	2	1	Yekûn

Muhârebenin devâmı hasebiyle zâyi'ât mikdârı anlaşılamamıştır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 28/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen 1. Tabur; 1 mecrûhiyyetten geldi. 3. Tabur; 1 mecrûhiyyetten geldi, 1 hasta gitti.	14	26	1	Karârgah
	111	350	3	1. Tabur
	112	282	12	2. Tabur
	111	693	8	3. Tabur
	348	1351	24	Yekûn

Zâyi'ât

Efrâd			Zâbitân		
Gâib	Mecrûh	Şehîd	Mecrûh	Şehîd	
0	20	0	0	0	1. Tabur
0	0	0	0	0	2. Tabur
9	64	18	1	0	3. Tabur
9	84	18	1	0	Yekûn

Muhârebe devâmından zâyi'ât mikdârı bilinmemiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 30/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen 1. Tabur; 3 mecrûhiyyetten geldi. 3. Tabur; 3 hastahâneye gitti, 2 mecrûhiyyetten geldi.	14	26	1	Karârgah
	111	348	3	1. Tabur
	112	258	12	2. Tabur
	111	681	8	3. Tabur
	348	1313	24	Yekûn

Zâyi'ât

Efrâd		
Mecrûh	Şehîd	
7	0	1. Tabur
0	0	2. Tabur
10	1	3. Tabur
17	1	Yekûn

Harbin devâmından zâyi'ât mikdârı henüz anlaşılamadı.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 30/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen 1. Tabur; 2 gâibten geldi, 10 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastahâneye gitti, 1 alay-ı sâireye gitti. 2. Tabur; 2 hastahâneye gitti, 2 hastahânedden geldi, 3 mecrûhiyyetten geldi, 1 Mülâzım hasta gitti.	14	26	1	Karârgah
	111	309	3	1. Tabur
	112	246	12	2. Tabur
	111	680	7	3. Tabur
	348	1261	23	Yekûn

Zâyi'ât

Zâbitân		Efrâd			
Mecrûh	Şehîd	Gâib	Mecrûh	Şehîd	
0	0	47	1	0	1. Tabur
0	0	0	0	0	2. Tabur
1	1	0	4	0	3. Tabur
1	1	47	5	0	Yekûn

Henüz zâyi'ât mikdârı tahakkuk etmemiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 30/05/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Zâyi'ât	14	26	1	Karârgah
Efrâd				
2. Tabur; 95 şehîd, 309 mecrûh, 169 gâib.	111	309	3	1. Tabur
3. Tabur; 1 şehîd, 8 mecrûh, 0 gâib.	112	246	12	2. Tabur
Yekûn; 96 şehîd, 317 mecrûh, 169 gâib.	114	671	7	3. Tabur
	351	1252	23	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 01/06/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen	14	26	1	Karârgah
1. Tabur; 100 ikmâl efrâdı geldi, 4 hastaneye gitti, 2 mecrûhiyyetten geldi, 6 hastahânedan geldi, 5 gâibten geldi.	113	414	3	1. Tabur
2. Tabur; 1 gâibten geldi, 2 mecrûhiyyetten geldi, 98 ikmâl efrâdı geldi.	112	347	12	2. Tabur
3. Tabur; 6 hastahâneye gitti, 2 bâ-ilm ü haber gitti.	111	660	7	3. Tabur
	350	1447	23	Yekûn

Zâyi'ât

Efrâd			
Gâib	Mecrûh	Şehîd	
2	2	1	1. Tabur
0	0	0	2. Tabur
0	2	1	3. Tabur
2	4	2	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 02/06/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
14	26	1	Karârgah
112	419	3	1. Tabur
111	351	12	2. Tabur
111	661	7	3. Tabur
348	1457	23	Yekûn

Vukû'ât Neferen

1. Tabur; 1 gâibten geldi, 5 mecrûhiyyetten geldi, 5 hastadan geldi, 3 hasta gitti, 1 fırka karârgâhına gitti, 1 mekâre hayvânı gitti.

2. Tabur; 16 mecrûhiyyetten geldi, 5 hastadan geldi, 1 mekâre hayvânı fırka karârgâhına, 2 gâibten geldi, 2 hastahâneye gitti, 1 şehîdten geldi.

3. Tabur; 8 mecrûhiyyetten geldi, 1 serçavuş müceddeden geldi, 12 hastahâneye gitti, 1 diğer kıt'aya gitti.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 02/06/331

Zâyi'ât

Efrâd			
Gâib	Mecrûh	Şehîd	
0	2	0	1. Tabur
2	14	1	2. Tabur
0	8	1	3. Tabur
2	24	2	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 03/06/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Vukû'ât	Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
Neferen 3. Tabur; 4 mecrûhiyyetten geldi, 5 hastahâneye gitti, 2 hastadan geldi.	14	25	1	Karârgah
	112	419	3	1. Tabur
	111	351	12	2. Tabur
	111	653	7	3. Tabur
	348	1448	23	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 03/06/331

Zâyi'ât

Efrâd				
	Gâib	Mecrûh	Şehîd	
X Yazıcı Başçavuş mu'âvini	0	0	X 1	Alay karârgâhı
X Gâibin üçü çavuş	X 4	5	0	3. Tabur
	4	5	1	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 04/06/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
14	24	1	Karârgah
112	422	3	1. Tabur
111	350	11	2. Tabur
111	648	7	3. Tabur
348	1444	22	Yekûn

Vukû'ât Neferen

Alay karârgâhı; 1 hastahâneye gitti (bâ-ilm ü haber baytar ma'îyyetinde).

1. Tabur; 3 mecrûhiyyetten geldi, 1 gâibten geldi.

2. Tabur; 2 marîz gitti, 2 hastadan geldi, 3 mecrûhiyyetten geldi, 1 kıdemli başçavuş mu'âvini: alay-ı sâireden geldi, 4 ihtiyât zâbit nâmzedi müceddeden geldi, 1 48. Alay Yâveri Mülâzım Ali Efendi 125. Alaya gitti, muvakkaten.

3. Tabur; 2 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastadan geldi, 3 hasta gitti, 1 hasta çavuş gitti.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 04/06/331

Zâyi'ât

Efrâd		
Gâib	Mecrûh	
0	2	1. Tabur
1	3	2. Tabur
0	4	3. Tabur
1	9	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 05/06/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
14	24	1	Karârgah
111	325	3	1. Tabur
111	260	11	2. Tabur
109	644	7	3. Tabur
345	1253	22	Yekûn

Vukû'ât Neferen

1. Tabur; 1 mecrûhiyyetten geldi, 1 gâib geldi, 1 hasta gitti, 100 15. Alaya gitti, 1 ester mürd olmuştur.

2. Tabur; 12 mecrûhiyyetten geldi, 2 gâibten geldi, 1 şehîdten geldi, 5 hasta gitti, 3 hastadan geldi; biri çavuş, 98 ikmâl efrâdı, 4 ihtiyât zâbit nâmzedi, 1 kıdemli başçavuş mu'âvini 47. Alay 1. Tabura gitti.

3. Tabur; 2 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastadan geldi, 5 hasta gitti, 2 hayvân baytar raporu mûcibince itlâf edilmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 05/06/331

Zâyi'ât

Efrâd			
Gâib	Mecrûh	Şehîd	1. Tabur
0	0	0	2. Tabur
1	0	2	3. Tabur
1	1	0	
2	1	2	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 06/06/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
14	22	1	Karârgah
111	326	3	1. Tabur
110	257	11	2. Tabur
109	635	7	3. Tabur
344	1240	22	Yekûn

Vukû'ât Neferen

Alay Karârgahı; 2 emr-ber süvârîsi binekleriyle fırkaya gitti.

1. Tabur; 1 gâibten geldi, 1 hasta gitti, 1 mecrûhiyyetten geldi.

2. Tabur; 2 hasta gitti, 2 hastadan geldi, 1 mecrûhiyyetten geldi, 1 mekârî hayvânı 47. Alay süvârîsine verildi.

3. Tabur; 1 hastadan geldi, 7 hastahâneye gitti.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 06/06/331

Zâyi'ât

Efrâd	
Mecrûh	
2	2. Tabur
3	3. Tabur
5	Yekûn
9	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Mersin Deresi

Tarihi: 06/06/331

Alayımızın Birinci, İkinci Taburları 6 Ağustos 331 tarihinde akşama doğru siper (1. Tabur, 13. Alaya 2. Tabur 12. Alaya) kâmilten teslim ederek geriye çekilmişlerdir ve 6-7 Ağustos 331 gecesini Mersin Deresi'nde geçirmişlerdir.

İkâmet Mahalleri: Mersin Deresi

Tarihi: 07/06/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
14	22	1	Karârgah
111	338	3	1. Tabur
110	264	10	2. Tabur
108	629	7	3. Tabur
343	1253	21	Yekûn

Vukû'ât Neferen

- 1. Tabur;** 7 mecrûhiyyetten geldi, 5 hastahânedenden geldi, 1 hasta gitti, 1 şehîdten geldi.
- 2. Tabur;** 1 kıdemli başçavuş müceddeden geldi, 5 hasta gitti, 4 hastadan geldi, 5 mecrûhiyyetten geldi, 1 gâibten geldi, 1 şehîdten geldi, 1 tabur kumandanı hastahâneye gitti.
- 3. Tabur;** 1 mecrûhiyyetten geldi, 5 hasta gitti, 1 çavuş diğer kıt'aya gitti, 1 bâr-gîr fırkaya gitti.

İkâmet Mahalleri: Mersin Deresi

Tarihi: 07/06/331

Zâyi'ât

Efrâd		
Gâib	Mecrûh	
1	1	1. Tabur
0	1	3. Tabur
1	2	

İkâmet Mahalleri: Fırka karârgâhından

Tarihi: 07/06/331

47. Alay Kumandanlığına Numro 954

Taburunuzla bulunduğunuz yerden ağırlıkların bulunduğu mahalle gidiniz ve orada taburun ta'lim ve terbiyesiyle iştigâl ediniz.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Göktepe karârgâhı

Tarihi: 7-8/06/331

Akşamdan sonra Birinci, İkinci Tabur; 47. Alay karârgâh ağırlık mahalline muvâsalat etmiştir.

İkâmet Mahalleri: Göktepe karârgâhı

Tarihi: 08/06/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
14	22	1	Karârgah
111	340	4	1. Tabur
110	272	7	2. Tabur
108	624	7	3. Tabur
343	1258	19	Yekûn

Vukû'ât Neferen

1. Tabur; 3 hastahâneye gitti, 1 hastadan geldi, 1 mecrûhiyyetten geldi, 3 müceddeden geldi, 1 müceddeden zâbit geldi.

2. Tabur; 3 mecrûhiyyetten geldi, 7 hastadan geldi, 1 ser-çavuş geldi (47. Alay 3. Taburdan), 2 hasta gitti.

3. Tabur; 3 hastahânedan geldi, 1 mecrûhiyyetten geldi, 7 hasta gitti.

İkâmet Mahalleri: Göktepe karârgâhı
Tarihi: 08/06/331

Zâyi'ât

Efrâd		
Mecrûh		
Biri kâtib mu'âvinidir.	2	3. Tabur

İkâmet Mahalleri: Göktepe karârgâhı
Tarihi: 08/06/331

Bugün alayın Birinci, İkinci Taburları gerek 'atîk ve gerekse müceddeden aldıkları efrâdın ta'lîm ve terbiyesiyle (karârgâh kurbunda Kocadere'de) iştigâl eylemişlerdir.

İkâmet Mahalleri: Göktepe karârgâhı
Tarihi: 09/06/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
14	22	1	Karârgah
111	600	5	1. Tabur
110	588	8	2. Tabur
108	617	7	3. Tabur
343	1827	21	Yekûn

Vukû'ât Neferen

1. Tabur; 4 hastadan geldi, 2 mecrûhiyyetten geldi, 1 hasta gitti, 255 ikmâl efrâdı geldi.
2. Tabur; 6 mecrûhiyyetten geldi, 5 hastadan geldi, 9 hasta gitti, 1 zâbit İlhamî Efendi hastahânedenden geldi, 314 ikmâl efrâdı geldi.
3. Tabur; 6 hasta gitti, 2 mecrûhiyyetten geldi.

Zâyi'ât

Mecrûh	
2	2. Tabur
3	3. Tabur
5	

İkâmet Mahalleri: Göktepe karârgâhı

Tarihi: 09/06/331

Bugün alayın Birinci, İkinci Taburu ordugâh civârında (Kocadere'de) efrâdın ta'lîm ve terbiyesiyle meşgûl olmuştur.

Alayın Üçüncü Taburu da siperleri 12. Alaya teslîm ederek geriye istirahat çekilmiş ve mıntika-i harb dâhilinde istinâd olarak kalmıştır.

İkâmet Mahalleri: Göktepe karârgâhı

Tarihi: 10/06/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Hayvânât	Efrâd	Zâbitân	Alay 47
14	22	1	Karârgah
111	568	5	1. Tabur
110	595	8	2. Tabur
108	619	7	3. Tabur
343	1804	21	Yekûn

Vukû'ât Neferen

1. Tabur; 2 mecrûhiyyetten geldi, 2 hastadan geldi, 1 hasta gitti,
2. Tabur; 3 mecrûhiyyetten geldi, 1 ikmâl efrâdı geldi, 3 hastadan geldi.
3. Tabur; 5 mecrûhiyyetten geldi, 2 hastadan geldi (zâbit nâmzedi), 1 gâibten geldi, 1 şehîdten geldi, 5 hasta gitti, 1 hasta çavuş gitti.

Zâyi'ât

Efrâd	
Mecrûh	
1	1. Tabur
1	3. Tabur

Bugün Birinci, İkinci taburlar ta'lîmle iştigâl etmiş ve havâ fırtınalı devâm etmiştir.

İkâmet Mahalleri: Göktepe karârgâhı

Tarihi: 10/06/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Efrâd			Zâbitân		
Hayvânât	Gayr-i muhârib	Muhârib	Gayr-i muhârib	Muhârib	47. Alay
16	24	0	0	1	Karârgâh
112	97	650	2	3	1. Tabur
110	97	659	4	4	2. Tabur
108	97	648	3	3	3. Tabur
346	315	1957	9	11	Yekûn

Vukû'ât Neferen

Karârgâh; 2 binekleriyle berâber süvârîler firkadan geldi.

1. Tabur; 1 hasta gitti, 152 ikmâl efrâdı geldi.

2. Tabur; 2 gâibten geldi, 3 mecrûhiyyetten geldi, 5 hastadan geldi, 5 hasta gitti, 155 ikmâl efrâdı geldi.

3. Tabur; 132 ikmâl efrâdı geldi, 1 çavuş müceddeden geldi, 2 mecrûhiyyetten geldi, 8 hasta gitti

İkâmet Mahalleri: Göktepe karârgâhı

Tarihi: 11/06/331

Zâyi'ât

Efrâd			
Gâib	Mecrûh	Şehîd	
0	0	1	2. Tabur
1	1	0	3. Tabur
1	1	1	Yekûn

Alayın Birinci, İkinci Taburları ta'îmle meşgûl olmuş ve havâ da fırtınalı geçmiştir.

İkâmet Mahalleri: Fırka karârgâhından

Tarihi: 09/06/331

47. Alay Kumandanlığına Numro 970

Size epeyce efrâd verdik. Alayın iki taburundan kalan efrâdı da emrinizde siz bunlardan öyle bir kitle yetiştireceksiniz ki hazar-ı hayâtının uyuşuk ve sönük bir ta'lîm safahâtı değil. Şerefsiz kalan 47. Alayın i'âde-i şerefi ve ahz-ı intikâmı için diş bileyecek bir kuvvet olsun, süngü ve bomba ile düşmanı gebertecek çelik ve çevik adamlar istiyorum. Gece gündüz bu ta'bîri ma'rûf olduğu için kullanmıyorum. Az uyuyacaksınız, çok yorulacaksınız; siz muhârebenin acı tatlı safhalarını gördünüz, ihtiyacı da iyi takdîr edersiniz. Bana yeniden vücûda gelecek Kırk Yedinci Alaya az zamânda ârzû ettiğim rûhu iktisâb ettireceğinizi şimdiden temîn ediniz. 'Azm ile her murâd hâsıl olur. Şifâhen tenbîh ettiğim gibi bir yandan da teşkîlatın tevsî'' ve itmâmını ta'kîb ve yevmî mevcûd pusulaları gönderiniz.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Göktepe karârgâhından

Tarihi: 09/06/331

16. Fırka Kumandanlığına

9/6/331 tarîh ve 970 numrolu emr-nâme-i kumandanîye cevâbtır. Hakk-ı 'âciz-ânemde ibzâl buyrula gelen teveccühâtın öteden beri minnet-dâriyım. Bu minnet-dârlıkla vûs'-imin yettiği fedâkârlığı izhârdan çekinmedim. Devâm-ı teveccühât-ı kumandanîlerine bu say'ımı idâme ve tezyîd edecek ve taburca verilen efrâdı emr ve ârzû-yı 'âlîlerine muvâfık bir sûrette yetiştirmeye sebeb-i yegâne olacaktır. 'Afv-ı 'âlî-i kumandanîlerine istinâden alayım hakkındaki şerefsiz ta'bîrini kabûl edemeyeceğim. Düşmanın hîn-i ta'arruzunda taburlar "tamâmen kırılıncaya kadar müdâfa'a" ta'bîrine mâ-sadak olacak bir tarz-ı kahramân-ânede çarpıştılar. 10 metrelik bir siperden İngiliz maktûlleriyle berâber süngü süngüye kucak kucağa gelmiş 80 küsûr neferin çıkarılması, ettiğimiz muhârebenin derece-i şiddetini göstermeye ve hitâm-ı müdâfa'ada taburun yedi zâbitinden yalnız birinin hayâtta kalıp diğerlerinin siperlere gömülmüş olması da bu iddi'âmı isbât etmeye kâfidir sanırım. Alayımız o güne kadar fırkamızın i'tilâ-yı nâmı için pek ciddî bir sûrette çalıştı. Düşmana aldığı siperleri pek pahalıya mâl etti.

Zât-ı 'âlî-i kumandanîleri nezd-i 'âlîlerinde müsellemlerle temîn ederim ki alayımız bu intikâmı i'âde-i şeref için değil, hakîkati tahrîf ve inkâr ile setr-i 'ayb etmek, külâh kapmak isteyenlerin menâfi'-i şahsiyyelerine sedd çekmek için çalışacak ve düşmanı aldığı siperlerden tard etmek için değil, oraya gömmek için uğraşacaktır.

Yalnız bendeniz değil, bütün arkadaşlarım uyumuyorlar. Verilen efrâdın mümkün olsa ta'lîm ve terbiyeyi ilkâm ederek yetiştireceklerini söylüyorlar. Bugün bulunduğumuz sırtlarda derin derin siperler, hendekler kazdırarak hummâlî siper muhârebe ve müdâfa'aları ta'lîmedilmesini emrettim ve süngü mübârezesini programın baş tarafına koy-

dum. Çizdiğim program dâhilinde ta'lim ve terbiye-i efrâda devâm olunmak üzere iki taburdan dört bölük teşkil eyledim. Ümit ederim ki bir hafta sonra taburumu nazar-ı teftiş-i kumandanîlerine 'arz edebileceğim.

47. Alay Müretteb Tabur Kumandanı
Mehmed Memdûh

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı

Tarihi: 12/06/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Efrâd			Zâbitân		
Hayvânât	Gayr-i muhârib	Muhârib	Gayr-i muhârib	Muhârib	47. Alay
16	16	8	0	0	Karârgâh
112	97	655	2	3	1. Tabur
110	97	655	4	4	2. Tabur
108	97	642	3	3	3. Tabur
346	307	1960	9	10	Yekûn

Vukû'ât Neferen

Alay Karârgâhı; 1. 47. Alay Yâveri muvakkaten 125. Alaya gitti.

1. Tabur; 6 hasta gitti, 1 hastadan geldi, 3 mecrûhiyyetten geldi.

2. Tabur; 1 mecrûhiyyetten geldi, 5 hasta gitti.

3. Tabur; 6 hasta gitti, 1 çavuş gitti, 1 hastadan geldi, 2 mecrûhiyyetten geldi.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı

Tarihi: 12/06/331

Zâyi'ât

Mecrûh	
2	3. Tabur

Bugün Birinci, İkinci Tabur efrâdı ta'limle iştigâl etmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı

Tarihi: 13/06/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Efrâd			Zâbitân		
Hayvânât	Gayr-i muhârib	Muhârib	Gayr-i muhârib	Muhârib	47. Alay
16	16	8	0	0	Karârgâh
112	97	656	2	4	1. Tabur
110	97	655	4	4	2. Tabur
108	97	636	3	3	3. Tabur
346	307	1955	9	11	Yekûn

Vukû'ât Neferen

1. Tabur; 2 hastahâneye gitti, 1 hastadan geldi, 2 mecrûhiyyetten geldi, 1 Mülâzım-ı Evvel geldi (125. Alaydan muvakkaten)

2. Tabur; 3 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastadan geldi, 3 hastahâneye gitti, 1 nâ-mezûndan geldi.

3. Tabur; 3 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastadan geldi, 10 hasta gitti.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı

Tarihi: 13/06/331

Bugün Birinci, İkinci taburlar ta'limle iştigâl etmiştir. Üçüncü Tabur da harb mıntıkasında ta'limle meşgûl olmuştur.

İkâmet Mahalleri: Fırka Karârgâhı

Tarihi: 13/06/331

47. Alay Kumandanlığına Numro 1016

On Sekizinci Alayın bir taburu kumandanı Binbaşı Mustafâ Bey, Üçüncü Kolordu ve Şimâl Grubu Kumandanlığının 11 Ağustos 331 tarih ve bilâ-numrolu emr-nâmesiyle Kırk Yedinci Alay Kumandanlığına ta'yîn edilmiştir. Vürûdunun ve künye-i muvazzahasının iş'ârı matlûbtur.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı

Tarihi: 14/06/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Efrâd			Zâbitân		
Hayvânât	Gayr-i muhârib	Muhârib	Gayr-i muhârib	Muhârib	47. Alay
16	18	8	0	1	Karârgâh
112	97	675	2	4	1. Tabur
110	97	657	3	5	2. Tabur
108	97	634	3	3	3. Tabur
346	309	1974	8	13	Yekûn

Vukû'ât Neferen

Karârgâh; 1 alay kumandanı bey geldi, 1 yazıcı 3. Taburdan geldi, 2 18. Alay 1. Tabur-dan geldi, 2 re's binek alay kumandanı beyin geldi, 2 re's binek merhûm alay kuman-danı beyin gitti 1. Tabura, 1 sâys 1. Tabura gitti.

1. Tabur; 5 hastahâneye gitti, 4 hastahâneden geldi, 18 mecrûhiyyetten geldi.

2. Tabur; 10 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastahâneden geldi, 8 hastahâneye gitti, 1 alay-ı sâireye gitti.

3. Tabur; 1 hastahâneden geldi, 3 mecrûhiyyetten geldi, 1 47. Alay karârgâhına gitti, 5 hastahâneye gitti.

İkâmet Mahalleri: Fırka Karârgâhı

Tarihi: 14/06/331

Bugün cuma olmak hasebiyle ta'îme çıkılmamış ve taburlar efrâdı nezâfet ve tahâretle meşgûl olmuştur.

İkâmet Mahalleri: Fırka Karârgâhı

Tarihi: 15/06/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Efrâd			Zâbitân		
Hayvânât	Gayr-i muhârib	Muhârib	Gayr-i muhârib	Muhârib	47. Alay
16	19	8	0	1	Karârgâh
112	97	673	2	4	1. Tabur
110	97	667	3	5	2. Tabur
108	97	628	3	3	3. Tabur
346	310	1976	8	13	Yekûn

Vukû'ât Neferen

Karârgâh; 1 18. Alay 1. Taburdan borazan çavuşu geldi.

1. Tabur; 5 topçu alayına gitti, 3 hasta gitti, 1 mecrûh gitti, 7 mecrûhiyyetten geldi.

2. Tabur; 10 mecrûhiyyetten geldi, 2 hastadan geldi, 2 hasta gitti.

Bugün alay kıt'aâtı ta'lîm ve terbiye ile iştigâl eylemiştir.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı

Tarihi: 16/06/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Efrâd			Zâbitân		
Hayvânât	Gayr-i muhârib	Muhârib	Gayr-i muhârib	Muhârib	47. Alay
16	19	8	0	1	Karârgâh
112	97	674	2	4	1. Tabur
110	97	666	3	5	2. Tabur
108	97	626	3	3	3. Tabur
346	310	1974	8	13	Yekûn

Vukû'ât Neferen

1. Tabur; 4 hastahâneye gitti, 2 mecrûhiyyetten geldi, 3 hastadan geldi.

2. Tabur; 1 mecrûh gitti, 6 hasta gitti, 4 mecrûhiyyetten geldi, 2 hastadan geldi.

3. Tabur; 2 mecrûhiyyetten geldi, 2 hastadan geldi, 6 hasta gitti.

Bugün alay kıt'aâtı ber-sâbık ta'lîmiyle iştigâl etmişlerdir.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 17-18/06/331

Zâyi'ât Neferen

3. Tabur, 3 mecrûh: birisi kurşun, ikisi top mermîsi ile

Bugün kıt'aât ber-sâbık ta'lîm ve terbiye ile meşgûl olmuşlardır. Havâ pek güzel geçmiştir.

Zâyi'ât yoktur. Kemâ-kân ta'lîmle iştigâl edilmiştir. Havâ pek güzel devâm etmiştir.

(1097 numrolu Fî 18 Ağustos 331 tarihli fırka emr-nâmesinin bir ve ikinci mâddeleri ber-vech-i zîrdır.)

Mâdde:

1. Şimâl Grubunun Arıburnu cebhesi, sağ cenâh ve sol cenâh mıntıkası nâmiyla iki mıntıkaya taksîm edilmiştir.
2. Sol cenâh mıntıkasına 16 ve 11. firkalar memûrdur. Mıntika kumandanı Mîralay Refet Bey, Erkân-ı Harbiyye Reîsi Kâim-makâm Şükrü Bey'dir

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 19/06/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Efrâd			Zâbitân		
Hayvânât	Gayr-i muhârib	Muhârib	Gayr-i muhârib	Muhârib	47. Alay
16	20	2	0	1	Karârgâh
112	112	661	2	4	1. Tabur
110	112	679	3	5	2. Tabur
108	112	599	3	3	3. Tabur
346	356	1941	8	13	Yekûn

Vukû'ât Neferen

Karârgâh; 1 hastahânedede bulunan baytar ma'îyyetine gitti, 4 kadro fazlası 1. Tabura gitti.

1. Tabur; 1 hastadan geldi, 4 mecrûhiyyetten geldi, 5 hasta gitti.

2. Tabur; 1 gâibten geldi, 8 mecrûhiyyetten geldi, 1 hastadan geldi, 4 hasta gitti.

3. Tabur; 2 hastadan geldi, 1 mecrûhiyyetten geldi, 1 şehîd, 7 hasta gitti.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı

Tarihi: 19/06/331

1. Bugün de kıt'aât ta'lîmle imrâr-ı evkât eylemişlerdir. Havâ pek fırtınalı devâm etmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı

Tarihi: 20/06/331

Bugün alaydan bir gûnâ zâyî'ât olmamıştır. Öğleye kadar ta'lîmle iştigâl edilmiş ve öğleden sonra da efrâd nezâfet ve tahâretle meşgûl olmuştur.

Bugün cuma olmak münâsebetiyle ta'lîme çıkılmamıştır. Havâ pek güzel geçmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı

Tarihi: 20/06/331

Zâyî'ât

Mecrûh	
1	1. Tabur
1	3. Tabur
2	

Bugün kıt'aât ta'lîmle iştigâl eylemiştir.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 22-23/06/331

Zâyi'ât

Efrâd		
Mecrûh	Şehîd	
1	0	1. Tabur
2	1	3. Tabur
3	1	

Bugün kıt'aât sabâh ve akşam ta'lîmlerini icrâ etmişlerdir. Kanlısirt'taki tahkîmâta nihâyet verilmiştir

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 23-24/06/331

Zâyi'ât

Efrâd		
Mecrûh	Şehîd	
1	1	1. Tabur
1	0	3. Tabur
3	1	

Bugün kıt'aât kemâ-kân ta'lîmle iştigâl eylemiştir. Kolordu ile mıntıka kumandanlığını birbirine rabt etmek üzere Göktepe şarkındaki dere kenârlarından geçmek üzere yol hafırına başlanmıştır.

Kazma 12, kürek 12, neferen 60

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 23-24/06/331

Kazma 12, kürek 12, neferen 60

İkinci Taburdan 1 nefer mecrûh olmuştur.

Bugün kıt'aât ta'lîm ve terbiyesiyle iştigâl eylemiştir.

İkinci Tabur yol hafriyâtına devâm ediyor.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 26/06/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Bomba	Cebhâne sandık	Eslîha	Hayvânât	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	47. Alay
0	0	2 filinta	16	20	2	0	1	Karârgâh
0	175	769	112	112	666	2	4	1. Tabur
0	146	907	110	112	674	4	5	2. Tabur
25	175	719	108	112	534	3	5	3. Tabur
25	496	2397	346	356	1876	9	15	Yekûn

3. Tabur	2. Tabur	1. Tabur
Neferen	Neferen	Neferen
3 mecrûhiyyetten geldi.	6 mecrûhiyyetten geldi.	2 hasta gitti.
2 hastadan geldi.	3 hastadan geldi.	7 mecrûhiyyetten geldi.
9 hasta gitti.	6 hasta gitti.	1 gâibten geldi.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 26/06/331

Bugün de yine alay kıt'aâtı ta'lîm ve terbiyeleriyle meşgûl olmuşlardır. Kolordu-mıntıka grubu yolunun hafriyâtına devâm edildi.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 27/06/331

Neferen: 2. Tabur, 2 mecrûh: serserî kurşunuyla

Bugün perşembe olmak hasebiyle alay kıt'aâtı öğleye kadar ta'lîmle iştigâl etmiş ve ba'de'z-zuhrda nezâfet ve tahâretle meşgûl olmuşlardır. Yol hafriyâtına da devâm edildi.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 28/06/331

Neferen: 2. Tabur, 1 mecrûh: serserî kurşunuyla.

Bugün cuma olduğundan alay kıt'aâtı ta'lîme çıkmamış ve nezâfet ve tahâretle iştigâl etmiştir. Yol hafriyâtına da devâm edildi. Âtîde pek çok işimize yaraması aaleb-i ihtimâl olan Kanlısirt'ın tahkîmâtına devâm lüzûmu fırka kumandanlığından ihzâr olunuyor. Gurûbtan sonra gelen bir emr kazma kürek noksânından dolayı şimdi yol hafriyâtının terki ile Kanlısirt'ta tahkîmâta devâm isteniyor.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 29/06/331

Neferen: 3. Tabur, 1 mecrûh

Bugün de alay kıt'aâtı ber-sâbık sabâh ve akşam ta'lîmleriyle iştigâl etmiştir. Kanlısirt tahkîmâtına başlandı.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 30/06/331

Zâyi'ât

Efrâd		
Mecrûh		
Nefer de salben intihâr etmiştir.	1	1. Tabur
1	1	2. Tabur
	1	3. Tabur
1	3	

Alay kıt'aâtı sabâh akşam ta'lîmleriyle iştigâl etmişlerdir. Kanlısirt'ta tahkîmâta da devâm olunuyor.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 31/06/331

Zâyi'ât

Zâyi'ât		
Mecrûh	Şehîd	
6	0	2. Tabur
2	1	3. Tabur
8	1	

Sabâh ve akşam ta'îmleriyle taburlar meşgûl olmuşlardır.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 01/07/331

Zâyi'ât

1. Tabur, 1 mecrûh serserî piyâde mermîsiyledir.

Bugün kıt'aât yine sabâh ve akşam ta'îmlerine devâm eylemiştir. Kanlısirt'taki tah-kîmâta da devâm edilmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 02/07/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Bomba	Cebhâne sandık	Eslîha	Hayvânât	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	47. Alay
0	0	2 filinta	16	23	0	0	1	Karârgâh
0	175	769	112	112	682	2	5	1. Tabur
0	146	907	110	112	685	4	6	2. Tabur
25	175	719	108	112	523	3	5	3. Tabur
25	496	2397	346	359	1890	9	17	Yekûn

3. Tabur	2. Tabur	1. Tabur
Neferen	Neferen	Neferen
1 ihtiyât zâbit nâmzedi geldi.	1 zâbit nâmzedi geldi.	7 hasta gitti.
2 hastadan geldi.	8 mecrûhiyyetten geldi.	1 mecrûh geldi.
1 mecrûhiyyetten geldi.	2 hastadan geldi.	2 ikmâl efrâdı geldi.
12 hasta gitti.	1 mecrûh gitti.	1 gâibten geldi.
1 mecrûh gitti.	9 hasta gitti.	4 hastadan geldi.
		6 mecrûhiyyetten geldi.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 02/07/331

Bugün de sabâh ve akşam ta'limleri icrâ edilmiş ve Kanlısirt'taki tahkîmâta da devâm olunmuştur.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 03/07/331

1. Tabur neferen 1 mecrûh: istihkâm hafr ederken düşman piyâde mermîsiyledir. Bugün sabâh ta'lim icrâ edilmiş ve öğleden sonra nezâfet ve tahâretle iştigâl olunmuştur. Kanlısirt'taki tahkîmâta da kemâ-fi's-sâbık devâm olundu ve yol hafriyâtına dahi gidilmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 04/07/331

Bugün ta'lim yapılmadı. Nezâfet ve tahâretle berâber ordugâhta efrâd ve hayvânâtın kıştan muhafazası için kerpiçten mahall-i mahfûzaların vücûda getirilmesi için çalışmış-tır ve yol hafriyâtına da gidilmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 05/07/331

Kıt'aât sabâh ve akşam ta'lîmleriyle meşgûl olmuştur.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 06/07/331

1. Tabur, neferen 1 mecrûh, istihkâm düşman piyâde mermîsiyle.

Alay kıt'aâtı sabâh ve akşam ta'lîmlerine çıkmışlardır. Alayın iki taburunun Mersinde-re'ye nakli ve orada mahfûz ikâmetgâhları sür'atle ihzârı firkadan emrolundu.

Zâyi'ât

Efrâd		
Mecrûh		
Karârgahta düşman piyâde serserî mermîsiyle	1	1. Tabur
" " " "	1	2. Tabur
	2	

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 07/07/331

Sabâh ve akşam ta'lîmleri icrâ edilmekle berâber Mersindere'de intihâb olunan ordu-gâhın hafriyâtına da başlandığı.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 08/07/331

Taburlar sâbıkî misillü sabâh ve akşam ta'lîmlerine çıkmışlardır.

3. Tabur, neferen 3 mecrûh: siper hafriyâtında düşman piyâde mermîsiyle.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 09/07/331

Zâyi'ât

Efrâd		
Mecrûh		
Karârgahta düşman piyâde serserî mermîsiyle	1	2. Tabur
Siper kazarken bombadan	2	3. Tabur
	3	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 09/07/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Mekâre efrâdı Neferen	Anadolu'ya geçirilen hayvânât Re's	Bomba	Cebhâne sandık	Esliha	Hayvânât	Gayr-i Muhârib	Muhârib	Gayr-i Muhârib	Muhârib	47. Alay
0	0	0	0	2 filiinta	16	23	0	0	1	Karâr-gâh
28	45	0	175	769	66	103	687	2	5	1. Ta-bur
27	44	0	146	907	66	103	674	4	7	2. Ta-bur
25	40	25	175	719	68	103	494	3	5	3. Ta-bur
80	129	25	496	2397	216	332	1855	9	18	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 09/07/331

Bugün de alay kıt'aâtı ta'lim ve terbiye ile imrâr-ı evkât eylemişlerdir. Kanlısirt'taki 12. Alay ve 13. Alay cebheleri alayınız tarafından teslim alınacaktır. Sâ'at 8 dakîka 30'da evâmir ve îzâhat-ı lâzıme yi almak üzere îcâb eden zâbitânla fırka karârgâhına geliniz.

Fırka Kumandanı Rüşdü

Alay kumandanı tabur kumandanlarıyla birlikte mezkûr cebheleri gezdi. Fırka tebdîl için mufassal bir ta'limât verdi.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu muharebe cebhesi fırka karârgâhı
Tarihi: 09/07/331

47. Alay Kumandanlığına Numro 1303

Bugün On İkinci ve On Üçüncü Alayın güçlkle muhâfaza ettikleri ve müdâfa'asında hemân izhâr-ı 'acz eyledikleri Arıburnu cebhesinin en mühimm kısmını ve sizin eski mevzi'nizi yine size tevdi' ve teslim ediyorum. El-mâzî lâ-yüzker vatanın müdâfa'ası kadar mühimm olan Kanlısirt'in müdâfa'asını size havâle ederken bir hiss-i kable'l-vukû' bu işte alayı muvaffakiyyet ve mazhariyyet göstereceği ve telâfi-i mâ-fât edeceğini bana ihtâr ediyor.

Cenâb-ı Hakk'tan yegâne temennîm bu hissimin kesb-i hakikat etmesidir. Ben bunu bütün acılıklarına tâli'-i harbin nekbetli safhasını duyan alayın zâbitân ve efrâdının hırs ve intikâmlarından bekliyorum.

Size rehber olacak kavî bir îmân, sağlam bir ümîd, çelik bir sebât olsun. Dünyada her şey mümkündür. 'Azm ve ta'kîb 'inâd ve isrâr ile zafer ve şerefe hâkim olunuz. Allah bu kanâ'atte olanlardır. Bundan sonra sizden kemâl-i sükûnetle iş isterim.

16. Fırka Kumandanı Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı
Tarihi: 10/07/331

Bugün alay efrâdı ta'lime çıkmamışlar, nezâfet ve tahâretle meşgûl olmuşlardır. Alay kumandanlığı tarafından 12. Alay cebhesinin ıslâha şâyân olmasından mutasavver in-şâât hitâm buluncaya kadar 13. Alay cebhesinin teslim edilmemesi hakkında tahrîrât yazıldı ve firkaca kabûl edildi.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı

Tarihi: 10/07/331

Saat: 4.00

12. Alay ihtiyât mahalline gidilerek oranın teslîm alınması Üçüncü Tabura emredildi.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı

Tarihi: 11/07/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Efrâd			Efrâd Zâyî'âtı			
Mülâhazât	Hasta veya tebdîl-i havâ-dan	Mecrû-hiyetten gelen	Hasta veya tebdîl-i havâ-ya giden	Mecrûh	Şehîd	47. Alay
	0	0	0	0	0	Karârgâh
	2	3	5	0	0	1. Tabur
Karârgâhta serserî piyâde mermîsiyle	4	5	4	1	0	2. Tabur
Siper kazarken kurşundan	10	2	5 [1]	1	0	3. Tabur
[1] bir nefer bâ-ilm ü haber diğerkıt'a-ya gitmiştir.	16	10	14	2	0	Yekûn

Bugün yevm-i ta'tîldir. Binâen-'aleyh efrâd ordugâhta hidemât-ı müteferrikada istihdâm edildiği gibi nezâfet ve tahâretle de iştigâl ettirilmiştir.

Üçüncü Tabur bu akşam Kanlısirt'ta 12. Alay sol cenâh siperlerini teslîm aldı. İkinci Tabur sâ'at yedide ordugâhtan hareket etti.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı

Tarihi: 12/07/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

			Efrâd Zâyi'âtı		
Mülâhazât	Mecrûhiyetten	Hastahâne veya tebdîl-i havâdan	Hastahâne veya tebdîl-i havâ giden	Mecrûh	47. Alay
Karârgâhta düşman serserî piyâde mermîsiyle	1	2	3	1	1. Tabur
Mecrûhlardan birisi kendi kendini ve diğeri karârgâhta düşman serserî mermîsiyle	2	2	[1] 10	2	2. Tabur
	2	3	3	0	3. Tabur
[1] bu 10 neferden 5 neferi firâr olduğu	5	7	16	3	Yekûn

3. Taburdan: Yüzbaşı Hâlid ve Mülâzım-ı Evvel Mustafâ Efendiler mecrûhiyetten bi't-tedâvî gelmişlerdir.

İkinci Tabur, 12. Alayın sağ cenâhında kalan iki bölüğün yerini bir bölükle teslim aldı. Alay karârgâhı sâ'at altıda (sonra) Kanlısirt'ta idi. Birinci Tabur da sâ'at yedide ihtiyât mahalline geldi. 12. Alay cebhesi Kırk Yedinci Alay tarafından tamâmen teslim alındı. Fırkaya bildirildi. Gurûbdan evvel [düşman] Kanlısirt gerilerini ve alay karârgâhı civârını obüsle dövdü.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu- Kanlısirt

Tarihi: 13/07/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Gelen efrâd			Efrâd zâyi'âtı		
Mülâhazât	Hastahânedden	Mecrûhi-yetten	Hasta giden	Mecrûh	47. Alay
	0	0	1	0	1. Tabur
Dört neferden birisi istirâhat mahallinde piyâde mermîsiyle, üç nefer de siperde bombadan mecrûh olmuştur.	1	4	15	4	2. Tabur
	3	2	7	12	3. Tabur
Yedi nefer bombadan, beş nefer piyâde mermîsinden mecrûh olmuştur.	4	6	23	16	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı

Tarihi: 12/07/331

Gece düşman fâsılalı sûrette bomba endâhtına devâm etti. Gündüz de kezâ devâmlı ve çokça olarak bomba attı. Sâ'at 5'te Kırmızı ve Kanlısırtlara ve Gülnardere'ye iki üç obüs mermîsi attı. Ba'dehû bir müddet sahrâ topuyla cebhemizi tesîrsiz dövdü.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 14/07/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Gelen efrâd			Efrâd zâyî'âtı			
Mülâhazât	Hastahânededen	Mecrûhi-yetten	Hastahâne veya tebdîl-i havâya giden	Mecrûh	Şehîd	47. Alay
	1	3	1	0	0	1. Tabur
Mecrûhlar: bombadan, şehîdin üçü piyâde, biri toptan	3	5	9	23	4	2. Tabur
	5	1	4	19	1	3. Tabur
Mecrûhlar: 17 bomba ve 2 piyâde şehîd piyâde mermîsiyle.	9	9	14	42	5	Yekûn

Efrâdın siperlerde sıklığı zâyî'âtın çokluğunu mûcib oldu. 2. Tabur bir bölüğünü daha ihtiyât mahalline gönderdi. Birinci Tabur da kezâ bir bölüğünü daha ihtiyât mahalline alarak yalnız bir bölüğünü istinâd siperlerinde bıraktı.

Gece fâsılalı bomba endâhtına düşman eskisi gibi devâm etti.

Gündüz pek seyrek bomba endâhtı icrâ edildi.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 15/07/331

Saat: 9.15

Bu akşam Cenûb ve Anafartalar Grubunda düşmanın topçu fa'âliyyeti gösterdiği ve cebhemizde bir teşebbüsü kaviyyen muhtemel olduğu, alayca tedâbîr-i lâzimenin emr-i ihzârı 16. Fırkadan emrolunuyor.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 15/07/331

Saat: 9.45

Zâyi'âtın çok olduğu ilk hatta az 'asker bulunması muvâsala yollarında mahfûz mahaller yapılması muvâsala yollarının çoğaltılması firkadan emrolunuyor.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 15/07/331

Saat: 6.00

Mülâhazât: Kırk Yedinci Alay Kanlısirt'tan çekileli beri birinci def'a olarak obüs bombardımanı yapıyor.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 15/07/331

Saat: 8.30 Evvel

Gece yalnız İkinci Tabur cebhesine üç yüzü mütecâviz bomba atıldı.

Düşman üç dört obüs mermîsi istinâd ve ihtiyât mahallerine attı.

Düşman geride ihtiyât siperlerini ve alay karârgâhı civârını bir sâ'at obüs ile bombardıman etti.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Saat: 9.30

İki buçuk sâ'attir bombardıman devâm ediyor. Fırkaya bildirildi. İkinci Tabur ikinci hatında mahfûz mahallerden biri yıkılmıştır. Obüsten iki şehîd, iki yaralı vardır.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Saat: 11.10

Obüs bombardımanı kesildi.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Saat: 12.00

Birbirini müte'âkib iki def'a sağdan gelen bir ateş baskını düşman tarafından yapıldı. Şiddetli bomba atıldı. Zâyi'ât nisbeten azdır.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Saat: 8.00

Alayın Mevcûd-ı Hâzırı

Mevcûd-ı hâzırı							Efrâd zâyi'âtı			
Zâbit ve efrâd yekûnu	Yekûn	Tüfenksiz gayr-i muhârib	Tüfenkli muhârib	Yekûn	Gayr-i muhârib	Muhârib zâbitân	Yekûn	Mecrûh	Şehid	
23	21	21	0	2	0	2	0	0	0	Karârgâh
744	737	103	634	7	2	5	2	2	0	1. Tabur
697	687	103	584	10	4 (Biri açıkta)	6	26	23	3	2. Tabur
623	613	103	510	10	3	7	17	16	1	3. Tabur
2087	2058	330	1728	29	9	20	45	41	4	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 16/07/331

Gündüz sükûnetle geçti. Sâ'at dörtte Hâintepe'deki düşman topçusu siperlerimizi dövdü. Alaya 400 ikmâl efrâdı verildi. Fırkadan emr: Her terk edilecek siper bize fazla kan gâib ettirir. Çok nedâmet hâsıl eder. Karış karış müdâfa'anın fi'len mahall-i tatbîki bizim cebhemizdir. En ileri hatta mu'annid-âne bomba, süngü muhârebesi kabûl edilecektir. Mesâ'imizin ileriden geriye doğru tanzîmi ve esbâb-ı müdâfa'anın sür'atle ihzârı lâzımdır.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 17/07/331

Sebât ve 'inâd, elimizdeki topraklara yapışıp kalmak veya gömölüp ölmek lâzımdır. Gece oldukça sâkin geçti. Sabâh topçularımız düşman mevâzı'nı bombardıman ettiler.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 18/07/331

Düşman da bi'l-mukâbele siperlerimizi tahrîb etti.

Hulûsî Deresi menba'ından 83 siperlerine giden ittisâl yolundaki lağımın sağ ve soldan düşman lağımının ilerlediği anlaşıldı. Bu kol mahfûz mahallin altına geliyordu. Düşmanın buradan bir gedik açması o sûretle Hulûsî Deresi'ni ateş altına alması muhtemeldir.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Saat: 4.30

Gündüz sâkin geçti.

Gece gündüz nisbî bir sükûnla geçti. Gece düşmanın lağımına mukâbil lağımlar hafrına başlandı. 83 siperlerinde üç noktadan lağım hafrına başlandı. Mütemâdiyen düşman tarafından bomba atıldığı için bu nokta civârında İkinci Tabur pek çok zâyî'ât verdi.

Obüs ve çok olarak sahrâ ve cebel ile düşman topçusu siperlerimizi dövdü. Yaptığı hasâr kum torbalarını yıkmaktır. İnsânca zâyî'ât yoktur. Üçüncü Tabur büyük lağım yolunun sağını İkinci Tabura teslîm etti.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 19/07/331

Saat: 11.30

Düşman kezâ obüs bombardımanı yaptı. Siperlerimizi yıktı. İnsânca zâyî'ât yoktur. Gerileri çok dövüyor. 'Aynı zamânda iki tarafa 'âid diğer toplar da siperleri dövdüler. Siperlerde harâbiyyet büyüdü. Fırkadan kum torbası istedik. Bugün kendisini vuran altı nefer var idi. 2. Taburdan 5, 3.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 19/07/331

Saat: 6.15

Taburdan şedîd mu'âmele-i kânûniyye tatbîk edilememesinden elinden kendisini vuranlar artıyor. Büyük bomba mahallinin solunda da düşmanın lağım kazdığı duyuluyor.

Düşman kısa bir zamân zarfında siperlerimizi yine dövdü.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 20/07/331

Öğleyin fâsılalı olarak cebhemizi obüsle dövdü. Akşam da kezâ bugün düşman tarafından ba'zı sesler işitildi. "Türkler gelin veya biz varalım, biz yakında gidiyoruz."

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Saat: 6.30

Düşman tarafından atılmış iki kâğıd getirildi. Birisi el yazısı idi: "Birer birer gelin, en kısa tarafı tutun. Nöbetçimiz size buradan gel diyecek, selâmetle gel."

Diğeri matbu' idi. Bir esîr ağzından söylenmiş ve İngilizlerin iyiliğinden, güzel mu'âmelesinden ve iyi bakıp beslediklerinden bahsediyor.

Fırka kumandanı bizim 'askerin de mukâbelesini ârzû ediyor.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 21/07/331

Sabâh sükûnetli idi. Kolordular emriyle sâ'at dokuzda bütün toplanımız düşmana baskın ateşine başladılar. On dakîka devâm ettiler. Evvelâ düşman bu ânî baskına cevâb vermedi. Bizimkiler de on dakîka sükût. Ba'dehû topçularımız gâyet şiddetli bombardıman ettiler. İhtirâklı şarapnel atıyorlardı. Düşman topları da bu fa'âliyyeti arttırdılar. Bu def'a da obüs başladı. Tarıyordu. Mahfûz mahaller yıkıldı. Altlarındaki neferler parça parça dağıldı veya gömüldü. Neferler korkularından kafalarını 'âdî bir kovuğa sokmuşlar ve 'âdetâ cansız zannolunuyordu. On dakîka sonra topçularımızda yine sükût. Fakat düşman devâm ediyordu ve şimdi topçularımız belâyı piyâdelere celb ettikten sonra seyirci kaldılar.

Bomba, obüs devâm etti öğleye kadar.

Toplar düşman siperlerinde tahrîbât-ı mühimme yaptıkları takdîrde fırsatı kaçırmayarak bir hücum yapılacaktı. Bunun için lâzım gelen tertîbât alındı. Fakat ber-'aks düşman toplanının üzerimizdeki tahrîbâtı daha mühimm görölerek alay kumandanı bu karârdan vazgeçti. Her taburdan altmış, yetmiş nefer hücum fedâisi olarak ayrılmış idi. Bunların da kuvve-i ma'neviyeleri sarsıldı ve ayakları geri geri gidiyordu. 29 şehîd, 26 yaralı verildi. 5. Bölük Mülâzım-ı Evvel Alaaddîn Efendi hafif yaralandı.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 21/07/331

Saat: 12.00

İkinci Tabur, mıntıkasını Birinci Tabura teslîm ederek ihtiyât mevki'ine çekildi.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 21/07/331

Saat: 6.00

Üçüncü Tabur mıntıkasında lağımdan kazma sesleri geldiği tabur kumandanlığı tarafından bildiriliyor. İstihkâm zâbitinin raporu bunun zıddıdır.

Mülâhazât:

'Askerimizde atılmak sevdâsı var idi. Gönüllü olarak hüçûma geliyorlardı. Lâkin bu kuvvet sû-i isti'mâl edildi. Obüs altında kuvve-i ta'arruziyye söndü.

Mıntıkanın emri düşünölmeyerek veriliyordu. Her bataryanın yakacağı kırk mermîyle bâ-husûs şarapnel ile mitralyöz veya bomba mahalleri nasıl tahrîb edilebilir. Bu kuvvet ile alay kumandanının ârzûsu vechle bir fecr baskını yapılsa idi. İhtimâl-i muvaffakiyyet var idi.

15. Alaydan İkinci Tabur Kumandanlığına Kıdemli Yüzbaşı Niyâzî Efendi, Üçüncü Tabur Kumandanlığına, Yüzbaşı Sabrî Efendi ta'yîn edilmişler ve zevâlde iltihâk ettiler.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 22/07/331

Sabâhleyin dokuz evvelde obüs ber-mu'tâd endâhta başladı. Yarım sâ'at devâm etti. Ba'dehû ondan on bir buçuğa kadar atıldı. Altı nefer şehîd ile on bir yaralı Birinci Taburdan var idi. Siperlerde haylî tahrîbât yaptı. Pek çok siperler kapanıyor, doluyor her ân yeni işler büyüyerek göz önüne çıkıyor. Ta'mîrât ile uğraşılıyor. Fakat bitmiyor. Hulûsî Deresi'ni üç gündür dövüyor. Oradaki muvâsala hendekleri hemân kapanmıştır. Gelen fırka emrinde mahfûz mahallerin üzerinde üç metre toprak olmasını ve neferlerin açıkta siperin bulunmalarını, bu sûretle obüsün tesîri azaltılabileceğini hattâ geniş muvâsala yolları yaparak ihtiyâtların kısmen dere içinde bulundurulmasını bildiriyorum.

Düşman bombayı gündüzeyn kollarını dışarı çıkararak atıyor.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 22/07/331

Saat: 11.30

Bu gerilerdeki nişâncılar tarafından men'edilmiyor.

Sâ'at 2 dakîka 30'da düşmanın siperlerinde sıklaştığı ve süngülerin parıldadığı 4. Bölük Kumandanlığı tarafından bildiriliyordu. Yarım sâ'at sonra siperlerde kesâfet azaldı.

Kısa bir ateş baskını oldu. Sol cenâh ileri hatt ilerisine 15 metrelik tel örgü kazıkları çakıldı.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 23/07/331

Kuvve-i 'Umûmiyye

Efrâd			Zâbitân				
Maa zâbitân ve efrâd yekûnu	Yekûn	Gayr-i muhârib	Muhârib	Yekûn	Gayr-i muhârib	Muhârib	
24	22	22	0	2	0	2	Alay karâr-gahı
876	869	103	766	7	2	5	1. Tabur
821	812	103	709	9	4	5	2. Tabur
866	856	103	753	10	3	7	3. Tabur
2587	2559	331	2228	28	9	19	Yekûn

Gece ta'mîrât ve gerideki yollarda hafriyât yapıldı. Kerpiçlerle yapılan ve top ile yıkılmış olan mestûr kapı her nev' müşkilâta rağmen yapıldı. Ta'mîrât esnâsında atılan bombalardan zâyî'ât mikdârı arttı. Yalnız bombadan kırk dört nefer gitmesi bunu îzâha kâfidir.

Düşman yaptığı tahrîbâtla Kapalıçarşı yoluna gece elektrik lambası tuttuğu görülmüş-tür.

İkinci hatt-ı müdâfa'a ilerisine (sol cenâhta) beş manga önüne 20 metrelik bir yere kazıklar çakılarak tel örgüsü yapıldı.

31 'aded tel kirpi (20 metre tûlunda) hâzırlandı. İstenilen çivi hâlâ gelmediği için inşâât ta'tîl edildi.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Saat: 2.00

Büyük bomba yolundaki lağım düşman tarafından atıldı. Bir nefer yaralı, bir nefer de şehîd. Şehîd toprak altında gömülüp kalmıştır. Siperimizin altına tesâdüf ettiyse de mukâbil lağımımız sayesinde siper göçmemiştir.

Şimdiye kadar ikmâl edilen 35, ikmâl edilmek üzere olan 19'la cem'an 54 mahfûz mahall (oyma delik) yapılmıştır. Bunlardan 6 'adedi ateş hattındadır. 6'sı da henüz başlamıştır.

Bugün diğer günlere nisbeten sükûnla geçti ve bugün düşman hilâf-ı mu'tâd obüs atmadı.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 24/07/331

13. Alay cebhesinin emr-i sâbık-ı vechle alınması ve Üçüncü Taburumuzun siperlerinin de 48. Alaya teslîmi emrolundu. Fakat bu emr zevâlde gelen diğer bir emrle feshedildi. Sükûn devâm etti. Gece ve gündüz elde mevcûd bütün âletlerle muvâsala yolları derinleştiriliyor, genişlettiriliyor ve oyma delikler açılıyordu. İkinci Taburda bu fa'âliyyet pek harâretli devâm ediyordu. Gece düşman bomba atmak için birkaç neferini ilerletmiş ise de ateşimizle itlâf edilmiştir. Lüzûmu pek şedîd olan kirpiller için çivi ancak akşamdan sonra üç kilo verildi. On beş kilo çivi 15 Eylül'de fırkadan istenildi. 9. günü ikinci def'a verilen 3 kilo ile 8 kiloya bâlig oldu.

Sağ cenâhtaki dört lağımın hafriyâtına devâm olunmaktadır.

Sol cenâh ikinci hatt-ı müdâfa'a ilerisine yirmi metrelik tûlda tel örgü kazıkları çakılmıştır ve örülmüştür.

Fırkanın emrinde, bir iki gündür devâm eden sükûn-ı nisbîde düşmanın bizimkine mukâbil bir ateş baskını yapması ihtimâline binâen hâzır bulunulması; yapılacak şeylerin tasarlanması ve şaşırmayarak mitralyöz ve topçuların düşmanın ilerleyecek kuvvetlerini ateş altına alması bildiriliyor.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Saat: 9.00

77. Alay cebhesinde düşman tarafından başlayan bir şiddetli ateş cebhemize sirâyet etmiş ise de derhâl sükûnet bulmuştur. Düşman çok mikdârda raketler yaktı ve düşmanın şiddetli ateşi cebhemizde 15 dakîka kadar devâm etti. Kabatepe şimâlindeki bir torpido dahi ateşe iştirâk etti.

24 Eylül 331 gecesinden i'tibâren sol cenâhımızda 15. Alay bulunuyor.

Mersindere'de bulunan 13. Alaydan bir tabur bizim takviyemize (icâbında) gelmek üzere emr almıştır.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 25/07/331

Gece 83 ve 79 siperlerinde ta'mîrât yapıldı. Kapalıçarşı yukarısında mahfûz mahall ki-reç ve kum torbalarıyla iksâ olundu. Hafriyâta her günkü gibi fa'âliyyetle devâm olundu. Sol cenâhta ikinci hatt-ı müdâfa'a ilerisinde bu gece örülen tel örgüsüyle (10 metre) tûlu 65 metreye bâlig oldu.

'Umûmi sükûn devâm etmektedir.

Mülâhazât:

Sâ'at 9 sonrada üzerimizden hafif bir yağmur serpintisi geçti ve rüzgâr ve zulmet şedîd etti. İngilizce bir mektûb alındı. Tercümesi: "Mehmed nasılsın, iyi misin? İyi bil ki yarın bir Avustur[al]yalı nefer tarafından esîr olacaksın

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 25/07/331

Saat: 5.30

Düşman sahrâ toplarıyla siperlerimizi biraz tahrîb etti.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 25/07/331

Saat: 6.00

7 kadar obüs mermîsiyle mıntıkamızın sağ cenâh ve gerilerini dövdü. Dün ve bugün tel örgüsü için lüzûmu olan düz bir kangal tel ile 7 kilo mîh verilmesi için mürâca'at edildi. Cevâb yok fakat tel örgülerin sür'atle bitmesi için şiddetli emr var.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 26/07/331

Saat: 11.00

Gece ve gündüz sükûnet ile geçmiştir. 83 ve 79 siperleri kum torbalarıyla ta'mîr ve iksâ olundu. Sol cenâhta ikinci ve üçüncü hatları birleştiren râh-ı mestûr bitti.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 26/07/331

Saat: 5.30

Evvelde: düşman sağ cenâhımıza dört obüs mermîsi attı, zarar olmadı. Kapalıçarşı sağındaki dîvâr ta'mîr edildi.

Sol cenâhımıza beş altı obüs mermîsi atıldı

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 27/07/331

48. Alay sağımıza geliyor ve 28 Eylül 331 sabâhı 13. Alay siperlerini tamâmıyla almış bulunacaktır. Fırka, sol cenâhımızın kuvvetli olmasını emrediyor. İkinci hatt-ı müdâfa'a ilerisine 10 metre daha tel örgüsü yapıldı.

Bu gece düşman tarafından daha fazla bomba atıldı.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 26/07/331

Saat: 2.00

83 siperleri önüne Kapalıçarşı yukarısındaki mahfûz mahalle kadar 51 tel kirpi atıldı. Kirpiler tellerle siperler içine çakılan kazıklara bağlandı. 83 ve 79'da tekrâr ta'mîrât yapıldı. Kerpiç dîvâr yeniden örüldü. Bomba hattı kum torbalarıyla iksâ olundu. Geri muvâsala hatları birkaç günlük gayretin yardımıyla geniş, derin ve temiz hâdedir.

Keltepe'den sol cenâh siperlerimize açılan topçu ateşi 15 dakîka devâm ederek siperleri ve kum torbalarını yıktı. İki mangalık kum torbaları yıkılarak 15. Alay ile muvâsalayı kesti. Derhâl tathîrât yapıldı.

Tel örgüleri için mîh tekrâr fırkadan istenildi. 'Ameliyyât şâyân-ı ârzû bir sûrette edilemiyor.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 27/07/331

Saat: 5.30

Düşman cebhemize beş altı obüs mermîsi attı. Her iki taraf topçusu fa'âliyyete geldiler. 213 ikmâl efrâdı aldık.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 28/07/331

Gece, 79 siperleri ta'mîr edildi. Büyük bomba mahalli açıldı ve kum torbalarıyla yapıldı. 83 siperleri ilerisine 23 kirpi atıldı.

Bugün zevâlde Üçüncü Tabur sol cenâhı, İkinci Tabura vukû'âtsiz teslîm ederek geriye alay ihtiyâtı mahalline çekilmiştir.

Fırka emr-i yevmîsinde düşmanın herhangi bir hücûmu cezb ve tesbît-i kuvvet maksadıyla yapacağı çünkü başka dârü'l-hârekâta kuvvetler ayırdığı hemân tahakkuk etmiş olduğu ve binâen-'aleyh bu gibi ta'arruzlardan mukâbeleye geçmek sûretiyle istifâde etmek lâzım geldiği bildiriliyor.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 29/07/331

50 ikmâl efrâdı geldi.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 29/07/331

Saat: 12.00

83 siperleri ilerisine 18 tel örgü karpisi daha atıldı

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 29/07/331

Saat: 5.30

Sol cenâha düşmanın attığı tahrîb dâneleriyle iki siper harâb oldu ve tel örgüler hasâra uğradı.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 29/07/331

Saat: 5.30

Hulûsî Deresi'ni ve gerileri 15 dakîka kadar obüsle dövdü.

Çivi ve çatal çivinin olmamasından tel işlerinin ta'tîl edileceğini istihkâm zâbiti bâ-rapor bildirdiği fırkaya yazıldı.

Mintika kumandanlığından: dün ve evvelki günün sükûnetinden ve bugün ise fa'âliyyetli topçu ateşinden şehîd edilerek bu hâlde hücûmdan evvel düşmanın takîb ettiği harekette müşâbih olduğu ve gâyet müteyakkız davranılması emrolunuyor.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 30/07/331

Saat: 5.30

Kuvve-i 'Umûmiyye

Efrâd			Zâbitân				
Zâbitân ve efrâd yekûnu	Yekûn	Gayr-i muhârib	Muhârib	Yekûn	Gayr-i muhârib	Muhârib	
24	22	22	0	2	0	2	Alay karâr-gahı
902	897	167	730	7	2	5	1. Tabur
926	917	103	814	9	4	5	2. Tabur
898	890	103	787	8	3	5	3. Tabur
2750	2726	395	2341 ⁸	26	9	17	Yekûn

Bomba yolu kireç ve kum torbalarıyla iksâ olundu. 79 siperlerine doğru 15 kirpi atıldı. Manga hattı cem'an 107 kirpiye bâlig oldu. Her kirpi iki metre tûlundedir.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Saat: 3.00

Topçularımız cebhemizdeki düşman mevâzı'ını bombardımana başladılar. Biraz sonra düşman sahrâ ve obüs mermîleriyle cebhemizi bombardımana ve tahrîbe başladı. Merkez ve sağ cenâh siperlerinden mühimm kısımlar yıkıldı, tel örgüleriyle kum torbaları hasâra uğradı. İnsânca zâyî'ât bir şehîd ve bir yaralıdır (toptan). Lağımlar kazılıyor.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Saat: 8.00

Düşmanın gece de gündüz ki şiddetli top ateşine mümâsil bomba atması ve geri çekilmesini setr etmesi muhtemel olduğu ve bu cihetin tedkîki Nâzım Bey tarafından ricâ olunuyor.

8 Toplam 2331 olup, hatalı şekilde 2341 yazılmıştır.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı

Bir Aylık Zâyi'ât Hülâsası

Alay, 24 Temmuz 331 hezimetinden sonra aldığı ikmâl efradıyla, hiçe inen mevcûdunu bir taraftan yükseltip teşkîlat yaparak diğer yandan günde yedi sekiz sâ'at ta'lîm ve terbiye ile pek gevşek olan inzibâtı tesîs ederek hastahânelerden gelenler de dâhil olduğu hâlde Zâbitân: muhârib 17, gayr-i muhârib 9, yekûn 26; Efrâd: muhârib 1890, gayr-i muhârib 359, yekûn 2249 mevcûdla Kocadere karârgâhında eylül ayını karşıladı.

Alay, fırkanın ihtiyâtını teşkîl ediyor ve Kanlısirt'ta 12. Alay siperlerinde siper ve hendek kazmak için 60 kişilik bir müfreze gönderiyor ve 'aynı zamânda gündüzleri Şimâl Grubu ile sol cenâh mintikasını birbirine rabt edecek yolun hafriyâtına 50 kişilik işçi ile çalışıyordu.

Üçüncü Tabur, Karayürek Deresi'nin Kanlısirt pâyelerinden birinde ordugâh tesîs etmiş; gündüz gece 12. Alay ve 13. Alay siperlerinde çalışıyor ve Mersindere ilerisindeki sırtları tahkîm ediyor ve ta'lîm ve terbiye ile uğraşıyordu.

Zâbit ve mu'allim noksânı kıt'anın en mühimm bir kusûru idi.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı

Takviye için Kocadere'den Kanlısirt'a yetişebilmenin güçlüğüne düşünen fırka, alaya Mersindere'de mahfûz ikâmetgâhlar ihzârını emretti. İki gün Mersindere'de kazma, kürekler işledi.

12. Alay ve 13. Alay cebhelerinin teslîmini fırka emrediyordu ve bu iki alayın güçlkle muhâfaza ettikleri ve 'âdetâ muhâfazasında izhâr-ı 'aciz ettikleri Arıburnu cebhesinin en mühimm kısmını ve sizin eski mevzi'nizi yine size tevdi ve teslîm ediyorum diye fırka alaya olan i'timâdını anlatıyordu.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı

12. Alayın ihtiyât mahalli Üçüncü Taburumuz tarafından teslîm alındı.

İkâmet Mahalleri: Kocadere karârgâhı

3. Tabur sol cenâh siperlerini teslîm aldı. 2. Tabur Kocadere'den Kanlısirt'a müteveccihen hareket etti.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 12/07/331

2. Tabur sağ cenâhta On İkinci Alayın iki bölüklük mıntikasını bir bölükle teslîm aldı. 1. Tabur ihtiyât mahalline geldi ve mıntikanın kâmilten teslîm alındığı fırkaya bildirildi. Düşman cebheyi obüsle dövdü.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 14/07/331

İleri hatta fazla efrâdın bulunmasından zâyî'ât mikdârı çok idi. En ziyâde bomba cebhemizi kırıyor ve titretiyordu. İngilizlerin ilerlemiş bomba mevzi'lerinden mütemâdiyen attıkları bombalar cidden pek mu'acciz idi ve hakîkaten lüzûmundan fazla insân vuruyordu. Dakîkada birkaç bomba ileri hatlarda patlıyordu.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 18/07/331

Cebhemizde fazla bir sükûnet var. Harb gürültüleri nâdiren oluyor. Kapalıçarşı'da düşmanın lağım sesleri işitildi. Mukâbil lağımlar açıldı. Üçüncü Tabur büyük bomba yolunun sağını İkinci Tabura devretti. 13. Alay cebhesinin teslîm alınmasından sarf-ı nazar edildi. Obüs mütemâdiyen siperlerimizi tahrîb ediyordu. Gevşemiş olan toprak ve hendekler obüs mermîleriyle yıkılıyor ve siperler hendekler doluyordu. Hulûsî Deresi obüsün mühimm bir hedefidir. Orayı her vakit döver. 'Askeriniz mütemâdiyen gece ve gündüz temizlemek, derinletmek için uğraşiyor ve her tarafta mahfûz mahallerin, oyma deliklerin açılmasına çalışıyor.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 20/07/331

Düşmandan sesler geliyordu. “Biz buradan yakında gideceğiz ya sen gel ya biz varalım” diye bağıyorlardı.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 21/07/331

Grubun emriyle bugün sâ‘at 9’da topçu ateş baskını yapıldı. Ateş fâsıla ile yirmi dakîka devâm etti ve her batarya kırk mermî endâhtına mezûn idi. Bundan kuşkulanan düşman sahrâ ve obüsle şiddetle cebhemizi dövdü. Mahfûz mahaller altında kalan efrâdımız şehîd oldu ve yaralandı. Yalnız toptan 32 şehîd ve 29 mecrûhumuz var. Topçumuzun bombardımanı pek elîm sûrette bir aksü’l-‘amel yaptı. Zararı mâddî olduğu kadar ma‘nevî idi de. Taburların düşmanın her ihtimâline karşı hâzırladıkları 60’şar kişilik fedâî müfrezeleri de dağıtıldı. Şehîd ve yaralıların çoğu bunlardan idi. 2. Tabur kumandanlığına 15. Alaydan gelen kıdemli Yüzbaşı Niyâzî Efendi ve 3. Tabur kumandanlığına yine mezkûr alaydan Yüzbaşı Sabrî Efendiler ta’yîn edildiler. İkinci Tabur mıntikasını Birinci Tabura teslîm ederek ihtiyâta çekildi.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 23/07/331

Büyük bomba yolundaki lağım düşman tarafından atıldı. İçinde bir nefer gömülüp kaldı. Bir nefer de yaralandı.

Sol cenâhtan bir ateş baskını cebhemize kadar geldi. Düşman pek bol raket yaktı. Solumuzda bu geceden i'tibâren 15. Alay vardır. Hafriyâta kemâl-i germî ile çalışılıyor ve hiçbir kazma durmuyor. Fırka bu husûsun ta'kîbinden dolayı alay kumandanlığına teşekkür ediyordu.

22- Düşman tarafından Türkçe yazılmış iki kâğıd atıldı. Biri İngilizlere esîr düşen bir Osmanlı neferinin ağzından idi. Yemek veistirâhat husûsunda fevka'l-'âde iyi bakıldıklarını uzunca yazıyordu. Diğer el yazısı: "Birir birer en yakın taraftan gelin, nöbetçimiz size buraya diyecek, selâmetle gel."

25'te de İngilizce yazılmış bir kâğıd atıldı. Bunda yarın bir Avustur[al]yalı tarafından esîr edileceği Mehmed'e hitaben bildiriliyordu. Alayımız tarafından altmış oyma delik açılmış idi. Bunların bir kısmı ateş hattındadır. 24'te sol cenâh ikinci hatt-ı müdâfa'a ilerisine yapılmaya başlanılan çakma kazıklı tel örgü mâni'ası 26'da 75 metre tûle bâlig oldu. 27'de 83 siperlerinden başlanılarak sola doğru ileri atılan tel örgü kirpileri 30'da 170 'adede bâlig oldu. 214 metre tûl eder. Tel örgü mâni'alarının tehîr-i inşâsına birinci sebep, istenilen çivilerin verilmemesi idi.

15 tarîhte 15 kilo çivi istenildiği hâlde dört gün sonra dokuz gün sonra daha üç kilo verildi.

Topçumuz düşman obüsünü ve topçusunu ekseriyyâ üzerimize celb ediyor ve siperlerimizde tahrîbât yapmasına da mâni' olamıyordu. 'Asker mühimm bir müddet top hasârı ta'mîrâtıyla uğraştı ve her vakt yırtılıp yıkılan kum torbalarının tecdîdi îcâb ediyordu.

20 gün zarfında 1235 sağ cenâha, 1095 sol cenâha olmak üzere cem'an yekûn 2330 'aded kum torbası sarf olunmuştur. Cebhâne ve bomba sarfiyâtları ve insân vukû'âtı merbût cedvelde pek 'ayân görünüyor. Karlısırt'ta en mühimm vak'a sükûnet bulmayan bomba muhârebesidir. Düşmanın hâkim noktalarda gece ve gündüz mütemâdiyen attığı bombalardan vasatî olarak günde 20 nefer şehîd veya yaralı gitti ve zâyî'âtın %72,2'si bombadandır.

Günde vasatî 30 nefer vuruldu. Bunların %13,6'sı toptan, %14,2 piyâde mermîsindenidir. Vurulanların %16,5'i şehîddir.

Yirmi günde 898 nefer vurularak veya hastalanarak kîr'anın mevcûdundan düşülmüş ve hastahânedenden 334 nefer gelmiştir. Bu sûretle alay 564 mevcûd açığı vermiştir.

Bu ay zarfında ta'lîm ve terbiyelerinin kıymeti sıfır sayılabilen ve inzibât ve irâdeden mahrûm 996 ikmâl efrâdı alındı. Bunlar bidâyette hatt-ı harbe sokuldu. Bir zâbit (11. Bölük Mülâzım-ı Evvel Mustafâ Efendi) ağırca yaralandı ve hastahânedede şehîd oldu. İki zâbit (7. Bölük Yüzbaşı Hüseyin ve Mülâzım-ı Evvel Alaaddîn Efendi) hafif yara ile gitti. İki zâbit de (6. Bölük Mülâzım Mehmed Ali Efendi, 5. Bölük Mülâzım-ı Evvel Mehmed Emîn Efendi) emrâz-ı 'âdiyyeye gitti.

Mecrûhiyetten tedâvî olarak iki zâbit (11. Bölük Mülâzım-ı Evvel Mustafâ Efendi, 11. Bölük Yüzbaşı Hâlid Efendi) geldi ve iki zâbit de tabur kumandanlık vekâletine geldi. 2. Tabur Hilmî Efendi zâbit vekîllğine terfî etmiştir. Eylül ayını şu kuvve-i 'umûmiyye ile terk ve teşrîn-i evvele dâhil olduk.

Zâyî'ât: muhârib 17, gayr-i muhârib 9, yekûn 26.

Efrâd: muhârib 2341, gayr-i muhârib 395, yekûn 2726.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 01/08/331

Gece, topçunun tahrîbâtı ta'mîr edildi. Yıkılan yerler kum torbalarıyla iksâ olundu. 79 siperlerinin sağına 15 tel kirpi atıldı. Gece ve gündüz sükûnla geçti. Bomba da atılıyordu. Bizim topçunun sükûtu sessizliği idâme ettirdi ve obüs de bugün cebhemize atılmadı. Sükûnetden bi'l-istifâde siperlerde ta'mîrât yapıldı.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 02-03/08/331

Ahvâl sükûnetle geçiyordu. Mühimmm bir vak'a olmadı. Gece ta'mîrât ve ıslâhat yapıldı. Siperlerin ta'mîki ve mahfûz mahallerin teksîri için çalışıldı. Topçumuz ateş açmadığı için bugün de sessizliği bozulmadı. Lağımdan düşmanın kazma sesleri gelmektedir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 02-03/08/331

Saat: 12.00

Akşamdan beri sükûnet var idi. Sâ'at 4.10'da sağ cenâhtan giren şiddetli ateş cebhemize de sirâyet etti ve çabuk hâl-i tabî'yyesini aldı.

Piyâde ile başlayan bu ateşe düşmanın obüs ve sahrâ topları da iştirâk ederek yarım sâ'at kadar cebhemizi dövdüler. Obüsten 2 şehîd, 3 mecrûh var. Tahrîb edilen yerlerin ta'mîrine başlandı.

Düşman tarafından başlayan topçu ateş baskını üzerine bizim topçular da endâhta başladılar. Obüs makineli tüfenk mevzi'i civârını bu müddet zarfında bombardıman etti. 35 dakîka devâm eyleyen bu ateş esnâsında 3 nefer şehîd, 4 nefer mecrûh oldu.

Kapalıçarşı'da bir mahfûz mahall yıkıldı ve siperlerde epeyce tahrîbât yaptı. Bu yüzden Yüksektepedeki düşman mitralyözü siperlerimizde 4 şehîd ile 1 mecrûha sebebiyyet verdi. Akşama kadar fâsılalı bomba ve mitralyöz ateşi yapıldı.

Mülâzım-ı Evvel Rızâ Efendi, [Mülâzım-ı] Sâni Fasîh Efendi, Zâbit Vekîli Saîd Efendi kesb-i ikâmet ederek kıt'alarına iltihâk ettiler.

İngiliz tayyâresinden atılan beyân-nâme sûreti ber-vech-i zîrdır.

Arkadaşlar

Bir haylî müddetten beri İngilizler elinde esîr bulunuyoruz. Râhat ve sa'âdetimizi size yazı ile ta'rîf edemeyiz. Yiyebildiğimizden fazla yemek ve istediğimizden fazla tütün dâimâ yanımızda bulunuyor. Bu hâlleri görüp sizin çektiğiniz sefâleti düşünmemek kâbil değil. Esîrlere sû-i mu'âmele ederler veyâhûd mezheblerine ilişirler diye söylenen sözlerin hiç asl ü esâsı yoktur. Zîrâ bizim hayâtımız emîn olduğu gibi dînimize ve mezhebimize ilişkin yok. En büyükten en küçüğe kadar herkes bizim ile kardeş gibi mu'âmele ediyor. Harbten sonra da hakkımızda cezâ tertîb ederler diye düşündüğümüz bile yok. Biz teftîş edip anladık ki ba'de'l-harb isteyenler vatana 'avdet edebilecekler, istemeyenler Mısır'da kalıp İngiliz hükûmetinin muhâfazası altında yaşayabilecekler. Doğrusunu söylemeli ise biz annemizden yeni doğduk, insân gibi yaşamaya yeni başladık ve erkek? ve medenî bir ordunun dostluğunu ile'l-ebed kazandık.

Arkadaşlar! Biz dâimâ sizi düşünüyoruz ve sizin dahi bir gün evvel kurtulmanızı cenâb-ı hakktan temennî ediyoruz. Kim kurtulmak isterse hiç beklemeyip bize gelsin. Beraber insân gibi yaşayalım. Para kazanalım ve bir gün evvel evlerimize gidip çocuklarımızı kavuşalım.

İmzâ

Süleyman

3-4/8/331

47. Alay Kumandanlığına

Düşman tayyâreden bu akşam aç ve sefil zannettiği efrâdımızı esârete 'avdet için birtakım beyân-nâmeler attı. Kizb ü riyâ, 'acz ve miknet ifâde eden bu beyân-nâmeleri tabî'î efrâdımız görmüş ve ne olduğu anlaşılmıştır. Hakîkat neferin muhâkemesinin pek fevkinde değildir. Düşmanın kat'î bir netîceye iktirân etmeyen ateş baskınları münferid obüs endâhtları, bu gibi beyân-nâmeleri ki ciddî bir teşebbüsten uzak ve 'âciz olduklarının en celî bir bürhânıdır. 24 Temmuz'da ve onu ta'kîb eden günlerde Kanlısirt'ta yaptığımız muhârebâtın düşmana ne kadar ağır oturduğunu ordudan mevrûd olup teksîr ettirmekte olduğum Arşemit Bartelen'in [Ashmead-Bartlett'in] makâlesinin mütâla'asından sonra anlayacaksınız. İnsânın sebât ve 'inâdı mermî ve ifâdeninkinden daha metîn, daha salâbetlidir ve daha belîğdir.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 04/08/331

Gece 'ale'l-'âde bomba ve piyâde ateşi devâm etti. Fırkadan alınan 400 kum torbasından 300'ü dünkü top tahrîbâtını ta'mîr etti. Siperlerin ta'mîrâtına ehemmiyyetle çalışılmaktadır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Saat: 11.35

Düşman tarafından başlayan ve bizim topçunun da derhâl iştirâkıyla devâm eden bombardıman sâ'at 12 dakîka 20'de tamâmıyla sükûn buldu.

Mıntıkanın merkezine yirmiye yakın obüs düştü. Üç şehîd, iki yaralı var, üç nefer toprak altından sağlam kurtarıldı. Topçumuz düşman siperlerinin kum torbalarında tahrîbât yaptı.

Siperlerimizde bugün husûle gelen tahrîbât dünküne nisbeten daha fazladır. Sâ'at 11 evvelde Kapalıçarşı'daki lağımda düşmanın kazma sesleri duyuldu. Pek yakından geliyordu. Derhâl kuyu kazılarak lağım dolduruldu. Sâ'at 4'te atıldı. Lağımdan sesler geldiği ve gürültüler olduğu işitilmiştir. Tahrîbatın ta'mîrine devâm olunuyor.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Gece sükûnetle geçti. Ta'mîrat yapıldı ve ba'zı siperler kireçlerle iksâ edildi. Oyma deliklerle lağımlar kazılmakta ve geride ihtiyât efrâdı için mahfûz mahaller yapılmaktadır. Batıya kadar fâsılalı top ateşi devâm etti.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Gece sol cenâh siperlerini mitralyöz ateşi dövdü, sükûnet devâm etti. Her tarafta hafriyâta devâm olundu.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Saat: 8.30 Evvel

Top bombardımanı başladı. Obüs de atıyordu. 9.5'te nihâyet buldu.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Saat: 4.00

Her iki taraf topçusu tekrâr fa'âliyyete geçti. Bir sâ'at kadar fâsılalı obüs ve şarapnel obüsten üç, şarapnelden bir yaralı var.

Obüsten üç, şarapnelden bir yaralı var.

Râh-ı mestûrların derinleşmesi için çalışılıyor.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 7/08/331

Saat: 4.00

Zâbitân ve efrâd yekûnu	Yekûn	Gayr-i muhârib	Muhârib	Yekûn	Gayr-i muhârib	Muhârib	
25	23	23	0	2	0	2	Alay karârgahı
839	832	108	724	7	2	5	1. Tabur
846	837	103	734	9	4	5	2. Tabur
876	865	103	762	11	3	8	3. Tabur
2586	2557	337	2220	29	9	20	Yekûn

Düşman cebhemizi sahrâ ve obüslerle dövdü. Mühimm tahribât yoktur.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 08/08/331

Gece düşmanın bomba fa'âliyyeti fazla idi. Bomba atmak üzere kendini gösteren bir nefere nişâncılarımız tarafından edilen ateşle düşman neferi vurulmuş ve elindeki bomba kendi siperinde infilâk etmiştir.

Râh-ı mestûrların tevsî' ve ta'mîkine devâm olunuyor.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 09/08/331

Saat: 12.20

Bir sâ'at obüsün de iştirâkıyla düşman bombardımanı devâm etmişse de insânca zâyî'ât olmadı.

48. Alay cebhesini Üçüncü Tabur aldı. İkinci Tabur da Kapalıçarşı'ya kadar olan mıntı-kayı aldı.

Kapalıçarşı'da lağım düşman tarafından atıldı. Verilen emrler hilâfında içinde altı nefer var idi. Hepsi gömüldü. İki nefer de hafif yaralandı ve lağım yan tesîrle göçtü.

Sağ cenâhta bomba ile tahrîb edilen bomba mahalli yapıldı.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 10-11/08/331

Düşman bomba atıyor, gündüz fâsılalı olarak devâm etti. Ahvâl-i 'umûmiyyede sükûnet vardır.

Ordu ganîmet makineli tüfenk bölüğü mevzi'e girmiştir.

Kırmızısirt'ta iki tüfengiyle Kanlısirt sağ cenâhı, soldaki iki tüfengiyle sol cenâhı ateş altına alacak vechle tüfenkler ta'biye edildi. Sağ cenâhtaki tüfenkler orada bulunan tabur kumandanının emri altındadır.

125. Alay Hoçkis [Hotchkiss] tüfenginin biri Adana Bayırı'nda gece ve gündüz Kanlısirt sağ cenâhına fâsılalı ateş icrâsına memûrdur.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 11/08/331

Saat: 2.00

Bu gece düşman pek çok bomba atmıştır. Hulûsî Deresi'nde iki lağımda düşmanın kazma sesleri duyuldu ve kuyular hafr edildi.

Sağ cenâh siperlerimizin sağında dört mangalık yer gömme siper hâline konuldu.

Düşman cebhemize devâmsız topçu ateşi yaptı. ... Deresi civârına yedi sekiz obüs dânesi attıysa da bir hasârı mûcib olmadı.

83 siperleri ilerisinde düşman hafriyâta devâm ediyor ve siperlerini yükseltiyor.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 12/08/331

Top ve obüs ateşi 20 dakîka kadar devâm etti. İnsânca zâyî'ât yoktur. Siperlerin tev-sî' ve ta'mîkine devâm olunuyor. Bomba yolu tathîr edilmiştir. İkinci Tabur sol cenâhı Birinci Tabura teslîm ederek ihtiyâta çekilmiştir. Keltepe ve Abdülvehhâb sırtlarındaki makineli tüfenkler sol cenâhımızı dövmektedir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 13/08/331

Bu gece düşman bomba fa'âliyyetine germî verdi. Bombadan 24 yaralı, 3 şehîd verdik. Bunların ekserîsi bomba mahallinin yeniden ta'mîrinde ve torba kapuda nakiller için yol ve dinamitler için kuyu kazarken vurulmuştur. Hulûsî Deresi'nin munsabbında ve 79 siperlerinin sağında da râh-ı mestûrlar ihtiyât mahallinde derede de mahfûz mahaller inşâsına devâm olunuyor.

Cebhe gerisindeki yollar derinleştiriliyor.

B/82 siperlerinin sağ cenâhından iki siper kireç ile i'mâl edildi.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 14/08/331

Saat: 11.30

Cebhe-i har- bte tüfenk mikdârı	Makineli Tüfenk	Mavzer	Yekûn	Katır	Bâr- gîr	Binek	Efrâd	Üme- ra ve zâbitân	Kıt'ası
0	0	2 filinta	15	8	1	6	23	2	Alay karâr- gâhı
621	0	724	66	16	41	9	805	8	1. Tabur
714	0	864	66	30	27	9	815	10	2. Tabur
507	0	764	69	15	42	12	796	10	3. Tabur
4	4	0	63	17	42	4	108	2	Ganimet yekûnu
1846	4	2354	279	86	153	40	2547	32	Yekûn

Sağ cenâh bomba yolu örtüldü. 1/82 siperleri derinleştirildi. 82'de iki siper kerpiçle ıslâh edildi. Sol cenâhta ve Torbakapı civârında hafriyât yapıldı. Yeniden oyma delikler açılmaktadır. Karadere'deki merdivenler hitâm buldu.

İngiliz siperlerinin kum torbaları alındı. Zemîn-i aslîden dirsek kademesi çıkartmak sû-
retiyle ıslâh edildi.

Bomba kuyuları ve yolları bu akşam kazılması bitirildi.

Grup emriyle 10 dakîka devâm etmek üzere topçumuzun bombardımanı başladı. Mermîlerin ekserisi bizim 83 siperiyle düşman siperleri arasına düştü. Bir havân mermî-
si atıldı. O da patlamadı. Sahrâlarımız bizim siperlerden birini yıktılar. İki mermî düşma-
nın büyük bomba mahalline ve gerisine düştü.

Birkaç dakîka sonra düşman sahrâ ve obüsleriyle cebhemizi dövmeye başladı. Zâbitân
alay kumandanının emrleri vechle vazîfe-i tarassudu yapmakta idiler. Top redotu önün-
de patlayan bir obüs, Mülâzım Mehmed Efendi'yi (6. Bölük Kumandan Vekîli) ağırca yaraladı.

Ordu Ganîmet Makineli Tüfenk Bölüğünün bir numrolu tüfengini kâmilten parçaladı.
Numro neferleri 6 kişi şehîd oldu.

Topçumuzun iki mermîsi Karayürek Deresi'nde ihtiyât zâbitân koğuşunun yanında pat-
ladı. Düşmanın bombardımanı 25 dakîka devâm etti ve siperlerimizi pek harâb etti. Bi-
zim tarafımızdan hiçbir netîce elde edilemeyerek yapılan bombardımanda 21 Eylül'deki
gibi zararımızla sükûnet buldu. Bombada nisbî bir hafiflik görülüyor ve yıkılanlardan
mümkün olanlar temizlendi.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 15/08/331

Düşmanın Kapalıçarşı yukarısındaki bomba mahalline pek yakın bir mesâfede kazmakla uğraştığı görülerek üzerlerine bomba atılarak ‘ameliyyâtları ta’tîl edildi. Sağ cenâhta ta’mîrât terakkî ediyoruz. Dünkü tahrîbât temizlendi. Siperler ba’zı yerlerde derinleştirildi. Yeniden oyma delikler açılıyor. Alay karârgâhı Karayürek Deresi’nin ağzında ihtiyât mahalline nakl olundu.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 16/08/331

Saat: 11.15

Bu gece sağ cenâhımıza 300’ü mütecâviz bomba attı. İki yağlı paçavra ile dört beş tensvîr tabancası yaktı. Yeşilsirt’taki mitralyözle 79 siperlerine ateş etti. İngiliz siperleri ve daha gerideki hattların ta’mîr ve ıslâhı iyi ilerledi.

Düşman tarafından bombardıman başladı. Kırk dakîka devâm etti. 83 siperleri dört yerde harâb oldu. Kum torbaları ve kalaslar parçalandı.

7 yaralı, bir şehîd (toptan) var.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 17/08/331

Saat: 11.15

Düşman bu gece fazla bomba attı. 83 siperleri soluna doğru yaptığı hafriyâtı setr maksadıyla attığı bombalar ateş ve bombamızın tesîriyle siperler hâricine düştü. Topçu tahrîbâtı ta’mîr edildi. Siperlerde sabâha kadar çalışıldı. Gündüz sükûnetle geçti. Yüzbaşı Niyâzî ve Sabrî Efendilerin tabur kumandanlıklarında ibkâsıyla On Beşinci Alaya Yüzbaşı Hâlid ve Ali Rızâ Efendiler gönderilmeleri fırkadan emredildi ve ol vechle mu’âmele yapıldı.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 18/08/331

Saat: 5.00

Öğleden evvel kesîf bir sis cenûbtan şimâle geçti. Adana Bayırı'ndaki makineli tüfenk sağ cenâh dördüncü hatt gerisinde ve siperlerde iki nefer yaraladı.

83 siperlerinde iki mangalık bir kerpiç ve çimento ile ikmâl edildi.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 19/08/331

Saat: 4.30

Sahrâ ve obüsler cebhemizi bombardıman ettiler. Siperler yine tahrîb edildi. Bir şehîd, iki mecrûh verdik.

79 siperlerinden çıkan keşf kolları düşmanın kendi siperlerinde hafriyât yaptığı ve dü-dük sesi işittiğini beyân ediyorlar. Zevâlden evvel İkinci Tabur sağ cenâhı teslim aldı ve Üçüncü Tabur ihtiyât mevzi'ine çekildi. Düşmanın 83 siperlerine attığı küçük çaplı topların ve daha gerilere attığı büyük çaplı topların insânca zâyî'âtı mûcib olmadığı görülmüştür.

Dünkü topçu raporuna nazaran düşmanın Torbakapı karşısında yeni yaptığı bomba mahallinden iki üç kişi çıkarak bomba ve tüfenk attıkları ve 'askerin ölüme intizâr eder bir vaz'iyette her tarafı görmeden beklemesi doğru olmayıp mütecâviz-âne bir vaz'iyet alması firkadan emrediliyor. Alay 11/8/331'de mezkûr mahalde düşmanın mevzi'ini yükselttiğini yazdı. Arâzî burada sukûtîdir ve buradan mükemmel tarassud yapmak mümkün değildir ve görülebilenler derhâl bildirileceği firkaya 'arz edildi.

Alay Emri (Hulâsaten)

Üçüncü Taburun bir bölüğü İngiliz siperlerinde bulunacak sol cenâhı bomba yoluna giden ikinci hatt-ı müdâfa'ayı da işgâl edecek. Diğer bölük üçüncü hatt-ı müdâfa'ada bulunacak bir kısmıyla İngiliz siperlerinin solu gerisindeki siperlerde bulunacaktır. Her bölüğün altı seçilmiş tarassudcu neferi olacak, bu neferler gündüzleri kâmilan tarassudla iştigâl edecek, geceleri ileridekilerin hepsi geridekiler mangalardan çıkacak birer neferle bu vazîfeyi göreceklerdir. Bir ta'arruz vukû'unda ilerideki cüz'-i tâmlar yapacakları şeyleri ve tertîbâtı şimdiden ittihâz edeceklerdir.

Düşman gece raket yakıyordu.

Saat: 9.00

Torbakapı ilerisinde düşman üç sehpa-vârî kalın direk dikti ise de tahrîb fişegi, bomba ve piyâde mermîsi atılarak düşmanın teşebbüsüne mümâna'at edildi. Bomba kibritliğı pek noksândır.

1. Tabur Tüfenkçi Ustası Edhem Ağa ağırlıkta kurşunla yaralandı.

Karadere'ye inen ikinci hatt-ı müdâfa'ada lüzûmsuz ve düşüncesiz yere sola doğru sıklaştırılmış ve sağ taraf seyrek bırakılmıştır. Bu da alay kumandanı emri ile ta'dîl edilerek sağ taraf bomba yolu tarafı sıklaştırılmıştır.

Rızâ Efendi Siperleri'ne ve ilerisindeki bomba hattına 15 müka'abî bombalar gömülerek nakiller Torbakapı râh-ı mestûrundaki bölük kumandanı yanına konan makineye rabt edilmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 20/08/331

Düşman gece birkaç raket yaktı ve gece koyduğu ağaç sehpa'ları sabâhleyin meydândan kaldırdı. 11.30 evvel, 4, 4.45 sonra da olmak üzere üç def'a cebhemizi hafif ve ağır toplarla bombardıman etti. Üçüncü müdâfa'a hattı ve civârındaki siper ve râh-ı mestûrlar toprakla doldu. Ber-mu'tâd Hulûsî Deresi'ne yine attı. Cem'ân 3 nefer yaralandı 14 m tûlundaki lağım sekizinci metreden sola döndü. İleride muvâzî lağım hattı vücûda getirilecektir.

[Saat] 10 sonrada bu lağımda kazma sesleri duyuldu. Adana Bayırı'ndaki mitralyözün mermîleri yine siperlerimize düştüğü görülmüştür.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 21/08/331

Saat: 3.00

Gece büyük bomba yolu ilerisindeki bomba mahallinde düşmanın kazma sesleri duyulmaktadır.

Bu gece de düşman sehpa-vârî kazıklar çıkarmıştır ve yine kaldırmıştır. 79 ilerisine çıkarılan keşf kolları düşman siperlerinde teneke, kazma, kürek sesleri duymuşlardır. Keşf kolumuzdan bir şehîd, iki mecrûh vardır. Tahrîbât çalışılarak temizlendi, âyîneli tüfenk siperi tekrâr ta'mîr edildi.

Düşman tarafından topçu bombardımanı yapıldı. Obüsten iki nefer şehîd, iki tüfenk harâb oldu.

Bomba kibritliğinin derece-i ehemmiyeti hâlâ takdîr edilmiyor ve bomba gönderiliyor. Kibritlik yoktur.

Cebhe-i har- bte tüfenk mikdârı	Mavzer	Yekûn	Katır	Bâr- gîr	Binek	Efrâd	Ümerâ ve zâbitân	Kıt'ası	Kıt'ası
	Alay Karâr- gâhı	2 filinta	15	8	1	6	23	2	Alay karâr- gâhı
1. Tabur	0	724	66	16	41	9	805	8	1. Tabur
591	721 (2 filinta)	81	24	42	15	790	10		2. Tabur
714	864	65	30	26	9	796	7	2. Tabur	3. Tabur
507	771	67	15	41	11	760	9	3. Tabur	Ganimet yekûnu
1812	2356	213	69	109	35	2346	26	Yekûn	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 22/08/331

Saat: 4.00

Gece obüs tahrîbâtı ta'mîr edildi.

Bombardımandan zâyi'âtımız yoktur.

Albayrak'tan ilerleyen bir kuvvetli zâbit keşf kolu düşmanın ileride yapmak istediği haf-riyât ve tahkîmâta mâni' olmak üzere ta'arruz eder. Düşman tarafından ışık tabancası yakılarak keşf olunur ve iki bölük kadar kuvvetle de takviye edilir. Düşman cebhemizde

de piyâde, makineli tüfenk ve bomba endâhtına şiddetli bir fa'âliyyet verdi. Cebhemizde bu ateş bir buçuk sâ'atten fazla devâm etti. Ateş baskını esnâsında 2 şehîd ve 21 mecrûh verdik. Düşman siperlerinde bir çığlık işitildi. 79 siperlerinde bomba hattındaki bomba mahallinde düşmanın lağım sesleri işitilmişti.

Bu ateş baskınından sonra sükûn devâm etti.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 23/08/331

Saat: 3.00

Cebhemizde düşman kısa bir müddet top attı ve denizden de on beşlik mermîler yağdırdı. Biri patlamadı.

82 siperlerindeki muvâzî lağımın derinleştirilmesine başlandı.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 24/08/331

Saat: 3.00

Dünkü top tahrîbatı gece kâmilten tathîr edildi. 82 ve 83 siperlerinin kerpiç ve çimento ile yapılmasına ve sıvanmasına devâm olunmakta ve 'ameliyyât edilmektedir. Mahfûz mahaller daha tevsî' ve ta'mîk olunmuştur.

Bugün tayyâremiz tarafından atılan bomba düşman siperlerinin 30 adım ilerisine düştü. Düşman dinamit fişeginden pek ziyâde ürkütüğü, çünkü dinamit atıldığı vakt bomba sükûnet bulunduğu anlaşılıyor.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 25/08/331

82'deki muvâzî lağım bir insânın serbestçe gezebileceği kadar derinleştirildi. Gece ikinci hatt-ı müdâfa'anın (sağ cenâhtaki) ıslâh ve ikmâline devâm olunmaktadır. Öğleden evvel düşman obüsle cebhemizi bombardıman etti. Topçularımız mukâbeleten düşmanın bomba mahalline Abdülvehhâb Siperleri'nin önüne endâht ettiler. Birkaçı da bizim siperlerimize düştü. Kovanın üzerinde 10,5 yazılı idi. Bu Kabatepe'den veya Palamutluk'tan idi.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 26/08/331

125. Alaydan cebhemizi görmeye gelen Mülâzım Sâlih Efendi bombadan yaralandı. 82-83 siperlerinin mahall-i telâkîsi karşısındaki düşman bomba mahalline muvaffakiyyetle bomba atıldı. 'Ameliyyât-ı tahkîmiye ve inşâiyyeye devâm olunmaktadır.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Saat: 3.00

82 numrolu siperlerin solunda düşmanın çifte nöbetçi ikâme ettiği mahalle tahrîb fişegi atılarak kısmen tahrîb edildi ve nöbetçiler oradan tard edildi.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 26/08/331

Cebhemize ehemmiyetsiz bir bombardıman yapıldı.

Düşman bu gece sağ cenâha fazla bomba attı ve 83 siperlerinin sağ ilerisinde yağlı paçavra yaktı.

Düşman 83'te Kapalıçarşı ilerisine toprak yığını yaparak kum torbası koymak istemiş ise de ateş ve bomba ile tard edilmiştir. Her günkü gibi gün bomba endâhtına düşman devâm etmiştir. Sol cenâhı Üçüncü Tabur, Birinci Taburdan teslîm almıştır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 28/08/331

Cebhe-i har- bte tüfenk mikdârı	Filinta	Mavzer	Yekûn	Katır	Bâr- gîr	Bi- nek	Efrâd	Üme- ra ve zâbitân	Kıt'ası
588	2	318	81	24	42	15	721	10	1. Tabur
656	0	864	65	30	26	9	759	7	2. Tabur
528	0	771	67	15	41	11	742	9	3. Tabur
1772	2	2353 ⁹	213	69	109	35	2222	26	Yekûn

Düşman bu gece sol cenâhta bomba ile fazla fa'âliyyet göstermiştir. Sol cenâhtan çıkan keşf kolları düşmanın 79 siperlerine el projektörü tuttuğunu ve mitralyöz ateşi yaptığını görmüşlerdir.

79 ikinci müdâfa'a hattının 70 metrelik bir kısmının tabanı ta'mîk edildi. 82 siperleri sağında üzeri örtülü yolun bombadan harâb olan nokta-i müntehâsı inşâ ve ta'mîr edilmiştir.

Taburlarda 200'er, alayda 500 ihtiyât bomba bulunduracaktır

9 Toplam 1953 çıkıyor. Kâtip 2353 hesaplamış.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 29/08/331

Fırka emriyle:

Sağdan 82'den çıkan keşf kolu düşman siperlerine yaklaşıp kazma sesleri işitilmiştir. Soldan 79'dan çıkan keşf kolu düşmanın siperler üzerinde dolaştığını ve baltalar ile bir şeyler kestiklerini ve ba'zı yerlerde yere kazık çakar gibi sesler yaptıklarını işitmişlerdir. Haber vermişler ve üzerlerine ateş edilerek ses kesilmiştir.

Gece düşman müte'addid raketler yaparak bomba fa'âliyyetini arttırmıştır. 79 siperlerinin sağında düşmana bomba baskını yapılarak bomba mahalli tahrîb edilmiş ve susturulmuştur. Solda fa'âliyyeti arttırınca oraya da bomba baskını yapılarak susturulmuştur.

83'te bir çavuş düşmana bomba atarken elinde ateş almasıyla eli kopmuş ve yanındaki onbaşı hafif yaralanmıştır.

82'de muvâzî lağım hafriyatı bitmiştir.

82 siperlerinde gündüz 4 numrolu lağımın sol tarafından düşmanın kazma sesleri gelmektedir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 30/08/331

Sağ cenâhtan çıkan keşf kolu düşman siperlerine yaklaşıp konuştuklarını işitmiştir. 83 siperlerinin sağındaki bomba mahalli ta'mîr edildi. 83 siperlerinin sol cenâhındaki bomba hattının bir hafta zarfında açılıp muntazaman yapılması için kolordu emrine 'atfen fırka emrediyor. Vaktiyle düşman tarafından atılan lağımın çökmesiyle burası dolmuştur.

Fırka ağırlığından 2000 kerpiç celb edildi.

82 numrolu siperlerin solundaki nöbetçilerimiz daha ileri sürüldü. 83 numrolu siperin sol cenâha düşen bir kuyruklu dört tüfengi zedelemiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 31/08/331

Boyun noktası civârında düşman kesretli bomba atarak çuval ve ağaçları yıkmıştır.

Düşman bu gece müte'addid tenvîr tabancası atarak piyâde ateşini tezyîd etti. Düşmanın 83'teki Kapalıçarşı karşısında bulunan bomba mahalline bir tahrîb kâlibı atılarak düşman efrâdının bağıştıkları işitilmiş ve artık bomba atmaktan sarf-ı nazar ederek susmuştur.

Sol cenâh taburunda düşmanın tahrîb ettiği iki bomba mahalli akşam yapıldı. Düşman bugün 10 kadar tahrîb kâlibı attıysa da lehü'l-hamd bir zararımız yoktur. Sâ'at 4 dakîka 50'de birkaç obüs düşman tarafından atıldı.

Topçularımız Abdülvehhâb Sırtı'ndaki siperlere tâm isâbetler yaptılar. Düşmanın attığı bombalardan biri oyma deliklerin içinde patlayarak 2 nefer şehîd ve 3 nefer de yaralamıştır.

Saç levhalarla kapan yapılarak bu tehlikenin önü alınmanın imkânı vardır.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 01/09/331

Sol cenâhtan çıkan keşf kolu Abdülvehhâb Sırtı'nın saği ilerisinde ikinci hatt siperlerinde düşmanın bomba tüfenk mevzi'i olduğu ve makineli tüfenk mevzi'inin de bu sırtın hatt-ı bâlâsında bulunduğunu görmüştür.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Saat: 1.00

83 siperlerinde 30 kalaslık bir mahfûz mahall yapıldı.

Düşman cebhemize topçu ateşi açtı. Topçularımız Abdülvehhâb Siperleri'ne tâm isâbetler yaptılar.

Düşmanın sağ tarafından attığı 'âlî infilâklı obüs mermîlerinden biri âyîneli tüfenk siperine düştü ve kâmilten tahrîb etti.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Saat: 11.30

İngiliz siperlerine de birkaç obüs mermîsi düşmüştür.

82'de muvâzî lağımlardan ileriye doğru açılan lağım düşman tarafından atıldı. İçinde altı nefer ile bir istihkâm onbaşı kalmıştır. Ayrıca bir nefer de enkâz altından kurtulmuştur.

Birkaç sâ'at sonra istihkâm onbaşı da enkâz altından çıkarılmıştır, sağ ve sâlimdir.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 02/09/331

Tahrîbatın derecesi çoktur. 3 numrolu lağımdan başlayarak 30 metre sola doğru olan aksâm dûçâr-ı hasâr olmuştur. Birinci hattın sol cenâh siperleriyle B/82'nin vasatı siperlerinde de tahrîbât vardır.

Lağımın dünkü tahrîbâtı kısmen ta'mîr edildi. Arka hattlar temizlendi. 82 siperlerindeki bomba tarassud mahalli metîn olarak yapılmıştır. 84 siperlerinde tarassud mahallinde mazgal yapılırken Adana Bayırı'nda makineli tüfenkle bir nefer karnından yaralanmıştır.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Saat: 8.00 Evvel

Karadere'de bulunan kurt deliklerinden birisinin kapısına düşen bombadan 3 nefer hafif yaralanmıştır.

79 siperleri sol cenâhında 3 mangalık siper kerpiçle yapıldı.

Ordu kumandanı müşîr paşa hazretleri mıntıkamıza geldiler. Üçüncü hatt-ı müdâfa'aya kadar gelerek âyîne ile ve mazgaldan ileriye gördüler.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Saat: 1.00

Hâl-i intizâmdan ve nezâfetten beyân-ı memnû'niyyet ederek gittiler. Doğrudan doğruya alayımıza kaput, pamuklu, çorap, eldiven gönderdiler. Fırkalar yevmiyesiyle fırka kumandanı da 47. Alaya teşekkür etti. 82'de muvâzî lağım dâhiline çöken toprakların tathîrine devâm olundu.

Topçularımızın attığı mermîlerden biri siperlerimizi silerek geçti, diğer biri kemâl kovuğunda? zâbitlerin oturduğu yere, içeriye girmiş ise de

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 03/09/331

Palamutluk'tan lehü'l-hamd bir zararı olmamıştır.

Muvâzî lağımın ağzı ve dâhili çatlamıştır. Askıya almak için kalasa ihtiyâc olduğu fırkaya 'arz edildi.

Gâyet fâsılalı bomba endâhtı devâm etmiştir. 83 siperleri merkezindeki bomba mahalli tahrîb edilmiştir.

83 sol cenâhta beş siper kerpiçle yapılarak çimento ile sıvanmıştır. Birinci Tabur sağ cenâha gitti. İkinci Tabur ihtiyâta çekildi. Köprüye yakın yolun denizden görünen mühimm bir kısmı bugün kapatıldı.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 04/09/331

Düşman kezâ fâsılalı bomba endâhtına devâm ediyor. Cebhede kâfi mikdârda hurûc kademeleri yapıldı. Denizden görünen ve ordu kumandanının setrini emrettiği kısım kerpiç ve kum torbalarıyla kâmilan yapılmıştır.

Cebhe-i har- bte tüfenk	Yekûn	Filinta	Mavzer	Yekûn	Katır	Bâr- gîr	Binek	Efrâd	Erkân-ı üme- ra ve zâbitân	47. Alay
578	710	2	708	81	24	42	15	710	10	1. Tabur
613	863	0	863	65	30	26	9	716	8	2. Tabur
502	762	0	762	67	15	41	11	713	9	3. Tabur
3	3	0	3 ma- kineli tüfenk	61	15	42	4	89	2	Ordu ganîmet
1696	2338	2	2336	274	84	151	39	2228	29	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 5/09/331

83 siperlerinin sağındaki bomba yolu yeniden temizlendi. 79'un sağındaki bomba mahalleri yapıp üzerleri örtülmüştür. Topçumuz bugünkü endâhtında düşmanın bomba mahalli ile makineli tüfenk mevzi'ini tahrîb etmiştir.

Âyîneli tüfenk mevzi'i düşman topçusu tarafından tahrîb edildi ve 15'lik obüslerle siperlerimizin ba'zı aksâmı yıkıldı. İngiliz siperlerinden bir mangalık yer daha tahrîb edilmiştir. Obüsle düz mahallerdeki râh-ı mestûrların ba'zı yerlerinde geceki şiddetli yağmurdan terâküm eden sular yeniden güşâd edilen mahallerden akıttırılmış ve 'ameliyyâta devâm olunmaktadır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 6/09/331

Düşman sağ cenâh siperimize gece fevka'l-mu'tâd bomba attıysa da tarafımızdan gör-düğü mukâbele üzerine iskât edilmiştir. Su mecrâları açılmış, muhtâc-ı ta'mîr ve ik-mâl olan mahallerin inşâsıyla uğraşıldı. Düşmanın takviye kuvvetleri alarak bu gece 19. Fırka cebhesine bi'l-hâssa Bomba Sırtı'na bir ta'arruz icrâsının apleb-i ihtimâl olduğu gruptan gelen emirle firkadan bildiriliyor. Hâzırlık ona göre arttırıldı.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 07/09/331

Bu gece cebhemizde fazla bomba ve hafif piyâde ve mitralyöz ateşi sabâha kadar devâm etmiştir.

Rızâ Efendi Siperleri ilerisindeki bomba hattı toprakla dolu mahalleri tekrâr temizlene-rek derinleştirilmiştir. Esnâ-yı tathîrde iki şehîd, dokuz mecrûh vukû' bulmuştur.

83 siperlerinde tahrîb edilen hatlar ta'mîr edildi ve hendekler temizlendi. 79 sol cenâ-hında ayak kademeleri yapıldı ve yan ateşinden tahaffuz için ara siperleri yükseltildi.

Alay kumandanı tarafından berây-ı tecrübe alarm tecrübesi yapıldı.

Boyun noktasının Kapalıçarşı'ya doğru olan kısmı kolordu ve firkadan ve gedik hâlinde görülmüş ve bir haftadan beri buranın açılması ve ileri hattın muvâsalasının temîni için uğraşılıyor. Orada iki lağımın müdhiş sûrette infilâkından kalas ve ağaçlar çökerek bir daha açılması kâbil olmayacak bir hâle gelmiştir. Fırka kumandanı, mülhak Emîn Efen-di'yi o mahalli göstermek üzere göndermiş ve Emîn Efendi de zemîn-i tabî'î üzerinde kum torbalarından müteşekkil bir hattın mevcûdiyyetini söylüyordu. Bu yol için uğraşır-ken gerisinden diğer bir muvâsala hendeği de açtık.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 08/09/331

19. Fırka cebhesinde intizâr olunan hâdise zuhûr etmediğinden hâl-i sâbıklarına i'âde kılındı.

Gedik kum torbalarıyla kapatıldı. Düşmanın pek yakınında olan mahallin ta'mîrinde düşmana göz açtırmamak için 62 bomba atıldı. İleri hatta ittisâli temîn için cüzî bir ma-hall kaldı. Rızâ Efendi Siperleri ta'mîr edildi ve kerpiçle iki ara siperi yapıldı.

Tarassudun gayr-i kâfî olduğundan ve düşmanın fa'âliyyetini tezyîd ettiğinden bahs olunuyor. Düşman meydâna çıkarak kürekle bomba mahallinde toprak atıyor ve yüklüyormuş. Fırka alayda hayât ve rûh görmüyor. Bütün efrâdın gözleri kapanmış olduğuna hükmediyor.

Alay kumandanı bu işe verilen ehemmiyeti fırkaya bildiriyor. 84'te 2 siper İngiliz siperleri ve topçu redotu siperleri âyîne kırmak ve tarassud işlerine tahsîs edilmiştir. Düşman boyun noktasından çıkardığı sâhte hedeflerle efrâdımızı avlamak istiyor. Daha az tehlikeli olan gerilerde serbetçe ateşler yapan bu gibi hedefler görünmemesi bunu teyîd eder. Daha 13 âyîneli tüfenk yaptırdım. El-yevm 11 'adedi mevcûdudur. Daha fazla tarassud siperleri meydâna getirmek için demir mazgala ve âyîneye ihtiyâc vardır.

3. Tabur Kumandanı, düşmanın endâhtında ve ahvâlindeki tebeddûlden karşımızdaki düşmanın değişmiş olduğunu bâ-rapor bildiriyor. Fırkaya ma'lûmât verildi. Sağ, sol cenâh alaylarından da soruldu. Bunu teyîd eder bir haber gelmedi.

Fırka ilk gecede gözünü yıldırım için çok bomba atılmasını emrediyor. Lağımlar ve mahfûz mahaller yağmurdan ve sadmeden yıkılacaktır. Askı kalasının tedârîki fırkaya bildirildi.

Kolordu eski verilen emrler hilâfında ileri hattların sık kuvvetlerle işgalini ve za'îf bulundurmamasını emrediyor. Fırka da bunu emrediyor. Alay 6/7/331 tarihli ta'mîm ve fırkanın 14-15 Eylül 331 tarihli telefon emri üzerine ileri hattı za'îf kuvvetlerle tutarak istinâdları yakınında bulunduruyordu. Bu def'a yine ileri hattların sık ve kuvvetli tutulmasını emretti ve yeni usûl tuttu.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 09/09/331

Bu gece düşman en ziyâde piyâde ateşi yaptı. Fâsılalı bomba attıysa da tarafımızdan müessir sûrette mukâbele gördü.

'Acemî ve mevki'nin yabancısı zannedilen düşmana göz açtırmamak için pek çok cebhâne ve 170 kadar bomba ve 15 kadar tahrîb kâlıbı atıldı ve düşman şaşırtılarak bu sayede torba siperler vücûda getirildi. Her iki taraftan sıkıştırılan düşman sabâha kadar serserîyâne bombalar savurmuştur. Bu siperlerin inşâsında 11 nefer yaralı verdik. 82 siperlerinde ikinci ve üçüncü hattlar beyinde tarîk-i muvâsala açılmış, bir adam boyundan ziyâde derinleştirilmiştir. Rızâ Efendi Siperleri ve daha sağdakiler ta'mîr edilmiştir.

Sağdaki İngiliz siperlerine giden râh-ı mestûrda cenûb-ı garbîye bakan siperlerden dokuzunun dirsek kademeleri teşkîl edilerek kerpiçle yapıldı ve çamurla sıvandı ve önlerindeki toprak dağıtılarak dâire-i rüyeti tevsîf edildi.

Fırka tarassud mahallinden görülen Hilâl-i Ahmer bayrağına müşâbih bezle ve daha o civârdaki beyâz bezlerin aldırılması fırkadan emr olundu. Gece çıkarılan keşf kolu oradan çürümüş 'asker mintanları ile bezler ve üzerinde eski bir beyân-nâme asılı bir portatif kürek alıp getirmişlerdir. Bu civârda tel örgüleri görülmemiştir.

Kapalıçarşı'da bomba mahalline telefon konmuştur. Fırka tarassud-gâhından 'askerimizin attığı bombalar tarassud edilerek uzun veya kısa düştüğü bildiriliyor.

79 sağındaki bomba mahalli düşman tarafından tahrîb edilmiştir.

12. Bölük Mülâzım Hasan Ağa boynundan hafifçe yaralanmışsa da kıt'asından ayrılmamıştır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 10/09/331

Bu gece düşman bomba fa'âliyetini arttırmak istediye de tarafımızdan gördüğü şedîd mukâbele üzerine sükût etmiştir. Hafif piyâde ve makineli tüfenk ateşi devâm etmiştir. Tahrîb edilen bomba mahalli yapıldı.

İkinci Tabur, Üçüncü Taburu zevâlden evvel değiştirdi ve Üçüncü Tabur sol cenâhtan alay ihtiyât mahalline geldi.

Yeşilsirt'taki düşman mitralyözünü bir nefer şehîd olmuştur. Bu sabâh atılan obüslerden dördü İngiliz siperlerine, biri de Hulûsî Deresi'ne düştü. İkinci Tabur sol cenâhta Üçüncü Taburu değiştirdi ve Üçüncü Tabur ihtiyât mahalline geldi.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 11/09/331

Cebhe-i harbte tüfenk	Yekûn	Ma- kineli Tüfenk	Filinta	Mav- zer	Yekûn	Katır	Bâr- gîr	Bi- nek	Efrâd	Erkân-ı üme- ra ve zâbitân	47. Alay
436	707	0	2	705	81	24	42	15	642	12	1. Tabur
599	863	0	0	863	65	30	26	9	702	7	2. Tabur
502	752	0	0	752	65	15	40	10	681	9	3. Tabur
3	3	3	0	0	60	14	42	4	94	2	Ordu ganîmet
1540	2325	3	2	2320	271	83	150	38	2119	30	Yekûn

83 siperlerinde kırmızı bayrak ile sol cenâhta bomba yoluna kadar mahall tathîr edildi. Düşmanın sükûnetine bomba ile şiddetle mukâbele edilmiştir. Yalnız sağ cenâhta 102 bomba atılmıştır. Gündüz yıkılan siperler ta'mîr ve 79 siperlerinde yan ateşine ma'rûz aksâm yapılmıştır.

82 siperlerinde muvâzî lağımında hafr edilmekte olan bir mahall çökerek bir metre kutrunda dâirevî bir delik açıldı ise de derhâl kapattırılmıştır. Sabâha kadar nisbî sükûnet

devâm etmiştir.

83 siperleri sağ cenâhında tarafımızdan kazılan lağımında düşmanın kazma sesleri duyulması üzerine derhâl kuyu açılarak doldurulmaya başlanmıştır. Düşman ahvâlinde sükûnet hüküm-fermâdır ve taburların düşmanın bir teşebbüsü olması ihtimâline binâen müteyakkız olunmaları emredildi.

Mülâzım Ziyâ Efendi muvakkaten İkinci Tabura verildi.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 12/09/331

Saat: 12.25

Gece yarısında tarafımızdan bir lağım atılarak düşmanın lağımı körletilmiştir. Düşman siperlerinden siyâh bir duman çıkmıştır. Ateşlerimize tek tük cevâb vermektedir.

Düşman 79 sağ cenâhı ilerisine tel örgüsü yapmak istediye de ateşimizle men' edildi.

Rızâ Efendi Siperleri kerpiçle inşâ ediliyor.

Bugün düşman şimdiye kadar vukû' bulmayan bir sükûnet içindedir. Bomba ve tüfenk ateşlerine nâdiren cevâb vermekte ve ara sıra Keltepe'deki mitralyözün vızıltıları işitilmektedir. Tarassud âyînelerinin ekserîsi sâbit gibi görünüyor. Öğleden sonra bir bik [pik] gösterdiye de atılan kurşunlar üzerine derhâl çekti ve birkaç bomba attı.

Düşman ekseriyyâ baş ve göğüs hedeflerine bile ateş etmiyor. Abdülvehhâb Siperleri'nin ba'zı yerinden toprak atıldığı görülmüştür. Düşmandaki bu 'amîk sükûnet gece keşf kolları çıkarılarak anlaşılmaya çalışılacaktır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 12-13/09/331

Saat: 12.25

47. Alay Kumandanlığına

Düşmanın derin sükûnetini mütecâsir keşf kollarıyla hafif ve mâhiyyeti anlaşılacak sûrette ihlâl ediniz. Düşman bizi lâ-kayd bir hâle getirdikten sonra çok ziyân verdirmek maksadıyla ânsızın ateş açabiliyor.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 13/09/331

İhtiyâtı elden bırakmayınız. Herhâlde mel'ûn-ı merkûma dâir bir fikir edinmeye çalışalım.

Düşman ahvâlinde hüküm-fermâ olan derin sükûnet ve hareketsizlik devâm etmektedir. Sükûneti ihlâl maksadıyla atılan bombalara düşman pek az mukâbele etmiştir. Sağdan çıkarılan keşf kolu düşman siperlerine yaklaşıp düşman efrâdının anlayamadıkları bir lisân ile konuştuklarını ve gürültüden siperlerde fazla insân olduğunu hissettiklerini ifâde ediyorlar. Bunlar siperlere yaklaşıncâ düşman tarafından üzerlerine yedi sekiz el kurşun atılarak birisi el ve ayağından mecrûh olmuş ve üzerlerine bir el de bomba atılmıştır.

Bu keşf kolu gelirken bize 'âid üç arka çantası getirdi. Sol cenâhtan çıkan keşf kolu düşman siperleri önünde bir ağaca geçirilmiş iki şapkayı almışlar, bununla siperlere yaklaştıkları anlaşılan bir keşf kolu düşmanın siperlerde gürültü yapmakta ve çivi kakmakta olduğunu söylemektedir. Yine sol cenâhtan çıkarılan diğer bir keşf kolunun ifâdesine göre düşman, siperlerinde kuvvetli bulunmaktadır. Sol cenâh keşf kolu efrâdımızdan biri şehîd, biri gâibtir. Bu akşam sol cenâhta düşman tarafından da bir keşf kolu çıkarılmış ise de ateşimizle kaçırılmıştır.

Fırka emrinden: İki gündür düşman ahvâlinde pek farklı bir sükûnet vardır. Düşmanın şimdiye kadar yapmadığı bir hîleye tevessül etmesini aslâ nazardan dûr tutmamalıdır. Dâimâ müteyakkız ve fevka'l-'âde bir hâle muntazır bulunulmak lâzımdır. Bugün sükûnet devâm etmekte ve düşman tarafından bombalarımıza mukâbele edilmektedir. Ancak zevâlde birkaç bomba attı. Rızâ Efendi Siperleri'nin kerpiçe inşâsına devâm olunmaktadır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Saat: 10.00

Fırkaya verilen rapor:

63. Alayın cebhesinde 82 siperleri ilerisinde bulunan düşman siperlerinde Arapça konuşulduğu, mezkûr alay kumandanı tarafından bildirilmesi üzerine 3. Taburdan konuşur iki nefer bu gece 63'ün keşf koluna terfîk edilmiştir. Merkûmân düşman siperlerine yaklaşıp şemsin ışıklarından düşmanın kum torbaları yerleştirdiğini görmüş ve seslerine kulak vererek birinin diğerine "فدكدياينيا بالكلأ جياما اصاصرل" ya'nî "elini çabuk tut, kurşun geliyor" ve telaffuzdan İngiliz olduğu anlaşılan biri de

"هيكرتل اول غتشي امب لثم اول غتشا" ya'nî "Türklerin çalıştığı gibi çalışın" dediğini işitmiş olmakla keyfiyyet ma'rûzdur.

13-14/9/331 Sâ'at: 12

1. Düşmanın çekilmekte olduğuna delâlet eden ahvâl-i muhtelif var. Bugün fırka topçu kumandanının tarassudâtına nazaran da düşman aslâ top ile mukâbele etmiyor. Yeşilsırt'taki topu geri çektiği gibi 250 kişilik bir piyâde kuvvetini de geriye aldığı ve hattâ zâbitân eşyâsını naklettikleri ve Arıburnu İskeleyi'nden bir vapurun hıncahınç 'askerle dolu olarak hareket ettiği görülmüştür.
2. Düşman ahvâlinin tamâmen keşf ve tedkîki için keşf kolu ta'arruzu icrâ edilecektir. Bu maksadla 125. Alayın sağ cenâh ilerisindeki düşman koltuğuna karşı bir keşf yapılmasını ve 47. Alay tarafından da boyun kısmında bize yakın olan düşman siperine karşı bir hareket icrâsını ve bunun da Kapalıçarşı tarafından yapılacak bir hareketle tevhidini ve 79 siperlerinden veya bomba yolundan da bu maksadla keşf kolu sevkini ve binâen-'aleyh mümkün ise de boyun noktası kısmında bir veya iki sıra düşman siperinin zabtını münâsib gördüm.

Eski 77 siperi ilerisindeki bomba mevzi'inin zabtı da muvâfık olabiliyor. Ma'a-mâ-fih alayca daha ziyâde tensîb edilecek bir düşman siperine karşı bir keşf yapılmasını kabûl edebilirim. Şu kadar var ki bu gece be-heme-hâl keşf ta'arruzu icrâ edilecektir.

3. Bu keşf ta'arruzu muktedir ve zekî zâbitânın emr ve kumandası altında bulunacak müntehab efrâddan mürekkeb kuvvetli keşf kollarıyla icrâ edilecektir. İstihkâm bölüğü hemân mâlzeme-i tahrîbeyi hâmil olmak üzere üç posta tertîb edecek ve bunlardan birisi 125. Alay, ikisini Alay 47 emrine verecektir. Keşf kollarıyla bizim hattımız arasında sıkı bir irtibât bulunacak ve düşman hatlarında görülecek ahvâl derhâl kıt'aâtımıza bildirilecektir.
4. Düşman hatları işgâl edilmemiş veyâhûd tek tük bir iki neferle işgâl edilmiş görürse işbu kuvvetli keşf kolları arkadan gelecek takviye kıt'aâtı inzimâmıyla derhâl düşman siperlerini işgâl etmelidir. Vaz'iyeti fârik cesûr keşf kolları mebzûl mikdârda bomba ile de techîz olunarak kendilerinden intizâr bulunan muvaffakiyyeti temîn edeceklerdir.
5. Cüz-i tâm kumandanları hâssaten alay kumandanları işbu keşf kollarının vezâifini teshîl için lede'l-hâce derhâl takviye edebilmek üzere irtibâtın (irtibât neferleri be-heme-hâl çift olacaktır) devâmlı bir sûrette muhâfazasından mesûldürler.
6. Keşfiyyât netâyici derhâl bana bildirilecektir.
7. Kıt'aât müteyakkız ve fa'âl davranmalıdır. Topçular dâimâ ateşe müheyyâ bulunmalıdır. İrtibât tesîs edilmiş bulunmalıdır.
8. Hâssaten efrâda gâyet iyi ta'lîmât verilerek diri diri düşman eline düşmemeleri ya öldürmek veya ölmek lâzım geldiği anlaşılmıştır.

Aslına mutâbıktır.

16. Fırka Erkân-ı Harbî Nâzım

Bu keşfin icrâsı için Üçüncü Tabura emir verildi. Alay kumandanının emriyle taburdan 120 kişilik bir fedâî müfrezesi tertîb edildi. Bunlar yirmişer kişilik üç postaya ayrıldı. İcâbında birbirlerini takviye edecekler ve geridekiler ileriye kum torbaları götüreceklerdi ve sâ'at 5'te düşman siperlerine ânî olarak atlayacaklardı. Emr olunduktan sonra her türlü hâzırlık yapıldı. Hücûma iştirâk edecek efrâda bombalar verildi ve sûret-i hareketleri hakkında mufassal ta'lîmât anlatıldı. Kapalıçarşı'dan sola doğru bomba hattını işgâl ettiler. Vakt geldi geçti, 'asker siperleri terk edemedi. Mülâzım Ahmed ve Kâzım Efendilerin de gayretleri fâide vermedi. Tabur ve alay kumandanlarının emr ve isrârlarına rağmen ortalık aydınlanmaya başladığı hâlde 'asker yine yerinde idi. Sükûnet bâkî, hatta bomba bile atılmıyordu. Beş metrelik yerde böyle fırsat anında siperleri atılıp elde etmek kâbil idi.

47. Alay Kumandanlığına

13-14/9/331 Sâ'at: 6.15

Şimdi Ahmed Efendi'den alınan ma'lûmâtta efrâdın torbalar üzerine çıkması üzerine derhâl düşman bomba atmasından cümlesi geriye çekildiklerini ve gitmek istemediklerini ve zorlamakta olduğunu beyân ve ifâde etmekte olduğu ma'rûzdur.

3/47 Kumandan Vekîli Sabrî

Havâ sulu yağmur yağıyor ve soğuk da üşütüyordu. Alay kumandanı "bunlar 'gündüz oldu' diyerek ta'arruzdan kurtulmak istiyorlar. Hepsi bomba mahallinde bulundukları hatta kalacaklar ve gece olunca aynı vazîfeyi yapacaklardır" emrini verdi. Tabur kumandanı şu raporu yazıyor:

"Öteden beri siper hayâtına alışmış, ta'lîm ve terbiyeden mahrûm, ta'arruz kabiliyeti olmayan efrâd ile bu gece keşf ta'arruzu icrâsı kâbil olamamıştır. Zâbitleri tarafından gösterilen fedâkârlığa rağmen yerinde kalmışlardır." Geç kalınarak aydınlığın çökmesine binâen keşf ta'arruzu yine 'aynı efrâdla yapılmak üzere geceye tehir edildiğini ve bu gece be-heme-hâl yapılacağını alay kumandanı rapora zeylen yazarak fırkaya bildirdi.

Bu gece düşman ara sıra piyâde ateşi ve bomba endâhtına devâm etmiştir. Solda Yeşilsirt'ta keşif bomba ve piyâde ateşi bir çâr-yek sâ'at kadar devâm etmiştir. Düşman 79 siperleri karşısında ateşlerimize rağmen tel örgüsü meydâna getirmiştir. 79'dan çıkan keşf kolu düşman siperlerine yaklaşıp konuşuklarını işitmiş ve bizim silâhlardan iki tüfenk ile bir kasatura bulup getirmişlerdir.

Bu gece 14 mecrûh bir şehîdimiz vardır.

Bütün gün düşmanın sükûtu devâm ediyor. Öğleden sonra topçumuz tarafından atılan mermîler 83 siperleriyle Rızâ Efendi Siperleri'ne mukâbil olan düşman siperlerini ve bomba mahallini oldukça hasâra uğratmıştır.

Şimâl Grubu bütün cebhesinde yapılan bu keşf ta'arruzunun verdiği netîce kolorduca hâsıl olan fikir şudur:

Düşmanın son günlerde karşımızdaki Avusturalya ve Yeni Zeland kıt'aâtını ve yerine ta'lîm ve terbiyesi daha noksân 'adeden daha az 'asker getirmiştir. Düşmanın yeni

kıt'aâtının mevzi'e girmesi muhtelif yerlerde görülüp tarassud edilmiştir. İşbu kıt'aâtın şimdiye kadar cereyân eden mevzi' muhârebeleri nikât ve dekâyıkına vukûfu olmamak ve gâyet mükemmel nişâncılar dahi bulunmamak gerektir. Gündüzün hareketleri fa-al-âne değildir. İşbu kıt'aât ilk evvelce geceleri ilk hattlarını pek za'îf bir tarassud postalarıyla işgâl etmişlerdi. Fakat bizim def'aatle çıkardığımız keşf kolları harekâtı sebebiyle ahvâllerini tebdîl ettikleri ve binâen-'aleyh ilk hatların iyice tutulmuş olduğu kuvvetli keşf kollarımıza karşı olan t'arz -ı hareketlerinden anlaşılmıştır.

Düşmanın gerek bizim cebhemizde gerekse Anafartalar Grubu cebhesinde bir kısım toplarını nakletmiş olduğuna kanâ'atimiz vardır (13/9/331 tarih 21 numrolu kolordu emrine merbût 16. Topçu kumandanının raporuyla mukâyese). Düşman topçusunun bir iki günden beri sûret-i kat'iycede sükûtu cebhâne noksânlığından ileri gelirse de geriye çekilmiş olduğu topçunun nereden geldiğini ve nerede top bıraktığını belli etmemek istediğinden ileri geldiği zann oluyor.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 05/09/331

Bu gece sağ cenâhtan Birinci Taburdan çıkarılan keşf kolunun getirdiği ma'lûmât :

Kum torbalarına yaklaştılar, her köşede muhâlefet-i havâdan dolayı bozulmuş münferid birer nöbetçi görmüşlerdir. Neferlerimizden biri siperler önüne dizilmiş birçok tahrîb kâlıbı görerek bunlardan birini almış, diğerini alırken tahrîb kâlıbıyla berâber siperin içine bir kum torbası düşerek gürültü çıkarmıştır. Bunun üzerine nöbetçiler mevki'lerini terk ederek geri kaçmışlar ve bir müddet sonra birçok ayak patırtısı işitilmiş ve mitral-yöz piyâde ateşi ve birçok da bomba atılmıştır. Ayak patırtılarından siperlerde efrâdın çok olduğu anlaşılmıştır. Keşf kolumuz bir zıyâ'a uğramaksızın sâlimen 'avdet etmiştir.

Düşman piyâdesi nâdiren ateş etmektedir.

Düşman; 81, Semertepe, Süngü Bayırı cihetlerini vakt vakt tenvîr tabancasıyla aydınlatmıştır. Havânın muhâlefeti ve düşmanın bu akşam oldukça fa'âliyeti meşhûd olduğundan ta'mîm edilen keşf ta'arruzunun başka bir geceye tehîr edildiği fırkaya bildirildi. Birkaç günden beri devâm etmekte olan havâ-yı sükûnet bugün düşman obüsleriyle ihlâl edildi. Topçularımız tarafından atılan birkaç mermî Kapalıçarşı'nın solundaki düşman siperlerinin gerilerine düşmüştür.

Fırka kumandanının telefonla emr-i şifâhîsi üzerine yarın bombardımanla ihzâr edilecek bir hücum için alay kumandanı 3. Tabur Kumandanına emr verdi. Bu emr-i şifâhî mûcibince ta'arruza bir tabur memûrdur. İki bölük ileride ve iki bölük de bunların ihtiyâtı olacak, bunlar Kapalıçarşı'nın daha sağından başlayarak Rızâ Efendi Siperleri'ne kadar devâm eden ileri bomba hattını işgâl ile buradan vakt-i merhûnda hücum edeceklerdir.

Fırkadan gâyet mahrem işâretiyle şu emrler geldi:

47. Alay Kumandanlığına Arıburnu-16. Fırka

15/9/331

Mintikanızda topçu alay kumandanı tarafından ittihâz edilecek mevzi'lerin serî'an ihzârı için mu'âvenette bulunulması matlûbtur.

16. Fırka Kumandanı Rüşdü

47. Alay Kumandanlığına

Boyun noktası ve civârını hücûm ve müdâfa'ada en yakından müessir sûrette ateş altına almak üzere intihâbı geçende emredilen mitralyöz mevzi'lerinin serî'an ihzârı matlûbtur. Bu bâbda 33. Alay, 125. Alay bölük kumandanlıklarını celb ediniz. Mevzi' ihzârı husûsunda size yardım etsinler. Bu maksadla yine ileride bomba topları için de münâsib mahaller düşününüz.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

Mehmed Efendi bataryasından iki top geldi. Gece biri üçüncü hatt-ı müdâfa'a gerisinde, diğeri Çamlısirt'ta olmak üzere iki top mevzi'i hâzırlandı. 33. Alaydan iki makineli tüfenk getirildi. Her ikisi de Çamlısirt'a boyun noktasını cenûbtan ateş altında bulunduracaklar. Mevzi'ler ihzâr ettiler. Ordu Ganîmet Bölüğünün bir makineli tüfengi boyun noktası gerisinde kum torbalarıyla bir mevzi' ihzâr etti.

Her yer don olmakla berâber 48. Alaydan gelen işçilerle hâzırlık yolunda idi.

Ta'arruz için fırka emri:

Fırka Emri

Arıburnu Fırka Karârgâhından 15-16/9/331

Şimâl Grubu 16. Fırka

16/9/331 için

- 16/9/331'de fırkamız cebhesinde Kanlısirt'ta 47. Alayın 3. Taburu tarafından mevzi'i bir hücûm edilecektir. Bu hücûm 83 siperleriyle bomba yolundan ya'nî Hulûsîdere ve Karadere menba'ları arasındaki boyun denilen kısımdan düşmanın en yakın siperlerine teveccüh edilecektir.
- Kolordu topçusu, ordunun müte'addid ağır bataryalarıyla bir kumanda altında olarak (yeni havânlar ve obüsler) takviye edilmiş olduğu hâlde bidâyeten düşmanın iskelesini ve ordugâhlarıyla Yüksekisirt, Merkeztepe, Kırmızısirt ve Kanlısirt mevzi'ini ateş altına alacaktır.

Bunun için 62, 63, 82, 83, 79, 81 numro alan siperlere gerilerden gâyet iyi korunacak vechle uzun sırtlara kırmızı büyük flamalar yarın sabâh sâ'at 7 dakîka 30'da rezk edil-

miş bulunacaktır.

3. 47. Alay düşmana en yakın olan 82, 83 ve 79 numrolu siperlerinin sağ cenâhı topçu mermiyâtının intişârından vikâye için bidâyetten ve muvakkaten tahliye ettirecektir. Ma'a-mâ-fih bu siperlerin içinde gâyet bol bomba ile mücehhez tarassud nöbetçileri bulundurulacaktır.

İşbu siperlere 'âid efrâd-ı asliyye takrîben elli metre kadar geriye alınabilir. Müterassıd- lar ile gerideki efrâd arasında irtibât bulunmak iktifâ eder.

Geriye alınmış olan efrâd topçu ateşimiz esnâsında düşmanın bir ta'arruzuna karşı koymak üzere hücum ve muhârebeye ve serî'an ilerideki siperleri işgâle âmâde olacaklardır.

4. Topçu endâhtının safahâtı:

9.30'a kadar tanzîm endâhtı

9.30-10: sükût

10-10.30: ağır ateş

10.30-11: şiddetli ateş

11-11.30: ateş fâsılası

11.30-12: gâyet şiddetli ateş

12: hücum

Bu ateşin tesîrâtını ben bi'z-zât tarassud edeceğim ve muhtelif mevki'lerden de tarassud ettireceğim. Alayların da beni bu ateşlerin tesîrâtından mütemâdiyen haber-dâr etmesi ve bunun için de gâyet iyi tarassud ve tedkîkâtta bulunması lâzımdır. 11-11.30 ateş fâsılası esnâsında bu tesîsât hakkında ma'lûmât isterim. Düşman siperlerindeki hâl ve hayâttan ma'lûmât beklerim.

5. Hücumun ân-ı icrâsında ya'nî sâ'at 12'den on beş dakîka evvel tabur, hücumu tamâmen icrâya hâzır bir hâlde bulunacaktır. Bu esnâda ba'zı topçu mermiyâtımız siperlerimize düşse bile dağdağa meydân vermeden kaviyyü'l-a'sâb olmak lâzımdır.

6. Hücumun başlamakta olduğuna delâlet etmek üzere tâm sâ'at 12'de 47. Alay Kanlısırt'ta müte'addid işâret fişekleri endâht edecektir. Bu işâreti gören topçular işbu müddetten i'tibâren topçu ateşini gerilere tevcih edecektir.

7. Hücum tamâm 12'de icrâ edilecektir. Bunun için bu sâ'at gelmeden evvel sâ'at 12'de ilk hücum kademesi hareket edebilecek sûrette topçu ateşimizin devâmına rağmen siperler işgâl edilecektir.

8. 125. Alay sâ'at 12'de ileri hattını işgâl etmiş bulunacak ve bu esnâda hücum eden tabura ateş edecek, düşmanı gâyet şiddetli ateş altına alacaktır.

125. Alay emrindeki mitralyözlerden Kırmızısırt'ın en yüksek noktasında bulunan ile Kırmızısırt'ın cenûb yamacında bulunan tüfenklere Kanlısırt'ın 84 siperlerine ve boyun noktası şarkına yerleştirilecek olan tüfenkli hücumu men' etmek isteyen düşman piyâde ve mitralyözlerine ateş icrâ edeceklerdir.

9. 125. Alay da piyâde ateşinden mâ-'adâ Kırmızısırt'taki mitralyözlerle cebel topu hücum kıt'aâtını yandan ateş altına alacak olan düşman avcılarını ve mitralyözlerini

şedîden ateş altına alacaklardır.

- 10.63. Alay sâ'at 12'de ileri hattlarını kesîf sûrette işgâl etmiş bulunacak ve 81 siperleri sağ cenâhı gerisinde Karadere'de başkaca toplu iki bölük bulunduracaktır. Bunlar 47. Alay kumandanının emrine tâbî' olacaklar ki düşmanın bir mukâbil ta'arruzu hâlinde mezkûr alayı takviye edecektir ve Çamlısirt'taki mitralyözleriyle düşmanın hücumu men' etmek isteyen avcılarını ateş altına aldıracaktır. Alay ihtiyâtındaki taburu da sâ'at 12'den i'tibâren mahallinde muhârebeye hâzır olmalıdır.
- 11.48. Alay 'umûmiyyetle muhârebeye hâzırlanacaktır. Sâ'at 11.30'da bir taburu Ateş Deresi'nde (47. Alay karârgâhının bulunduğu dere), bir taburu da ... Deresi'nde ve bir taburu da Mersindere'de bulunacaktır.
12. Hücûm edecek taburun nezdinde kum torbası portatif istihkâm âlâtı ve bolca bomba ve ilâh her nev' techîzât bulunacaktır. Düşmanın siperlerini işgâlde berâber siperleri derhâl düşman 'aleyhine çevirmek için bu vesâitten istifâde edilecek ve bu husûsa mu'âvenet için istihkâm bölüğünden bir müfreze yarın sâ'at 10'dan i'tibâren ta'limât almak üzere 47. Alay emrinde bulundurulacaktır.
13. Kanlısirt topçu ile dövüldüğü zamânlarda ve hâssaten 11.30 ile 12 arasında (bu boşucu gazlı bombalar müstesnâ olmak üzere) bi'l-cümle bomba topları Kanlısirt siperlerini şiddetli bir sûrette dövecektir.
14. Düşman siperlerinin ilk hattlarında lağım bombası bulunması muhtemeldir, bunun için ilk hattı atlayıp geçmek ve hatta da derhâl tahrîbât icrâ edip gömülmüş bombaları ibtâl etmek, görülecek telleri kat' etmek unutulmamalıdır.
15. Sekizinci Ser'î Cebel Bataryası şifâhen kendisine ta'rîf edilen mevzi'lere diğer üç topunu ta'biye edecek, Kırmızısirt'taki top gibi hücum-ı kat'isini ateş altına almak üzere zuhûr eden mitralyözleri tahrîb edecektir. Çamlısirt'taki iki topun başında bulunması lâzım gelen batarya kumandanının Abdülvehhâb Sirtı'nda ve Yeşildere menba' taraflarında zuhûru melhûz mitralyözleri derhâl iskâtı pek mühimmdir (bu batarya 'umûmî bombardımana iştirâk etmeyecektir).
16. Ahvâl-ı havâiyyenin fenâlığı sebebiyle topçu endâhtının veya hücumun tehîri veyâhûd ki tamâmen başka bir güne ta'lîki îcâb ederse ayrıca bildirilecektir.
17. Hücûm olacak mı olmayacak mı, bu ayrıca emredilecektir fakat herhâlde tabur sâ'at 12'de hücumla tamâmen icrâyâ hâzır bir hâlde bulunacaktır. O taburun kumandanı muvaffakiyyeti sınamış olan ilk kademelerinin teşkîl ve techîzinde ihtimâm-kâr davranılmıştır.
18. Hücûm icrâ edilmek üzere fırkadan i'tâsı îcâb eden emr veya işâret yarın gündüz takarrûr ettirilecektir. Tafsîlât ve teferru'ât-ı sâire de alay yâverlerine fırka erkân-ı harbî tarafından i'tâ edilmiştir.
19. Bütün istihzâratın itmâm ve icrâsından sonra hücumda muvaffakiyyeti Allah'ın inâyetinden bekler ve alayın şânlı bir muvaffakiyyetle nâil-i şeref olmasını temennî ederim.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

Tarz-ı teblîğ: 125. Alay, 47. Alay, 48. Alay, 63. Alay, 16. Topçu (taburlara kadar), istihkâm ve humbaracı bölüklerine emr-berler tahrîren.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 15/09/331

47. Alay Kumandanlığına Müsta'celdir

22 numrolu kolordu emrine lâhikadır.

1. Topçu ateşinin gerilere tevcihi için endâht edilecek işâret fişekleri Kırmızı renkte olacaktır.
2. Hücûmda piyâdelerimiz hangi bir düşman siperine girerlerse derhâl oraya girdiklerine delâlet edecek bir kırmızı flama rekz edilecektir. Topçuların işbu flamaları derhâl fark etmeye çok dikkat etmeleri lâzımdır.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu-Kanlısirt

Tarihi: 16/09/331

Saat: 9.40

Düşman bu geceden i'tibâren fa'âliyyete başlayarak sabâha kadar piyâde ve mitralyöz ateşine devâm etmiş ve ara sıra 63 cebhesini tenvîr etmiştir. Keşf kolumuz düşmanın Abdülvehhâb Sırtı'na, Yeşildere'nin menba'ına yakın bir mahalle ve Yeşilsirt üzerine koyduğu makineli tüfenkleriyle bütün gece ateş ettiğini söylüyor. İstihzârat ârzû edildiği gibi devâm etti. Hücûm kıt'aâtı bombardımanda alacakları mevki'lere gittiler. Makineli tüfenkler ve toplar kâmilten emredilen mahallere ta'biye edildiler.

Sâ'at onda her şeyin tamam olduğu fırkaya bildirildi.

Alay kumandanı sağ cenâh taburunun ilerisinde 84 siperlerinde tarassuta devâm ediyordu.

Fırkadan gelen emirde hücûm edecek taburun kumandanı ilk gidecek iki bölükle berâber ileriye gideceği ve diğer iki bölüğün alay kumandanı tarafından sevki temîn olunacağı bildiriliyordu.

Bu emr her iki kumandanın kalbinde soğuk bir tesîr yaptı. Çünkü her ikisinin mevki' ve makâmı tanınmak isteniyordu.

Saat: 10.15

48. Alay Kumandanı geldi. Alay kumandanından ta'limât aldı. Karadere'de bulunan tabur, iki bölüğünü derhâl takviye etmek üzere ileri aldı. 63. Alayın tabur kumandanı geldi. O da iki bölüğüyle sol cenâh tabur kumandanının emri altında bulunacaktı.

Saat: 10.25

3. Tabur Kumandanı düşmanın bomba mahallinden çok bomba atmakta olduğunu haber veriyor.

Saat: 10.30

Telefonla büyük topların daha solu dövmeleri lâzım geldiği bildirildi. Bomba toplarımızın iki bombası 83 siperleri sağına düştü.

Saat: 10.45

48. Alay Yâveri ile 3. Tabur Kumandanının tarassudâtı: toplarımız gerileri dövüyor. Düşman boyun noktasını şarapnel ve bomba ile dövüyor.

Saat: 11.10

Fırkaya telefonla şifâhen not ettirilen rapor:

Havânlarımızın kısm-ı a'zamı 82 siperlerinin sağına, Cemâl Deresi'ne yakın, ikinci, üçüncü hatlara düştü. 83'ün gerilerine de birkaç dâne düştü ise de birinci hatta tah-

ribât yoktur. Düşman âyînelerle tarassudâta devâm ediyor. Bomba ve Keltepe'den de şarapnel atıyor. Toplarımız biraz daha kısa atarlarsa birinci hatt da tahrîb edilir, cebellemizin kısm-ı a'zamı siperlerimizi vurdu ve mecrûhlarımız da var. Bir bomba topumuz da parçalandı.

47. Alay Kumandanı Binbaşı Mustafâ

Saat: 11.12

Havân toplanımız boyun noktasının 60 metre sağına düşüyor. Patlamayanlar da çok. Hücûmdan sarf-ı nazar edildiği ve kıt'anın eski mahalline gitmesi fırkadan emredildi. Son zamâna doğru düşman obüsleri cebhemize endâhta başladılar. Bugünkü bombardımana dâir alaydan fırkaya verilen mufassal rapor:

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 16/09/331

Saat: 4.00

16. Fırka Kumandanlığına

Bugünkü top bombardımanını bi'z-zât tarassud ettim. Benim ve tabur kumandanlarının netîce-i tarassudâtı:

Havânlarımız evvelâ kısa ve fakat sağa Cemâl Deresi'ne yakın atmaya başladılar. Esâs i'tibâriyle tahrîb edilen mıntika eski 76 siperleri ya'nî 82 sol cenâh karşısındaki siperlerin gerileridir. Bir kısmı da 78 siperlerine düşüyordu. Hücûm cebhesi tahrîb ve iskât edilemediği bombardıman esnâsında düşmanın fa'aliyetiyle bomba mahallinden muhtelif cins bombalar atmakta tüfenk ateşine ve tarassudâtına devâm eylemekte olduğundan anlaşılıyordu.

Bi'l-hâssa cebel topları birçok mermîlerini 83 siperimize düşürüyor ve siperlerimizi tahrîb ediyorlardı. Düşman yine bu esnâda Abdülvehhâb Sırtı'ndan ve 82, 83 siperleri karşısından âyînelerle tarassuduna devâm ediyordu. Hattâ bir yerden düşen demir mazgalı derhâl kaldırıp yerine koyduğu ve arkasından âyîne çıkardığı görülmüştür.

Havânlarımızdan yirmi kadarı patlamamıştır.

Havânların ziyâde sağ cenâh siperlerimizde tahrîbâtı mûcib olmuştur. B/82 sağ cenâhta iki mangalık siper harâb oldu ve Cemâl Deresi'ne giden yol kapandı.

Hulûsî Deresi ile Cemâl Deresi telâkî noktasına iki havân düştü. 82'de sağdaki tünel tâm isâbetle çöktü. Kırmızı flama ile berâber sağdaki tünel harâb olmuştur.

noktası karşısını dövüyordu. Son zamâna doğru boyun noktasına ikinci hatt-ı müdâfa'aya obüs mermîleri attı. Kanlısirt'taki cebel topçu mevzi'ine ve ba'dehû daha gerilere ve nihâyet Karayürek Deresi'nde köprü civârına birkaç obüs mermîsi attı.

Bombardıman esnâsında düşmanın hattı takviye ettiği ve fa'âliyyette bulunduğu anlaşılmıştır.

Tarassud esnâsında düşman obüs mermîsinden Zâbit Vekîli Fâik Efendi ağır sûrette ve daha dört nefer yaralanmıştır.

Büyük mermîlerimizden biri 82 siperlerinde bir neferi toprağa gömmüş ise de sağlam çıkarılmış ve daha üç nefer topraklar altında gâib olup bulunamamıştır.

Eski kırmızı bayrağın olduğu yerdeki kerpiçli siper yıkılmıştır. Birinci Tabur ta'mîrât için 1000, İkinci Tabur 200 kum torbasına lüzûm gösteriyor.

Bombardıman esnâsında Hâin[tepe] ve Keltepe sahrâları şarapnellerle esnâ-yı endâhtta üç bomba topu namluları ayrılmış ve ordu ganîmet mitralyöz tüfeği su mahfazasındaki suyun incimâdiyla mahfazasının üzerinden çatlamıştır.

Ba'zı top mermîleri düşman siperlerine düştüğü hâlde orada bir tarassudât ve endâhta devâmları eskisi gibi olduğundan düşmanın kâmilten veya kısmen tebdîline delâlet eder. Bir şey istidlâl olunamadığı ma'rûzdur.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 17/09/331

47. Alay Kumandanı Binbaşı Mustafâ

Dünkü bombardımandan harâb olan siperler ta'mîr edildi. Kapanan râh-ı mestûrlar açıldı. 79 siperlerinde düşman obüsünün tahrîb ettiği ara siperi ile Rızâ Efendi Siperleri ta'mîr ve inşâ edildi. Daha sağda bomba mahallinin önünden geçen râh-ı mestûrla Kapalıçarşı'ya giden râh-ı mestûr ta'mîr edildi.

Ta'mîrat esnâsında düşmanın attığı bombalardan bir şehîd, yedi mecrûhumuz vardır. Düşman sağ cenâhımıza ve Cemâldere'ye birkaç el tenvîr fişeği attı. Bütün gece mitralyöz ve piyâde ateşi ile fâsılalı bomba endâhtı devâm etti. Bugün bombadan Rızâ Efendi Siperleri'nde 4 mangalık yer harâb olmuştur. Ta'mîrine çalışılmaktadır. Üçüncü Tabur sağ cenâhı teslîm aldı ve Birinci Tabur ihtiyâta çekildi.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 18/09/331

Düşman bu gece pek fâsılalı bomba atmıştır. Düşman sol cenâh taburumuza bomba ile baskın yapmış, ba'dehû büsbütün hafiflemiştir.

Bomba hatlarında hafriyât yapılmakta ve diğer mahallerde şâyân-ı ıslâh ve ta'mîr olan işlere devâm olunmaktadır.

Bütün gün bomba endâhtına düşman devâm etti. Akşama doğru yaptığı bombardı-
manda İngiliz siperlerine bir obüs mermîsi düştü ise de bir hasârı mûcib olmadı. 125.
Alaydan alayımızda istihdâm edilmek üzere gönderilmiş Mülâzım-ı Evvel Mehmed Nûrî
Efendi, 2. Tabur 6. Bölük Kumandanlık Vekâletine verildi.

Haftalık Kuvve-i 'Umûmiyye

Cebhe-i harbte tüfenk	Yekûn	Ma- kineli Tüfenk	Filinta	Mav- zer	Yekûn	Katır	Bâr- gîr	Bi- nek	Efrâd	Üme- ra ve Erkân	47. Alay
427	701	0	2	699	120	24	81	15	599	12	1. Tabur
570	844	0	0	844	65	30	26	9	673	6	2. Tabur
517	752	0	0	752	65	15	40	10	697	9	3. Tabur
3	3	3	0	0	59	13	42	4	87	2	Makineli tüfenk
1517	2300	3	2	2295	309	82	189	38	2056	29	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 19/09/331

Bu gece de cebhemizde fâsılalı piyâde ve makineli tüfenk ateşi devâm etmiştir. Bom-
badan sağ cenâh taburunda beş yaralı var. 83 siperlerinde bir mangalık mahall bom-
badan göçmüş ise de derhâl hâl-i ta'mîrine başlanmış ve bitirilmiştir. Düşman bu gece
Abdülvehhâb Siperleri önüne 78 sağ cenâh karşısındaki siperler önüne karpiler atmıştır.
Bunları takviye için siperlerde istihzâratta bulunduğu gündüzden anlaşıldığından gece
bomba ile ta'cîz edilecektir.

Gündüz fâsıla ile mıntıkamıza top attı.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 20/09/331

Bu gece düşman sabâha kadar top, bomba ve piyâde endâhtında bulunmuş ve müte'addid raketler yakmıştır.

Tel örgü işlerine mâni' olmak için tarafımızdan müte'addid tahrîb fişekleri atılmıştır. 83'de iki mangalık siper ta'mîr edilerek yeniden bir bomba mahalli meydâna getirildi. Gündüz, Hâintepe obüsleri cebhemiz gerisini; Karadere civârını bir müddet bombardıman etti.

Bu sabâh atılan bombalardan Rızâ Efendi Siperleri'nin bir kısmı yıkılmış ve bomba mahallerinin ta'mîri için kalasa ihtiyâc vardır.

Karadere'ye düşen bombadan dere mecrâsını yapmak için taş toplarken bir neferimiz yaralanmış, bundan başka bombadan bir serserî kurşundan bir neferimiz mecrûhtur.

Akşam atılan tahrîb fişekleriyle düşman tel örgülerinin bir kısmı tahrîb edilmiş, ateş ve bomba ile ta'cizâtımız netîcesi düşman yeniden kirpi atmaya muvaffak olamamıştır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 21/09/331

Gece müte'addid def'alar düşman tarafından raket yakılmıştır.

Keşf-i ta'arruzîde şehîd olup Kapalıçarşı önünde kalan nefer gece alınarak defn olmuştur.

Siperler ta'mîr ve tathîr edilmiştir. Gündüz ara sıra cebhemize obüs atıyor. Bombadan birkaç kalas yıkılmıştır. Bugün bombadan iki şehîd, 17 yaralı neferimiz vardır.

Alay, 295 ikmâl efrâdı aldı. Bunlardan sekseni elbisesiz, ta'lîmsiz muhâcirler idi. 8. Bölük Yüzbaşı Mustafâ Efendi münhasıran bu 'acemîlerin ta'lîm ve terbiyesiyle tavzîf edildi. Lüzûmu kadar eski ve mu'allim efrâd da verildi.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 22/09/331

Gece düşman daha sık olarak bomba endâhtına devâm etmektedir. Sabâha doğru arkası kesilmiştir.

Cebhemize müte‘addid roketler atılmıştır.

Sol cenâhtan çıkan keşf kolları düşman siperlerine yaklaşıp gürültü yapıldığını, düdük çaldığını ve kazma sesleri gelmekte olduğunu işitmişler ve tel örgü mangası yapmak teşebbüsünde bulunduklarını ifâde ediyorlar. Yıkılan yerler ve bir de bomba mahalli ta‘mîr edilmiştir. Bugünden i‘tibâren ‘acemîler diğerleriyle birlikte ta‘lîme çıkıyorlardı. Cebhemizde mu‘tâd olan bomba endâhtı devâm etmiştir. Düşman, Yeşildere’nin sağ yamacındaki siperlerinin en sağında bulunan kum torbalarıyla çevrili mahalden makine ile bomba atmaktadır.

‘Acemîlerin Kocadere’de ta‘lîm ve terbiyeleri tensîb edilerek sabâh akşam ‘avdetlerine müsâ‘ade edildi.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 23-9/09/331

Kırmızısirt’taki makineli tüfenk ateş ettiği esnâda düşman bomba atamamaktadır. Makineli tüfenk ateşi kesilince fâsılalı bomba atılıyor.

Bu gece 8.30’da düşman roket attığı esnâda Kırmızısirt’taki mitralyözümüzün ateşi üzerine piyâde ateşini artırmış ise de birkaç dakîka sonra sükûnet bulmuştur. Sol cenâhta mütemâdiyen bomba ve makineli tüfenk ateşi devâm etmiştir.

Bu günlerde kara torpil çok atıyor. 79 siperleri ilerisinde düşmandan gelen takırtı üzerine oradaki keşf kolu iki postaya ayrılarak ileri sürülmüş ve ara sıra düşman siperlerinde fazla gürültü işitilmiştir. Kapalıçarşı’daki bomba mahalli kâmilten ta‘mîr ve 83 siperleri ta‘mîr ve ıslâh edilmiştir. Kapalıçarşı’nın sağına doğru gündüz yapılan endâhtta üç mangalık sipere düşmanın beş top mermîsi isâbetiyle harâb ve kırmızı bayrağın solundaki siper bomba ile perîşân olmuştur. Topçumuzun zevâlden sonra attığı mermîler düşman bomba mahallinin sağına ve ilerisine düşmüştür ve düşmanın tel örgülerini harâb ederek pek azı kalmıştır. Haylî kum torbaları da dağıtmıştır. Düşman siperlerimize kara torpili atıyor. Birisi siperlerimize düştü ise de lehü’l-hamd bir zararı mûcib olmadı.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 24/09/331

Ateşdere’de iki bölük her günkü gibi ta’lîm ve terbiye ile meşgûl olunuyor ve ‘acemîler de Kocadere’ye ta’lîme gidiyorlardı.

Cebhemizde hafif piyâde ateşi ve mu’tâd olan bomba endâhtı devâm etmektedir. Bombadan bu gece zarfında 3 hafif mecrûhumuz vardır ve yıkılan yerler kâmilten ta’mîr edilmiştir.

Gündüz bomba ve torpil endâhtına devâm ediyor. Bomba ve kara torpilinden dört nefer yaralanmıştır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 25/09/331

Birinci Tabur sol cenâhta İkinci Taburu tebdîl etmiştir.

İkinci Tabur ihtiyât mevzi’ine geldi.

Sağ cenâhta düşman bu gece her vaktten fazla bomba, makineli tüfenk ve piyâde ateşi yapmıştır. Tarafımızdan ‘aynı sûretle mukâbele edildi. Gece Kirmızısirt’taki topçumuz 83 siperleri karşısına endâht etti ve oldukça müessir oldu ise de düşman bomba fa’âliyyetini artırdı. Gündüz düşmanın tek tük piyâde ateşiyle fâsılalı bomba endâhtı devâm etmektedir.

2.30 sonrada topçumuz tarafından yapılan bombardımanda mermîlerden biri 79 siperlerinde bir mangalık yeri tahrîb etti.

Rızâ Efendi Siperleri’nin kerpiçle ta’mîrine devâm olunuyor.

Sağ cenâhta şimdi topçumuzun mermîlerinden avcı gibi hafr edilen düşman siperlerine tâm isâbetle düşerek tahrîb etmiştir.

Haftalık Kuvve-i ‘Umûmiyye

Cebhe-i harbte tüfenk	Yekûn	Ma- kineli Tüfenk	Filinta	Mav- zer	Yekûn	Katır	Bâr- gîr	Bi- nek	Efrâd	Erkân-ı üme- ra ve zâbitân	47. Alay
415	700	0	2	698	79	24	40	15	716	13	1. Tabur
536	844	0	0	844	65	30	26	9	707	8	2. Tabur
517	749	0	0	749	64	15	39	10	718	9	3. Tabur
3	3	3	0	0	58	12	42	4	107	2	Makineli tüfenk
1471	2296	3	2	2291	266	81	147	38	2248	32	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 26/09/331

Bu gece sağ cenâhımızda düşmanın bomba fa'âliyeti nisbeten daha fazla idi. 300'ü mütecâviz bomba atmıştır. Tarafımızdan elli bomba atılarak mukâbele edilmiştir. 79'un sağ cenâhından çıkarılan keşf kolunun ve siperdekilerin ifâdelerine nazaran düşmandan kazık kakma sesleri gelmesi üzerine ateşimizle düşmanın bu fa'âliyeti ta'tîl edilmiştir.

Sağ cenâhtan çıkan keşf kolu bir şey görmemiş ve yalnız düşmanın bomba makinesinin 83 siperleri ilerisindeki yerini bombanın 'ulüvvünden görmüştür. Bomba ile harâb olan yerler yeniden yapıldı.

Bugünkü topçu bombardımanı 83 siperlerinde haylî tahrîbâtı mûcib olmuştur. İngiliz siperleri gerisindeki siperlerde de bir mangalık mahall tahrîb edilmiştir. Bombardımanda iki nefer mecrûh olmuş, iki tüfenk kırılmıştır. Düşman bomba endâhtına devâm ile kara torpili de atmıştır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 27/09/331

Geceleyin bombardımandan harâb olan mahall ta'mîr edildi. Gündüz piyâde ateşiyle makineli bomba endâhtı ber-mu'tâd devâm etmektedir. 82 siperlerinin sol cenâhındaki siper bomba ile tahrîb edilmiştir.

83 siperlerinin birçok yerleri bombaların tesîriyle barınılamayacak bir hâle geldiğinden fazla kum torbası sarfını istilzâm ediyor. Her iki cenâhta bomba tahrîbâtının ta'mîri için taburlar 400 kum torbasına ihtiyâc gösteriyorlar. Düşmanın toplarına mukâbele için ateş açan bataryalarımızdan Adana Bayırı tarafından gelen bir mermî siperlerimiz üzerinde patlayarak bir neferimizi yaralamıştır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 28/09/331

Bombaların tahrîb ettiği yerler ta'mîr edilmiştir. Sol cenâhtan çıkarılan keşf kolları düşman istihkâmâtında teneke gürültüleri işitmişlerdir. Sol cenâhta düşman ikinci ve üçüncü siperinin arkasından büyük bir ışık görülmüştür. Bu ışık tedricen tevsî' etmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Saat: 12.00

Atılan bombalar siperleri haylî tahrîb ediyor. 300 kum torbasına ihtiyâcımız vardır.

Boyun noktası düşman siperlerinde torbaların gerisinde kırmızı sarı direkli dikilen bayrak topçumuz tarafından açılan ateş üzerine yere düşürülmüştür. 79 siperleri sol cenâhı karşısındaki düşman siperleri kum çuvalları dibinden kalın bir boru ve kafesli bir tel levhası gibi bir cisim görünüyor. Bu levhanın arkasındaki siperden birçok âyna ve büyük bir haç çıkarılıp ba'zıda siyâh bir flama dalgalanmaktadır. Zevâlde topçularımızın endâht ettiği mermîlerden ikisi Kapalıçarşı ilerisindeki düşman siperinin içine düşmüş, bomba mahallerinin ta'mîri için kalın direklere ihtiyâc vardır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 29/09/331

Kırmızısirt'taki topçumuzun bir mermîsi siperlerimizde patlayarak bir neferi yaralamıştır. Tahrîb edilmiş olan siperler bu gece yine ta'mîr edildi.

Düşmanın ateşiyle başlayan topçu bombardımanının boyun noktası civârındaki üzeri kalaslı mahfûz mahall üzerine düşen bir obüs mermîsiyle kâmilten tahrîb olundu. Enkâz altında bir tüfenk kaldı.

Torbakapı'nın sağındaki bomba mahalli civârına da bir obüs mermîsi düşerek kum torbalarını parçaladı. Düşman obüslerinden biri kendi siperlerine, biri de onun siperleriyle siperimiz arasına düştü. Üç nefer obüs parçasıyla yaralandı.

Topçumuzun attığı mermîler düşmanın sağ cenâhındaki bomba mahalline isâbet ederek haylî kum torbası dağıtmıştır. Birkaç mermî de ikinci, üçüncü hatlara düşmüştür.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 30/09/331

Bu gece gerek bomba ateşi gerek piyâde ve makineli tüfenk ateşi biraz fazlaca idi. Tarafımızdan şiddetle mukâbele edildi.

Atılan kara torpilinden iki neferimiz şehîd oldu. Torpil makinesi eski 78 siperlerindeki top mevzi'inde olduğu yapılan tarassudâtan anlaşılıyor. Düşman müte'addid tenvîr tabancası attı. Bomba ve toptan tahrîb edilen mahaller ta'mîr edildi. Boyun noktasındaki yıkılan mahfûz mahal ta'mîr edilmiştir. İngiliz siperleri gerisine iki obüs mermîsi

düşmüştür.

79 siperlerinde ateş hattında 6 ve istinâdında 2 ‘aded mahfûz mahall der-dest-i inşâdır.

Bomba ve mitralyözler siperler ve kum torbalarında tahrîbât yapmaktadır. Ta‘mîri için 400 kum torbası lâzımdır.

Bu ay zarfında iki ve ba‘zen bir bölük Karayürek Deresi’nde hücûm ta‘lîmleri ile uğraştı ve ‘acemîler her gün Kocadere’ye ta‘lîme götürüldü. Orada yetiştirilmelerine çalışıldı.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 01/10/331

Düşman bu gece 83 siperlerini kısm-ı a‘zamı müsâdemeli olmak üzere muhtelif cins bombalarla taramış ve iki def‘a beyâz roket atmıştır.

Dün akşam sâ‘at 7 sonrada Torbakapı râh-ı mestûrundaki tahte’l-zemîn mahfûz mahal- lde kazma sesleri duyulmuş ve etrâfında bütün hafriyât ta‘tîl edildiği hâlde ses derinden yine gelmiştir. Lağımcı celb edilerek sabâha kadar dinledi ise de bir daha ses gelmedi ve muahharen neferlerden birinin habersiz bir yerde kazma vurduğu anlaşılmıştır.

Düşman tarafından vukû‘ bulan bombardımandan zâyi‘âtımız yoktur. Bugün sağ cenâh-ta İkinci Tabur, Üçüncü Taburu değiştirdi. Üçüncü Tabur ihtiyât mevzi’ine geldi.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 02/10/331

Haftalık Kuvve-i 'Umûmiyye

Cebhe-i harbte tüfenk	Yekûn	Filinta	Ma- kineli Tü- fenk	Mav- zer	Yekûn	Katır	Bâr- gîr	Bi- nek	Efrâd	Erkân-ı üme- ra ve zâbitân	47. Alay
410	694	2	0	692	122	24	83	15	735	13	1. Tabur
559	844	0	0	844	109	41	59	9	734	8	2. Tabur
517	749	0	0	749	103	15	78	10	684	10	3. Tabur
4	3	3	0	0	58	12	42	4	107	2	Makineli tüfenk
x Biri Nordan- fel	4	0	0	0	58	12	42	4	106	2	Makineli tüfenk
1490	2291	2	x 4	2285	382	92	262	38	2259	33	Yekûn

Bomba yolundan düşmana yeniden bir lağım hafırına başlanılmıştır. Gündüz düşmanın bomba tesîrâtından sağ cenâhta üç siperin torbaları yıkılmış ve parçalanmıştır.

82, 83 siperleri arasındaki râh-ı mestûr yeniden derinleştirilmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 03/10/331

Gece mehtâbta nisbî sükûn vardı. Karanlık basınca piyâde ve bomba ateşi hiss olunur derecede artmıştır. 82 siperlerini sol cenâhındaki siperlerin toprakları mürûr-ı zamânla çatlamış ve siperin altına doğru oyuntular hâsıl olmuş, bu hâlde kaldıkça mezkûr siperlerin birdenbire yıkılması kaviyyen memûl bulunduğu ileriye sürülmek sûretiyle başlanılan mezkûr mahall için haylî mikdârda torba sarfını istilzâm etmektedir. Gündüz sükûnetle geçmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 04/10/331

Gece hafîf piyâde ve bomba endâhtı devâm etmiştir.

Rızâ Efendi Siperleri'nde bir mangalık yer kerpiçle yapılmıştır.

Düşmanın topçu mermiyatı 83 siperlerinde iyice tahrîbât yaptı. Toptan bir nefer yaralanmıştır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 05/10/331

1. Tabur Kumandanı hastalanarak hastahâneye gitti. Yerine Yüzbaşı Mustafâ Efendi tevkîl edildi. 'Acemîlerin ta'lîm ve terbiyesine 9. Bölük Mülâzım-ı Evvel İbrahim Efendi memûr edilmiştir.

Düşman bu gece piyâde ve makineli tüfenk ateşi az attıysa da piyâde ve makineli tüfenk ateşi fazla idi. Cebhemize müte'addid kara torpili attı. Lehü'l-hamd bir hasârı mûcib olmadı. Dün tahrîb edilen 83 siperleri kum torbalarıyla ta'mîr edildi ve muhtâc-ı ta'mîr aksâm da yapıldı.

Düşman 79 istinâd hattıyla boyun noktası istikâmetine tenvîr tabancaları attı. Sâ'at 12 râddelerinde Palamutluk'taki topçumuzun mermîlerinden yarım sâ'at sonra bir yangın zuhûr edip üç sâ'at kadar devâm ettiği görülmüştür.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 06/10/331

82 siperlerinde bomba mahallinden düşmana bomba atmak isteyen bir onbaşının bomba elinde patlayarak merkûmun bütün el âyâsını yaralamış ve iki mecrûhumuz vardır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 06/10/331

Saat: 8.15 Evvel

1/82 ile B/82 siperleri arasındaki tünelin askıya alındığı ve 1/82 siperlerindeki kapalı râh-ı mestûra petrol ile destek verildi. Kemâ-fi's-sâbık ta'lîme devâm olundu.

Gurûbtan sonra motorlu havânlarımızın attığı iki dâne siperlerimizin ilerisine düşmüş ve ateş kestirilmiştir.

Düşman bu gece sağ cenâha fazla bomba atmıştır. Bombadan dokuz nefer mecrûh vardır.

82 sağ cenâh karşısındaki düşman siperlerinin gerilerinde boru sesi işitilmiş ve bir daha ses gelmemiştir.

Motorlu havânlarımız endâhta başladılar. Cemâl Deresi menba' cihetlerinden başlayarak Şühedâ Tepesi'ne ve Abdülvehhâb Siperleri'ne, Rızâ Efendi karşısındaki siperlere düşmüştür. Kum torbalarının ve kalasların havâda uçtuğu görülmüştür.

Bunlardan beşi patlamamıştır. Düşman sahrâları 83 siperlerimizde tahrîbât yapmıştır. Bizim bir sahrâ mermîsi Kapalıçarşı sağındaki siperlerimize isâbet etmiştir. Düşman toplarının yıktığı kum torbaları altında kalan ve derhâl kendini kurtarıp tekrâr vazîfe-i tarassuduna devâm eden 8. Bölük 10. Mangadan Bolu sancağının Gerede kazasının Bayranlar karyesinden Hüseyin oğlu Halîl İbrahim'in bu hareketi kolordu kumandanı tarafından görülerek taltîf edilmek üzere ismi telefonla istenmiştir.

Mülâhazât:

Havâ gâyet iyi ve parlak idi.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 07/10/331

İki bölük ve 'acemîler ta'lîmlere devâm ettiler.

Düşman cebhemize müte'addid kara torpilleri atmakta devâm ediyor.

Bugün düşmanın şedîd bir bombardımanı müte'âkıb Cenûb Grubunda yaptığı ta'arruz 'akâmete mahkûm olmuştur.

Düşman sâ'at 1 evvele kadar şiddetli ve fa'âliyyetli bomba atmıştır.

Anafartalar'da sâhil ile gemiler arasındaki fa'âliyyetten ve On Dokuzuncu Fırka ceb-hesinde iki lağım atılmasından düşmanın çekildiğine hükmedilmiş ve sâ'at 4 evvelde bir keşf ta'arruzu yapılması fırkadan bildirilmiştir. Taburlar hâzırklarını artırdılar. İleride bulunan İkinci ve Birinci Taburlar keşf kollarını ileriye sürdüler. Düşman siperlerinde kimse olmadığı görülmesi üzerine alay kumandanı emriyle hemân her iki tabur sâ'at

6'da ileriye atılarak düşman siperlerini işgâl ettiler ve daha sür'atle ilerleyerek sâhile kadar gittiler.

Düşmandan yalnız yaralı bir nefer kalmış idi. O da öldürüldü.

Etrâf sisli idi. Kemikli istikâmetinde iki vapur deniz üstünde alevler içinde yanıyor ve diğer gemiler güç tefrîk ediliyordu. Etrâf biraz açılınca kuruvazör ve torpidolar cebhenin muhtelif mahallerini tesîrsiz bombardımana başladılar.

Alay telefonla derhâl ve serî'an Kikirikdere'ye temdîd edildi. Düşmanın terk ettiği eşyâ, erzâk ve mühimmât mikdârı fevka'l-'âde çoktu. 'Askerimiz yırtık elbisesini, parçalanmış kundurasını daha yeni ve sağlamıyla değiştirmeye başladı..

Cemâl Deresi istikâmetindeki dere ile (dâhil) Kikirik Deresi (dâhil) arasındaki mıntikanın tarassud ve tahkîmi alayımıza emredildi.

Sağımızda 125. Alay, solumuzda 63. Alay var idi.

İkinci Tabur ileri karakola memûr edildi. Birinci Bölük ileriye küçük karakollarını ve nöbetçilerini çıkardı ve keşf kollarını sâhile kadar sürdü.

Düşman torpidoları Anafartalar'da terk edilen erzâk ve mühimmât depolarını bombardıman ederek tutuşturdu. İskeleydeki mühimmâtı da yaktı ve bizim cebhemizdekileri terk etti.

Eşyâ ve erzâkın muhâfazası için Birinci Taburdan iki bölük ileride bırakıldı.

Mülâhazât:

26. Alay 3. Tabur 12. Bölük Mülâzım Yusuf Ziyâ Efendi alayımıza kolordu emriyle nakli icrâ edilmiş ve Bölük 7'ye ta'yîn edilmiştir.

Bombadan kazaen Birinci Taburdan bir nefer şehîd olmuş, İkinci Taburdan bir nefer yine bomba kazasıyla yaralanmıştır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 08/10/331

Diğer tabur ve bölükler geride eski siperlerinde bulunuyorlardı. Havâ karârınca Üçüncü Tabur bütün efrâdıyla erzâk taşımaya başladılar

İleri karakol mıntıkasında bir vukû'âtımız yoktur. Gece düşmanın bir torpidosu Arıburnu şimâlinde sâhile yaklaşarak civâra birkaç mermî savurmuştur.

Girilen(?) mahaller dağınık olduğu için az eşyâ ve erzâk çekilebildi ve sonra da yağmur başladığı için erzâk çekilemedi. Bugünden i'tibâren erzâkın hayvânâtla celb ve nakline başlanmıştır. İkinci Taburdan bir nefer revirden firâr ederek Sivritepe'de düşman ordu-gâhında bir şeyler ararken elinde bir bomba patlayarak yaralanıp hastahâneye gitmiştir.

Eşyânın mikdârını bugün de ta'dâd ve tahmîn kâbil olamamıştır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 09/10/331

Saat: 1.00 Evvel

Haftalık Kuvve-i 'Umûmiyye

Yekûn	Ma-kineli tüfenk	Filinta	Mav-zer	Yekûn	Katır	Bâr-gîr	Binek	Gayr-i muhâ-rib	Muhâ-rib	Erkân-ı üme-ra ve zâbitân	Alay 47
694	0	2	692	118	24	79	15	156	597	12	Ma'a alay karârgâhı 1. Tabur
844	0	0	844	108	41	58	9	130	602	9	2. Tabur
749	0	0	749	103	15	78	10	130	610	10	3. Tabur
x 4	4	0	0	58	12	42	4	23	80	2	Ordu ganîmet bölüğü
2291	4	2	2285	387	92	257	38	439	1889	33	Yekûn

Bütün hayvânât ve efrâd ile ve kemâl-i fa'âliyyetle erzâkın nakline devâm olunmaktadır.

47. Alay Kumandanlığına

63. Alayın Cenûb Grubuna iltihâkı münâsebetiyle Keltepe'ye (dâhil) kadar olan mıntika fırkamıza tahsîs edilmiştir.
125. Alay Kikirik Deresi'ne (hâric) kadar olan mıntıkayı kâmilten teslîm edecektir. Ya'nî 47. Alayın ileri karakol bölüğünü değiştirecektir.
47. Alay, Kikirikdere (dâhil) Keltepe (dâhil) mıntıkayı işgâl edecektir. Ya'nî kendi eski ileri karakol bölüğünü 125. Alaya teslîm ile 63. Alayın iki ileri karakol mıntıkala-rını 'aynı vechle iki bölükle işgâl edecektir. Şu hâlde her iki alay ileride ikişer bölük bulunduracaklardır.
- Keltepe'den (hâric) Azmakdere'ye kadar olan mıntika kemâ-kân müretteb fırkanındır.
- Bugün ba'de'z-zevâl sâ'at 1'den i'tibâren alayların taharrî ve tathîr mıntıkları işbu iki taksîmata tevfiik edilecektir.
47. Alay, 63. Alayın terk ettiği mebânî ve mahfûz mahallerden istifâde etmelidir.
- Bu emrin sür'at-i icrâ ve inbâsı matlûbtur.

16. Fırka Kumandanı
Mîralay Rüşdü

Birinci Tabur geri mahalline çekildi. İkinci Tabur, 3/77'den mıntıkayı ve Keltepe'yi teslîm

aldı. Birinci Tabur, 63. Alay karârgâhında; 2. Tabur, Karadere’de tabur karârgâhında; 3. Tabur alay karârgâhı civârında bulunuyor.

Teslîm edilen mîntıkada üç top mevcûddur. Yeni alınan mîntıkada bir top ve birçok cebhâne arabaları vardır.

Erzâk pek çoktur. Bir alayla taşınmak mümkün değil, pek çok ziyân oluyor.

Bugün düşmanın bir torpidosu sabâhleyin Anafartalar istikâmetinden aşağı doğru gelip tekrâr yukarı şimâle geçmiştir.

Mülâhazât:

27. Alaydan Mülâzım-ı Evvel Şakir Efendi, Şimâl Grubu emriyle alayımıza verildi ve 8. Bölüğe ta’yîn edildi.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 10/10/331

Bir düşman tayyâresi uçmuş ve bir nefer bombadan kazâen bacağından yaralanmıştır. Kayaltepe açıklarına bir torpido gelmiştir.

12.30’da bir tayyâre Arıburnu önünden pek alçak uçarak Kabatepe’ye, oradan da İmroz Adası’na gitmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 11/10/331

Bugün bir nefer bomba ile oynarken sol elinden yaralanmıştır. Sâ’at 8 ve sâ’at 9’da bir düşman torpidosu Arıburnu açıklarına gelerek bir iki mermî savurmuştur.

Bugün de igtinâm olunan erzâk ve eşyânın nakline gayretle devâm edilmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 12/10/331

Sâ'at 9.30 sonrada bir düşman torpidosu Seddülbahr istikâmetinden Arıburnu açıklarına gelerek birkaç mermî savurmuştur. Sâ'at 9.30 sonrada bir düşman torpidosu Seddülbahr istikâmetinden Arıburnu açıklarına gelerek birkaç mermî savurmuştur.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 13/10/331

Sâ'at 12 zevâlde bir torpido Karatepe'ye doğru sâhile yanaşmıştır. Bir torpido Keltepe açıklarına gelerek Derdetepe gerilerini bombardıman etmiştir.

Alay hayvânât ve efrâdıyla erzâk ve levâzımâtın nakline bugün de devâm olunmuştur.

Sâ'at 9 ve sâ'at 10'da düşmanın dört tayyâresi uçarak gerilere bomba atmıştır.

Sâ'at 1 sonrada düşmanın bir torpidosu ile bir kuruvazörü Anafarta açıklarında görülmüştür. Sâ'at 3'te Arıburnu'na gelen kuruvazörden ihrâc iskelesine birkaç mermî atarak gitmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 14/10/331

Sâ'at 7 sonrada iki düşman tayyâresi siperlerimiz üzerinde uçmuştur. Kayaltepe açığında bir, Kabatepe açığında bir torpido ve Arıburnu açığında dört küçük sefine görülmüştür.

Sâ'at 3.30'da İmroz'dan hareket eden iki bacalı, iki direkli bir düşman zırhlısı dört torpido himâyesinde Arıburnu açıklarına gelmiş ve buradan cenûb istikâmetine gitmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 15/10/331

Düşmanın toprağa gömdüğü bombalar ve cebhâneler hattâ techîzât kazılarak bulunmaktadır. Şimdi bulunan bir oyukta 50 sandık kadar bomba ve birçok piyâde cebhânesi vardır.

Sâ'at 6.20 sonrada bir düşman torpidosu Arıburnu açıklarına gelerek vâdîlere yedi mermî atmıştır.

9.40 sonrada gelen bir torpido bir müddet fâsılalı ateş yapmıştır. Sâ'at 1 sonrada iki düşman torpidosu bir müddet Anafartalar'ı bombardıman etmiş ve iki düşman tayyâresi bir müddet siperlerimiz üzerinde uçmuştur.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 16/10/331

Haftalık Kuvve-i 'Umûmiyye

Yekûn	Filinta	Mav-zer	Yekûn	Katır	Bâr-gir	Bi-nek	Yekûn	Gayr-i muhâ-rib	Muhâ-rib	Zâbitân	Alay 47
691	2	689	116	23	78	15	789	156	633	13	Maa alay karârgâhı 1. Tabur
844	0	844	108	41	58	9	754	130	624	11	2. Tabur
748	0	748	101	14	77	10	755	130	625	10	3. Tabur
2283	2	2281	325	78	213	34	2298	416	1882	34	Yekûn

Sâ'at 8.30 sonrada bir düşman torpidosu Anafarta'yı bombardıman etmiş ve sâhili ta'kîben Kabatepe'ye gelerek buraya ateş açmıştır.

Bir çavuş bomba açmaya uğraşırken bomba ateş alır, yüzünden vesâir yerlerinden yarananmıştır.

İngiliz mezârlarının hüsn-i muhâfazası için nöbetçiler[in] son derecede dikkati emr oluyor.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 17/10/331

8.30'da Arıburnu önlerine gelen bir torpido Arıburnu İskelesi'ne ve Anafartalar'a ateş açmış ve İmroz'a doğru savuşmuş gitmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 16/10/331

Arıburnu açıklarına gelen bir torpido Anafartalar'a yedi sekiz mermî atarak savuşmuştur.

Alayımız mintikasında düşmandan igtinâm olunan erzâk ve eşyânın mikdârı

	Adet	Sandık		Çuval	Teneke	Sandık
Büyük kazma	836	0	Piskevi	0	89	658
Büyük kürek	830	0	Sebze	0	41	546
Bomba	1700	218	Et	0	0	1277
Branda yeşil kebir	14	0	Çay	0	0	8
Demir küskü	2	0	Et suyu	0	0	8
Avcı kalkanı	29	0	Hardal	0	0	9
Çâdır	65	0	Çorbalık	0	0	2
Dört tekerlekli el arabası	1	0	Pirinç	374	0	0
Yemek sobası	1	0	Kaysı	36	0	0
Cebhâne	0	123	Peksimad	10	0	0
Tüfenk namlusu	137	0	Reçel	0	0	1
Mitralyöz sandığı cebhâne dolu	0	44	Tuz	10	0	0
Teskere	42	0	Hâmız-ı leben	0	0	55
Mitralyöz şeridi	24	0	Dakîk	155	0	0
Demir mazgal	240	0	Kibrit	0	0	1
			Peynir	0	0	9
			Fasülye	1	0	0
			Patates	3	0	0
			Üzüm	2	0	0

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 19/10/331

Bugün sâhil muhâfazası vazîfesini 57. Alaya devrederek günde dört sâ'at ta'lîm ve terbiye ile iştigâle başlanmıştır.

3. Tabur Kumandanı Sabrî Efendi bomba kapsülüyle elinden yaralanmıştır. 4. Bölük Yüzbaşı Mehmed Sâlih Efendi vekâleten ta'yîn kılınmıştır.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 20/10/331

Fırkanın bir vazîfe için buradan hareketi muhtemeldir. Ona göre hâzırlık yapılması fırkadan bildiriliyor.

Ta'lîm ile iştigâl edilmiştir.

Ta'lîm ve terbiye ile iştigâl olunmuştur.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 21/10/331

Ta'lîm ve terbiye ile iştigâl olunmuştur.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 22/10/331

Ta'lîm ve terbiyeye devâm olunmuştur.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 23/10/331

Ta'lim ve terbiyeye devâm olunmuştur.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 24/10/331

Eslîha			Hayvânât				Efrâd				
Yekûn	Filinta	Mav-zer	Yekûn	Binek	Katır	Bâr-gîr	Yekûn	Gayr-i muhâ-rib	Muhâ-rib	Erkân-ı ümera zâbitân	Esâmî-i kıt'aât
671	2	669	115	14	23	78	777	156	621	14	47. Alay 1. Tabur ma'a alay karârgâhı
811	0	811	108	9	41	58	741	130	611	10	2. Tabur
727	0	727	102	11	14	77	741	130	611	11	3. Tabur
2209	2	2207	325	34	78	213	2259	416	1843	35	Yekûn

Cenûb Grubunda ileride yapılacak bir hücumda 16. Fırka mezkûr grubun sağ cenâhında bulunan Birinci Fırkaya mu'âvenet etmek üzere istihdâm olunacaktır. 16. Fırka düşmanı son mevâzî'dan çıkaracaktır.

Buna nazaran siperlerde geri hatlara ta'arruz ta'limleri icrâ edilmesi için kolordudan mevrûd emr-nâme fırka kumandanlığı tarafından teblîğ olundu.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 25/10/331

Saat: 10.30 Evvel

Fırka, Cenûb Grubuna gitmek üzere ba'de'z-zevâl sâ'at 1'e kadar ordugâhlarında harekete hâzır bulunacak ve yağmurlukla simit ve portatif çadır ve edevât-ı istihkâmiye ve üç günlük ihtiyât erzâkı üzerlerinde bulunacak. Büyük ağırlıklar ikinci emri ta'kîben mahallerinde kalacak. Muhârebe ağırlığı birlikte alınacak ve 1 sâ'at sonrada yüklenmeğe müheyyâ bir hâlde taburların nezdinde müctemi' ve hâzır bulunacak. Efrâd çanta almayacaktır.

16. Fırka Kumandanı Mîralay Rüşdü

Saat: 10.30 Evvel

Hareket olundu ve Palamutluk civârında emr-i ahîre intizâren tevakkuf olundu.

Alay şu mevcûdu taşıyordu:

Zâbit Vekîli	Efrâd	Zâbitân	
3	645	6	1. Tabur
1	615	6	2. Tabur
1	726	7	3. Tabur
0	10	2	Alay karârgâhı
5	1996	21	Yekûn
0	81	1	33. Alay Mitralyöz
5	2077	22	Yekûn

Saat: 10.30 Evvel

‘Avdet emri üzerine ordugâha dönüldü.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 26/10/331

Nezâfet ve tahâret ile iştigâl olunmuştur.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 27/10/331

Ta’lîm ve terbiyeye devâm edilmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 28/10/331

Hareketimiz karîbtir. Fazla erzâk ve tahta kunduralar teslîm edilecektir. Ta'îm ve terbiyeye devâm olunmuştur.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 29/10/331

Ta'îm ve terbiyeye devâm olunmuştur.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 30/10/331

Kanlısirt'ta rekz edilen âbidenin resm-i güşâdı icrâ edilmiştir.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt

Tarihi: 31/10/331

Fırkamız bugünden i'tibâren 17. Kolordu Kumandanı Bak [Back] Paşa emrine girmiştir. Arıburnu'ndan hareket karîb olduğundan istihzârata başlanılmış ve bununla meşgûl olunmuştur.

İkâmet Mahalleri: Kanlısirt
Tarihi: 31/10/331

Haftalık Kuvve-i 'Umûmiyye

Esliha			Hayvânât				Efrâd				
Yekûn	Filinta	Mav-zer	Yekûn	Katır	Bâr-gir	Bi-nek	Yekûn	Gayr-i muhâ-rib	Muhâ-rib	Zâbitân	Esâmî-i kîr'aât
677	2	675	115	23	78	14	815	154	661	14	47. Alay 1. Tabur maa alay karârgâhı
723	0	723	107	41	57	9	740	130	610	12	2. Tabur
651	0	651	102	14	76	12	770	130	640	11	3. Tabur
2051	2	2049	324	78	211	35	2325	414	1911	37	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Arıburnu
Tarihi: 01/11/331

Zu'afâ, tabîb tarafından tefrîk olunarak bir zâbit kumandasında müfreze olarak daha evvel yola çıkarılacaktır.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu
Tarihi: 02/11/331

Alayca bugün bir yürüyüş yapmıştır. Yağmur yağmakta idi. Yollar pek fenâ hâlde çamur. Sıhhiyye bölüğü de bu yürüyüşe iştirâk etmiştir. Örenardı Deresi-Çaylar Deresi-Eltutan Baba Tekkesi-Maltepe cenûbundan cenûb-ı şarkîye ayrılan yoldan- Kilyadere-65 şarkından ordugâha.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu

Tarihi: 04/11/331

Fırkanın yürüyüş emri verilmiştir ve yürüyüş tertîbi mufassalan gösterilmiştir. Bu emre nazaran ayın beşinden i'tibâren Gelibolu Yarımadası'ndan hareket olunacaktır.

Yürüyüş hâzırlıklarıyla uğraşıldı.

İkâmet Mahalleri: Arıburnu

Tarihi: 05/11/331

Önde topçu alayı, 125. Alay ve İstihkâm 1. Bölük, 47. Alay ve İstihkâm 3. Bölük, 48. Alay, Sıhhiyye Bölüğü ekmekçi ve erzâk kolları bu sıra ile yürüyüşe başlanmıştır. 47. Alay 8.15'te hareket etmiştir. 'Asker yola alışkın değildir. Yollar yağmurlu ve çamurlu idi.

Sâ'at 4.45 sonrada Ilgardere'ye gelindi. 'Amele bölüklerinin evvelce yaptığı kulübelerden kısmen istifâde edildi. Geride döküntü olmamıştır.

Ilgardere'den sâ'at 8'de hareket edildi. 3.30'da Gelibolu'ya gelindi. 'Asker iyi yürüdü. Mesâfe 25 kilometredir. Efrâda sıcak yemek verilmiştir. Havâ yağmurlu ve yollar pek çamur idi. Cumalı köyünden sonra Gelibolu'ya kadar şose üzerinde rahat yürüyüş yapıldı. Keşan ve civârında kesretli hummâ-yı râci'a ve dizanteri bulunduğu ser-tabâbetten bildiriliyor. Mezkûr mahallere efrâd uğratılacaktır.

İkâmet Mahalleri: Gelibolu

Tarihi: 06/11/331

Haftalık Kuvve-i 'Umûmiyye

Yekûn	Filinta	Mav-zer	Yekûn	Katır	Bâr-gir	Bi-nek	Yekûn	Gayi muhâ-rib	Muhâ-rib	Zâbitân	
676	2	674	130	31	80	19	826	154	672	11	47. Alay 1. Tabur, alay karârgâhı
727	0	727	108	42	57	9	726	130	596	13	2. Tabur
683	0	683	103	14	77	12	761	126	635	11	3. Tabur
2086	2	2084	341	87	214	40	2313	410	1903	35	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Evreşe Kadıköy
Tarihi: 07/11/331

Gelibolu'dan hareket olunarak Eksamil tarîkiyle sâ'at 8 sonrada ordugâha varıldı. Bugünkü yürüyüşte 'asker biraz yorgunluk eseri gösterdiyse de yine muntazaman ordugâha girdi.

Mülâhazât

Havâ rûzgârlı ve kuru idi.

İkâmet Mahalleri: Evreşe Kadıköy
Tarihi: 08/11/331

Ordugâh kumandanı 47. Alay kumandanıdır.

İkâmet Mahalleri: Mahmûdköy
Tarihi: 09/11/331

Gelibolu'da yazılan fırka emrinde yürüyüşün şâyân-ı memnûniyyet bir sûrette olmasından dolayı alay kumandanına hâssaten teşekkür olunmuştur. Dünkü yürüyüşte alaydan 4 nefer geri kalmıştır. Efrâda sıcak yemek verilmiştir.

Mülâhazât

Havâ oldukça soğuk yapıyordu.

İkâmet Mahalleri: Uzunköprü
Tarihi: 10/11/331

Evreşe Kadı köyünden sabâh 7.30'da hareket edildi. Sâ'at 5'te Mahmûd köyüne muvâsalat olundu. Yollar pek ziyâde çamurlu, Korudağ'ı karlı idi. Mahmûd köyünde yol[da] odun bulunarak yakıldı.

Mülâhazât

Havâ güneşli ve soğukça idi.

İkâmet Mahalleri: Uzunköprü

Tarihi: 11/11/331

Mahmûd köyünden sâ'at 7'de hareket edildi. Yol kurak ve toz idi. Keşan'da ahâlî fırkaya resm-i kabûl ve tebrîk yaptığından 'asker müctemi'an ve mûsîka ile şehirden geçti.

Mülâhazât

Havâ soğuk ve her taraf çamur idi.

Tarihi: 12/11/331

Sâ'at 7'de Paşayığit'e muvâsalat olundu. Her taraf kar içinde ordugâh için şurada burada cüzî karsız yerler bulabiliyordu.

Paşayığit'ten Uzunköprü'ye gelindi. Yol şose olduğu için rahat yürüyüş yapıldı. Uzunköprü'ye girilmeden medhalde ordugâha girildi. Burada 'askeristirâhat etti.

İkâmet Mahalleri: Pavliköy

Tarihi: 13/11/331

Uzunköprü'den Pavli'ye gelindi. Yollar kurakça idi, 'asker muntazaman yürüdü.

İkâmet Mahalleri: Babaeski

Tarihi: 14/11/331

Pavli köyünden hareket olunarak Babaeski'ye muntazaman gidildi ve alay kışla civârında ordugâha girdi.

Haftalık Kuvve-i 'Umûmiyye

Yekûn	Filinta	Mav-zer	Yekûn	Katır	Bâr-gir	Bi-nek	Yekûn	Gayr-i muhâ-rib	Muhâ-rib	Zâbitân	
0	2	674	130	31	80	19	789	154	635	12	47. Alay 1. Tabur, alay karârgâhı
0	0	727	107	46	52	9	712	130	582	11	2. Tabur
0	0	680	101	13	76	12	760	126	635	10	3. Tabur
0	2	2081	338	90	208	40	2261	410	1851 ¹⁰	33	Yekûn

İkâmet Mahalleri: Babaeski

Tarihi: 15-16/11/331

Ordugâhın nezâfet ve tahâretiyle uğraşılmıştır.

İkâmet Mahalleri: Babaeski

Tarihi: 17-18/11/331

Yürüyüş esnâsında alayımızın Birinci Taburundan 32, İkinci Taburundan 27, Üçüncü Taburundan 21 ki cem'an 87 nefer hastahâneye yatmış; 1. Taburdan 10, 2. Taburdan 10, 3. Taburdan 8, cem'an 28 nefer taburlarına iltihâk edememiş; bunların kısm-ı âzamı hareketten iki gün evvel yola çıkarılan zu'afâdır.

¹⁰ Toplam 1852'dir.

Sözlük

A

'Adem-i kifâye:

Yetmezlik

'Akîm (kalmak):

Neticesiz, sonuçsuz kalmak.

'Alâ-merâtibihim:

Rütbelerine ve derecelerine göre, sırasıyla.

Amplasman

Silah Mevzii, bir veya daha çok silah veya teçhizat parçasını, düşman ateşine veya bombardımana karşı korumak üzere ve bulundukları yerden görevlerini yapacak şekilde hazırlanmış bir mevzii.

Âsâr

İzler, âlâmetler, belirtiler.

Âtî

Gelecek olan, önde, aşağıda.

'Avdet

Dönüş, geri geliş.

B

Ba'dehû

Ondan sonra, daha sonra.

Ba'de'z-zevâl

Öğleden sonra.

Ba'îd

Uzak.

Bagteten

Birdenbire, apansız.

Bâlâ

Üst, yukarı.

Bâ-rapor

Rapor ile.

Be-heme-hâl

Ne olursa olsun, her halde, mutlaka.

Belagan-mâ-belag

Fazlasıyla, bol bol, ferah ferah.

Berây

İçin, maksadıyla.

Ber-mûcib-i emr

Bilgi için.

Ber-mûcib-i emr

Emre göre, emir gereğince.

Ber-vech-i âtî

Aşağıda olduğu gibi, aşağıda görüldüğü üzere

Ber-vech-i bâlâ

Yukarıda olduğu gibi, yukarıda görüldüğü üzere.

Ber-vech-i zîr

Aşağıda olduğu gibi, aşağıda görüldüğü üzere

Besâlet

Yiğitlik, kahramanlık

Besâret

Göz açıklığı, derin görüş.

Bidâyet

Başlangıç, başlama.

Bi'l-âhire

Sonra, daha sonradan

Bi'l-'akis

Tam aksine, tersine

Bilâ-imhâl

Hiç vakit geçirmeden.

Binâen-'aleyh

Bunun üzerine, bundan dolayı.

Bi't-tab'

Tabiatıyla, tabii olarak.

Bürhân

Tabiatıyla, tabii olarak.

Bürhân

Delil, ispat, tanık.

C

Cenâh	Kanat.
Cebel	Dağ.
Celî	Aşikâr, meydanda, belli.
Cem'	Toplama, bir araya getirme.
Cenûb	Güney.
Cenûb-ı Garbî	Güneybatı.
Cerîde	Zabıtnâme, tutanak, defter.
Cezâ-yı sezâ	Layık olan ceza, uygun ceza.
Cüz	Bütünü meydana getiren her bir kısım parça.

D

Defn-i emvât	Ölülerin gömülmesi.
Dûn	Aşağı, aşağıda, altta.

E

Efrâd	Askerler, erler.
Efrecî	Avrupalılarla ilgili.
El-mâzî lâ-yüzker	Geçmiş zikrolunmaz.
Emr-ber	Emir eri.
Endâht	Silah atma.
Enflade	Ateşe vermek.
Erkân-ı Harbiyye	Meslekî alanda uzmanlaşmış subaylar gurubu.
Esliha	Silahlar.
Evâmir	Emirler, buyruklar.

F

Fecr	Sabaha karşı, Güneş doğmadan önce, tan yerinin ağarması.
Fedâî müfrezesi	Canını feda etmekten çekinmeyecek kadar cesur ve gönüllü askerlerden oluşan grup.
Ferş	Döşeme, yayma.
Fırka	Tümen.
Filinta	Namlusu kısa, kurşun atan bir tür küçük tüfek.

G

Gâib	Görünmeyen, yok olan, kayıp.
Gayr-i müsella	Silahsız.
Grup	Çeşitli sınıf veya birliklere bağlı elemanların, belirli bir taktik görevi gerçekleştirmek üzere, tek komutanın emri altında birleştirilmesinden oluşan kıta topluluğu.
Gûnâ /Gûne	Türlü, tarz, yol, gidiş.
Güşâd	Açılış, açma.

H

Hâb	Uyku.
Hâil	ki şey arasında veya bir şey önünde perde olan, mâni olan, engel.
Hafr	Toprak kazma.
Hatab	Odun.
Hilâl-i Ahmer	Kızılay.
Hîn	An, zaman, vakit, sıra.
Hitâm	Son, sona erme.
Hutût-ı takarrübiyye	Yaklaşma yolları.
Hüküm-fermâ	Hüküm süren, hükümrân.

I

İbtidâr:	Bir işe başlama
Îcâb:	Gerek
İctimâ':	Askerlerin silahlı ve donatılmış olarak toplanmaları
İfrâğ:	Başka bir şekle sokma, şekillendirme, şekil verme
İhrâz:	Alma, kazanma, elde etme, erişme.
İhrâz-ı mertebe-i şehâdet	Şehitlik mertebesine erişme.
İhtiyât:	Önlem alma, sakınma, yedek
Îka':	Meydana getirme, yapma
İkmâl neferi:	Geri hizmet askeri, eri
İksâ	Bir hendek veya temel çukuru kazılırken yandaki toprakları tutmak için yere yan yana çakılan ve kavramalarla birbirine tutturulan kalın tahtalarla kurulan düzen; bağın.
İktihâm	Göğüs germe, karşı durma, hücum etme.
İktirân	Yaklaşma.
İktizâ	Gerekme, gerektirme, lüzum, ihtiyaç.
İlkâm	Yutmak, yutturmak.
İltihâk:	Katılma, eklenme, ilâve olma
İnâyet:	Lütuf, ihsan, iyilik
İncimâd	Donma, buz hâline girme.
İntihâb	Seçme, seçilme.
İrâe:	Gösterme, bildirme
İrcâ':	Çevirme, döndürme
İrkâb	Bindirme, bindirilme.
İstihsâl:	Meydana getirme, hâsıl etme, üretme, üretim
İstihzârât:	Hazırlık
İsti'mâl:	Kullanma
İstimdâd:	Yardım isteme
İstinâd:	Bir şeye dayanma, güvenme

İstirdâd:	Geri alma
İstîzân:	İzin isteme
İ'tâ:	Verme, verilme, ödeme
İ'tiyâd:	Alışkanlık
İttihâz:	Kabul etme, düşünme, kurma, alma
İttisâl:	Bitişme, ulaşma, temas etme
İtmâm:	Bitirme, tamamlama
İş'âl	Alevlendirme, tutuşturma, parlatma.
İşti'âl	Alevlenme, tutuşup yanma, parlama.
İ'tilâ	Yükselme.
İtminân	Birine inanma, güvenme, katî olarak bilme.
İ'vicâc	Eğri büğrü olma, eğrilme, doğru hareket etmeme.

K

Kable'z-zevâl:	Öğleden önce
Kâim-makâm:	Yarbay
Kaput:	Asker paltosu
Karârgâh:	Bir birlik veya kurumun, kumandan ile yardımcı şube ve bölümlerinden oluşan kuruluş.
Kaviyyü'l-a'sâb	Sinirleri güçlü.
Kemâfi's-sâbık:	Eskisi gibi, eskiden olduğu gibi
Keşîde:	Çekme, çekilmek
Kısm-ı a'zamı:	Büyük kısmı
Kıt'aât:	Askeri birlikler, bölükler
Kolbaş:	Bir kolun başı durumunda olan kimse
Kroki:	Bir yere nasıl gidileceğini tarif etmek için çizilen, takip edilecek yolu gösteren ölçeksiz harita.
Kruvazör:	Deniz yollarını gözetmek, deniz ve hava filolarına kılavuzluk etmek amacıyla toplarla silahlandırılmış hızlı savaş gemis
Kutr	Çap, yan, taraf, cihet.
Kuvve-i 'umûmiyye	Asker ve silah kuvveti.

L

Lâ-akall:	En azından, asgari
Lâ-yenka	Ardı kesilmeksizin, durmadan, hep.
Lehü'l-hamd:	Allah'a şükürler olsun

M

Ma'a	Beraber, ile, birlikte.
Mâ-dâmetü'z-zamân	Zaman devam ettikçe.
Mâ-fevk	Üst derecede bulunan kimse, baş, şef.
Mahfûz	Saklanmış, gizlenmiş, dış etkilere, tehlikelere karşı korunmuş.
Mahzâ	Yalnız, ancak, sadece.
Makta'	Kesilen yer, bir şeyin kesildiği yer.

Manga:	On kişilik askerî birlik
Marîz	Hasta, hastalıklı.
Ma'rûz:	Arz edilmiş, sunulmuş olan, bir şeyin karşısında veya etkisinde
Mâ-sadak	Tasdik edilen husus, uygun.
Matlûb:	Talep edilen, istenilen şey
Mebzûliyyet:	Bolluk, çokluk
Mecrûh:	Yaralanmış, yaralı
Melhûz:	Olabileceği düşünülen, umulan, beklenen
Mekârî hayvanı:	At, deve, katır gibi eşya taşımak için kiralanan hayvan
Memûl:	Beklenen, umulan
Menût-ı rey-i 'âlf-i kumandanî	Kumandanlığın yüce görüşüne bağlı.
Mestûr:	Örtülü, kapalı, gizli, saklı
Mevâzî:	Yerler, mekanlar, mahaller
Mevdû:	Emanet olarak verilmiş, üzerine bırakılmış, tevdi edilmiş
Mevki'-i Müstahkem:	Etrafına kale, siper gibi şeyler yapılarak sağlamlaştırılmış yer
Mevrûd:	Gelmiş, erişmiş, ulaşmış
Mîh	Çivi, mih.
Mikdâr-ı kâfiyye:	Yeter derecede
Miknet	Kuvvet, kudret, güç.
Mikrâs	Makas, kesecek alet.
Mikyâs:	Ölçek
Mîralay:	Albay
Mitralyöz:	Hafif makineli tüfek Hafif makineli tüfek
Miyân:	Ara, mâbeyn, bir şeyin ortası
Muahharan:	Sonradan, daha sonra
Mu'âvenet:	Yardım
Muhâbere:	Haberleşme, yazışma, mektuplaşma
Muhârebe:	İki yada daha fazla taraf arasında meydana gelen savaş
Mukâbil:	Bir şeye karşı, bir şeye karşılık yapılan
Munsabb:	Denize, göl veya ırmağa dökülen, erişen, karışan, kavuşan
Mutarassıd:	Gözleyen, gözetleyen, tarassut eden kimse
Mutasavver:	Zihinde hazırlanan, canlandırılan, tasarlanan, tasavvur edilen
Muvâsalat	Bir yere ulaşma, varma, varış
Mübâreze	Harp, cenk.
Müctemi'an:	Toplu olarak, toplu halde
Müheyyâ:	Hazır, âmâde
Mülâhazât:	Düşünceler
Mülâzım:	Teğmen

Mülâzım-ı Evvel:	Üsteğmen
Mülâzım-ı Sâni:	Teğmen
Mülhâk:	Bir asker karargâhında emir subayı yardımcısı; bir bütüne sonradan katılmış, eklenmiş, bir merkeze bağlı
Mümâna'at:	Karşı çıkma, engelleme, muhalefet
Mümtedd:	Uzanmış, yayılmış, uzun süren, devamlı
Münâvebe:	Nöbetleşe iş yapma, nöbetleşe
Münhatt	Aşağı inen, alçak, çukur.
Münkâtı':	Kesilen, kesilmiş, sona eren
Müntehâ:	Bir şeyin varabileceği son nokta, son, nihayet
Mürsel:	Gönderilmiş, yollanmış
Müsâdeme:	Çarpma, çarpışma, silahlı çatışma
Müsâvâten:	Eşit olarak
Müsterham:	Saygı ile rica edilmiş, istirham olunmuş
Müş'ir:	Haber veren, bildiren
Müşîr:	Mareşal
Müte'âkib:	Birbiri ardınca gelen, birbirini takip eden
Müte'assir	Güç, zor, çetin
Mütebâkî:	Geriye kalan, artan
Mütebasır-âne	Basiretle iyice düşünerek, ileriye görerek.
Müteyakkız:	Uyanık bulunan, tetikte, gözü açık olan
Mütezelzil:	Sarsılan, titreyen, sallanan

N

Nısf:	Yarı, yarım
Nısfü'l-leyl:	Gece yarısı
Nikât:	Noktalar

O

Obüs:	Yüksek ve alçaktan mermi atabilen orta menzilli kısa namlulu top
Ordugâh:	Ordunun konakladığı yer

P

Perâkende:	Ayrı ayrı, dağınık, düzenli olmayan
Piyâde:	Yaya olarak savaşan askerlerin oluşturduğu sınıf
Râh-ı mestûr	Gizli yol
Rabt	Bağlama, bağlanma, illeştirme.
Râkib	Binici, binen, binmiş.
Redot (Redout)	Tabya, direnek noktası.
Ref'-i bâr-gâh-ı ehadiyyet	Allah'ın huzurunda yüceltmek.
Rekz	Yere saplama, dikme, kurma.

S-Ş

Salâbet	Sağlamlık, manevî kuvvet, dayanma.
---------	------------------------------------

Salîb-i Ahmer:	Kızılhaç
Sebük-bâr:	Yükü hafif, hızlı giden
Sefâin-i Harbiyye:	Savaş gemileri
Serî'an:	Sûratle, çabuk, hemen
Setr	Örtme, kapama, gizleme.
Sıklet	Ağırlık, yük.
Silâh-endâz:	Tüfekle donatılmış piyade eri
Sukût	Düşme, aşağı inme, sarkma.
Sühûlet:	Kolaylık
Sükût	Susma.
Süvârî:	Atlı asker
Şarapnel:	Patladığında etrafa küçük parçalar saçan bir tür top mermisi
Şark-i şimâlî:	Kuzeydoğu
Şecâ'at	Yiğitlik, cesaret.
Şehîd:	Kutsal bir ülkü veya inanç uğrunda ölen kimse, savaşta ölen
Şimâl:	Kuzey
Şimâl-i garbî:	Kuzeybatı
Şitâb	Acele, sûrat, çabukluk.
T	
Ta'affün	Çürüyüp kokma.
Ta'arruz	Düşmana saldırma.
Tâ-be-sabâh	: Sabaha kadar.
Ta'biye:	Askeri yerli yerine koyup hazırlama, tertip etme
Tabya:	Bir bölgeyi savunmak için yapılan ve silahlarla güçlendirilen yapı
Tabur:	Dört bölükten oluşan askeri birlik
Tahaffuz:	Sakınma, korunma
Tahte'l-arz	Yer altı.
Takarrüb	Yaklaşma, yakına gelme.
Ta'lîk	Geçiktirme, tehir.
Tâ'mîm:	Umûma yayma, genel duruma getirme
Tard:	Kovma, sürme, savma, uzaklaştırma
Tarsîn	Sağlamlaştırma.
Tashîh:	Düzeltilme, iyileştirme
Tathîr:	Temizleme, paklama
Tebdîl:	Değiştirme, değiştirilme, başka şekle sokma
Tebşîr:	Müjde verme
Tecemmu':	Toplanma, yığılma
Tecessüs	Araştırma.
Tedâfü'iyye	Kendini koruma, savunma ile ilgili.

Telâkî	Birbirine karşı gelip buluşma, karşılaşma, birleşme.
Telakk	Belli bir bakış açısına göre görme, kabul etme, almak
Telefât	Can kaybı
Telâfî-i mâ-fât	Kaybedilen bir şeye karşı başka bir şey kazanma.
Temdîd:	Uzatma, sürdürme, sürdürülme
Terfîk	Birinin yanına arkadaş olarak katma, katılma
Teshîl	Kolaylaştırma
Teskere	Hasta ve saire taşımaya yarayan tahta, sedye.
Teşdîd	Şiddetlendirme, şiddetini arttırma, sağlamlaştırma
Tevakkuf	Durma, bekleme
Tevdî':	Bırakma, emanet etme
Tev'em	İkiz, eş, benzer.
Tevfîkan:	Uygun olarak, uyarak
Tevkîl:	Vekil olarak tayin etme, vekil etme
Tezyîd:	Çoğaltma, arttırma
Tüfenk:	Savaş veya avda kullanılan, uzun namlulu ateşli silah, tüfek

U-V

'Umk:	Derinlik
'Umkan	Derinliğine.
Vâbeste:	-e bağlı
Vakt-i merhûn	Belirlenen zamanda.
Vâsi'	Geniş
Vaz':	Koyma, konulma, belirleme, tayin etme, tespit etme
Vech:	Tarz, biçim, yol, sebep, vesile
Vezân	Esici, esen.
Vikâye	Koruma, tedbir alma, esirgeme.
Vukû'ât	Meydana gelen olaylar
Vürûd:	Gelme, erişme, ulaşma, varma
Vüs'	Kuvvet, güç, iktidar

Y

Yâver	Yardımcı
Yekûn	Toplam

Z

Zâbit / Zâbitân:	Subay / Subaylar
Zevâl:	Öğle, yok olma, yok edilme, ortadan kalkma
Zulmet:	Karanlık